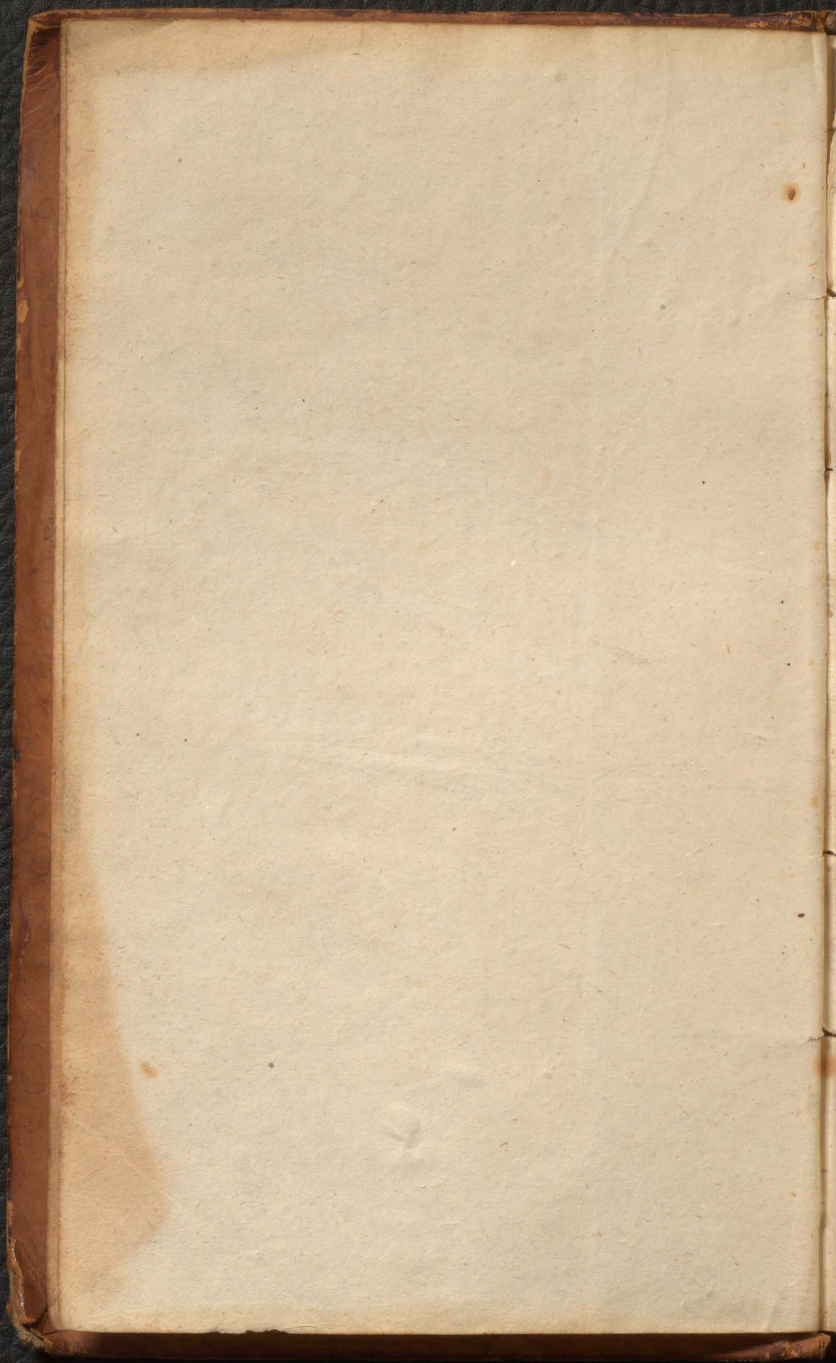

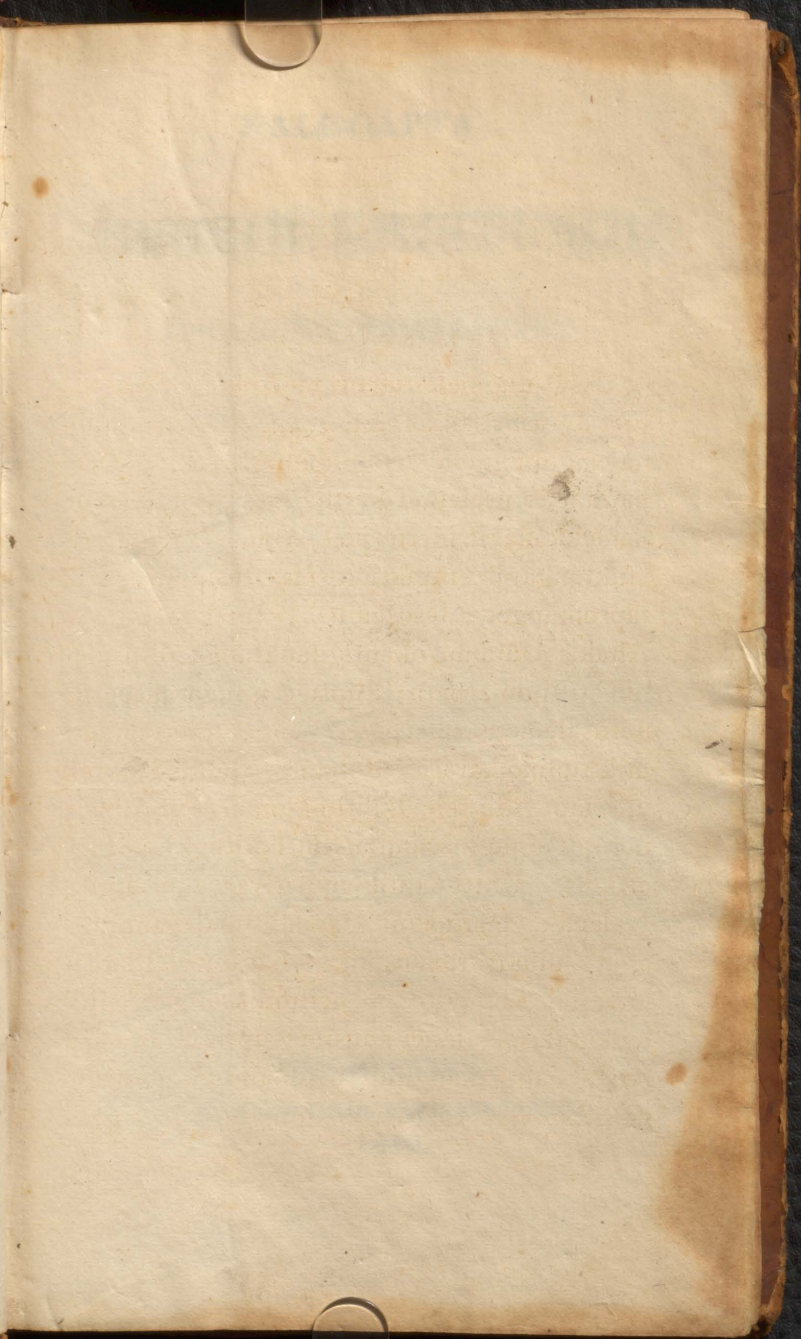
ESK 13

(1)

1/1

325-

NALLEGAPTA

JESUSIB KRISTUSIB

PULUPTA PINIARINIGIT

ORAUTSIK TESSARINENTIK

AGLANONIRUT SITAMET KATISIMAVU

ATATSIKIT

PRINTED FOR

The Brethren's Society for the Furtherance of the Gospel
among the Heathen

FOR THE

Use of the Christian Partners in the Brethren's Settlements, Nain,
Oshak, and Hopedale, on the Coast of Labrador.

LONDON: W. DOWDALL, RIVER-STREET.

1810.

NALEGAPTA

JESUSIB KRISTUSIB,

PIULIJIPTA PINNIARNINGIT;

OKAUTSĪNIK TUSSARNERTUÑIK,

AGLANGNIARTUT SITAMÆT, KATTISIMAVUT
ATTAUTSIMUT.

PRINTED FOR

*The Brethren's Society for the Furtherance of the Gospel
among the Heathen;*

FOR THE

Use of the Christian Esquimaux in the Brethren's Settlements, Nain,
Okkak, and Hopedale, on the Coast of Labrador.

LONDONNEME:

W. M^cDOWALLIB, NENILAUKTANGIT.

1810.

7. 1785 APTA

AGLAI KICILL BRINGI
JESUSIS KRISTUSIS

TURKINGILO

PULUHITA PAXIARINGIT

GAUSISIK PESARERITIK

Innutsivit pinniarninginut tamainut;
Nalegak Gud pitsartutittigut.

II Okutainik (ussurtonnik) Iak
The Brothers' Society for the Redemption of the Captives
and Suffering Christians
1810

III Jesusip Kristusip
mugit Davidip dangvungit
mut tikkilogo Mark. I. 1-17

IV Jesusip Kristusip avorungit
Angar Mesino angvungit
Luk. 3. 23-38

1810

AGLAIK KIGLILERNINGIT

TUKKINGILLO.

I.

Okautsinnik tussarnertunnik aglaktub
Johannesim okausingita tussarnertut
kiglilerviksangit. *Joh. 1. 1—18.*

II. Okautsinnik tussarnertunnik Luka-
sib aglangit Teofilusemut. *Luk. 1.*
1—4.

III. Jesusib Kristusib sivorlingita At-
tingit, Davidib kinguvanginit Josefe-
mut tikkilugo. *Math. 1. 1—17.*

IV. Jesusib Kristusib sivorlinginnik,
Arngnæt Mariam angajokanginnik.
Luk. 3. 23—38.

AGLAIT SIVORLET.

*Jesusib Kristusib sivorlingello Johannesib
innulerningænik sorrutsioningængniglo,*

- § 1. Johaṅesib Babtiterijub iṅulerningānik,
Zachariase okautsaulerpok.
- § 2. Jesusib Kristusib iṅulerningānik, Maria
okautsaulerpok.
- § 3. Jesusib Kristusib iṅulerningānik, Jo-
sefe okautsaulerpok.
- § 4. Elisabete Mariab nellipsarpa, nakorid-
larningalo (Gudemik).
- § 5. Johaṅese Babtiterijok iṅulertok, Zacha-
riasiblo nakoridlarninga (Gudemik).
- § 6. Kristusim iṅulerninga Bethleheme kip-
piningalo attingalo.
- § 7. Illissimajut uṅanget tikkitut; Nnnna-
mut Egiptenmut Jesuse kemajok, utterlu-
nelo Nazaretemut.
- § 8. Nutararsuk Jesuse pitipæt kattimaving-
mut Jerusalemetomut.
- § 9. Nukapiab Jesusib sakkijarninga katti-
mavingme Jerusalemetome.

AGLAI T AIPANGET.

*Johannesib Babbiterijub ajokertuininget kig-
linganik, Nalekablo Jesusib Babbitauning-
anik, ajokertuilerame kingorngagut anni-
viksiorviet nelliutitinnago.*

- § 10. Johannese ajokertuilerpok.
§ 11. Jesusib Babbitauninga.
§ 12. Jesuse oktortaugame, ajugaujok.
§ 13. Jesuse Kristuse Johannesim okauti-
giva.
§ 14. Jesuse illiñiartingit Sivorlit.
§ 15. Jesuse tattaminiarnartullijok kaname
Galilæametome.

AGLAI T PINGAJUET.

*Sivorlermik anniviksiormetta, aipanga nel-
liutitinnago.*

- § 16. Jesuse ajokertuilerame, kattimaving-
mit annitipeit idluitullartut.

- § 17. Nikodemuse okautiva.
- § 18 Kristuse Johaṅesim okautigiva kingor-
lerpanik.
- § 19. Judaamit aularame, Samaria apkoti-
giva Galilæamut.
- § 20 Aipeksanganik tattaṁiniarnartullijok
Galilæame Attaṅiub kivganget erngning-
anik.
- § 21. Uvlok, Fingstenmik attelik nellitung-
met, Jerusalemut aivok; okkiut tellimau-
jortut pingasuarterlutik sittamaujortullo
kannimajok piungnertipa.
- § 22. Jesuse ajokertuivok Galilæame, Naza-
retemelo kappernaumelo.
- § 23 Umiakotome, iṁname Galilæametome.
- § 24 Nunnanne tamainne.
- § 25. Kakkamelo. Kakkame ajokertuivok.
- § 26. Tattaṁiniarnartullijok kallæktomik.
- § 27. Sorsuktukset kappitangast kivganganik.
- § 28. Aṅernekkullungmik illumiutalingmik.
- § 29. Petrusib nulliet arngnanik, unnuktun-
niglo kannimajunik annernekullungniglo
illumiutalingnik.
- § 30. Jesuse tattaṁiniarnartullijok aṅoremik
iṁarbingmiglo.

- § 31. Marrungnut satanaselængnut.
- § 32. Tumaksajok piungnertipa.
- § 33. Matheuse kaikova mallitsainarkov-
lune: illiñiartingit agleromangimetta, ap-
persormatsuk, kioveit.
- § 34. Tattamminiarnartullininga arngnamik
aunatsainartomik, Jairusiblo pañinganik.
- § 35. Marrungnut tautungitungnut, anner-
nekullukartomiglo.
- § 36. Tillijet aulartipeit.
- § 37. Nainemiomik nukakpiamik tattañi-
niarnartullijok.
- § 38. Illinniartingne Johannesib tillivæk,
Johañeselo Jesusim okautigiva iñungnut.
- § 39. Arngnak ajortolik sernigiva Farisæer-
mit.
- § 40. Illiñiartiñe sernigiveit, singailingnik
nutsulermetta Sabbatheme.
- § 41. Tattamminiarnartullininga angumut
tokkungajunnik aggalingmik.
- § 42. Tattamminiarnartullijok satanaseling-
mik.
- § 43. Adsigektunik Jesuse okarpok.
- § 44. Illinniartine uttermetta, illagællugit
Jesuse iñukangitomot kemāvok, Johañese

niakoermatsuk, tussarame: Iñugaseksuillo
5000 nerritipeit kakkojenik tellimainar-
nik.

§ 45. Tattāminiartullivlune imāk pissukpa.

§ 46. Keppernaumiut illiñiarvingine Jesuse
ajokertuivok nungusuitomik nerkiksamik.

AGLAIT SITTAMANGET.

*Aipeksanganik anniviksiormetta ajokertui-
ninga ānialervia nelliutitinago.*

§ 47. Inungmik makkojungnartomik pijok
Jesusib nellojungnertipeit.

§ 48. Arngnab, kanaanittit illangeta pañing-
anik tattāminiarnartullijok.

§ 49. Tussilartomut okarnermik ajorsarto-
mut.

§ 50. Iñugaseksuit, 4000 angutit tattāmi-
niarnartulliaminik nerritipeit.

§ 51. Killangmit nellonaikutekaromajut,
kloveit: Farisæerillo Sadduzæerillo kak-
kojangita sernautiksangannik usertorko-

- veit. Tautungitok tattamminiarnartulliariva.
- § 52. Igluormetta, kessertutinnik, Jesuse Jerusalemut aivok, kattimavingmelo ajokertuivok.
- § 53. Kattimavingme-iname, Judikut okautiveit.
- § 54. Angut kigliminit tautungitok, tattaminiarnartulliariva. Mianersijomik ajungitomik okarpok.
- § 55. Piñiarningit, kattimaviub piarerninga nellitungmet.
- § 56. Jesuse Kristuse Petrusib okautigiva. Aniaminiglo tokkominiglo omaromarnerminiglo Jesuse okalerpok.
- § 57. Kakkame ablapsaulerlune ānanausijauvok.
- § 58. Nukakpiamik okajuitomik illissimailingajomik tattaṁiniarnartullijok.
- § 59. Jesuse ama āniaminik tokkominiglo omaromarnerminiglo okarivok: Tattaminiarnartomik amujamik aulisekamik kannanganit kenaujamik akkillerkova kattimavingmut tunnitksatik.
- § 60. Illiniartingita appersormatsuk: kina

angineromanget? kioveit, in̄erterlugillo si-
naungasarkonagit, issumagijungnerkovlu-
gille illamik ajorningit.

- § 61. Kingorlerpamik Jesuse Jerusalemut
aularpok.
- § 62. Illinniartingit ungniakattartunik ping-
asuertorlutik tellimaujortullo tilliveit: tap-
koa kuviaisuklutik ama utterput.
- § 63. Aglangnik illissimajok okautiva, kan-
nok illivlugo pijuksauvok, innogut nungu
suitok kingomgutijomavlugo.
- § 64. Marta Marialo itterpæk.
- § 65. Illinniartingit tuksiarnermik Jesusim
illinniartipeit.
- § 66. Uvlob kerkane nerrigamik, suadlar-
peit Farisæerillo Aglangnik illissimajullo.
- § 67. Illiñiartingillo innugiartorsuillo ajo-
kertorpeit.
- § 68. Ablapsamik issumatarkoveit.
- § 69. Tattam̄iniarnartullivok arngnamik ok-
kiut arverterngemit pingajoartut okkung-
ainartomik.
- § 70. Ikkitunnik piulijauniartunik appersor-
matsuk, kioveit.

- § 71. Herodese Jesusim okauterkova issu-
minik.
- § 72. Im̄ermut puvitomik tattam̄iniarnartul-
livok. Illinniartingit Jesusim ajoker
torpeit ingmingnik miklilerneramik.
- § 73. Illinniartinelo malliktinelo kanoēner-
nik ajokertorpeit.
- § 74. Adsigektunik nellojungnertipeit sauk-
amik tamarsimajomik, Ern̄gnernmiglo tam-
marsimajomik, idluartomik pinniarmet a-
jortulliartut illasearileramigit.
- § 75. Adsigektomik okarpok pimaklerner-
mik idluangitomik, angumiglo agluitar-
soarmik, Lazarusemiglo.
- § 76. Illinniartinne innerterpeit.
- § 77. Tellimaujortunik kallaktunik tattam̄i-
niarnartullivok. Gudib Nalegauninga
kakkugo piomartok appersormatsuk, kio-
veit.
- § 78. Adsigektomik okarpok Erkartuujomik
idluangitomik, Farisæermiglo Zoelner-
miglo.
- § 79. Nulliaret avisinermik appersormatsuk,
kioveit.
- § 80. Nutakket Jesusib saimartipeit.
- ^ thenaujamiglo tamaijaumajomik,*

- § 81. Judikut angajokongetta pijub apper-
sormago, kiova. Petruselo kiova.
- § 82. Lazaruse omartipa.
- § 83. Pingajuksanganik äniaminik, tokko-
miniglo omaromarnerniniglo okarpok.
Zebedæusim erngnekita tuksiarvigivæk.
- § 84. Zachæusemut itterpok.
- § 85. Tautungitungnik marrungnik tattam-
miniarnartullivok.

AGLAIT TELLIMANGET.

*Aniviet uvlungit (kattiviet pingajuet nel-
liutingmet anniviksiormetta kingorngagut)
Jesusib Kristusib Omarningalo killalliar-
ningalo nelliutinagit.*

- § 86. Jesuse Mariab mingoarpa.
- § 87. Lazaruse omartimago, Ajokertuijor-
suiit tokkotsomagalloarpæt.

PINNIARNINGIT SONTAGEME.

- § 88. Jerusalemit itterpok.
§ 89. Nellintuksamik tokkunget pitsartuninganik okarpok.
§ 90. Jerusalemit Jesuse aularpok Bethaniamut.

PINNIARNINGIT MONTAGEME.

- § 91 Napartomik Feigeliksamik pannertomik: kattimavik ivlerilerpa.

PINNIARNINGIT DIENSTAGEME.

- § 92. Okpernerub pitsartuninga Jesusim okautigiva illiñiartiminut.
§ 93. Kia ajokertuikova, Farisæerit appersormatsuk, Jesusim appersoriveit.
§ 94. Adsigektomik ernguængnik marrungnik adsigengitungnik.

- § 95. Perorsevilliudlartomik weineliksamik.
- § 96. Attannersub erngninget nullianingninganik okarpok.
- § 97. Attañivaksub piksanganik Farisæerit appersorpæt.
- § 98. Saduzæerit appersorpæt tokkungajut omarvianik.
- § 99. Perkojeñik anginerojomik aglangnik illissimajut illangeta appersormago, Jesusib appersoriveit messiasemik, Davidib nalenganganik erngninganiglo.
- § 100. Farisæeritut aglangniglo illissimajunnut mianerikoveit. Ipkoalo Jerusalemullo okautigiveit innungnut.
- § 101. Uigarnerub kenaujararsoængnik tunnergutingoængnik okarpok.
- § 102. Kattimaviub asserortauninganik, iglugaseksuillo Jerusalemib asserortauningannik, Nalekablo tikkitsomarninganik.
- § 103. Adsigeptomik okarpok uigasungnik illissimajunnik illissimangituniglo, sillarsub naggatiksanganik, Sillarsoarmiut erkartortauninganik.

PINNIARNINGIT MITWOCHEME.

§ 104. Illinniartime ittigangit Nalekam ubvarpeit.

§ 105. Judasib pitinasualerpa tokkomut.

PINNIARNINGIT DONNERSTAGEME.

§ 106. Añiviksiorutiksamik Saugarsungmik Jesusim akiksorkovæk.

§ 107. Nellojungnertitaunerminik okarpok illinniartinele mañigortipeit.

§ 108. Añiviksioramik nerrinerlo soreramik, timiminiglo aungminiglo idluartotuumik nerrekoveit immerkovlugillo, nungullugit erkaikovlune.

§ 109. Anginerojomik akkirartulermetta sorerkoveit. Petruselo inerterpa.

§ 110. Illinniartiminut okarpok sorerutiksamik, Nalekablo tuksiuta piarialik.

§ 111. Illinniartinne illagællugit orksukta-lingmut kakkamut pivok.

- § 112. Tagvane pingasunik tuksiariakattarpok, tokkub kaglilermago, auktun-ētomic kiægukpok.
- § 113. Kunniklugo Judasib pitipa, tiguvaet tagva.
- § 114. Kellersorlugolo ajokertuijorsoarmut äkarpæt, kachimiojunut Judikut angajokanginnut kiglissiniartaugame, Kristuseogame okarpok.
- § 115. Pingasunik Petrusib missiutigigamiuk keavaksoadlarpok.

PINNIARNINGIT FREITAGEME.

- § 116. Jesuse ama kachimiojut illunatik kiglissiniarpæt, Nunnab attanninganut Pilatusemut unnertorpæt.
- § 117. Judase nangminek kingmitsartorpok.
- § 118. Jesuse unnertotigivæt sorlo ajortulliartok.
- § 119. Attanniogame missiængilak. Pilatusib pingitok okautigiva, Herodesemullo tilliva.
- § 120. Jesuse Pilatusim aularkojomagalloarpa pingasunik.

- § 132. Kenaujet tunniveit usertortunut.
§ 133. Pingajuanik sakkerpok.
§ 134. Settamanik sakkerpok.
§ 135. Tellimanik sakkerpok.
§ 136. Arvengemik sakkerpok.
§ 137. Arvinemit aggartunik sakkerpok.
§ 138. Arvinemit pingajuartunik Settamar-
tuniglo sakkerpok.
§ 139. Arvinemit tellimartunik sakkerpok.
Killalliärlunelo.

TAMEDSA NALEGAPTA

JESUSIB KRISTUSIB

PIULIJIPTA PINNIARNINGIT.

I.

*Johannesim okausingita tussarnertut Kig-
lerviksanget.*

JOH. I. 1—18.

T^{arsuit}amaitorsoarnik kiglingane okausek-ïtok,
okauserlo Gudemetok, Gudelo okau-
siojok. Tamaitorsoarnik^{arsuit} kiglingane imna
Gudemetok. Tamaitorsoarnik tapsomunga
pingortitavut, illunamassiatik pingortisima-
jut, assianik pingortitsijokangilet, tamna kis-
siet (pingortitsijivæt). Inosek tapsoma il-

B

Iuanetok, innotsib tapsoma innuit kaumarti-
 peit. Kaumajok tartome kaumagalloartok,
 tartuble illelliungila. Iñuk Gudib tilliva Jo-
 hañesemik attelik. Taimna okautsiartortok
 kaumajomik okarlune, tamaita okpertiniard-
 lugit: Nangminek taimna kaumajoungitok,
 kaumajomigle okarkojautuinartok. Kauma-
 jorle okpernartok mattomunga nuñamut pi-
 vok, sillarsoarmiut tamaita kaumarsarlugit.
 Kaumajok okpernartok sillarsoarmetok, sil-
 larsoak pingortitauvok tapsomunga, sillar-
 soarmiulle illitaringilæt. Iñutitaminut pigal-
 loartok, innutitangita illelliungilæt: tapso-
 mingale illelliortut, attinganullo okpertut kit-
 torngaritipeit Gudemut: aungmit pingitut,
 uviniublo piomajanganit, angutib piomajang-
 anillonët pingitut, Gudemille erngniangoma-
 jut. Okausek imna uviniolerpok innukatti-
 gællutalo, ānanauninga tækkulaukpavut, sor-
 lo Atatab Erngetuanget ānanauninga, sai-
 majorsovlune miksekartorlo. Johannesib
 okautigigamiuk, kaggudlarlune okarpok:
 Taimnaujok okautigilauktara imæne: King-
 unipkut kajok sivunimmelauktok, pilerkarti-
 nanga taimna-īlauktok. Tapsoma pitteka-

lorininganit tamapta pilaukpogut saimañer^{mik}
 saimañer^{mik}mut. Perkojet Mosesem^{mik}ut tuñijau-
 jut, saimañerle miksekarnerlo Jesuse Kris-
 tusem^{mik}ut pivuk. Gudemik tækkomajokang-
 ilak, Erngnetuab Atatab sãnganetub matto-
 minga nellojungnertilaukpätigt.

II.

Lukasib aglangit Teofilusemut.

LUK. I. 1—4.

Uñuktut aglalaungmetta illutsinnik uvap-
 tingne, imak unipkautingmattigtut tamakko-
 ninga nangminek kiglinganit tautulauktut,
 Kingornganel^{ok} okautsinnik kivgartolertut,
 tamaña ^{uñangitok} ajungitsugivara, tamaita kiglinganit
 kiglissitigilualaurapkit, illingnut nægliklara
 Teofiluse aglaluarlugit, kiglilingmik pioka-
 launertunnik ^{pivlagit} tussarkovlutit, nello-
 jungneralloaravit.

III.

Jesusib Kristusib sivorlingita Attingit, Davidib kingwanginnit Josefemut tikkilugo.

MATH. I. 1—17.

Aglait tagva Jesusib Kristusib sivorlinginik, tamna Davidib erngninga, tamna Abraham erngninga. Abraham erngneriva Isaak. Isaab erngneriva Jako. Jakob erngneriva Juda kattangutingillo. Judab erngneriva Farez, Zaralo Tamaremit. Farezib erngneriva Hezero. Hezerub erngneriva Ramme. Ramib erngneriva Aminada. Aminadab erngneriva Nahase. Nahasub erngneriva Salmo. Salmub erngneriva Boase, Rahabemit. Boasib erngneriva Obede, Rutemit. Obedib erngneriva Jesse. Jesib erngneriva Attañek Davide. Attañiub Davidib erngneriva Salomo, Uriab nulliarilauktanganit. Salomub erngneriva Roboa. Roboab erngneriva Abia. Abiab erngneriva Assa. Assab erngneriva Josapha. Josaphab erngneriva Jora. Jorab erngneriva Osia. Osiab erng-

neriva Jota. Jotab erngneriva Achase. Achasib erngneriva Ezechia. Ezechiab erngneriva Manasse. Manassib erngneriva Amone. Amonib erngneriva Josia. Josiab erngneriva Jechonia, kattangutingillo, taip-somane Babilonemut aularutsautillutik. Babilonemit utteramik kingornagut Jechoniab erngneriva Sealtiel. Sealtielib erngneriva Zorobabel. Zorobabelib erngneriva Abiude. Abiudib erngneriva Eliachi. Eliachib erngneriva Assor. Assorib erngneriva Zadok. Zadob erngneriva Achi. Achib erngneriva Eliud. Eliub erngneriva Eliasere. Eliaserib erngneriva Matha. Mathab erngneriva Jako. Jakob erngneriva Josefe, Mariab uik-sanga. Tapsoma Mariab erngneriva Jesuse, Kristusemik attelik. Erngneret tamaita Abrahamit Davidemut tikkidlugit arkangemit sittamarput: Davidemillo Babilonemut aularutsautiñatik, Erngneret arkangemit sittamarivut. Babilonemit utteramik Kristusemut, Erngneret arkangemit sittamarivut.

IV.

*Aglait tamedsa Jesusib Kristusib siyorling-
innik, Arngnæt Mariab Angajokanginnik.*

LUK. III. 23—38.

Jesuse erngnionasugivæt Josefemut, Elia
taipsoma sakkia, taimna Matatib erngneri-
lauktanga, taimna Levib erngnerilauktanga,
taimna Melchib erngnerilauktanga, taimna
Jañab erngnerilauktanga, taimna Josefib
erngnerilauktanga, taimna Mathatiasib erng-
nerilauktanga, taimna Amosib erngnerilauk-
tanga, taimna Nahub erngnerilauktanga,
taimna Eslib erngnerilauktanga, taimna
Nangib erngnerilauktanga, taimna Matib
erngnerilauktanga, taimna Matatiasib erng-
nerilauktanga, taimna Semeib erngnerilauk-
tanga, taimna Josesib erngnerilauktanga,
taimna Judab erngnerilauktanga, taimna Jo-
hañab erngnerilauktanga, taimna Resab erng-
nerilauktanga, taimna Zorobabelib erngneri-
lauktanga, taimna Salatielib erngnerilauk-
tanga, taimna Nerib erngnerilauktanga, taim-

na Melchib erngnerilauktanga, taimna Ad-
 dib erngnerilauktanga, taimna Kosab erng-
 nerilauktanga, taimna Elmodab erngneri-
 lauktanga, taimna Herrib erngnerilauktanga,
 taimna Jesob erngnerilauktanga, taimna Eli-
 eserib erngnerilauktanga, taimna Joreb erng-
 nerilauktanga, taimna Matatib erngnerilauk-
 tanga, taimna Levib erngnerilauktanga, taim-
 na Simeonib erngnerilauktanga, taimna Ju-
 dab erngnerilauktanga, taimna Josefib erng-
 nerilauktanga, taimna Jonab erngnerilauk-
 tanga, taimna Eliakib erngnerilauktanga,
 taimna Melab erngnerilauktanga, taimna
 Mainab erngnerilauktanga, taimna Matatab
 erngnerilauktanga, taimna Nathab erngneri-
 rilauktanga, taimna Davidib erngnerilauk-
 tanga, taimna Jesib erngnerilauktanga, taim-
 na Obedib erngnerilauktanga, taimna Boa-
 sib erngnerilauktanga, taimna Salmub erng-
 nerilauktanga, taimna Nahasub erngneri-
 lauktanga, taimna Aminadab erngnerilauk-
 tanga, taimna Arab erngnerilauktanga, taim-
 na Esrob erngnerilauktanga, taimna Farezib
 erngnerilauktanga, taimna Judab erngneri-
 lauktanga, taimna Jakob erngnerilauktanga,

taimna Isaab erngnerilauktanga, taimna Abra-
 hab erngnerilauktanga, taimna Tarab erng-
 nerilauktanga, taimna Nahorib erngnerilauk-
 tanga, taimna Saruchib erngnerilauktanga,
 taimna Ragahub erngnerilauktanga, taimna
 Falegib erngnerilauktanga, taimna Eberib
 erngnerilauktanga, taimna Salab erngneri-
 lauktanga, (taimna Kainab erngnerilauk-
 tanga), taimna Arfagsadib erngnerilauktanga,
 taimna Semib erngnerilauktanga, taimna No-
 ab erngnerilauktanga, taimna Lamechib erng-
 nerilauktanga, taimna Matusalab erngneri-
 lauktanga, taimna Enochib erngnerilauk-
 tanga, taimna Jaredib erngnerilauktanga,
 taimna Maleleelib erngnerilauktanga, taimna
 Kainab erngnerilauktanga, taimna Enosib
 erngnerilauktanga, taimna Setib erngneri-
 lauktanga, taimna Adamib erngnerilauk-
 tanga, taimna Gudib pinga.

AGLAIT SIVORLET.

*Jesusib Kristusib sivorlingello Johannesib
innulerningænik sorrutsioningængniglo.*

§. 1.

LUK. I. 5—25.

Nuñame Judæame Herodese attañiotillugo,
ajokertuijokarpok Abiab simertangita il-
langanik, Zackariasemik attelingmik, taipso-
ma nullia Aronib pañingita illanget, Elisabe-
mik attelik. Tamarmik idluartuk Gudemut,
Nalekablo perkojangit piomajangillo tamaita
naleluarpakit. Kittorngakangituk, Elisabete
kittorngisuiname, iñukoardlutik tamarmik.
Taipsomane Zachariasib simertine nelli-
tingmet, ajokertuijotitut assingititut pinnia-
rame Gudemut, s^{kat}at pitimago ajokertuijub
illusingiñut, Nalekab iglunganut (ivsornaito-
mut) itterlune tippigiktomik pujorame: In-
nugaseksuit illunatik sillatanetut (iglub päng-
ane) tuksiarlutik pujortillugo. Nalekab

Engelingita illanget tækkotipok tapsomunga,
 Altarib pujorviub tallerpiet tungane nænger-
 tok. Tamna Zachariasib tækkogamiuk kvak-
 salarmelo erksilerpok. Engelible okautiva:
 Zachariase! erksinæk, tuksiarnitit tussartau-
 vut: Nulliet Elisabete erngniomarpok erng-
 niksarnik, taimna Johaṇesemik atseraroma-
 vet. Kuviaisutigilugo alliagjomavet, uṇuk-
 tuttauk iṇuit kuviaisutigjomavæt iṇupet, Na-
 lekamut angidlaromarmet. Weinemik assia-
 niglonēt iṇiksamik pitsartudlartomik immer-
 niængilak, anāname timinget illuanetillugo
 Aṇerne^{nik}k ajungine^{nik}k illumigijaularpok. Isra-
 elib kinguvangit uṇuktut satitsomārpeit Gu-
 demut Nalegangaṇut. Nalekab sivorlerijo-
 marpa Eliasib aṇerningatut pitsartuningatul-
 lo, angajoket omættingit kittorngettik illa-
 givlugit, sātitsomarpeit Nalekamut, okpingi-
 tullo pititsomarpeit idluartut illissimaningin-
 nut, taimak Nalekamut iṇungnik oppalung-
 ersimajunnik akigomavlugit. Zachariasib
 Engele okautiva: Suna nellunaikutaksari-
 vigo? Itulerama nulliaralo ningiungolertok.
 Engelib kiovlune okautiva: Gabrieliovunga
 Gudib sānganetsainartunga, tillijauvunga o-

kauterkovlutit, mattominga nellojungnerti-
 taukovlutit. Ahäk, okautsikka illingnut nel-
 lautsijut okperinginangne, okarungnängilar-
 potit, okarnermik ajorsalerlutit, okautsima
 nelliuviksangetta uvluksanget nelliutitiñago.
 Zachariase kattimavingme mullungmet, in-
 nuit sillatanetut uttakkivæt tattaminiarlutik.
 Añigame okaun^{lugu}~~ne~~ ajoripeit, mallugivæt
 tagva tækkojorællugo kattimavingme. Ag-
 gangminut nullorarpeit okarungnäengerlune.
 Piñiareksame sorervinget nelliutingmet iglo-
 minut angerarpok. Uvlulle taipkoa nang-
 metta, tapsoma nullia Elisabete singailerpok,
 takkennik tellimanik iserdlune okarpok:
 Taimak Nalekab pivānga, uvlut taipkonañe
 tækkunaraminga, kangusunera uvamnit per-
 lugo iñungne.

§. 2.

Luk. I. 26—38.

Takchine arven^{ingane}~~ingane~~ Engele, Gabriele-
 mik attelik, Gudib tilliva iglugaseiñut Gali-
 læametuñut, Nazaretetik attelingnut, uiga-
 sungmut ang^{arjona}~~arjona~~omut Davidib kinguvangita

illanganut, Josefemik attelingmut, uigasuk Mariamik attekartok. Engelib ittervigiva okarlune: Sallutitauvotit saimartitau^{lar}potillo! Nalekab neijorpätit, pillorinerovotit arngnennit tamainnit! Engele Mariab tækkogamiuk, okausingillo tussaramigit, kvaksarpok issumalilarmelo: Kañok tagva sallutitauvik? Engelible okautiva: Maria! erksinæk, Gudib saimartilaungmattit. Ahak! singailarpotit erngnermik erngniomärlutit, Jesusemik atseraromavet. Tamna angidlaromarpok, kotsingnerub erngninganik tajjaujomarpok. Gudib Nalekab tuñj^{Erngi}omarpa angutæt Davidim iksivautanganik. Jacob iglunganut attañiojomarpok issokarniængitomut, attañioninga issokarniængilak. Engele Mariab aperiva: kañok tagva pilarka? Angumik kausimanginama? Engelib kiovlune okautiva: Añernerub ajunginerub kollangiaromarpätit, takpiksomalo pitsartuningæet ulligomarpätit. Tamaña pivlugo ajunginek erngnjekset Gudim Erngninganik tajjaujomarpok. Ahak! Elisabettauk illet singaigivok erngnermik ningiungolerlune, takkit arverningane, taimna kittorngisuitok illunatik okautigivæt, Gude

sappernartissingimet. Mariale okarpok: At-
tauk, Nalekab kivgarivānga, okaravit taima-
ilerlanga, Engelib keṁekpa tava.

§. 3

MATH. I. 18—25.

Kristusim arngna, Maria, Josefemut ang-
ersimalerame, mallungnarsivok singailerd-
lhtne Añernermut ajunginermut, sulle, katti-
tiñagik. Josefe uiksanga idluartogame,
kangusuktitsomangila iñungnut, okarane is-
sumalerpok kañagijungnerlugo. Taimagle
issumalermut, Ahak, Nalekam Engelinget
sakkerpa siñektomatillugo, okarlune: Josefe,
Davidim erngninga! sivoranæk Maria nul-
liekset illingnut pilugo, singainga Añerner-
mit ajunginermut pingmet. Erngnermik
erngniomarpok, tamna Jesusemik atseraro-
mavet, iñutitane piulijomarmagit ajorning-
iñit. Tamedsa tamät taimailerpok, Nale-
kam okausingit nellautajomut nellautsekov-
lugit, imak okartok: Ahak! uigasuk sing-
ajiomarpok, erngnermik erngniomarlune,

Imanuelemik atseraromarpæt, attinget, tukkinga imaipok: Gudim illagivätigut. Josefe siiningminit tuppakame, taimailivok sorlo Nalekam Engelinget okautinago, nulliek-sane aivlugo; aktungilale, erngniliaminik erngnerkartiinago.

§. 4.

LUK. I. 39—56.

Uvlune taipkonañe Maria aulalerpok, aisarlune kakkennut iglugaseinut Judæab nuñanganetuñut, Zachariasim iglunganut itterdlune Elisabemut okarpok: ullapirsautekarit. Mariab okausinga tamaña Elisabetib tussarmago, timinget singainga nerritoralerpok, tagvainak Elisabete illummertaulerpok Añernermut ajunginermut, nipliadlarlune Mariamut okarpok: Pillorinerovotit arngneñit tamaiñit, timivit singainga pillorikovok. Kañok okarpik, nalekama ananangetikimmanga? Ahak; ullapirsautekarit okaravit, tussarapkit, nutarak illumnetok kuvisungnermut nerritoralerpok. Pillorikpotit

okperavit, illingnut Nalekami okausingit illunatik nellautsilermetta. Maria okarpok: Tarngnima Nalegak nakoridlarpa, Gude Piulijiga añernerma kuviaisugvigiva, saimannerminut kivgakullune kamagilermago. Ahak, mañamit iñuit illunatik pillorig^{neravo}~~to~~ marpānga, angijovaksoarmik pingmanga, ajugakangitub, ajunginermiglo attiggub. Napkininga nalektiminetsainarpok soraijunanne. Songogame tallerminut siamartipeit oma-
mingne piujorijut. Pitsartojorsuit iksivautangiñit orrutipeit, nellokotijorijut angijorortipeit. Kaktut tuñ^{tuñ}uarpeit piksangiñik, agluitulle aulartipeit sokkartinagit. Kivgeñe Israele Gudib piuliva issokangitomut, nāpkininga erkaumavlugo, okarame sivorlip-
tingnut Abrahamut kinguvanginullo tamainnut. Takket pingasut navlugit, Elisabete Mariab neijoramiuk, angerarivok iglomi-
nut.

LUK. I. 57—80.

Elisabetib erngniviksane nelliutingmet, erngnermik erngnivok, Nalekab năpkigingmago, nuăakattingita illangitalo tussaramit-suk, kувiaisukattigivæt. Uvlut sittamaujortut năgmetta, kippilugo (nutararsuk) tikkipæt, angutanut Zachariasemut atteritipæt. Arngnæt kioveit okarlune: Naukagle, Johaņese attekalerpok. Okantivæt: illakangilatit taimaitomik attelingmik. Anguta Zachariase nullorartipæt, kaņoetomik atsererkojomavlugo? Aglageksamik kaikoјivok aglaklune okarpo~~ko~~: Jokaņese attinga. Illunatik tattaminalerput. Tagvainak Zachariasib kaņinga okkangalo angmartitauvuk, okalerdlune Gude nakoridlarpa. Nuăakattingit illunatik erksilerput, tamakkoa tamaita tussaumalerpeit kakkamiut illunatik Judæame. Tussartullo tamaita omamigilerpeit okarlutik: kaņok illingajomarasugiviuk nutararsuk una, Nalekam aggangminut neijor-

mago? Angutalo Zachariase Añernermut
 ajunginermut illumertaulerpok nellautsiler-
 tuñik okarlune imak: Nakoridlartaule Na-
 legak, Israelib Gudinga! iñutitane tikkid-
 lugit piulingmagit, Piulijorsoarmik piting-
 mattigit kivgame Davidim iglungane: itsar-
 soak taimak okarame idluartut nellautajut
 kañingittigit: piulijomavluta keñugijipting-
 nit, omigijiptalo tamaita aggangiñit, angajo-
 kavut nãpkigilugit, anganine ajunginek er-
 kaumavlugi, Abrahamut atataptignut mik-
 sekartomik okarame: piulijaukovluta ken-
 nugijipta aggangiñit, kivgartorlugi Gude in-
 notilluta erksinata, Jvsornainermiglo idluar-
 nermiglo kuviagijanganut. Igvit nutarak,
 taijaujomarpotit kotsingnerub nellautaining-
 anik; Nalekab sivorlerijomarpãtit apkotik-
 sanga akiksorkovlugi, iñutitangit nellojung-
 nertilugit piulijiksamik, ajornermingnik is-
 sumargnerungnertomik, Gudipta omættinget
 nãpkinanganut, tapsomanget nuijub kotsing-
 nermit tikkipãtigut; kaumarsarlugit tarsior-
 tut tokkublo tach^{aning}ãnetut, ittikkavut torã^ulugit
 apkonut ullapirsartauvionartomut. Nuta-
 rarsuk aglisilerpok, sangidlarlunelo. anner-

nerme, iñukangitomelunelo, sakkerviaksane
Israelib kinguvanginut nelluutilerkartiñago.

§. 6.

LUK. II. 1.—21. MATH. 1.—21.

Taipsomane attañersub Augustusib attan-
niovime iñuit tamaita aglaktaukoveit. (at-
tingit). Tamedsa aglait sivorliojut, pivut,
Zireneuse attañiotillugo Siriamē. Illumatik
iglugaseksoarmingnut aivut aglaktaukovlu-
git. Josefetauk aularivok Galilæamit, ig-
lugaseinit Nazaretemit, Judæamut Davidim
iglugaseksoangiñut, Bethlehemik attelingnut,
Davidim iglunganit kinguvanganillo pigame,
aglaktaukovlugo, Maria nullieksane aiparæl-
lugo, tamna singajjok. Tagvanetdlutik,
erngnisulerpok, Erngniliaminik erngnivok.
Imuserdlugolo añoravinermut, nersutit ner-
chevianut illiva, siñiktarvingme iñiksakangi-
namik assianik. Taipsoma erkane mianer-
sijun-ïput, ^{naternante} ~~naksame~~ nersutitik avalulingme-
tut mianerivlugit pivut. Ahak, Nalekam
Engelinget tikkipeit, Nalekablo kaumasinet
kaumartidlarpeit, erksidlalerput. Engelible

okautiveit: Erksinase! Ahak, kuvianartor-
soarmik okautivapse, sillarsoarmiunnut ta-
mainnut pilarniartomik: Pivluse maña Piuli-
jok, Nalegak Kristuse erngniangongmet,
Davidim iglugaseksoangiē. Tagva nellu-
naikutarissiuk: Nutararsuk annoravinermik
imusersimajok, Nersutillo nerchevianut illi-
majok naipilarpasse. Tagvainak Engeleme
killangmiugaseksuin-ütut, Gude nakoridlar-
pæt okarlutik: Gude kôtsingnermetok na-
koridlartaule! ullapirsautekarle nunname!
Inungnelo kuvianartokarle! Engelit taip-
konanget killalliarmenta, mianersijut ing-
mingnut okalerput: Maña Bethlehemut ai-
laumitta, pijokalertomik tagvane tækkojar-
torluta Nalekam okauterkojanganik uvap-
tingnut! Tuavilutik tagvunga pivut, Marialo
Josefelo tikkipag^{hik}~~te~~, taimaktauk Nutararsuk
nersutit nercheviane illimajok. Tækkoga-
mitsuk, okautigiartorpæt tamainut, Engelib
okausingit unipkautigiveit Nutararsuk piv-
lugo. Tussartullo illunatik mianersijut o-
kausingit tattaminiariveit. Mariable tussar-
tane tamaita puigorungnængerlugit omamine
erkarpeit. Mianersijut utterivut, Gude na-

korilugo kujagidlarpæt tussartattik tækkojat-
tiglo pivlugit, taimak okautsaulauramik.

Uvlut sittamaujortolermetta, Nutararsuk
kippijaungmet, atserarpæt Jesusemik, Enge-
lib taimak taingmago, sulle arngname ti-
minget illuane-ilerkartiñago.

§. 7.

MATH. II. 1—23.

Jesuse erngniangongmet Bethlehemem Judeametome, Herodese attañiotillugo, Ahak, illissimajut unanget (nellojut nuñangiñit) Jerusalemⁿⁱ pivut, okarlutik: Erngniangokamertok Judikut attañinget naneka? uvloriga uñane tækkogaptigo, Nalegiartordlugo tuksiarvigiartorpavut. Attangub Herodesib tamaña tussaramiuk, kvaksarpok Jerusalemiullo illunatik: Ajokertuijorsuillo aglangniglo illissimajut iñungnetut tamaita kattikoleramigit, kiglissiñiarpeit Kristusim iñulerviksanganik. Ipkoa okautivæt: Bethlehemem Judeametome: Taimak aglaksimangmet nel-lautaijuñut: Igvit Bethlehemem, mingnerungi-

latatit assieñit iglugaseinnit Judæametunnit, illingnit pilärmet Nalegak, iñutitamnut, Israelib kinguvangiñut attañiokovlugo. Illisimajut Herodesim ingmikut kaikoveit anggutsivlune, apperiñiarlugit uvloritsamik kanga tækkotitomik, Bethlehemut aikoveit okarlune: Aileritse nutararsuk apperkotigejartorlugõ, neñigupsiuk, okautigissinga, uvanga-tauk tuksiarvigiartoromagivara. Attannek Herodese tussaramitsuk, aularput. Ahak, uvloriak uñane tækkojatik sivorlerivæt, nutararsum iñinget kollanut pigame, nokarpok. Uvloriak tækkolermigamitsuk kuviaisuvaksoadlarput, iglomut itterlutik nutararsuglo arngnalo Maria naipipakit, pamangavlutik nutararsuk tuksiarvigivæt, iklervittiglo mattueramikit, pillipæt kenaujeksamik aupaluktamik tippeggiksamiglo. Siñektomagamik Gudim okaumagit Herodesemut utterkoñagit, apkotemik assiagut nunnamingnut angerarput.

Aularmetta, ahak, Nalekam Engelinget Josefe sakkerpa, siñektomatillugo, okarlune: makkikit, nutararsuglo, arngnalo pikik, nunnamullo Egiptenmut keñalerit, tagvanelau-

lutit uvannut okautsaulerkartiñæk, nutararsuk Herodesib tokkuñiaromangmago. Makkipok tagva, nutararsuglo arngnalo unname ingminut pivæk, nuñamut Egiptenmut keñavok, tagvanelerlune, Herodese tok-
~~kuñgalertillugo~~ ^{katsearvotlugo} ~~kuñgalertillugo~~: Nalekam okausingit nellautsekovlugit, nellautaijomut imak okartok: Erngnera kaikolauktara nuñamit Egiptenmit. Herodese kausimalerame, illissimajuñut tappagijaugame, kañingajadlalerpok, nutararsuit tamaita Bethlehemetut erkanelullo okkiu^{29.1} marrungnik ~~nelliintijut~~ ^{illissimajett} nukkaklillo tokkotsartorkoveit, kiglissisialauramigit sivorngagut (iñulervianik). Nellautaijub Jeremiasim okausingit nellautsimalerput imak okartok: Kakkeñe nippersoak tussartaujok, ogguadlernerlo, keavaksoadlernerlo, kaggudlernerlo: Rahelib kittorngañe keagiveit, mannigor^{29.2}taujomañañelo, nungutaungmetta. Herodese tokkungmet, ahak, Nalekam Engelinget Josefe sakkerpa sinnektomatillugo nuñame Egiptenme, okarlune: Makkitit nutararsuglo arngnalo illingnut pikik, Israelib nuñanganut uttilerit, tokkungmetta nutararsungmik tokkotsijomalauktut. Makkipok

tagva, nutararsuglo arngnalo neksardlugik, Israelib nuñanganut pivlune. Tussauma-gamiugle Archilause attañiolertok Judeame, angume Herodeseolauktum attannioninga kingormgutiler^{mago}anuk, taikunga piñek sivor-lerpok. Siñektomatillugo Gudib perkung-mago, Galilæam erkanut aularpok, Igluga-¹⁹setmut Nazaretemik attelingnut pivlune, ta-mañã nuñagilerpa; nellautaijut okausingit nellautsekovlugit, imak okartut: Nazare-miomik attekaromarpok.

§. 8.

LUK. II. 22—40.

Uvlut nelliutingmetta, Maria sujungai-lune, Mosesib perkojangit malliklugit; nu-tararsuk Jesuse takpaunga Jerusalemmut aitipæt, Nalekamut pititsomavlugo, (aglait pivlugit Nalekab perkojangiñe: Angutiarsuit kittorngengautit anana^{mijit} sivorlerpeit^{cat} añigai-jut, Nalekamut perkojomarpeit) tuñergotik-settik tuñilugit, sorlo Nalekab perkojangiñe aglaksimavok; Taubiñik (Akigiojartungnik)

piarkeñiglonēt marrungnik. Ahak, taipso-
 mane angut Jerusalemetok, Simeonemik at-
 telik; iñuk taimna idluartok Gudelo nalet-
 sainarpa, Israelib mañiguiniksanganik neri-
 uklune uttakkijok, Añernerum ajunginerum
 iñigiva. Añernermut ajunginermut nello-
 jungnertitaulauktok, tokkoniængilak, Nale-
 kab Kristusinga tækkokartiñago. Tamna
 Añernerum ajunginerub kajungertiñago,
 kattimavingmut pivok: Nutararsuk Jesuse
 angajokakita ätimakko, perkojet naleklugit,
 aglaillo malliklugit nutararsutik pivlugo, Si-
 meonib tiguva, erkisimiardlugo, Gude nako-
 riva okarlune: Nalegak, maña ullapirsarnar-
 tomut kivget angerarle, sorlo okalauktotit,
 isimnut piulijiksarekojet tækkogapko, tamna
 iñuit illunarsoatik kenangit sangiñe piarerti-
 nangne sakkertilugolo, kaumajok nellojuñik
 kaumatsitiksak, iñutitavillo Israelitit nakori-
 janget. Nutararsuk pivlugo tussartatik Jo-
 sefib atateksanget arngnællø tattañiniariva-
 kit. Simeonib saimartipæk, arngnanullo
 Mariamut okarlune: Ahak, una orrojutik-
 saujomarpok, makkijutiksaujomarporlo un-
 nuktuñut Israelib kinguvangiñut, nellanaj-

kutæksaujomarlunelo akkerartugeksak
(Tarnnikullo (Maria piva) kibliktaujomar-
potit saviksoarmut), uñuktut omættingita is-
sumangit sagvartaukovlugit.

Arngnaktauk nellautajok tagvanenivok
Hannamik attelik, Fanuelib pañia, Ašerib
kinguvangita illanget, ningiungolertok, uika-
lauktok okkiunik arvengemit aggartunnik
uigasulaukardlune kingorngane, mannale
uigarniojok okkiungit ungniakattartut sit-
tamertorlutik, kattimavingmetsainarame,
tuksiarnermullo nerringiñermullo Gude kiv-
gartorpa uvlullo uñuello tamaita. Tapso-
matauk tikkipeit, Nalegak nakoridlarpa,
okautigilalo piulijæiksamik uttakkijunnut
tamainut Jerusalemetuñut.

Tamaita namaksigamikit Nalekab perko-
jangit pivlugit, ama Galilæamut utterivut
iglugasengmingnut Nazaretemut. Nutarar-
suk aglissikpok pitsartudlarlunelo añernerme,
sillatovaksoadlalarmelo, Gudib saimaninget
nejjoriva.

§. 9.

LUK. II. 41.—52.

Angajokakit opernget tamaita Jerusalemut aivuk, añivium erkaumavia nellintileranget. Jesusib okkiungit arkangemit aggarlermetta, illagællugo takpaunga Jerusalemut aivuk, illusettik attordlugo. Uvlut taipkoa nagamikit, angerarmeñik, nukapiak Jesuse Jerusaleme nokarpok, Josefiblo arngnælo nellovæk. Illagilauktamingnut illausugigamiko, uylok attausek ingeraramik kenneriartorpæk, apperkotigællugolo illamingnu!o illitarijamingnullo. Neninginamiko, ama Jerusalemut utterpuk keñeriardlugo. Uvlut pingasulermetta, naipipæk kattimavingme iksivajok ajokertuijorsuit akkornegane, tapkoa naleklugillo apperiveit. Nalektullo illunatik tattaminiariveit sillatuningalo kiosingalo. Angajokækita tækkogamiko, kvaksarpuk, arngnæt okautiva: Erngnik, sög imailiorpittiguk? Ahak, atateksavit uvangalo kennilaukpaptigit kiksarlunuk. Jesusib kio-

væk: Sög keñerpittinga? nellovitik, Atatama
piñe piñiariakarapkit? Kannorle okauting-
magik, okausinganik tukkissingilæk. Illa-
gællugik tava taununga Nazaremut aivok,
naleluarlugiglo. Okausingille makkoa ta-
maita arngnæt omamine torkorpeit. Jesuële
sillatulerpalliadlarpök, okkiungillo uñuksi-
valliadlartutik, saimalerpalliadlalarmelo Gu-
demelo iñungnelo.

AGLAIT AIPANGET.

*Johannesib Babtiterijub ajokertuininget kig-
linganik, Nalekablo Jesusib Babtitauning-
anik, ajokertuilerame kingorngagut anni-
viksiorviet nelliutitinnago.*

§. 10.

MATH. III. 1—12. MARK I. 1—8.

LUK. III. 1—18..

Okkiut arkangemit tellimaulermetta, At-
tañersoak Tiberiuse Attañiotillugo;
Pontiuse Pilatuse attañiokattaumet Judæ-
ame; Herodeselo nuñam illainangane attan-
niongmet Galilæame; nukkalo Filippuse
nuñam illaināngane attañiongmet Ittureame
Trachonitisim erkane; Lisianaselo nunnam
illainangane attañiongmet Abileneme; Han-
naselo Kaifaselo ajokertuijorsutillugik; Jo-
kañese Zachariasim erngninga, Gudib kai-
kova inukangitomit. Jordanim erkanut ta-

maiñut pivok ajokertuivlune Babtitaunermik
 ajortunnit pejautiksamik, imak okarlune:
 Kakkialeritse, (issumataritse) killaub nale-
 gauninga palligutingmet. Tamedsa okautsit
 tussarnertut ^{nigiamuqet} ~~kighulerviksanget~~ Jesuse Kris-
 tusemik, Gudim Erngninganik, sorlo nellau-
 taijut aglangiñe aglaksimavok: Ahak, Eng-
 eliga tillivara sivunernut, apkosiorkovlutit.
 Taimnauvok nellautaijum Jesiasim okau-
 tigilauktanga, okarame: Ajokertuijub nip-
 pinga inukangitome imak pivok: Nalekam
 apkotiksanga akiksorsiuk, apkoserngit nar-
 rotissigik. Korkut illunatik kipviartaujo-
 marput, kakkello kakkarsuillo illunatik nak-
 kiglijaujomarput, apkoserngillo niungajut
 narrotitaujomarput, apkoserngillo mañetut
 mañiksidlaraujomarput, uvingit (sillarsoar-
 miut) illunatik Piulijok Gudemit pijok tæk-
 kojomarpæt.

Johañese añoralik nersitijub kamelib mer-
 kungiñik, tapsekalarmelo amiviñermik, pig-
 lertaujartullo igupsajartullo orksungit nerki-
 giveit. Jerusalemiut añivigivæt, Judæami-
 ullo Jordanim erkanetut illunatik Babtita-
 jomavlutik tapsomunga Jordaneme kongme,

ajornitiglo sagvarlugit. Farisaerillo Sa-
 duzaerillo uñuktut Babtisiwinganut tikking-
 matsuk, Johaņesib tækkoganigit okautiveit:
 Kuglugiangojartose illipse! Kia kemakovāse
 ningautsik ^{met. p. jomartomt} piñariartub? Atte, kiglilingmik
 sagiarluse ablatsamik issumakaritse. Illup-
 sigut issumaniarase, imak okaromavluse: A-
 brahame atatagivavut. Okautivapse: ujar-
 keñit makkonanget Abraha Gudib kittorn-
 esartigiva. *ilifarajarpa*

Ullimaut napartub miñernanganelerpok.
 Napartok nelliak ajungituñik paungakangi-
 tok kippijaaniartok, ikkomamut egilugo. In-
 nuit apperivaet okarlutik: Kannok pinniar-
 kita? Kioveit okautivlugit: Marrungnik an-
 noraggub aipanga tuñilugo pekkangitomu-
 nerkiksaliktauk taimaililugo. Zoñnerrittauk
 tikkipæet Babtitaujomavlutik, apperivlugolo:
 Ajokertuijok kañok uvagut piñiarkita? Kio-
 veit: uñunerseñik piomaniarase, perköjet
 kisseta piñiarlugit. Sorsuktuksettauk ap-
 persorpæet okarlutik: Uvagulle kañok piñiar-
 kita? Okautiveit: Iñungnik akunaidlarnia-
 rase idlruitulliaraselonët, akkillertaunise na-
 magissigik. Iñuille neriungmetta, illunatik

omættiingne Johaṇese Kristuseosugigamit^{ngmat}
 suk; Johaṇesib kioveit, tamaita okautivlugit:
 Uvanga imermut Babtipapse, nutamik issu-
 makarkovluse; Kingunipkut tikkituksak pit-
 sartunersauvok uvannit, nellokotivungalo,
 tåpsoma sangane okkolunga ittiggagutingit
 singejarlugik tigulugik malliklugolo. Tap-
 soma Babtitsomarpåse Aṇernermut ajungi-
 nermut ikkoṁamullo. Tapsoma poagit tigu-
 miarpa, keṁatullivingme nettinga sannero-
 marpa, kakkojeksa^{Uppa}riktullo keṁatullivingmi-
 nut kattitsomarpeit; piungitulle ötsomarpeit
 ikkoṁamut kaṁitsuitomut. Assinginullo
 unuktuñut okautsinnut innerterpeit, okautiv-
 lugillo okautsiñik tussarnertuñik.

§. 11.

MATH. III. 13—17. MARK. I. 9—11.

LUK. III. 21, 22.

Tapsomane inuit illunatik Babtitaung-
 metta, Jesusetauk Galilæamit Nazaretemit
 Jordanemut Johannesemut pivok, Babtitaun-
 jomavlune tapsomunga. Johannesible in-

nerterpa okarlune: Babbitaujariakaralloar-
punga illingnut, igville tikkiparma. Je-
susib kiova, okautivlugo: Maña taimailer-
langa: Idluarnernik tamainik namaksijuk-
sauvoguk. Perkova tava. Jesuse Babbitau-
game, tuavidlune timuarpok tuksialarmelo.
Ahak, killak kolläne angmalerpok. Gudim
Añerninga Johañesib tækkova tingmiatut,
taubetut, akkartok, (Jesusib) kanganut pi-
jok. Ahak, nippe killangmit tussartaugivok
okarlune: Tagva Erngnera nægliklara, tam-
na kuviagijara. Jesusim okkiungit ungnig-
amik tellimajortulermetta, ajokertuilarlune
piñialerpok.

§. 12.

MATH. IV. 1—11. MARK. I. 12, 13.

LUK. IV. 1—14.

Jesuse Annernermik ajunginermik illu-
milik, ama Jordanemit utterivok, Anner-
nerum aitipa innukangitomut òktortau-
kovlugo Satanasemut. Uvlunnik marrung-
nik ungniakattartut tagvane nersutit nu-

juartut akkorngannetok; uvlunnik marrungnik ungniakattartut Satanasib ōktorpa; uvlullo taipkoa-ittillugit, nerringilak. Uvlullo unuello marrungnik ungniakattartut nerringiname, kälerpok kingorngagut. Ōkortub, Satanasib tikkipa okautivlugo: Gudim erngnerrippattit, ujarket ukkoa okautikit kakkajarorlerkovlugit. Jesusible kiova okarlune: Aglait imaiput: Kakkokratuinaak inum inotigingila, Gudible okausingit tamaita kaaninganit aaijut inotigiveit. Satanasim aularutipa iglugasoksoarnut ivsornaituunut, aitalalo kattimaviub nuvugusinganut, okautivlugo: Gudim erngneripattit, akkarit, aglaksimangmet: pivlutit Engeline perkojomarpeit, erkisimiarkovlutit sapputiluttillo, ittikettit aporkonnagit ujarkennut. Jesusim okautiva: Taimaktauk aglaksimagivok: Gude Naleket ōkorniarnago: Kingorngane Satanasim aitipa kakkaksoarmut kingiktorsoarmut, sillarsum attannioningit tamaita anauninelo tapsomunga attautsikut kemmergotipeit, okautivlugo: Makkoa attannioningit tamaita ananauningillo illingnut tunijomavakka, uvamnut tunijaungmetta, is-

sumamniglo tuñivakka piomajamnut. Maña pamangavigijomagunga tuksiarvigivlunga; Makkoa tamaita tuñijomavakka illingnut, tamaita piksariniartattit. Jesusib tava okautiva: Satanase, uvamnit aularit, aglaximangmet: Gude Naleket tuksiarvigivlugo kissiet kivgartorniarpet. Satanasim òkortañe tamaita nagamigit, mañakut keñekpa keñavljune. Ahak, Engelit tikkipæt kivgartorlugo.

§. 13.

JOH. I. 19—28.

Tamedsa Johannesim unipkausinga, Judikut Jerusalemiut tillingmagit ajokertuijut (ikkajortingillo) Levitit Johañesemut, imak apper^{ju}kovlugo: Kinavit? nellagut okarpok: Kristuseungilanga. Apperigivæt: Kinavime? Eliaseovit? kioveit: aukak taimnaungilanga. Nellautaijovit tikkituksavlutit? kioveit: Aukak. Ama appersorpæt: Kinavime? uvaptingnik tilliklertut kannok kioniaromavittigik? illingnik kannok okarkit? Kioveit: Ajokertuijub nippinga immukangitome, sorlo Nellautaijok Jesaiase okartok:

Nalekam apkotiksanga akiksorsinuk. Tilli-
 jaujulle Farisæerinit pijut. Tapkoa apper-
 sorpat okautivlugo: Sög Babtisivit, Kristuse
 unginavit, Eliaseunæglonët nellautaiunæglo-
 nët? Johannesib kioveit okarlune: Immer-
 mut Babtisivunga, illitaringitassele akkonap-
 singnepok. Taimnauvok kingunipkut kai-
 jok, sivunimnetok, tapsoma ittiggagutingit
 singejarlugik nellokotivunga. Tamedsa ta-
 mat taimallivok Betabarame, Jordanim ak-
 kiane, Johannesib Babtisivingane.

§. 14.

JOH. I. 29—51.

Uvlum aipangane Jesusib nellipsartane
 Johannesib tækkova, okarlune: Ahak, Gu-
 dib sangarsunga sillarsoarmiut ajorninginnik
 kakkaktok. Taimnauvok okautigilaukta-
 ra: Angut kingunipkut kajok sivunimnetok,
 pilerkartinanga-ïlaurame. Illitarilaungitara;
 Israelib le kinguvänginnut illitarijaukovlugo,
 immermut Babtisiartorpunga. Johannese
 ama unipkalerpok okarlune: Annernek ting-

miatut Taubetut, killangmit akkartok, tap-
somalo kanganelertillugo tækkolauktara,
Illitaringikalloorpara, imermut Babtisiartor-
kojima imäk okautivånga: Tækkoleruit An-
nernerum akkarvigijanganik kang^{Uuit}ninga-
niglo, taimnavok Babtisijok Annernermut
ajunginermut. Tækkolauktara okautigilauk-
taralo, tamna Gudim Erngneringmago.

Uvl^{ub} aipangane ama Johaṇese illiṇiar-
tingne illagællugik, tagvanenivok. Jesuse
pissuktok tækkogamiuk, okarpok: Ahak,
ta^{ija}ga Gudib Saugarsunga. Illinni^{ti}tæk mar-
ruk taipkoa taimak okartok tussarpæk, Je-
suselo mallipæk. Jesusele keviarpok mal-
liktingne tækkogamigik, apperivæk: kina
kennerpitikko? kiovæk: Rabbi, imaipok
Ajokertuijok, kikkunekit? Kiovæk tækko-
jartortikko. Inninga tækkojartorpæk, uv-
lorlo taimna uvlilerpuk uvloklilermet. Mat-
tominga Johannesemit tussartuk, Jesusemiglo
malliktuk aipanga Andreaseojok, Simonib
Petrusib nukka. Angajune Andreasib tik-
kikarpa okautivlugo: Messiase nennivavut,
imaipok Kristuse, imaglonēt Saimanelik.
Jesusemullo pitipa. Jesusib tækkogamiuk,

okautiva: Simoneovotit Jonasim erngninga, kefassemik attekarniarpotit (imaipok kairtomik). Kautuarmingmet, Jesuse ama Galilæamut aijomagame, Filippuse naipipa, okautivlugo: mallinga. Filippusele Betsaidamiojok, Andreasiblo Petrusiblo iglugaseksoarmiokattinget. Nathanaele Filippusib naipipa okautivlugo: Nennilaukpavut Mosesib^b perkojanguine, nellautaijullo aglakta-
 mingne okautigilauktanget Jesuse Josefim erngninga, Nazaremiok. Nathanaelib kiova okarlune: Nazaretemit kañok ajungitomik piviksauva? Filippusib okautiva: tækkojartoruk. Nathanaelib tikkiñago Jesusib tæk-
 kogamiuk, okautigiva: Ahak, tam^{99^a}~~medse~~ Israelitit idlunartok, uivelungitok. Nathanaelim apperiva: nakit illitarivinga? Jesusib kiova okautivlugo: Filippusib kaikolaukãrtinæk, napartub feigeliksam attanetillutit, tækkolauktagit. Nathanaelib kiova okautivlugo: Rabbi, Ajokertuijok, ahamerik Gudim Erngnerivãtit, Israelemiullo attannerivatit. Jesu-
 sib kiova okautivlugo: Napartub Feigeliksab attanetillutit tækkolaurapkit, okautigapki^{ello} okperpotit; tamattomanget tatañiniarnar-

nersamik tækkojomarpoitit. Okautivlugolo:
 Ahammerik, ahammerik okautivapse: Mat-
 toma kingorngane killak angmajok tækkojo-
 marpasse, Gudiblo Engelinjet kangattartut
 akkartullo Innum Erngninganut.

§. 15.

JOH. II. 1—11.

Uvlut pingasulermetta Nullianiktokartok,
 (nerrimarlutik) kaname Galilæametome, Je-
 susim arngna tagvanetok. Jesuselo illiñiar-
 tingillo kaikogiveittauk Nulliarelitainartung-
 nut. Weinemik immiksamik ajorsalermet-
 ta, Jesuse Arngnæt okautiva: Ukkoa Weine-
 mik immikseroput. Jesusib kiova: Arngnak,
 illingnut sullivik? nelliunera sulle nelliuting-
 ilak. Arngnæt Kivget okautiveit: suñamik
 tapsoma perkoppasse, piñiarsiuk. Tagvane-
 titaujulle arveng^{arlit}~~egen~~ imëkarvit ujarket, Ju-
 dikut sujungersautingita illusinginut, nungu-
 lutik tapkoa marroglonët pingasullonët ok-
 tutit imaggit ullipkisongojok. Kivgennut
 Jesuse okarpok: Imertautit ukkoa immermik

immersigik. Tapkoa immerpeit ullipkidlu-
 git. Okautiveit: Kalluluse nerkiksallijomut
 ätsititse, ätsivut tagva. Nerkiksallijub iimek
 Weinolertitanjok olauramiuk, nakkillo piingmaiget
~~jok~~ nellogamiuk, kivget immermik kallu-
 lauktut nellungilæt, niksak nerkiksallijub
 kaikova, okautivlugo: Weine mamarnek il-
 lunatik sivorliotilerpæt, imerugungneranget-
 talle mamainersak pitipæt; Igville weine ma-
 marnek kingorliotipet. Taimak Jesuse si-
 vorlermik tattamminiarnartullijok Kaname
 Galikæametome, ajugakanginine sakkertipa,
 illiiniartingita okperivæt.

AGLAPT PINGAJUET.

*Sivorlermik anniviksiormetta aipanga nellu-
titinago.*

§. 16.

JOH. II. 12—25.

Mattoma kingorngane Kapernaumut attä-
lerpok, arngnælo kattangutinelo, illiñiarti-
nelo illagællugit, tagvane akkunekka-ïngilet.
Judikut anniviksiorvietta kattimaviksangit
nelliutilermet. Taimaitomik Jesusetauk
takpaunga Jerusalemut aigivok. Kattima-
vingmut itterame, tuktuvangnik, Saukken-
niglo, tingmitseniglo Taubinnik niurvgotig-
git naipipeit, kënaujenniglo tauksejut. Tava
aklunatsennik ipperautsiorpok, tamaita anni-
tipeit kattimavingmit, saukkello, tuktuveillo
illautillugit, kënaujenik tauksejut kënauja-
kotingit serkitiveit, ikpættingit orrotidlugit.
Taubinnik niurvgotiggitt okautiveit: Ta-
makkoa añitissigik, Atatama iglunga niuver-
viotiniarasiuk. Illinniartingita erkarpæt ag-

leit, imak aglaksimajut: Iglut pivlugo il-
 lungertornerub nungutipānga. Judikut kio-
 væt okautivlugo: Kannoetomik tattaṁiniar-
 nartitsijomavit, tautuktilluta taimailioravit?
 Jesusib kioveit okautivlugit: Kattimavik una
 assersorsiuik, uvlunne pingasunne aṁānappar-
 titsomagivara. Judikut okarput: Kattima-
 vik una okkiut marrungnik ungniakattartut
 pingasujortullo (46) sennavæt, igville uvlunne
 pingasunne nappartitsomaviuk? Timiminik
 okarpok taivlugo kattimavingmik. Tok-
 kungajuñit makkimet, illinniartingita erkar-
 pæt, taimak okautilaungmagit; aglaillo Jesu-
 siblo okauserilauktangit okperiveit. Añi-
 viub kattiviane Jerusaleṁetillugo, unnuktut
 okperivæt, tattamminiarnartitangit tækkoga-
 mikit. Jesusible añerpanaigituinarpeit, ta-
 maita kausimagamigit. Innungmullo nello-
 nerkejajariakangilak, innuit illunamasiatik
 illungit nellunginamigit.

§. 17.

JOH. III. 1—21.

Farisæerine Angutekarpok, Nikodemuse-
 mik attelingmik, Judikunne Kappitaujomik,
 Uñuame taipsona Jesuse tikkipa okautivlu-
 go: Ajokertuijok, ajokertuijovlutit Gudemit
 pijotit kausimavaptigit, illiktut tattaminiar-
 nartitsijokarajalaungilak Gudim aiparingip-
 pago. Jesusib kiova okautivlugo: Ahamē-
 rik, ahamērik okaupagit, nutamik erngniang-
 ongitub, Gudib Nalegauninga tækkuniængi-
 la. Nikodemusim okautiva: Innuk kannok
 erngniangojuksauva inukoarlune? ama arng-
 name timanut ittertuksauva erngniangolu-
 nelo? Jesusib kiova Ahammerik, ahammerik
 okaupagit: Immermut Annernermullo erng-
 niangongitok, Gudib nalegauninganut pijau-
 niangilak. Uviningmit erngniangojok, uvi-
 niyovok; Añernermille erngniangojok, añer-
 niyovok. Nutamik erngniangojuksaujose o-
 kautigapkit, tattaminiarnæk. Annore issu-
 mamini nakit annordlerpok, sulluksung-

ninga tussaralloarpet, nakkille pingmanget,
namullo aingmanget, nellovet. Taimaini-
vuttauk illunatik annernermit erngniangojut.
Nikodemusib kiova okautivlugo: kannorle
tamanna illingalerpa? Jesusib kiovlugo o-
kautiva: Israelib kinguvangita ajokertor-
tigivätit, tamanna nelloviuk? Ahammerik, a-
hamerik okaupagit: Kausimajaptingnik okar-
pogut, tækkojavullo okautigivavut, unipkau-
serijaptingnik okperingilase. Nunnab ping-
innik okautijarangapse, okpinginapse, kan-
nok okperajarkise, killaubpingiñik okauti-
jomagupse. Killangmut kangattartokangi-
lak, killangmit akkartok kissime, tamedsa
Innum Erngninga killangmetok. Sorlo
Kuglugiangojartok innukangitome Mosesib
nappartilaukpa, taimaktauk Innum Erng-
ninga nappartitaujomarpok: Tapsomunga
okpertut illunatik assiokonnagit, nungusuito-
migle innogutekarkovlugit. Sillarsoarmiut
Gudib taimak nægliveit, Erngnetuane tun-
nivlugo, taipkonunga, illunatik tapsomunga
okpertut assiokonnagit, nungusoitomigle in-
nogutekarkovlugit. Gudim Erngnine nuñamut
tillilaungila, innuit erkartorlugit asserorkoy-

lugit, Sillarsoarmiut tapsomunga piulijaukov-
lugit. Tapsomunga okpertok erkartuiviojo-
mangilak: okpingitorle erkartortisinavok,
Gudim Erngnetuanget attinganut okpingi-
name. Tamedsa erkartuiviksauvok, Kauma-
jok nuñamut pigalloartok, sillarsoarmiulle
Tārsoak næglingnersarivæt kaumajomit pin-
niarnitik ajormetta. Kaumajok ajortulliar-
tub ömigiva, kaumajomullo aijomangilak,
pinniarninne pidlartaukonnagit. Idhuar-
tulliaritorle kaumajomut pivok, pinniar-
ninne sagvartaukovlugit, Gude aipariv-
lugo pinniamigit.

§. 18.

Joh. III. 22—36.

Mattoma kingorngagut Jesuse illinniar-
tinne illagivlugit Judæamut pivok, tagvane-
ilerpok Babtisilune (illinniartimigut). Jo-
hañesetauk Babtisivok Enome, Salim erkane,
tagvane immiliksöngmet: Tagvunga pivut
Babtitaujomavlutik (Johannesemut). Taip-
somane Johannesse sulle parngnanersimaving-

mut pittitaungitok. Johannesim illiñiartin-
 git Judikullo ingmingnut okalerput sujung-
 ainermik (Baptitannermik). Johañesemullo
 pivut okautivlugo: Ajokertuijok, ahak, An-
 gut Jordanim akkiane neijuket okautigijet
 Babtisilertok, illunatik tikkipæt. Johanne-
 sib kioveit okarlune: Innuk ingminik pingi-
 lak, sumik tunnijaungikune killangmit. Il-
 lipse nangminek tussarpapsinga okarama:
 Kristuseungilanga, sivurngagulle tillijaujun-
 ga. Nullieksalik uiksauvok, uiksable il-
 lænnarijanget naipertorpa, uiksab nippinga
 kuviaisutigingärlugo. Mannakut kuviaisung-
 nera tamaña tikkisimavok. Taimna aglisi-
 nartotovok, uvangale mikliartortovunga.
 Takpanget pijok tamaiñut Nalegauvok;
 Nuñamit pijok, nuñatuinnauvok, nunnab
 pinginik okarpakkivok; Killangmille pijok
 tamainit anginerovok. Tækkojaminglo, tus-
 sartaminiglo okarpakkivok, okausingillo na-
 lektaungilet. Okausinginnigle okpertub,
 Gude miksekartotojok okautigiva. Gudib
 tillijanget Gudim okausingit okautigiveit,
 Gudim annernermik oktutitut tunningima-
 go. Erngine Atatab nægligiva, tamaita

tunnilaukpeit aggangiñut. Erngninganut okpertok nungusuitomik innogutekarpok: Erngninganulle okpingitub, innogut tæk-koniängila, Gudib ningausinet kollangiatsainarpa.

§. 19.

JOH. IV. 1—42.

Nalegak maña kausimagame, Farisæerit tussaumalermetta Jesusim illinniartingillo Babbitangillo Johaņesemit ununerseñik; (Jesusele nangminek Babtisingitok, illinniartimigut). Tava nunna Judæa kemmekpa, ama Galilæamut aigivok. Nunnale Samaria apkotigijariakarpa. Samariab iglugaseksoangita illangit tikkipeit, Sicharmik attiggit, nunnab taipsoma erkäne, Jakob tunnillauk-tanga erngnerminut Josefemut. Jakoble immertarvivininga tagvanetok. Jesusele aullannermut mergortorame immertarviub kiglinganut ingipok, uvlok ketterarermet. Tagva Samariamiok arngnak immertartok tik-kilerpok. Jesusim okautiva: iñinga. Illinniartingit iglugaseksoarnut nerkiksarsini-

ariartortut. Samariamium arngnab okau-
 tiva: sōg uvamnut immitaujomavit? Judio-
 gavit, uvangale Samariamiut arngnangetta
 illanget? Samarittillo Judikullo ingmingnut
 illagēgiakangimetta. Jesusib kiova okautiv-
 lugo: Gudib tunnerguta kaujimagungne, kin *newjerlo*
~~na~~ illingnut immitaujomajok illitarig^{tuqter}alloar-
 ungne, tuksiarvigijomavet immermik inno-
 gutelingmik tunniniarpätit. Arngnab okau-
 tiva: Nalegak, kallutiksakanginavit, imē-
 tarviglo una ittingmet, nakit immerkarkit
 innogutelingmik? Atatagilauktaptingnit Ja-
 komit anginerovit? Taipsoma tunnillaukpä-
 tigut immertarvingmik mattominga, nang-
 minerlo mattomanget immilauktok kittorn-
 angillo nergitingillo. Jesusib kiova okau-
 tivlugo: ominga imērmik imilauktok king-
 orngagut, ama immeruleromagivok: Imē-
 miple tunnijomajannik imertok imerulero-
 mangilak issokarniengitomut, immerle tun-
 inniartara illuagut Puailaviojomarpok inno-
 temut issokarniengitomut puailajuksauv-
 lune. Arngnab kiova: Nalegak, immermik
 taimaitomik tunnina, ama immerukonnang-
 ga, ovungariakarkonnanga kallujartorlunga.

Jesusim okautiva: Uit kaikojartoruk uvam-
 nullo kaigina. Arngnab kiova okautivlugo:
 Uikangilanga, Jesusib kiova: Kiglinganik
 okartotit, uikarnak okaravit. Tellimannik
 uikalauktotit, manvalo neijortet uigingilet;
 taimak kiglinganik okartotit. Arngnab
 okautiva: Nalegak, Nellautaijotit tukkissi-
 vagit. Sivorlivut Kakkame tamane tuksia-
 lauktut Gudemut, illipsele okarpose: Jeru-
 saleme kissime tuksiarviovok. Jesusib kiova:
 Arngnak, okperinga, nelliutijomarpok, kak-
 kame tamane Jerusalemelonēt Atata tuksi-
 arvingilasse. Tuksiarvigijasse nellovasse,
 uvagulle tuksiarvigijavut nellungilavut, piu-
 lijiksak Judikunnit pingmet. Nelliutsomar-
 porle, manvalo nelliusimavok, okpernartut
 tuksiartut annernermut illungertornermullo
 Atata tuksiarvigiomarpæt, taimaitullo nale-
 luartut Atatab piomaveit. Gude annernio-
 vok, tapsomunga tuksiartut anernermut mik-
 sekartovlutik tuksiarvigijomarpæt. Arngnab
 okautiva: Messiasse, Kristusemik attelikgnik
 tikkitsijok ^{omärlak} kausimavara, taipsoma okautijo-
 marpätigut tamainik tikkikune. Arngnak
 Jesusim okautiva: Taimna uvangaujunga

illingnut okartunga. Taimak okartillugo,
 illiñiartingita tikkipæt, tattañiniarvigællugo
 arngnamut okarmet. Imagle okarvigingilæt:
 kañok apperivit, kañorlo okautiviuk? Arng-
 nab immertautine tagvunga kemmekpa, iglu-
 gaseksuit innunginnut okariartorpok, imak:
 Kaititse innuk tækkojartorsiuk, illusikka ta-
 maita taipsoma taivlugit okautilaukpänga,
 Kristuseungimangæt? Iglugaseksuit inung-
 ita annivigivlugo tikkinniarpæt. Tikkikart^{tau}
 nago illinniartingita inapæt okarlutik: Rab-
 bi, ajokertuijok, nerillerille. Kioveit: ner-
 kiksakarpunga kausimangitapsingnik. Ta-
 manna pivlugo illiñiartut ingmingnut okar-
 put: Nerkiksamik kaitsijokalaunerka? Je-
 susib kioveit: Tagva nerkiga, tilliklertima
 perkojangit malliklugit piomajangillo nänia-
 rapkit. (Ama okautiveit) Illipse nangmi-
 nek okangilase? Takkit sittamæt nä^kpetta,
 kattersivik nelliutilarpok. Ahak, okauti-
 vapse: uititse, perorsevik tækkusiuk, peror-
 tut kakkorsivut kattersivingmut pilugit. Kat-
 tersijok akkiksarsivok, kattersivlunelo peror-
 tuñik inogutemut nungusuitomut: Karnga-
 titsijorlo kattersijorlo kuviaisukattigengni-

arlütik: Tagvane okautsit ukkoa nellaut-
 silerput: una karngatitsivok, ingnale katter-
 sivok. Kattersiartorkolaukpapse sennangi-
 tapsingnik, assise señalaukput, illipsele sen-
 namajanginut tikkipose. Samarittille un-
 nuktut iglugaseksoarnit taipkonanget okpe-
 rilerpæt, arngnab okausingit pivlugit okau-
 tingmagit: Illu^tsikka tamaita taivlugit okau-
 tilaukpänga. Samarittit tikkinamitsuk tuk-
 siarvigivæt uvl^{ie}jomavlütik, uvlunik marrung-
 nik tagvane uvlivok. Okausingillo pivlugit
 unnunerset okpilerput. Arngnamullo okar-
 lütik: Manna okausitit kamagijungnerlugit
 okpilerpogut, nangminek tussaraptigo, nello-
 jungnerlællø, ahammerik una Kristuseojok,
 sillarsum innungita Piulijinget.

§. 20.

JOH. IV. 43—54.

Uvluk marruk nängmeñik, tagvanget au-
 larpok, Galilæamut pivlune. Jesus nang-
 minek okarame: Nellautajjok nunnamine-
 nalektaungilak. Galilæamut pingmet Gali-

læamiut illelliorpæt, tattaṁiniarnartitangit
 tamaita tækkolauramikit Jerusaleṁe Katti-
 mavingmetillugo, tapkoalo kattimavingme-
 namik. Jesuse ama Kanamut Galilæame-
 tomut iṁermik Weiniolertitsivingminut pi-
 vok. Attanniub kivganga erngnelik kanni-
 majomik Kappernaume tagvanetok. Tapso-
 ma tussaumagamiuk, Jesuse Judæamit Gali-
 læamut pingmet, tuksiarvigiartorpa, erngnine
 iṁuliartortankovlugo tokkokasengmet. Je-
 susible okautiva: Tattaṁiniarnartullo, nel-
 lunaikutiksello tækkungikupsigik, okpero-
 mangilase. Attāniub kivganget okautiva:
 Nalegak erngnera tokkokartiṁago taununga-
 lerit. Jesusib kiova: Ailerit, erngnerit iṁo-
 lerpok. Jesusim okausinga angutib tapsoma
 okperiva, ailerdlune. Taunungalertillugo
 kivgangita parpæt okautivlugolo: Ernngnerit
 iṁolerpok. Taipkonunga uvlub nellonaiku-
 tanga apperkotigiva, kaṁong-ilingmet piung-
 nermanget. Kiovæt: Ikpeksak, uvlub nellu-
 naikuttanga arvengemit aggalermet kaṁima-
 singet kemmekpa. Anguta erkaivok taipso-
 mane piungnertomik, Jesusim okautingma-
 go: Ernngnerit innolerpok. Tava okpilerpok

iglomiokattiñelo illunatik. Tamedsa Jesusib
tattañiniarnartitanget aipa, Judeamit pi-
game Galilaamut.

§. 21.

JOH. V. 1—47.

Mattoma kingorgane Judikut kattina-
vinget nelliutingmet, Jesuse takpaunga Jeru-
saleñut aivok. Jerusalemme Sauket itter-
kattarvinget kiglingane Tessekartok Ebraeit
taivat Betesdamik, tellimanik ^{iglotalsk} ~~inglingnik~~.
Taipkonañe unnuktut kañimajut nellajut,
tautungitut, tussiaetullo, uvingerosimajullo,
immiub aulatauninganik uttakkijut. Kak-
kugo ^{tikut} Engele akkarpok tessemut, immanga
aulatidlugo. Immek aulatingmago kingorn-
gane, sivorliovlune missikkok piungnërpok
kañoetomik kannimasilik. Tagvane innuk
kannimaluklune nellalauktok okkiut telli-
maujortut pingasuertorlutik sittamaujortullo.
Tamna Jesusim innangajok tækkogamiuk,
kañimakamerungnertovaksoak tussaumalera-
miuk, okautiva: piungneromavit? Kannima-

jub kiova: Nalegak, immek aulaleranget,
 innungmik ikkajortiksakangilanga Tetsimut
 missiktitiksamnik, missigiartorasuartillunga,
 assima ingiarpänga. Jesusim okautiva:
 Makkitit, aumittit ~~ti~~gullugit aularit. Tag-
 vainak inuk tamna piungnërpok, aumittine
 piveit aularpok. Uvlorle Sabbateojok. Pi-
 ungnërtok Judikut okautivæt: Uvlome Sab-
 bateongmet, idluangilak, aumittit nangma-
 kangne. Kioveille: Piungnërtitsijima imak
 okautivänga: Aumittit ~~ti~~gullugit aularlutillo.
 Judikut appersorpæt: Kina ^{innu} ~~una~~ inuk illing-
 nut okartok: Aumittit ~~ti~~gullugit aularlutil-
 lo? Piungnërtuble kausimangila kinausia,
 Jesuse assinginnut aingmet, innugiartorsuit
 tagvanemetta. Mattoma kingorngane Kat-
 timavingme Jesusib naipinamiuk okautiva:
 Ahak, piungnërpotit, ajortulliarnæk sugalulu,
 arkonnæk. Innuk tamna Judikuñut okari-
 jartorpok Jesusib piungnërtitanga. Tamanna
 pivlugo Jesuse Judikut pijgalerpæt tokkot-
 somavlugo, taimailingmago sabbateme. Je-
 susible kioveit: Atataga uvlut tamaita pinni-
 arpok, uvangalo pinniarivunga. Tamanna
 pivlugo Judikut pigannerterput tokkunniar-

lugo; Sabbate issumagingimago, Gudelo Atataminik taingmago, Gude adsijjomavlugo. Jesusib kioveit okarlune: Ahamerik, ahamerik okaupapse: Erngnek issumaminik sumik pinniængilak, tækkojañgle Atatame pinniartangit: Tamna sumik pinniaranget, Erngningatauk pinniarivok. Erngnine Atatanget nægligigamiuk, piñiarniñe tamaita tækkotipeit tapsomunga, anginersello sulle nellojungnërtijutigijomaveit tattañiniarkovluse. Sorlo Atatab tokkungajut tuppaktipeit omartilugillo; taimaktauk Erngninget omartipeit piomajanne. Atata erkartuingilak, Erngninele erkartuisungotipa tamainnib; Erngnine illunatik ^{inut} ^{tauk} nalekovlugo, sorlo Atata nalekpæt. Erngnermik nalengitub Atata-
 taug nalenginiva, tapsominga tilliklertok. Ahamerik, ahamerik okautivapse: Okautsimnik tussartok tillijimnullo okperlune inogutekarpok nungusuitomik, erkartortamut pingilak, tokkomille pivok inogutemut. Ahamerik, ahamerik okautivapse: Uvlub nellunaikutaksanga nelliutsomarpok, nellusimavok tagva, tokkungajut tussaromarpæt Gudib Erngninget nippinga, mattominga tus-

sartut innoiaromarput. Sorlo Atata innogutekarpok illumine; taimaktauk Erngnermut tunnilaukpa innogutekarkovlugo illumine, innungniglo erkartuisungotipa, innum erngneringmago. Tamanna tattammi-niarinasiuk; uvlub nellunaikutaksanga nel-liutsomarmet, illuvernetut illunatik tapsoma nippinga tussaromarpæt, annijomärpullo, a-jungitulliantut makkitsomarput inoguteling-mut nungusuitomut, ajortulliantulle erkartui-viksauvlutik. Issumammik sumik piñiaeng-ilanga. Tussartammik erkartuivunga, erkartuiv^{ndralo}~~viga~~ idluarpok. Perkojara mallingilara, Atatable tillijima perkojanga. Uvammik (kis-sima) okaruma, okausera okpernængilak. Assima okautigivānga, okausingalo okper-nartok kausimavara, uvammik okaleranget. Illipse Johannesemut tilliklerlauktose, mik-sekartomik taimna okartok. Uvangale in-nungnut okautigijariakangilanga, taimaito-migle okarpunga piulijaukovluse. Taimna Johannes ikkomavljune kaumavljunelo nen-ñeroalauktok, illipse²lo taipsoma nener²ata kuviaisutigijomalauktasse killamiarsuk. U-vangale anginersamik okautigijikarpunga

Johannesemit. Atatama tattamminiarnarte-
kolauktangit uvamnut nāniarlugit, ipkoa
tattamminiarnartitama okautigivānga. Ata-
tablo uvamnik tilliklertub okautigigivānga.
Tapsoma nippinga tussangitsainarpasse, tau-
tualonēt tækkolaunginivasse, Okausingalo
illumgilingilasse, tapsoma tillilauktanga ok-
peringinapsiuk. Allakapsane (Gudim okau-
singane) kennerpose, tapkonane inōtekarō-
marasugelluse, makkon^{aka}inga nellagut okau-
tigivānga. Uvamnulle kaijomangilase in-
nogutekaromavluse. Inūngnut nertortaujo-
malaungilanga. Kausimavapsele, Gudib
næglingninganik illummiutekangitose. Ata-
tama attingane tikkitunga, illelliungilap-
singa; assiga tikkitsomarpet attermine, taim-
na illellioromarpasse. Kannok okperoma-
vise, illipsingnut nertortigapse, nertornar-
torlo Gudemit kissianit pijok kennernago?
Atatamut passidlaromarpapse issumaniarase:
Assima passidlarpāse tettigijapse Mosesib.
Mosese okperigupsiuk, okperijom^{mapur}apasing-
atauk uvamnik aglalaungmet. Taipsomale
aglangit okperinginapsigik, kannorle okpe-
rijomavissigik okautsikka.

§. 22.
LUK. III. 19—20. MATH. IV. 12—17.
MARK. I. 14—21, 22. LUK. IV. 14—32.

Taipso mane Herodesim Attangit settamat illangeta, Johānese parngnānersimavingmut pitipa, suadlarmago nukkaet Fillipusib nullia, Herodiase pivlugo, ajortulliarningi ^{ll}tamaita pivlugit. Tagvale ajortulliarniē illaveit mattominga ajortulliāmik, Johannese parngnānersimavingmut pitilugo.

Johannese pititaujok parngnānersimavingmut, Jesusib tussaramiuk, Añernerub pitsartuninganut ama Galilæamut utterpok, tapso malo erkānetut illunatik tussaumavæt. Illin niarvingiñelo ajokertuivok, inuit illunatik nakorivæt. Nazaretemullo pivok perorvingminut. Illu ^{tegmēt} ~~semmut~~ sabbateongmet, illiñiarvingmut itterpok. Nikkovia ^{name} ~~met~~ ^{it} aglangit atuaromangmagit, tuñivæt nellautajum Jesiasim aglangiñik, makperamigit, okautsit ukkoa nellaupeit, imak aglaksimajut: Nalekam Añerninga kollimnepok, taimaitomik saimar-

tipānga, okautsit tussarnertut okautigekovlū-
 git aglujunnut, iñulikleriartorkovāngalo ser-
 komisimajuñik omättelingnik, parngnanersi-
 mavingmetut añiviksanget okautigekovlugo,
 tautungitullo tautulerkovlugit, kappiaisuktul-
 lo kappiaisugungnerkovlugit ajorungnerkov-
 lugillo, Nalekablo uvlunga tussarominartok
 okautigekovlugo. Pattiktinamigit, kivga-
 mullo tuñigamigit, ingilerpok, illinniarving-
 metullo illunatik tækkunarpæt. Imagle okau-
 tilerpeit: Uvlome aglait ukkoa siutipsingnik
 nellautsijut tussarpasse. Illunatiglo nertor-
 pæt, okausingillo tussarnertut kañinganit an-
 nijut tattañiniariveit okarlutik: Tamna Jose-
 fim erngneringila? Okautiveillo; Illale mat-
 tominga okautijomarpapsinga: Iñulijok il-
 lingnik piulidlarit! Tattañiniarnartunik ang-
 ijunik tussalaukpogut Kapernaume. Taimai-
 liorittauk tamane nunnangne. Okautiveit
 tagva: Ahañerik okautivapse: Nellautaijok
 kujagingilæt nuñakattigita. Nellagulle o-
 kautivapse: Israelittinne uigarnerit uñulauk-
 put, Eliase iñotillugo, killak parngnanersi-
 matillugo okkiut pingasut, takkillo pingasu-
 jortut, kækavaksoadlalauktok nuñarsoarme

illunane, tapkoale illain^{noit}mut, uigarnermut
 Sareptamiomut, Sidonib nunnanganetunnut,
 Eliase tillijauvok. Kallakartullo unnuktut
 Israelittine taipsomane Eli~~set~~ nellautajok
 inotillugo, assianik kallarungnersimajokangi-
 lak, Naeman Siriamiok kissime. Illiinar-
 vingmetut illunatik, tamanna tussaramitsuk,
 kañingaumajadlalerput. Nikkovilutik iglu-
 gaseksoarnit aņitipæt, kakkam iglugaseksoa-
 karvingeta kuvuklinganut aitidlugo, tagvanget
 ejukkartitsomavlugo, akkorngattigulle au-
 larpok.

Iglugaseksuit Nazaretemik attiggit keņek-
 peit, Kapernaumut imarbiub sinnanetomut pi-
 vok, Zabuloniblo Naftaliblo erkængne, tag-
 vanelerdlunē. Sabbateoleranget, illiinarving-
 mut itterpok, ajokertorlugillo: Ajokertuitingit
 tattaņiniariveit, pitsartojomik okarmet. Tai-
 mak pivlugo nellautajum Jesaiasim okausin-
 git nellausimavut, imak okartok: Zabuloni-
 blo Naftaliblo nuņagik, imarbingmut sang-
 mijuk, Jordanim akkiane, Galilæablo nello-
 julik, innuit tarmiut kaumajorsoak tækkovæt
 tokkublo tachanetunnut kaumajok nuisima-
 vok. Taimanget Jesuse ajokertuilerlune o-

kautsiinik tussarnertuunik Gudib Nalegaamin-
ganik, imak okarlune: Nelliutingmet Gudib
nalegauninga kaglilerpok, kakkialeritse, (ab-
lapsamik issumakaritse) okautsit tussarner-
tut okperissigik.

§. 23.

MATH. IV. 18—22. MARK. I. 16—20.

LUK. V. 1—11.

Jesuse Galilæam imarbinget sinane pis-
sukame, angutik nukkaræk tækkovæk, Si-
mon, Petrusmik attibsalik, nukkangalo An-
drease; nullutsettik kivitipakit imanut ming-
eriarniaranik. ^{teeg} Tagvanget sivorliolerame,
assiek nukkaræk tækkogivæk, Jakobuse, Ze-
bedæusim erngninga, nukkalo Johannese,
Matatik angutik illagællugo, umiakotometut, nullut-
settik killajardlugit. Inugiartorsuit nimni-
utiimatsuk, Gudim okausingit tussaromavlugit;
umiakotomotut ikkivok Simonib pinga-
nut, tamna okautiva imarbikpakkovlugo.
Ingidlune inuit ajokertorpeit umiakotomit.
Okar^{karlune} ~~karlune~~ sorerame, Simonemut okarpok:

Iṁarbiḱpalerit, ittijomut nullutsesse kivitissi-
 gik mingeriarkovluse. Simonib kiova okau-
 tivlugo: Ajokertuijok, uṁuak navlugo pin-
 nasuaralloarpogut, angenarlutalo: Okaut-
 sille naleklugo, nullutset kivitiniarpakka.
 Kivitinamikit, mingeriavaksuit piveit, nul-
 luangit alliktordlutik. Umiakotomiut assi-
 tik kaikoveit, amuarkattikumavlugit. Tik-
 kinamikit umiakototik ussilerpakit pukliv-
 lugik. Tamaña Simonib Petrusib tækkoga-
 miuk, Jesusib ittigangiṁut ^{paarakterpok} ~~paarakpok~~, okar-
 lune: Nalegak keṁenga, iṁovunga ajortolik:
 Kvakсарame, umiakattinelo illunatik, minge-
 ritset nṁuksigamikit pijerkattigeḱlutik: Tai-
 maktauk Jakobuselo Johaṁeselo, Zebedæu-
 sim erngnæḱ, Simonib piṁasuarkattik kvak-
 salerpuk. Jesuse Simonemut imak okarpok:
 Erksiniarnæḱ, mattoma kingorngane iṁung-
 nik pilarpotit. Ama tapsomunga Andream-
 mullo okarpok: Malliktinga, iṁungnik aul-
 sariatitsongovaptik. Jakobuselo Johaṁeselo
 kaikogivæḱ. Umiakototik nunpalitillugiglo,
 perkotitik tamaita kemmekpakit malliklugolo.
 Zebedæusim erngnæḱita ^{atitik} ~~atitik~~ umia-

kotomut kemmekpæk, kivget illagivlugit,
Jesusele mallikivæk.

§. 24.

MATH. IV. 23, 24. MARK. III. 7—12.

LUK. VI. 17—19.

Mattoma kingorngane Jesusib Galilæab
nuñanga tamat aulava, illiñiarvinginelo ajo-
kertorlugit, Nalegaunermiglo okautsinnik
tussarnertunnik okautilerpeit, sunatuiñarmut
kañimajut iñungnetut iñulilugit. Tattammi-
niarnartitangit tussaumaveit Siriamit illuna-
tik, ajulertullo sunatuiñarnik ãniagit, satana-
segillo, illissimailingajullo, tummaujullo tap-
somunga ätipeit, tamaita iñuliveit. Jesusele
illinniartinne illagivlugit immarbiub sinanut
aivok. Iñugiartorsuittauk mallikpæt Gali-
læamit, iglugaseksuinnillo tellimaujortunnit,
Judeamillo, Jerusalemillo, Idumæamillo,
Jordanim akkianelo; Tirusib Sidoniblo er-
kangnetut, iñugiartorsuit, tattamminiarnarti-
tangiñik tussartut, tikkipæt. Illinniartinne o-
kautiveit, umiaramik ^{peky} piglerkovlugit, iñungnet

nimniutitanjomanane. Unnuktut innuling-
magit, äniajut illunatik tikkipæt aktoromav-
lugo: Pitsartojok tapsomanget aäningmet, ta-
maita piungnertipeit. Aänernerut makko-
jungnartuñut kappiaisuktisimajut piungner-
titaavut. Annernerit makkojungnartut tæk-
kojarangamitsuk, pamakvigivæt niplerdlutik
okarput. Gudim Erngrerivätit. Iñerterpeille
nellojungnertanjanane.

§. 25.

MATH. V. 6, 7. MARK III. 13—19.

LUK. VI. 12—17, 20—49

Iñgiartorsuit tækkoga nigit, kakkamut ma-
jorarpok tuksiariartordlune: Unn^{ucl}ä^{ak} näva
Gudemut tuksiarlune. Kaulermet, illinniar-
tinne kaikoveit piomajane, kaikojangitalo
tikkipæt. Tapkunanget arkangemit aggartut
aäneriveit, neijortigitsainark^{amav}lugit, tailerlug-
illo tillijennik, okariartortitsomavlugit; pit-
sartutitsomavlugillo, kannimanningit pejar-
kovlugit, aänernerillo idludit annikovlugit.

Tamedsa attingit: Simon, Petrusmik taijak, nukkalo Andream; Jakobuselo, Zebedæusim erngainga, nukkalo Johaṇese, tapkoa marruk atserarpæk Boanergesmik, imaipok, kallub kittorngæk; Filippuselo, Bartolomeuselo, Tomaselo, Matheuselo, Zoelneriojok; Jakobuselo, Alfeusib erninga, Simonelo Zelotesmik attelik, Judaselo Tadeuse, Jakobusib nukka, Judaselo Isckariote, pititsijok^{marjok} (Jesusmik). Taipkoa illagivlugit attersalerpok, naksam illanganut pivlune, illiniätigaseit iṇugiartorsuillo tagvane kattimavut tusaromavlugo, innulijaujomavlutiglo tapsumunga kaṇimaṇernmingnit. Ingil^{met}ame illiniartingita tikkipæt, tapsoma i^{minut}ṇetta tækknarpeit, imak okarlune.

Pilloridlarput aglujut aṇernerme; Killaub nalegauninga pigileramitsuk. Pilloridlarput kiksartut: Maṇigortaujomarmetta. Pilloridlarput keṇuētut: Nuna pigileramitsuk. Pilloridlarput kächtut iṇeruktullo Gudim idluarijanganut: Illuṇertaujomarmetta. Pilloridlarput napkiniktut: Napkigijaujomarmetta. Pilloridlarput ivsornaituṇik omættigit: Gude tækkojomaramitsuk. Pillorid-

larput ullapirsaijut: Gudib kittorngangiñik
 taijanjomarmetta. Pilloridlarput unangmij^{caud-}
~~lerfaijut~~^{lerfaijut} idluarneq pigællugo: Killaub nale-
 gauninga pigileramitsuk. Pilloridlarpose,
 innuit omigippasse. aviluselo, suadlarppasse-
 lo, attiselo tainerlukpattigik ~~serlo~~ ningaktut^{stet}
 Inum Eragninga pivlugo; uvanga pivlunga
 mittautigikppasse unangmikppasselo, suna-
 tuinnarniglo okarnerluvigippasse sæglulutik:
 Alliatitse, mannigoritselo, kuviaisugitse, okig-
 iseritse: akkiksasse angidlaromarmet kil-
 langme. Taimaktauk nellautaijut sivorlisse
 unangmigiveit. Kappianamek agluitosse;
 mañgorviojomerapse. Kappianamek pek-
 luartosse: kãgromãrapse. Kappianamek il-
 lipse, tamattomanetilluse ijudlartosse; keav-
 luse nguadla^{ama}apselo. Kappianemik illipse,
 innuit illunatik^{ñanemik} okautigiv^{ar}apasse. Taimak-
 tauk sivorlingita imailiveit nellautai^{luk-}
 tut.

Nunnab tarriogivãse. Tarriok pitsartujo-
 karerpet, sumut ama pitsartutitauneijarpa?
 Attoreksaujungnerpok, egiteksauvlune inung-
 nut tullereksauvok. Sillarsoarmiut kauma-
 nerivãse. Iglugaseit kakkab kanganetut tæk-

kuksausuertuksaungilet. Nenner^oak ikking-
 inivæt, kattaunjam attanut illivlugo, nener-
 goarvingmulle pivok, iglometut tamaita kau-
 martipeit tagva. Taimaktauk nener^oasse
 kaumarille innungnut, ajungitulliarnisse tæk-
 kokovlugit, Atatasse killangmetok nakore-
 kovlugo. Pejajjartorasngingilapsinga perko-
 jennik, nellautajjullonët aglanginnik. Peja-
 riartungilakka, namaksilugit pinniarpakka.
 Ahamërik okautivapse: Killaglo nuñalo nun-
 gukartinnagik, perkojet aglangit mingnek,
 tittarsuglonët nunguniængilak tamakkoa illu-
 natik namaksekartinagit. Manna perkojet
 ukkoa illanganik mingnermik nalengitok,
 innuit taimak ajokertorlugit, tamna mingner-
 mik tajjaujomarpok killaub nalegauningane.
 Nalektorle, taimaglo ajokertuijok, tamna
 angijomik tajjaujomarpok killaub nalegaun-
 ningane. Okautivapsele: Idluarnerangi-
 kupse aglangnik illisimajunnit Farisæerin-
 nillo, killaub nalegauninganut piniatsengi-
 lase. Tussalauktosse sivorlise okautsaung-
 metta: Innuarniarnæk: Inuarterle erkartor-
 vingmut pijeksauvok. Uvangale okautivap-
 se Kattanguminut ningartok, erkartorving-

mut pijeksauvok. Kattanguminulle Racha (unaluk) okartok, kaggimiovingmut pijeksauvok. Sillaitomigldokartok, egiteksauvok kor-
komut ikkomalingmut ikkoalaklugo. Tamanna pivlugo tunnergotit illijomagungne altaremut, tagvaneloerkaiguit, kattanguvit passivãitit, tunnergotit altab sanganelerle, kattangutillo sainarsariartorlugo; tunnergotillo tunniartorhugo piuk. Illingnut akkerartortok saimaniaruk aiparilutit sulle apkome, akkerartortingnut unnertojaukonæk kiglissiniartomut, kiglissiniartublo pitiniaratit kivgaminut, tapsoma parngnangersimavingmut egilutit. Ahañerik okautivagit: Tagvanget annititauniængilatit, kenaujet naggatiksanget akkillerkartinnagit.

Tussalauktose sivorlisse okautsaungmetta: Arngnarniarnæk anguniarnæglonët. Uvangelale okautivapse: Arngnamik tækkunartub arnarniaromavlugo, tapsoma arnarniareriva omanine. Tallerpiub isivit asserorniarpattit, peruk egilugolo, ajunginersauvok illingnut, timivit illanga asserorpet, timit tamat perkoñago ãniatitsivingmut. Tallerpilonët aggakpit asserorniarpattit, nakkarkit egilug-

illo. Ajunginersauvok illingnut, avativit illanget asserorpet, timit tamat perkoñago añiatitsivingmut. Taimaktauk okarsimavok: Nulliaminik avitsijub tuñiñerpa aglangnik avitsitikseñik. Uvangale okautivapse: Nulliaminik avitsijub (anguniartokangipet) nulliare^{nanek} asserorpet^a; av^{vi} tamiglo nulliektok nulliare^{ngak} asserorivok^a.

Ama tussarmijose, sivorlisse okautsaungmetta: angälungniarnæk, Gudemulle angäleruit malligeksarivattit okausitit. Uvangale okautivapse: Angälungniatsengilase (Gudim attinga taivlugo) killangmiglonët, Gudim iksivautaringmago; Nuñamiglonët, ittiggangita ikovragingmatsuk; Jerusaleñiglonët, attannersum iglugaseksoaringmagit: Niakorniktauk angälungniarnæk, mujak attauserlonët kakkorsinginangne kernersingnangnelonët. Okausisse imailerlüt: Ahaila, ahaila; Aukak, aukak: Tappikket idluito- mit pivut.

Tussalauktose okausekartomik ise, isemik, kigut, kigumik (akkiksakalarpok). Uvangale okautivapse: Idluitulliar^{vi}ipasse akiviginiarasigik. Ullutsekut tallerpikut erksartaug-

uit, igloatauk mañilermigiuk. Annorar-
niglo arksartauguit, ulliksuiittauk pigiliuk.
Meilemik attautsemik aipariuk, mar-
rungaik aipariuk. Illingnit sumik tuksiar-
tok tuñiuk; allarniarnagolo attartoromajok
illingnit.

Tussalauktose okausekartomik: Iñukattit
nægligiuk, omigijittit omigiuk. U-
vangale okautivapse: Omigijisse nægligissig-
ik, illipsingnut okausiluktut saimartissigik:
Illipsingnik omisuktut ajungiviginiarsigik:
Illipsingnik kiksartitsijut uñangmijisselo tuk-
siarutigissigik (Gudemut) kittorngarilerkov-
luse Atatapse killangmetub. Tapsoma ava-
giveit kujalingitut ningaktullo, sekkenine
nuekova ajortunullo ajungitunullo, sillaluko-
jigivok idluartunullo idluangitunullo. Illip-
singnik nægliktut kisseta nægligigupsigik,
kañoetomik akkiksakaromarkise tagga? Zoel-
nerillo taimailiunginivet? Ajortulliartut-
tauk nægligijittik nælgiveit. Kattangu-
tisse kisseta illaenarnerigupsigik, sumik piare-
alingmik pivise? Zoelnerillo taimailiungini-
vet? Pitsiartipsingnut pitsiakattarupse, kañok
etomik kujalinekalarpise? Ajortulliartuttauk
igijainnarpiise?

taimaittainarivut. Illipsingnut uttertitsijut
 attarsitikupsigik, kanoetomik kuj^{agjornuor} ~~hnekalar~~
 pise? Ajortullartuttauk attartortilaungming-
 metta, taimaikuarenik uttertitsiviokovlugit.
 Tamaña pivlugo omigijisse næglingniarsigik,
 pitsiarluselo, ^{atayliorkisittise} ~~tuñgermar~~ uttertitsivioniara-
 suginnase: Akkiksasse angidlaromarpok tag-
 va, Kotsingnerub kittorngarijomarpäse. Ta-
 maña pivlugo namaksileritse, sorlo Atatasse
 killangmetok namatsainarpok, næpkingniklu-
 selo, sorlo Atatase næpkingniktotovok.

Ipaksiniarsigik tuñjiksasse, tuñniarasigik
 iñungnut nakorijaujomalluse. Taimaipet,
 akkiksakangilase Atatapsingnit killangme-
 tomit. Taimak pivlugo tunijiguit tuñtikse-
 ñik, nipsautsiarkoñæk sivonerne, takkormor-
 totut illiñiarvingne iglullo akorngane, nakori-
 jauk^{jomelo} ~~kovlutik~~ iñungnut. Ahamerik okauti-
 vapse: Akkiksatik piarerpæt. Tunnj^uksen-
 nik tuñijiguit, saumit aggaktit nellolaulat tal-
 lerpit aggakpit tuñergutanik: Tuñj^uksettit
 sagvartaukoñagit, Atatavit sagvangitomik
 tautuktub akkilleromarpätit sagvartome.

Tuksiarlutit takkormortutun-ñiarnæk,
 taipkoa nængerlutik tuksiarlutiglo pivut il-

liinarvingnelo iglullo sāngine, tautugaujom-
avlutik iinngnut. Ahamerik okautivapse:
Akkiksatik piarerpæt. Igville tuksiaromag-
nit iiniksarnut itterina, upkuangalo parng-
nanerlugo, Atatet sagvangitome tuksiarvigi-
uk, Atatavillo sagvangitomik tautuktum ak-
killeromarpätit sagvartome.

Tuksiarupse okausisse amisuliniarasigik
nellojutitut: Taipkoa tussartaannasugivut o-
kausekarangamik amisunnik. Tamaña piv-
lugo taipkotitunak-ituksaungilase: Atatapse
attoriakartasse kausimava tuksiarvige kartiña-
go. Taimak pivlugo imak tuksiaritse: Atata-
vut killangme! akkit nakorijaule, nalegaunüt
kaig^{laule}le, perkojettit malliktaulit nunname
sorlo killangme; uvlome piksappingnik tun-
nittigut, ajornivut issumagijungnerkit, sorlo
uvagut uvappingnut ajortut issumagijungner-
pavut; oktorlungnartomut pitinata; piulitti-
gullo ajortunit. Nalegaunek, pitsartunerlo,
ñnanaunerlo, pigigangne issokangitomut.
Amen! Innuüt tamarningit^{tak} issumagijung-
nerupsigik, Atatapsetauk killangmetum issu-
magijungneromarp^{ait}ase tamarnip^{ait}singnik: In-
nuille tamarningit^{tak} issumagijungnerniangi-

kupsigik, Atatapsetauk issumagijungner-
nienginiv^{ait}se tamarni^{ise}sangnik. Nerringita-
raigupse añuniarase takkormortotut, kenatik
tautorlertipeit nerringitarangamik, iñungnut
tautugaukovlugit. Ahañerik, okautivapse:
Akkiksatik piarerpæt. Nerringitaraiguit,
niakut mingoaruk ermiklutillo, nerringiner-
nik tækkoterkonæk iñungnut, Atatangnulle
sagvangitometomut: Atataville sagvangito-
mik tautuktub, akkilleromarpætut sagvartome.

Perkutinnik pikuminartuñik kattersijuk-
saungilase nuñame, kaurulillo margertorne-
rublo asseroreksangiñik, tigliktullo piomajek-
sangiñik tigliklugit. Perkutinigle pikumi-
nartuñik kattersoiniaritse killangme, kau-
rulillonët margertornerublonët asserojuigek-
sanginnik, tigligajuktullo piomasoreksangin-
nik tiglingneræt ajulerlugit: Perkutisse nei-
jormattigik omættipse. Ìse timib kaumar-
ninga ipok, Ìsit idluarune, timit illunane
kaumaromarpok: Ìsit nellangaikune, timit
illunane täromarpok. Kaumajorle illung-
netok tärsikpet, tärsok ingminik kañok
angitigiva? Angajokængnut marrungnut kiv-
gartortokarniængilak, ^{aiva}attasek omigilarpa-
lonët, aipa nægligilugo; ^{uvalo} ^{aiva}attasek ung-

agilarpa, aipanga nachogilugo. Gudelo
 nuñab pingillo attautsekut kivgartorlugit
 sapperpose. Tamaña pivlugo okautivapse:
 Inosissé pivlugo siarklerniarase, nerkiksap-
 singniglonët imiksapsingniglonët, timipselo-
 nët añoraksangiñik. Inosisse ajunginerong-
 ilek nerkikseñit? Timisselo ajunginerongilet
 annoratsenit? Tingmitset killaub attanetut
 nautsertorissigik, karnгатitsingilet, perorse-
 jeksenik kattarsinatiglo kematullivingmut:
 Atatapselo killangmetub nerritipeit. Taip-
 konanget ajunginerongilase? Kina illase
 ingminik tapperon^{unorath}va tallitut attautsenik^{tut}
 takkitigijomik, taimak siarklerotigigalloar-
 pa? Sogle añoratsset siarklerotigivissigik?
 Paunaujaujartut, nunnab merkungit kan-
 nok perortut tækkunarsigik, sennangilet,
 peraingilellonet. Okautivapsele: Salomo-
 lonët pinnarnadlartok añorariksimangitok
 taipkoa illangætikut. Iviksuket nuñametut
 uvlome perortut, kauk pelle kjeksaumut egi-
 teksaujut, Gudib taimak pinnernartinamigit;
 añorartitsomanginersarivāse? Okpernekitose
 tagva! Taimak pivlugo issumañerlugaselo
 imak okarase: Sumik nerrijomarkita? Su-

H

miglo immeromarpitar. Sumiglonēt anorak-
 sakaromarkita? makkoa tamaita nellojut
 piinasuarpeit: Atatapsele killangmetub kau-
 simavāse taimaitomik ajorsartose. Gudib
 nalegauninga idluarningalo pinniarkarsigik,
 tuñijaujomarpose tamakkoninga tamainnik.
 Taimaimet, kauksak issumaginasuik, kauk-
 sak piksaminik pinnialermet. Namakpok,
 uvlut illunatik ingmikut piñiarviojarangeta
 koksesungnartomik.

Passiklerniarase, passijikatsengilasetauk.
 Erkartuiniarase, erkartuiviojomangilasetauk.
 Issumagijungneritse, issumagijaujungnero-
 marposetauk. Tuñititse tunnijaujomarpose.
 Kañoetomik passiklerpose, passijaujomarpo-
 setauk. Oktutipsingnut oktorviojomarivose:
 oktomik tattatomik nakkittersimajomiglo
 aulajomiglo ullipkittartomik säpsingnut tun-
 nijomarpāse. Okautsinnik adsij^{ijärak}kat^{kat} o-
 kautiveit: Tautungitok tautungitub apkota-
 gut tessioromavauk? Tamarmik kattangui-
 ængilak ittersamut? Illiñiartok ajokertorti-
 minit anginerongilak: namaksivorle, illin-
 niartok ajokertortimitun-ikune. Kattangu-
 vit iisinget sarmiktavininga sōg takkoviuk,

auvek isingnetok mallugingilet? Kannorlo kattangutit imak okautsomaviuk: ovetsiaro kattangutiga, sarmiktaverngit isingnit peromavara, ahak, auvek isingnepok; takkormortotit! auvek isingnit perkaruk: kingorngagut kattanguvit sarmiktavininga perasuarlugo piuk.

Ivsornaitok tuñiniarasiuk kingminut, sapangasselo eginasigik kuingenginnut, ittingangiñut tullerartaukoñagit, savigiluselo aliktoromavluse. Tuksiaritse, tuñijaujomarpose. Kennilauritse, nennijomarpose tagva. Aviloritse, upkuerutsaujomarpose tagva. Tuksiartok pilarpok: kenn^{or}torlo nennisilarpok: Avilortorlo upkuerutsaularpok. Innub kia illapse, erngninget tuksiarvigippago kakkojamik, ujarkamik tunninerpauk? Aulisakamiglonēt tuksiarvigippago, kuglugiangojartomik tunninerpauk? Illipse, ajoralloartose, kittorngase tunnigapsigik tunnergutiñik ajungitunnik: Anginersamigle Atatapse killangmetub tuksiarvigijinne tuñinerpeit ajungitunnik? Taimaimet, innuit kannoetomik pinniarkogupsigik illipsingnut,

taimaktauk pigissigik. Tamedsa perkojet nellautaijullo aglangit.

Ittervikitokut itteritse, ittervik nerotongmet, apkosinerlo sillingmet, äniatitsivingmut sängmijok, unnuktorsuit tamanna attorpæt. Ittervigle nerokipok, apkosinerlo amipok, innogumut sängmijok, ikkitulle nagvarivæt. Kamatitse nellautainarluktunnik, taipkoa sauket aminginnik annorakardlutik tikkipäse, illumikulle kesuktorsovut sorlo amerkut. Sullin^{iangin}er^{angin}ingnit illitarilerpase. Paunget weiniggit Dorneñit pejalerpattigik? Feigillonēt Disteliñit kattensorlerpattigik? Taimaktauk napartogiktut illunatik paungakarput ajungitunnik: napartorle ajortok paungakar-pok ajortunnik. Napartok ajungitok ajortunnik paungakarviojungnængerpok, napartorlo ajortok paungakarviojungnænginivok ajungituñik. Napartut illunatik nellonænginivut paungamingnit. Napartut tamaita ajortunnik paungakartut kiblromarpeit, ikkomamullo egilugit. Tamanna pivlugo sul-^{iangin}li^{iangin}jan^{iangin}ingnit illitarilerpasse. Innub ajungitub ajungitub sagvartipeit omame pinganit ajungitomit, innuble ajortub ajortut sagvartipeit

omame pinganit ajortomit. Omættim ul-
lipkitarunganic kannek okarpok.^{jongrook}

Sög nalekamik taivissinga, nalengnagillo
okautsikka? Illunatik itterniængilet killaub
nalegauninganut uvamnūt okartut: Nalegak,
Nalegak! Atatamale killangmetub perko-
janginnik nalektut kissimik. Uvloksame
nelliutsomartome unnuktut imak okautijo-
marpānga: Nalegak, Nalegak! Atterne nel-
lausitiksennek okalaungitogut? Annernekul^{lut}
lunganik^{lut} atternut annitilaungilavut? Unnuk-
tunniglo tattaṁiniarnartullingitogut atter-
nut? Akkijomarpakka: Sulle illitaringitsai-
narpapse, tamapse keṁeksinga ajortulliar-
tose! Tamanna pivlugo okautsinnik makko-
ninga tussartok malliktorlo adsigivara ang-
unikh sillatojomikh iglulliortomikh, tapsoma
nunna itterselliorlugo illutujomik tungavi-
lerpa kairtomut. Sillaluksoalernet, kusser-
mello, iglo koggub suppivigiva, aulatinagolo:
Annorersuillo akkunadlarlutik akingmidlar-
mago, iglo orrungilak, kairtomut tungale-
rame. Makkoningale okautsinnik tussar-
tub mallingitablo adsigivara angut sillaitok
iglulliortok siorkennut, tunganekarane. Sil-

laluksoalernet kussermello, annorersuillo
 akkunadlaramik akingmidlarmago, iglo or-
 rovok serkorpalludlarlune. Okautsillo ta-
 makkoa Jesusib nagamigit, innuit ajokertui-
 ningit tattaṁiniariveit, kinnadlartomik okar-
 met, aglangnik illissimajotun ajokertuingi-
 met.

§. 26.

MATH. VIII. 1—4. MARK. I. 40—45.

LUK. V. 12—16.

Kakkamit attersarmet, innugiartorsuit
 mallikpæt, ahak, angut kallaktok aggerpok,
 Jesuse tækkogamink, serkortorvigiva pa-
 mangavigivlugolo, tuksiarvigiva okarlune:
 Nalegak piomagūt, kallagungnaititsomavar-
 ma. Jesusible napkigiva, agganne issak^{peit}
 aktorlugolo okarlune: Piomavunga, kalla-
 gungnerit! Tagvainak kallagungnersarpok
 tava. Jesusib innerterpa aulartisarlalo okau-
 tivlugo: Udsertolerit assingnut taimak okar-
 niarnæk, ajokertuijomut ainiarit tækkotilu-
 tillo taipsomunga, tunnergotiksarlo, Mosesib
 tunnerkojanga tunnivlugo, kallagungneravit

nellunaitutalffeningit. (79.)

nellojunge nerkovlugit. Tannale annigame
okallualerpok taimak okautigiva, kingorgane
ne Jesuse sappilerpok iglugaseksoarnut itter-
nermik tækkuksaumlune. Inugaseksuit tus-
saromavugo tikkipæt, innulijaujomavlutiglo
kannimalang^{un}nermingnit tapsomunga. Jesu-
sele tautuktinagit innukangitomut aivok tuk-
siardlune. Tagvungale tikkipæt tamainit.

§. 27.

MATH VIII. 5—13. LUK. VII. 1—10.

Mattoma kingorgane Jesuse Kapernaumut
aivok. Tagvane sorsuktukset kappitangeta
kivganga erligijanga kañimajok tokkokasek-
lune, kuglualajovaksogane añilekteradlartok.
Kappitak tamna Jesusemik tussaumalerame,
Judikut angajokangit tuksiariartorkoveit Je-
susemut, kivgane inulijaujartorkovlugo. Ip-
koa Jesuse tikkinamitsuk tuksiarvigivat
okarlutik: Tamaña piariakarpok inukattivut
næglingmagit, illinniarvikpullo sennalaung-
mago. Jesuse okarpok: Inulijartoromavara,
taingunga illagiveit. Iglunga kaglilermatsuk,
taingun

sorsuktukset kappitangeta illænnarijanne il-
 langit okariartorkoveit Jesusemut imak: Na-
 legak tagvungarasuarnæk, nellokotivunga it-
 tertitsaritset iglumnut. Taimak pivlugo nel-
 lokotivungalo illingnut kainermik. Okarille
 okantsemut attautsemut, kivgara^{taga} piungner-
 larpok. Uvangatauk innuvunga attannelik,
 kivgakarlungalo sorsuktuksennik. Illange-
 nut okaruma: Ailerit, aigivok; ama illange-
 nut: Kait, kaigivok; kivgamnullo sennalau-
 ruk una, sennava tagva. Tamanna Jesusib
 tussaramiuk tatta^miniariva, keviarlune in-
 nuit malliktine okautiveit: Akamerik okau-
 papse: Taimak angijomik^{tigi} okpernermik nag-
 valaungitunga Israelittine. Okautivapsele:
 Uⁿngiartorsuit unnanget, pangelo kajjomar-
 put, Abrahalo Isaglo Jakolo iksivakattigele-
 romarpeit killaub nalegauningane: Nalegau-
 niuble kittorngangit ajektaujomarput tartor-
 soarmut, keavaksoarlutiglo agleruladlaro-
 marput.

Sorsuktukset kappitangeta Jesuse tikkim-
 mago, Jesusib okantiva: Ailerit okperijarnik
 pilârpok. Kivganga nellunaikutane taipso-
 mane piungnerpok. Tillilauktangit iglung-

anut tikkinamik, kivgak kannimalulauktok
piungnertok tikkipæt.

§. 28.

MARK I. 21—28. LUK. ^{IV} 31—37.

Kapernaumedlune Sabbateoleranget, illin-
niarvingmut itterpok ajokertorpeit; ajoker-
tutingit taipkoa tattañniariveit: Aglangnik
illissimajuttut ajokertuingimet, kimnadtarto-
migte okarmet. Tagvane innuk illinniar-
vingmetok annernermik makkojungnartomik
illumiktok, tamna nipliadtarlune okarpok:
uvaptingnut sugivit Jesuse Nazaremiok? As-
seroriartorpittigut? Kinaujotit kausimagap-
kit, Gudim ajunginerivätit. Jesusible inner-
terpa okarlune: Okajuerit, omanget innung-
mit annit! Annernerub makkojungnartub
aulajatidlarpa orrotilla ~~galo~~ akkorngannut,
nipliadtarlune annivok tapsomanget, akkon-
narnagolo. Illunamasiatik erksilerput, ing-
mingnut okarlutik; imak appersotilerput:
Suna una? Suna una ajokertutak? Anner-
nerit makkojungnartut pitsartojomut okau-

tingmagit, nalekpaet annivlutiglo. Tagvair-
nak pinniarningit tussaumaveit Galilæab
erkanetut illunatik.

§. 29.

MATH. VIII. 14.—17. MARK. I. 29.—34
LUK. IV. 38.—41.

Erinesulerdlune illinniarvingmit annivok,
Simonib Petrusib Andreasiblo igluængnut
pivok. Jakolo Johanneselo illagællugik: Si-
monib sakkia (arngnak) nellajok kañimanar-
tomut kannimavljune. Tapsominga tuavilu-
tik okautivæit, imnalo pivlugo tuksiarvigi-
væt. Jesusib tikkipa, aggangittigullo tiguva,
makkitilugolo kannimajungnertipa. Tag-
vainak kannimanartub kemmengmago, mak-
kipok kivgartorivællugit.

Unnulermet, sekkenek nippiim alermet,
sunnatuinarnik kannimasiggit satanasiggillo
pitipeit tapsomunga. Iglugaseksoarmiut
illunatik upkutsab sillatanut kattilerput:
Annernekulluit unnuktut okausenarmut an-

nitimmagit, nipliadlarlutik okarput: Kris-
tuseovotit Gudim Erngninga. Innerterlugit
okarkongileit, Kristusiö^{nänge}~~gante~~ nellungimat-
suk. Kannimajullo unuktat piungnertipeit,
summatuainarnik kannimasiggit; aggangmi-
nut tamaita pattikpeit, innulivlugillo: Nel-
lautaijub Jesaiasim okausingit nellautsilerput,
imak okartok: Sangëniyut ingminut pitidlu-
lugo, kannimaku^{nigivullo} nangmakpeit.

§. 30.

MARK. I. 35.—39. LUK. IV. 42.—44.
MATH. VIII. 18.—27. MARK. IV. 35—41.
LUK. VIII. 22—25. IX. 57—60.

Kaulernet, sulle tärtillugo, makkilune
annivok, innukangitomuut aulardlune, tag-
vane tuksiarpok. Petrusiblo neijortingitalo
katsungailutik mallikpæt. Nennigamitsuk
okautivæt: Illunatik keñerpätit. Inuit ken-
nerpæt, tikkinamitsuk tagvanetilerpæt kem-
mektanjomannatik. Okautiveit: Iglugasein-
nut kannineröjunnut aularta, tainganetauk
okautsit tussarnertut okautigingmilugit in-

nangnut, Gudib nalegauninganik okarlunga.
Taimak pivluga tamaunga pijunga. Galila-
ame tamaine illinniarvingine ajokertorlugillo,
amnernekulluit annitipeit.

Uvlorme taipsomane uñuktome, Jesusim
inugaseksuit illumajiine tækkogamigit, illin-
niartinne okautiveit: Imam akkianut ikkar-
ta! Aglangnik illisimajib tikkipa okautiv-
lugo: Ajokertuijok malligomavagit aiviksar-
nut tamainnut. Jesusible okautiva: Terrian-
nitset sittekarput, tingmitsello killaub atta-
netut, ublokarivut, Innuble Ernngninga nang-
minermnik innangaviksakangilarlonct. As-
siet illinniartime illangeta okautiva: Nale-
gak aikarlau^{atortage}langa angutiga illuverlugo. Je-
susible kiova: Mallinga, tokkungajut tok-
kungatittik illuveriartorlittigik, igville Gudib
nalegauninganik okariartorit. Tapkoa in-
nuit aulartinamikit, umiakotomut ikkitipæt,
assingittauk umiararsuit illagigiveit. Ahak
akkunaksoaralub tikkipeit, ullajjarsoarlo
imaringme, maggillo umiakotok itibsuavlu-
go pivæt, nangiadlalarmiglo. Jesusele umi-
akotum akkoane akkime sinniktok. Illin-
niartingita tikkipæt, tuppardlugo okautivæt:

Nalegak, piulittigut! Issumagingilaptigut
 umiojariavut? Okautiveit: Illipse okperne-
 kitose! Sög nangiarkise? Makkipok, anno-
 relo innerterpa, iñarbiglo okautiva: Nip-
 pangerit, nippagerotilluttillo! Anorekarung-
 nerpok tava jkkoblialilarmelo. Inuille erk-
 sidlarput, tattaṁiniarlarmiglo okarput: Kina
 una angut! Inertermagik añoriblo iñarbiub-
 lo nalekpæk.

§. 31.

MATH. VIII. 28—34. MARK. V. 1—20.

LUK. VIII. 26—39.

Umiakotokut ingeravut, iñarbium akkia-
 nut, Gergesenerit Gadarenerillo erkængnut
 pivut. Galilæam akkianetungnut. Umi-
 akotomit niuⁿⁱmet, satanaseñik pitalæk nellau-
 pæk, illuvernit añjuk: Erksinartorsomeñik,
 apkut tamanna attordhugo sappernartok.
 Tapkoa illanget itsarnitet añernalungnik il-
 lumiktok, kellersomera ajorivæt kellaumgu-
 jeñullonet. Uñuktunik kellersortaugalloa-
 rangame parngnanersutiñut kellaumgujeñul-
 lo, tapsoma kellaumgujet kiktoraiveit, parng-

nanersotit ulluktordlugit asserörtipeit, nu-
 juiserviksaulaungilak. Añoramik attungi-
 lak, iglomelo kikkajuitok, uvlullo uñuello
 nungullugit kakkennelarmelo illuvernetok,
 kaggudlartok, ujarkennut ingminik tighujar-
 tok. Jesusele taipkoa tækkogamiko kan-
 ningitomit akpangerdlutik pamangavigiar-
 torpæk, nipliadlarlutik okarpuk: Suñiarpap-
 tigit Jesuse, Gudib kotsingnerum Emg-
 ninga? nelliutekartinago kappiaisuktitsar-
 torpittiguk? Keñuvigivagit, illa okaupagit
 Gødeme kappiaisuktitaukoñanga. Anner-
 nerit makkojungnartut annekungmagit tap-
 konanget. Tapkoa illanget Jesusim appe-
 riva: Kinauvit? Kiova: Legionemik atte-
 karpunga nūudlarapta. Tuksiarvigivæt angi-
 jomik aularitaukonnatik mattoma erkanit,
 ittijomullonët, erkakangitomut aularitauko-
 ñatik. Mattoma erkane kuingengigasek-
 suin-ïtut nerrijut kakkame. Añernekuulluit
 illumatik tuksiarvigivæt okarlutik: Annitit-
 somaguptigut, kuingengigaseksoarnut tap-
 konunga pullarkottigut. Jesusib tava per-
 koveit okautivlugit: Aularitse! Annernekuul-
 luit inangnit annivut, kuingengigaseksoarnut

pullavut. Abak, kuingengigaseksuit illunatik kakkam innarsoanganit ijukkadlarput iñānut, taipkoa uñuktovaksuit, 2000 diojut ippivlutik iñāne. Kuingenginnik mianersijut tamna ^atækkogamitsuk, kemavut, iglugaseksoarnut aivlutik, tamanna okautigiartorpæt, iglugaseksoarmiūnut iglugasengmiunullo, kañorlo satanaselæk illijuk. Iglugaseksoarmiut illunatik tamanna tækkojartorlugo añivigivæt, Jesuse tikkilugo; iñuglo annernekullerotuk naipipakit, annerneyaksoakalauktok Legionemik, annorank ^{ex carth}sillatovlune iksivajok Jesusim ittigangita sangane tækkovæt erksivlutiglo. Tamakkoninga tautulauktut okautiveit, annernekullungnik pitalingnik kannok illijungnik kuingenginiglo. Inugaseksuit Gadarenerit illumamasiatik tamattomalo erkanetut Jesuse okautivæt kemektigijomavlugo, erkamingnillø aularkovlugo, erksidlaramik. Umiakotomut ikkijomangmet, angutim, añernekkulluliks~~o~~lauktub tuksiarvigiva, neijoromavlugo okartok: Jesusible aularkova, okautivlugo: Angerarit iglungnut illangnullo, okauti~~l~~lugillo, Nalekab Gudib kañoetorsoarmik pingmattit, nap-

kigivlutillo. Aularpok, iglugaseine igluga-
seksoarnelo tellimaujortuine inungnut okala-
lerpok, kanoetomik angijomik piariakarto-
mik Jesusib pitiinago: tamattomingalo tus-
sartut illunatik tattaminiadlarput.

§. 32.

MATH. IX. 1—9. MARK. V. 21. 2, 1—12.
LUK. VIII. 40. 5, 17—25.

Umiakotomut ikkivok, ama uttimut ikard-
lune, innuit kuviAISungnermut illelliorpæt:
Illunatik uttakkigamitsuk. Kapernaumut
iglugaseksoarminut ama pigivok. Iglometok
tussaumagamitsuk, inugasesuit kattisäler-
put, inikerot^sivlutik pänganelo aglæt. A-
jokertorpeit. Ajokertuivlune, Farisæerit
aglangniglo illisimajut iglugasein^{ig}it taimaiin^{ig}it
Galilæametuin^{ig}it Judæametunillo Jerusalem-
millo pijut tagvane iksivangmetta; Nalekab
pitsartuninga tapsomanget aivok, tamaita
kaanimajut inulivlugit. Tapsomunga pijut
inuit illangit ätsivlutik tumaksajok^{mit} aumitinne
nellajok^{mit} sittamet akkigarpæt: Tamnalo it-

tertinasuarpæt sãnganut illivlugo; ittervik-
 sarsinginamitsuk iñungnut, iglub kanganut
 majoarput, angmajokut ningitipæt, iñanga-
 vialo aglæt, innuit akkornganut Jesusib
 sãnganut. Okperusingit Jesusib kausima-
 gamigit, tumaksajok okautiva: Erngnera,
 mañigolermit, ajornitit issumagijaujungner-
 put. Aglangnigle illissimajut illangit illu-
 mikut imak okarput: Una kañoetuñik okau-
 sekarka akkerartortannik Gudemut? Kina
 ajortoerotsijok, Gude kissime? Jesusim an-
 nernermine issumangit kausisãramigit, ap-
 periveit: Sõgle omættipsingne issumalukise?
 Tumaksajomut sumik okariak ajornængi-
 nerova: Ajornitit issumagijaujungnerput?
 imaglonët okaudlugo: Makkitit, aumitit^t pi-
 kit, arvertarluttillo? Nellojungnerkovlusiuk,
 Innum Erngninga pitsartojokarpok nuñame
 ajortoerotsijomik, tumaksajomut imak okar-
 pok: Okaupagit, makkitit, aumitit^t pikit
 angerarluttillo; tautuktillugit makkisarpok,
 aumittiñelo neksarlugit iglominut angerar-
 pok, Gudelo nakoridlarpa. Innuit tamna
 tækkogamitsuk, tattaminiarput, Gudelo na-
 koridlarpæt, innuit^{gæt} taimaituñik pitsar-

tudlartuñik tunnilaungmagit: erksilerdlutik okarput: Uvlome tattañiniarnartunnik tæk-kolauktogut.

§. 33.

MATH. IX. 9—17. MARK. II. 13—22

LUK. V. 27—39.

Ama annigivok im̄arbi^{me}sub sinnanut, in-nuit illunatik neijortinne ajokertorpeit. Tamanna kemekkamiuk, innuk tækkova tun-niorkaivingme iksivajok, Matheusemik attelik, Levisemiglonët, Alfeusim erngninga. Mal-linga okautiler^{me}annuk, nikkovipok, tamaita kemeklugit mallikpa. Levisib iglome ner-kikselliorpa unnuktunnik. Nerchevingme iksivatillugo, Zoelnerillo ajortulliartullo un-nuktut neijorpæt, Jesuselo illinniartingillo ikterkattigivlugit nerrimavingmut: Tapso-munga malliktut unnungmetta. Aglangnik illissimajut Farisæerillo tækkogamitsuk, Zoelnerillo ajortulliartullo nerrekattiging-magit, illinniartingit avamudlarvigilerpeit o-kautivlugit: Sög ajokertortipse Zoelnerillo ajortulliartullo nerrekattigivlugillo im̄erkat-

tigivagit? Tamanna Jesusib tussaramiuk okautiveit: ^{Ituillet} ~~Makta~~llartut innulijikariakanglelet, kannimajut kissimik. Tamattomale tukkinga illinniarforsiuuk: Napkiginek kuviagivara, tunnergutille idluarinagit. Idluartut kääkojartulaungillakka ablapsamik issumakarkovlugit, ajorniggille kisseta.

Johannesiblo Farisæerillo illinniartingit unnuktunnik nerringipaktut. Illangita tikkipæt okarlutik: Sög Johannesim illinniartingit unnuktunnik nerringipakket, tuksiarlarmiglo unnuktunnik, taimaktauk Farisæerit illinniartingit, illiñiartittille agleratik nerrinniarlutiglo ^{ier}imerpakpet? Jesusible kioveit: Nullianiktomut tikkitut nerrijuksaungilet kiksartuksauvet, uiksak ^{it}nejjortigingmatsuk? Uiksak taipkoa nejjortigitillugo nerrita^{it}~~imk~~ ^{it}ajorpesse. Nelliutsomarpok, uiksamik aksartaularput, ta^{va} agleromarput nerriniartiglo. Adsigëktuñik okautiveit: Añoratokak illarniængilæt nutamik illaksamik; nutab allingmago nutaungitok, alliktornerlo pivalliarpok. Illartarlo idluanginivok nutaungitomut. Weinelo nutäk imerkautiñut nutaungituñut ^timertungilæt: Weinib nutab allik-

toromangmagit iimerkantit nutaungitut, we-
nelo kovit^uamaromarpok, iimerkautillo asse-
rorlugit. Weinemigle nutamik iimerkautin-
nut nutanut iimertu^u^{isehkuuvok}, tamarmik^{taava} asserojui-
kattigekpu^k. Weinemik nutaungitomik im-
milauktok killanangilak nutamik, okarame:
nutaungitok mamarnerovok.

§. 34.

MATH. IX. 18—26. MARK V. 22—43.

LUK. VIII. 41—56.

Taimak okautingmagit, angut Jairusemik
attelik, illinniarvium angajokanga, Jesusim
ittigganginnut pamangajartorpok, tuksiarvi-
givlugo iglominut itterkova: Pañituakarame,
taipsoma okkiungit arkangemit aggartut,
taimna tokkokasengmet. Tuksiarvigivlugo
okarpok: Nalegak, panniga tokkokasekpok;
aggangnut aktoriartoruk, innulij^{uar}artorlugo
innokovlugo. Jesuse nikkovipok malliklu-
golo illinniartiane illagivlugit. Innugasek-
suillo Jesuse mallikpæt nimniortidlugo.
Arngnak tagvanenivok, taimna okkiut ar-

kangemit aggartut aunatsainartok, kappiaisudlarlune perkotinne tamaita nungupeit äniarsiutilingnut, sokkoserane piluartinartorle. Taimna Jesusemik tussalerame, innuit aktorngattigut annoranget sinnagut aktoriartorpa tunnuanit, illumigut okarame: Annorangalonët aktorupko, piungnailarpunga. Tagvainak aunga kigikpok, timimine missigilerpok piungnerame kappiaisungnermimit. Jesuselo illumigut missigilerivok, pitsartojok ingmimit anningmet. Innuit keviarpeit okarlune: Anorakka kia aktorpagit? illunatik missiarmetta, Petrusib neijortingitalo okautivæt: Ajokertuijok, innuit tettidlalarpillo nimniortipätit, igville okarpotit: Kia aktorpänga? Jesusele okarpok: Ahaila aktortauvunga, missigigapko, pitsartojok uvamnit anningmet. Tava keviarpok aktortine kennerlugo. Tamñale arngnab angiguti^a *gijung* ~~pa~~nginamiuk, kanoetomiglo pigame kausimägamiuk; saijuklune pamangavigiartorpa, nellagullo okautiva, innuit tussartillugit unipkalerivok, suña pivlugo aktulauramiuk, kañorlo piungnersarame. Jesusim okautiva: Pañiga kuviaisugit, okpernivit piungnerti-

pātit, ullapirsautekarlutillo aularit, kappiai-
sugungnerlutillo. Arngnak taimna tagvai-
nak piungnerpok.

Sulle taimak okartillugo, illiñiarvium ang-
ajokanget kivgangita illangit tikkiput okar-
lutik: Pañit tokkovok, sōg ajokertuijok pigi-
akattarpiuk? Tamaña Jesusib tussaramiuk,
illiñiarvium angajokanganut okarpok: Erk-
siniarnæk, okpitsainalerit, piulijaularpok.
Angajokam iglunganut itterame, assingit it-
terkongileit, Petrusese, Jakobuselo, Johane-
selo, Jakobusib nukka, niviarsiam anguta
arngnalo, tapkoa kisseta itterkoveit. Nip-
sartut aulaijaludlartullo keadlartullo ugguad-
lartullo tækkogamigit, okautiveit: Sōg aulai-
jaludlarluse keadlarkise? Aularitse, niviars-
siak una tokkungilak, siñituinarporle. Ijo-
ridlarpæt niviarsiamik tokkojomik nellungi-
namik. Assingit tamaita añitipeit, niviarsiam
anguta arngnalo illañelo illagivlugit itterpok,
niviarsiab nellavianut. Niviarsiak aggangit-
tigut tiguva, okautivlugolo: Talita kumi!
imaipok: Niviarsiak okaupagit, makkikit.
Añerninget uttervigiva tagva, makkisarpok
arvertarlilarmelo. Nerrititaukova. Angajo-

kek tattaṁiniadlarpuk. Innerterpagle ang-
ijomik, tamanna okautigekonnago innung-
nut. Tamanna ^{le}tussaumajaulertok nunnanit
taipsomane tamaine.

§. 35.

MATH. IX. 27—34. LUK. XI. 14, 15.

Tamanna Jesusib keṁengmago, tautungituk
mallikpæk, nippekortovlutik okartuk:
Jesuse, Davidim Ernnginga, napkigittiguk.
Iglomut ittermet, tautungituk tikkipæk. Je-
susim okautivæk: Okperivikko imaituik
pinniarpaptik? Kiovæk: Ahaila, Nalegak.
Isikikut aktorpæk okautivlugik: Okperap-
tik taimailetik! Tautulerpuk tagva. Je-
susib unipkarkongit^{mevinknak} ~~tamarpæk~~ tamattominga,
okarlune: Mianerileritik, tamaña innungnut
kausijaukonago. Tapkoale unnipkariartor-
puk nuñenut taipsomane tamaiñut. Tapkoa
añimenik, inuk satanaselik okarungnængitok
tapsomunga ätipæt. Annernek idluitok an-
nititaungmet, okarungnængitok okalerpok.
Innuille tattaṁinialerput okarlutik: Taimai-

tomik tækkungitsainarpogut Israelitinne. Farisæerille okarput: Annernerit idluitut annitipeit, taipkoa attanningeta pitsartuninganut.

§. 36.

MATH. IX. 35—38. X. 11, 1.

MARK. VI. 6—13. LUK. VIII. 1—3. IX. 1—6.

Jesuse arvertarpok iglugaseksoarne niuvingnelo illunaitigut, ajokertuivlune illiñiarvinginne, okautsillo tussarnertut nalegaannermik okautigivlugit: Innungnelo atsuiliolungitut kannimajullo sunatuinait innuliveit. Ippoalo arkangemit aggartut neijorivæt, arngnello illangit piungnertitangit annexnekullungnit kannimalungnermillo: Taimna Maria, Magdalenamik tajjak, annernekulluerotitaujok arvengemit aggartunnik, Johannalo, Kusab, Herodesib pimajinget nullia, Susannalo, assingillo unnuktut, taipkoa perkotimngnit tunnivæt. Innugaseksuit tækkogamigit näpkigiveit, perlermetta siamadlarlutiglo, sorlo sauket mianerijikangitut. Illiniartinne okautiveit: Kattersivik angijovok,

sennamajukselle ikkidlarput. Tamaña piv-
lago kattersivium angajokanga tuksiarvigis-
siuk, senajukset ^{nih} tillekovlugit ^{li leskooluigo} kattersiving-
minut.

Illinniartinne arkangemit aggartut kaiko-
veit, aannernnut makkojungnartunnut pit-
sartojomik tunniveit annitekovlugit, ãniajullo
tamaita kannimajullo tamaita innulidlarkov-
lugit. Arkangemit aggartut tillijet attingit
tamedsa: Simon, Petrusmik tajjak, nukkalo
Andrease, Jakobuselo, Zebedeusim erng-
ninga, nukkalo Jokannese, Filippuselo, Bar-
tolomeuselo, Tomaselo, Matheuselo, Zoel-
neriojok, Jakobuselo, Alfeusim erngninga,
Judaselo Lebbæus, Tadeusemik atibsalik,
Simonelo kanamiok, Judaselo Ischariote,
Jesusib pititanga ^{qijomartanga}.

Tapkoa arkangemit aggartut marrotidlu-
git, Jesusib aulartipeit, innertilaitalo okauti-
veit: Nellojut apkosininginnut ainiarase, Sa-
marittillo iglugaseksu ^{oarrut} itterniarase. Ai-
tittel ^{oarrut} saukennut tamarsimajunnut Israelim
iglunganit pijunnut. Ajokertuijartorluse
imak okaritse: Killaub nalegauninga kanni-
pok. Kannimajut innulidlarsigik, kallad-

lartut kallagungnertissigik, tokkojullo omar-
 tissigik, annernerillo idluitut annitissigik.
 Akkillernago pigapsiuk, akkillernagolo tun-
 nissiuk. Kēnaujennik kakkortaniglonēt au-
 paluktenniglonēt kanaujenniglonēt neksar-
 niarase ingerartilluse, ajaupiatuinarmik; ik-
 piarsuliarase, kakkojaliiaraselo, ittiggagusia-
 raselo, attortasse kisseta; anoratsængnik
 marrungnik attorniarasetauk: Senamajok
 ñerkiksaminik piariakarmet. Iglugasekso-
 arnut iglugaseⁿⁱnullonēt itterupse, kiglissi-
 niaritse tagvane ittervigiariakartomik, taip-
 somanetsainaritse aulakarase. Iglomut itte-
 rupse, iglub tamattoma innungit sallutikissi-
 gik. Tamattoma iglub innungit pillorik-
 petta, ullapirsautisse taipkonunga piomar-
 pok. Pilloringipetta ullapirsautipse utter-
 vigiomarpāse. Illangita illellioromangip-
 passe, okausisselo tussaromangippagit, anni-
 titse tagvanget iglomit iglugaseksoarnillonēt,
 ittikk^{se} señerkarningit señejarsigik nello-
 jungnerotiksanginnut. Ahammerik okanti-
 vapse: Sodomiblo Gomorable nuñagik, pid-
 lartaunikinersaujomarpuk erkartorvium uv-
 luksangane iglugaseksoarnit ukkonanget.

Ahak, saukettut tillivapse amerkut ak-
 korngañut. Tamaña pivlugo sillatusaritse
 kuglugiangojartuttitut annerpanerkititsele
 taubitut. (akkigiojartutut) Iñungnigle il-
 limasuleritse, kiglisiniarvingmingnut taipkoa
 ätitsomangmasse, ipperartordluselo illinniar-
 vingmingne. Attañernullo Attañersoarnullo
 ätitsomarpäse pivluñga, taipkoa nellojut nel-
 lojungnerotiksangiñut. Atippasse kiglissin-
 niartuñut, sivoraniarase kannoetomik sumi-
 glonët okausiksakarapse, tavanetualerupse
 tuñijajomarpöse kiosiksapsingnik. Illip-
 singnik okangitöse, Atatapsele annerninget
 okartipäse. Kattangutib kattangutine tok-
 komut pititsomarpa, erngninelo angutat:
 Angajokattiglo kittorngangita illaratsautijar^{ar-}
 peit tokkokovlugillo, illanatik ömigijomar-
 päse attera pivlugo. Sokkosijunit^{le} nagga-
 tiksamut pilloriktitanjomârpok. Iglugasek-
 soarne tagvane kappiaisuktippasse, assiennut
 kemätitse. Ahamerik okautivapse: Israelit-
 tit iglugaseksoangit ingerajarêrvigingilasse
 Iñum Ernnginga tikkekartinago. Illin-
 tok illiniartim^{tsigimint}it ajunginerungilak, kivgar-
 lonët nalekaminit anginerunginivok. Illin-

niartok illi^{si}niartim^{tu}un-ikune, kivgarlo na-
 lekamitun-ikune, namaksivok. Iglum ang-
 ajokanga Beelzebunik taigamitsuk, iglomi-
 okattingit^{Oh} taimak tainajarpeit. Tamaña piv-
 lugo erksiginiarasigik. Sagvangitut illunatik
 sakkertitaujomarput, angiguts^{utilla}illunatik
 nellunatsengilet. Tartome uvannit tussar-
 tasse okautigissigik kaumajome, isipjuta^{ut}ajut
 tussartasse okautigissigik iglut kanginne.
 Erksiginiarassigik timinik tokkotsijut, tarng-
 ninnigle tokkotsinek ajormetta, anginersa-
 migle taimna erksigissiuk, timiniglo tarng-
 niinglo asserortitsinek sappingitok añianar-
 tovingme. Kutsertæk marruk kēnaujarar-
 sungmik attautsemik akkekarpangilæk? Uk-
 koa illangellonēt nunnamut kattangniangi-
 lak Atatapse perkungippago. Nutsesse illu-
 natik kittitaumavut; tamaña pivlugo erksi-
 niarase, kutsertavaksoarnit ajunginerogapse.
 Tamaña pivlugo uvannik okausilik innang-
 nut, okautigijomavara Atatamnut killang-
 metomut. Uvannigle missi^{or}utilik inungnut,
 missi^{er}utigijomarparatauk Atatamnut killang-
 metomut. Ullapirsajartorasugingilapsinga
 nuñamut. Ullapirsajartungitunga, saviksoar-

miple pititsivlunga: tikkinama, erngnæk il-
 luniutidlungo angutanut, pañiglo arngnamut,
 okkoarlo sakkianut; iñub omigijngit iglo-
 miokattungita. Anguminik arngnaminiglo-
 nêt uvannit næglingnersab ^{ilok harnianglak uamnik} erliginglānga.
 Ernngnerminiglo pañininiglo uvannit næg-
 lingnersab ^{ilok harnianglak uamnik} erliginglānga. Seningajuksami-
 nik (kappiaisutiksaminiglonêt) nangmago-
 mangitok, uvanniglo malligomangitok erli-
^{ilok uamnik} ~~g~~inglānga. Inoserminik ^{ilok harniang} ivlertsijub, tañna
 assiujijomārpa; Innoserminigle ^{ilok harniang} assiujijub u-
 vanga pivlunga nachvaromarpa. Illipsing-
 nik illelliortub illelliorivānga; uvannigle
 illelliortub tiliklertok uvannik illellioriva.
 Nellautajomik illelliortok, nellautajotut ak-
 kiksakalarpok, idluartomiglo illelliortok, id-
 luartongmet, idluartotut akkiksakalarpok.
 Ukkoararsuit illanganik imertitsijok Ern-
 siārsun immanganik niglinartomik, illiniar-
 tigigapko, ahamerik okautivapse, akkengar-
 tauniengilak.

Okautsinne perkojenne Jesusib nagamigit
 illinniartiminut arkangemit aggartunnut tag-
 vanget aulalerpok, ajokertuivlunelo okausi-
 jartorpok iglugaseksoanginnut. Taipkoale

aularput iglugaseittigut ingeravlutik, imak okarput: Assianik issnmakaritse! Okautsinik tussarnertunnik okautiveit, annernerit idluitut unnuktut annitipeit, kañimajullo unnuktut mingoarutiksamut mingoarpeit, innulidlarlugillo illunane.

§. 37.

LUK. VII. 11—18.

Mattoma kingorngane iglugase^{niq}ñut Nainemik attelingnut aivok, illiñiartiñe unnuktut iñugaseksuillo illagællugit. Iglugaseit ittervinget tikkiñago, ahak, tokkojok akkigarlugo añipæt. (illuveriartordlugo) Taimna arngnæt erngnetuariva uigarniolarmelo; inugaseksuittauk illagivæt iglugase^{niq}ñit. Nalekable tækkogamiuk illapsugidlarpa okautivlugo: Arnak, kearnæk! Iklervik tikkilugo aktorpa, tessiktut nokkarput. Jesuse okarpok: Nukakpiak, okaupagit, makkitit! Tokkojok tagva makkipok okallilarmelo; arngnanut tuñiva. Ilhunik erksilerput, Gude

nakoridllarpæt okarlutik: Nellautajorsub tik-
kipätigut, Gudiblo innutitañe nellipsarpeit.
Okaiserlo tamaña (Jesne pivlugo) tusauma-
jaulerpok Judæame tamaiñe, erkanetunnelo
munnenne tamainne.

§. 38.

MATH. XI. 2—30. LUK. VII, 18—35.

Tamakkoa tamaita Johannesmut illiñiar-
tingita unipkariveit. Kristusib piñiarning-
innik Johañese tussarame parngnangersima-
vingme, illinniartingne marruk kaikovæk,
taipkoa Jesusemut tillivæk, imak apperijau-
kovlugo taipkungnunga: Tikkitsomarnia-
laukpit assigivätillonët neringijapta? Angutik
taipkoa Jesuse tikkinamikko, okautivæk: Jo-
hannesib Babtiterijub tillivätiguk illingnut,
imak apperijaukovlutit uvaptingnut: Tikkit-
somarnialaukpit assigivätillonët neriugijapta?
Taipsomane kañimajut añiajullo uñuktorsuit
iñuliveit, añernerillo idluitut añitipeit, tau-
tungitullo uñuktut tantuktidlugit. Jesusib
kiovæk, okautivlugik: Johañese aña okaut-

sertortikko tækkojaptingnik tussartapting-
niglo: Tautungitut tautulerput, tussietut
pissulerput, kalladlartullo piungnerput, tus-
silartut tussalerput, tokkungajut omarput.
Aglujullo okautsavgut okautsiinik tussarner-
tuinik. Pilloridlarporlo sinaungalungitok
uvamnik. Johannesib tillijæk uttermenik,
Jesuse okalerpok iinungnut Johannesemik,
okarlune: Inukangitomut suna tækkojartor-
pissiuk? iviksoak añorib aulartanga sunatuin-
arnut? sunalonët tækkojartorpissiuk? Iñuk
añorariktok? Ahak, annorariktut ikligija
mingnut iinuniartut, attanersuit iglunginne
itsongavut. Sunalonët añivluse tækkojartor-
pissiuk? Nellautaijok (nellaut^{ti}ikseñik okar-
tok) tækkojomavissiuk? Illa okautivapse:
Nellautaijomit angnerojok? Taimnaujok ag-
lait okautigijanget: Ahak, Engeligasivu-
nervut tillivara, apkotikset sivunerne åkikso-
kovlugo. Ahamerik okautivapse: Arngnen-
nit erngniangojokangilak Johannesemit ang-
nerojomik. Johanesemit Babtiterijomit nel-
lautaijokangilak anginerjomik: Mingnerle
Gudib nalegauningane anginerovok taipso-
manget. Johannesib Babtiterijub uvlungita

kingornagagut sulle tagvunga, killaub nale-
gauninga nujariakadlarpok, tapsomingale
piñiartut amuniarivæt. Perkojet nellautai-
jullo illunatik nellautsilaukput Johañesemut
tikkidlugo, tamñalo okperijomagupsiuk: Tag-
va Eliase tikkituksak. Tussajungnik siute-
lik tussarle. Innuillo, nalektingita illunatik,
Zoelnerillo Gude nakoridlarpæt, Babbitau-
niardlutiglo Johannesib Babtijufânut: Fari-
sæerille aglangnik illissimajullo Gudib per-
kosinga nachogivæt ingmingnut, Babbitaujo-
mannatiglo tapsomunga. Nalegak okarpok:
Innuit ukkoa kimut adsigimarpok? kimig-
lonët adsekarpæt? Sorutsit adsigiveit niuver-
vingme iksivajut, ingmingnullo nipliutikat-
tartut okarlutik: Nipsausiarvigilauktapse, o-
kigêseromangitosele: kiksantatomiglo okau-
tilauralloarpapse, keajomannasele. Johañese
Babtiterijok tikkitok, kakkojartoranelo, wei-
nemiglo imingimet, annernekullukartok okar-
tose. Innum Erngninga tamaungartok
nerrilarmelo imilarmelo, okarpose: Innuk
una ^{Zoelnerit} nerrrenartorsoak, weinemiglo imênartor-
soak, ajortulliartullo illaenarijanget. Gudible
illissimajusia idluartitaujomarpok kittorng-
aminut tamainnut.

Iglugaseksuit innungit ^{ang} suadlarpeit tattaminiarnartulliviginersarilauktanne, ajoringnængimettalo. Kappianamek Korazina! Kappianamek Betsaida! Tirusemelo Sidonemelo imaitut tattaminiarnartut pikpetta, sorlo illipsingne pijut: kakkialernermut pöksatuinarnik anorakaamerungnerajalauktut arsamieniarlutik. Okaupapsele: Tiruselo Sidonelo pidlartaunikinersaujomarput illipsingnit erkartorvium uvluksangane. Igvillo Kappernaume! kangattarsimajotit killak tikkilugo, ittinersoarmut kanunga ajektortaujomarpotit. Sodomeme taimak angitigijut tattaminiarnartut pilaukpetta, sorlo illingne pijut, sulle tamedsa uvlome asserortautailinajalaukput. Okaupapsele Sodomib nunnanga pidlartaunikinersaujomarpok illingnit ^{tor}erkartorvium uvluksangane. Taipsomane Jesuse imak okalerpok: Atatak, killaublo nuñablo nalegangæk, nakorivagit, illissimajuñut sillatojunnullo tamaña angiguts¹tigigangne, nuttakketitun-ituñut nellojungnertijutigigangne. Ahammerik, Atatak, taimak sangne idluakolerangne. Tamaita Atatab tuñilaukpeit uvamnut, Erngnermiglo illitarsijokangilak,

Atatab kissime illitariva, Atatamiglo illitar-
sijokanginivok, Erngnerub kissime, Erngne-
rublo nellojungnertitsomajangita illitarivat.
Kaititse uvamnut, tamapse ajulertose kap-
piaisuktullo mannigortitsomayapse. Nang-
mautara illipsingnut pigissiuk illinniarvigilu-
singalo; keñuënama omattimnetauk piujo-
ringinama: merngoerserviksamik nennisio-
marpose tarngnipsingnut: Nangmautara id-
luarmet, nangmagaralo okkierpok.

§. 39.

LUK. 7, 36—50.

Færisæerille illangeta ināpa nerrekattiku-
maylugo. Færisæerim iglungaaut itterpok,
nerrimavingmullo ingipok. Ahak, arngnak
tagvane iglugaseksoarnetok, ajortulliartor
soak. Færisæerim iglungane Jesuse nerri-
mavingmut ingimet, tussarame, erngusiarsuk
mingoarutiksamik tippegiktomik imalik tik-
kiutiva, ittiggangitalo tuñuennut pivok, kea-
larmelo; kugviminullo ittiggangit mitsukti-

lerpeit, nutseminullo allartilaita, ittiggangillo
 kunnikpeit mingoarlugillo tippegiktomut.
 Farisæeri bnerriartorkojinget tamaña tækkog-
 amiuk illumigut imak okalerpok: Una nel-
 lautaijogune, arngnak una aktortine kausi-
 ma^{najar}galloariva, ajortulliar torsongmet. Jesusib
 kiova okautivlugo: Simone! Okausiksakar-
 punga illingnut. Taimnale okarpok: Ajo-
 kertuijok, okarit. (Jesusim imak okautiva:)
 Kēnaujeñik taungniartok marrungnik tañak-
 kisimajokarpok: illanga akkiliksakartok kē-
 naujeñik kittiksaungituñik (500) aipangale
 akkiliksakartok kēnaujeñik ungnijunik mar-
 roertorlutik tellimaujortuñiglo. (50) Akkik-
 sakalaungimeñik akkillerkojungnerpok. Atte,
 okarit, taipkoa nelliakita nægliginersario-
 mavauk? Simonib kiova okarlune: Uvanga
 issumavunga: uñnerseñik akkillerkojung-
 nertanget nægliginersariva. Jesusible kiova:
 issumalorikpotit. Arngnamullo sādlnune Si-
 monemut okarpok: Arngnakuna tækkoviuk?
 Iglungnut ittertunga, immermik ittikkama
 ubvautiksanganik tuñingifarina. ^(siogileu) Unale it-
 terame, ittiggakka mitsuktitsainarpeit kug-
 viminut, nutseminullo allarterlugit. Igvit

kuñilaungilarma: unale itterame, soraijuer-
pok ittiggakka kuñikpeit. Igvittauk niakora
napartum orksuanik mingoænginivet: Omale
ittiggakka mingoalaukpeit tippegiktomut,
Tamaña pivlugo okaupagit: uñuktuñik ajor-
toerotekarpok, angijomik næglilaurame. Ik-
kitunnigle ajortoerotekarpok, mikkijomik
nægliktok. Arngnamullo okarpok: Ajorni-
tit issumagijaujungnerput. Nerrekatingit
illumikut imak okalerput: Kina una ajor-
tuñiktau^v issumangnerungnertitsijok? Arng-
namulle okarpok: okperavit piulimavotit,
ullapirsautekarlutillo aularit.

§. 40.

MATH. XII. 1—8. MARK II. 23—28.

LUK. VI. 1—5.

Taipsomane perortut kakkojekset Jesusim
apkotigiveit, sabbateme: Illiñiartingit kâle-
ramik, singailingit nutsulerpeit, aggang-
mingnullo aksaliklugit nerriveit. Farisæ-
rille illangita tækkogamikit okautivæt: Ahak,
illiñiartittit sabbateme pijeksaungitomik pi^{reit}

niarput. Okautiveille: attualaungilase, kannok Davide illiortok kalerame illañelo? Gudim iglunganut itterame, Abjatar ajokertuinerotillugo; kakkojet nerriveit, illaminullo tuñivlugit illangit, tamakkoa ajokertuijut kissimik nerriveit perkojauvut. Perkojenelonët attualaungilase, kannok ajokertuijut sabbateogalloartome kattimavingme sabbate issumagingilæt, passidlartaunatiglo? Okaupasele: Tamañepok kattimavingmit anginerajok. Tamanale kausimagupsiuk: Napkiginek kuviagivara, tunnergutille kuviaginagit: passieksaungitut passidlaromanajalaungilasse. Okautiveit: Iñuk pivlugo sabbate pingortisimavok, sabbate pivlugo innuk pingortitaungilak. Innum Ernninga sabbatemutauk nalegauvok.

§. 41.

MATH. XII. 9—21. MARK. III. 1—6.

LUK. VI. 6—11.

Tainganget pissulermigame, sabbateme assiane illiniarvingmut itterpok ajokertuini-

ardlune. Ahak, iñuk tagvanetok, tapsoma
 aggangita tallerpit tokkungajut. Aglang-
 nik illissimajut Farisæerillo udsertorpæt sab-
 bateme iñulidlaromangmangago. Tagva ap-
 persorpæt okarlutik: Sabbateongmet, iñulid-
 leriak idluarka? Patsitiksarsiorlutik tapso-
 munga, taimak appersorpæt. Issumangit
 Jesusib kausinagamigit, iñangmut tokkung-
 ajuñik aggalingmut okarpok: Nikkovilutit
 tamaunga pît. Taimna nikkoviñune tag-
 vunga pingmet, Jesusim okautiveit: Manna
 apperivapse: Sabbatheme suna^{nih} sulliñiarpita?
 ajungitomiglonët ajortomiglonët? Iñuk pi-
 lilugolonët asserorlugolonët? Tapkoale nip-
 lingilet. Okautiveille: Kia illapse sauga-
 tuamik pigub, ittersamut katteket, sabbat-
 teme kagvertinasuængipauk? kañok angitig-
 ijomik innuk ajungñersauva saukamit? Ta-
 maña pivlugo ajungitulliariak sabbateme id-
 luingilak. Ningarlune avaminetut tækkun-
 arpeit, omættingit mangai^ñdlarmetta, kik-
 sautigiveit, iñuk tamna okautiva: aggaktit
 issektikit! Issektipeit tagva, aggangit äkik-
 taulerput iglungititut illivlugit.

Farisæerille añivut, kevidlutik issumaluler-

lutik, okarkattigēlerlutiglo pinniaromavlugo
 kachimiolerlutiglo Herodesim illangit illa-
 gællugit, okarput kañoelerlutik iñuaromagal-
 loarivæt. Jesusible kausimaleramigit, ta-
 maña kemekpa, iñugaseksuillo mallingmat-
 suk, tamaita iñuliveit. Iñerterpeille okau-
 taujomañane iñungnut: Nellautsinalerkov-
 lugit nellautaijub Jesaiasim okausingit, imak
 okalauktok: Ahak, tagva kivgara, anneri-
 lauktara, nægligijaralo, tamna tarnima ku-
 viagijanga. Annernimnik illijivigiomavara,
 nellojullo unipkautsomarpeit idluarnermik.
 Aiva ~~as~~ jomannanelo kaggudlaromangilak,
 nippingalo tussartauniængilak iglut ak-
 korngañe. Iviksoak suvlulik naviksimajok,
 serkominiængila, mannerlo aumalik kamit-
 somanginiva, idluarneka jugakangitiler-
 kartinago. Attingalo nellojut neriugiomar-
 pæt.

§. 42.

MATH. XII. 22—50. MARK. III. 20—25.

LUK. XI. 16—32. VIII. 19—21.

Iglomut angerarmingmetta, iingaseksuit kattilerivut, nerriner^{mik} ajulerdlugit. Neijortingita tamaña tussaramitsuk, aņivigivæt, innerteromavlugo: ^{issumanga aslertok} ~~ajulerdlertok~~ ^{taingamnieljuk} okaud~~er~~.
 Taipsomane satanaselik tautungitok okarnermiglo ajortok tapsomunga ätipæt: piungnertiņago, tautungitok okarnermiglo ajorsartok okalalerlune tautulerpok. Iņuit illunatik tattaminiarput okarlutik: Tamna Davidim Ernngneringila? Farisæerille aglangnik illissimajullo, Jerusalemit pijut tamaña tussaramitsuk, okarput: Beelzebubekarpok, tapsomungalo aņernekuilluit attanningenut, annitipeit annernekulluit. Issumangit Jesusib kausimagamigit, attautsimut kaikoveit, adsi-
 gegutiksamik okautivlugit: Kaņok illivlune satanasib satanasipsane aņitiler^{issumangarpsauk?} ~~er~~put? Attanniovium iņ^{na} illunatik, ingmingnut illagëgungnertut nunguniarput; iglugaseillo iglulonët illunatik uivelerunik, sōngojungnerput.

Satanasible satanasipsane ańitikuniuk, ing-
 mingnut akkerartorpok, kannorle attannio-
 ninga ńtsomalerka? Uvangalo ańernekulluit
 ańitikupkit Beelzebubemut: kimut kittorn-
 apse ańernekulluit ańitipątigik? Tamana piv-
 lugo taipkoa erkartortigijomarpąse. Anner-
 nekulluille Gudim aggangińut Annerninga-
 nullo ańitikupkit, Gudim nalegauninget tik-
 kisimavąse. Kańorlonęt sangijorsub iglung-
 anut, ńńuk ittertuksauva, perkutingińik azk-
 sardlug^o? Sangijorsoak kellersorkąruniuk,
^{his}kingorngagut ^{ime} ^{tao}iglunget perkutitangit aksa-
 nigarillugit. Sangijorsub sakkugub iglune
 sapputipago, perkutingit pijauniatsengilet.
 Sanginersable tikkikuniuk sąlagiguniuglo,
 sakkungińik tettigijangińik tamainik ark-
 sardlarpa, aksardⁿⁱaverngit assingińut tuńio-
 karlugit. Uvannik illakaromangitub akke-
 rartorpąnga, kattersorkattigingitaralo siamar-
 titsivok. Tamańa pivlugo okaupapse: In-
 nuit ajortulliarningińiń tamainiń issumagi-
 jaujungneromąrput, Gudemut mittautiksar-
 ninginillo aglęt: Annernermulle mittautik-
 sarningińińuit issumagijaujungnertiatsengi-
 let. Innublo Ernnginganik okarnerluktok

issumagijaujungnerniarpok: Annernermigle
 ajunginermik okarnerlutilik issumagijaujung-
 nerniængilak, tamattomanne nunnamelonët,
 sillamelonët tikkituksame, pidlareksautsaina-
 romarpok issokarniængitomut. Makkojung-
 nartomik annernekartok okautigingma^{tsuk}go.
 Napartok ajungitok ivertilerupsiuk, paung-
 akaromârpok ajungituñik. Napartorle ajor-
 tok ivertilerupsiuk, paungakaromarpok ajor-
 tunnik. Paungaminit napartok illitarijau-
 larpok. Illipse kuglugiangojartut ivajangit,
 kañoilivluse ajungituñik okaromavise, ajo-
 rapse? Omættib ullipkittarninganik kannek
 okarpok. Innub ajungitub annitipeit ajung-
 itut omame pinganit ajungitunit: Innuble
 ajortub annitipeit ajortut omame pinganit
 ajortuñit. Okaupapsele: Erkartuivium uv-
 luksanga nelliutikpet, iñuit kiojuksaujomar-
 put okausitik piungitut tamaita pivlugit.
 Okausivit idluartitsomarivätit, okausivittauk
 sutertitsomarivätit. Aglangnik illissimajut
 Farisæerillo illangita kiovæt okarlutik: Ajo-
 kertuijok, nellunaikutamik killangmit tæk-
 kojomadlarpogut illingnit. Kioveille okau-
 tivlugit: Ukkoaralluit uivesartut nellunaiku-

taksamik tækkojomavut, assianigle nellu-
 naikutamik tuñi^{tuñi} ~~tuñi~~ matsengilet, nellautaijum
 Jonasib nellunaikutanganik. Sorlo Jonase
 uvlut pingasut unnuello pingasut arverub
 nãnganetok, taimaktauk Innum Erngninga
 uvlut pingasut unnuello pingasut numnam
 illuanetsomarpok. Ninivemiut erkartuivium
 uvluksangane kinguvangukattiget ukkoa il-
 lagivlugit sakkeromarpot erkartortilugillo:
 Jonasim ajokertormagit, assianik issunaka-
 leramik. Ahak, tamanepok Jonasemit ang-
 inerojok. Erkartuivium uvluksangane king-
 uvangukattiget ukkoa illagivlugit Attañiub
 nullia, ãngit pijok sakkeromarpok erkartor-
 tillugillo: Nunnamit ungasiktometomit pi-
 game, Salomonib sillatusia tussarijartorlugo.
 Ahak, tamanepok Salomonemit anginerojok.
 Añernekk idluitok innungmit annijarangame,
 ingeravok sokkangitokut, merngoerserviksar-
 siorlunelo. Merngoerserviksamik nachvang-
 ikune, okarpok: Iglumnut annivigilauktam-
 nut utteromavunga. Tikkinamiuk, pejarsi-
 majok sañersimajorlo pinnarnarsimajok tik-
 kipa. Tava ailerpok añernernik assiminik,
 ingminit ajornerojunnik arvengemit aggar-

tuñik illagelerlune, itteramik tagvanetualer-
put; kingorngagut iñuk taimna ajulualertok
sivorlermit. Taimaktauk-itsomarivut mak-
koakulluit kinguvangukattigët.

Jesuse taimak okartillugo iñungnut, arng-
nak torklulavok iñuit akkorngane, okautiv-
lugo: Pilloridlarpok illingnik singaijok, il-
lingniglo amamaktitsijok! Kiovale: Illa, pil-
loridlarput Gudim okausingiñik tussartut
torkorlugillo omamingnut.

Sulle taimak okartillugo, arngnalo, kat-
tangutingitalo angutit, ^{Känetut} känetut pivlutik, kai-
kolerpæt, iñuille iksivajut illun^{ng}atsuk, innu-
gaseksoarnut tungalerniængilæt. Illangeta
okautiva: Ahak, annanavit kattangutivillo
känetut okautijomavätit. Tamattomingale
okauti^{line}ane kiova: Kina ananaga, kikkullo
kattangutigivik? Avamine iksivajut tækku-
narpeit, agganelo issek, lugit illiñiartiminut,
okarlune: Ahak, tagva ananaga kattangutik-
kalo, Gudim okausingiñik tussartut mallik-
lugillo. Atatama killangmetub perkojang-
anik malliktok nukkarivara, neijagivaralo
ananagivaralo.

§. 43.

MATH. XIII. 1—55. MARK. IV. 1—34.

VI. 1—6. LUK. VIII. 4—18.

Uvlok taimna Jesuse iglomit aāigame im-
 mab kiglinganut ingitsartorpok, amā ajoker-
 tuiniardlune. Iñugaseksuit kattilermetta ig-
 lugaseksoarnit tamainnit nellipsarmatsuk, u-
 miakotomut ikkivok ingilarmelo: Iñugasek-
 suit illunatik iñab kiglinganetut. Unnuk-
 tunnik okautiveit, sunatuinarnik adsigēnik,
 okarlune: Nalegitse! Ahak, kamgatitsijok
 karngatitsiartorlune pijok perorseeksaminik.
 Karngatitsitillugo apkosinermut illangit kat-
 tekput tullerajarlugit, tingmitsello killaub
 attānetut pukkumaluktigivlugit piveit. Il-
 langillo kairtomut ivsorluktomut kattekput,
 perortersarput ivsorlukamik. Sekkinerle
 nuñ⁷⁶⁹net, kuñulersarput, ~~kakkattam~~⁷⁶⁷akangina-
 mik iptekaratiglo pañilerput. Illangit kattek-
 put orpit kakkilautiggit akkorngānut. Or-
 pille kakkilautiggit peroramik tokkopeit sul-
 lugainerkarkonnagit. Illangillo kattekput iv-
 soriktomut nunnamut. Nuilerput perorlu-

tiglo perorseeksa kalerput, illangit ungnijunnik tellimanjortunniglo, illangit ungnijunnik pingasuērtorlutik, illangille ungnijunnik tellimertorlutik. Tava okautiveit: tussajungnik siutelik tussarle.

Kissimeolernet, illiñiartingita neijortingita arkangemit aggartut illagivlugit, apperivæt adsigub tamattoma tukkianik, okarlutik: Sög adsigēktunnut okautilerpigit? Kioveit okautivlugit. Illipse tunnija^{tsio}avose, killaub n^{tsio}alegauninget nellonarninga kausimakovlugo: taipkoale uvaptingne-ñgitut, tunnija^{tsio}jokangilet tamattominga. Pekkartok sumik tunija^{tsio}jomarpok, pekka^{tsio}arkovlugo: pekkanitorle aksärtaniarpok. (pinganik) Tamanna pivlugo adsigēktuñut okautivakka, ñsinnut uitajuñut tautungimetta, siutinnullo angmajunnut tussangimette, okausera tukkisingimatsuk: Sâgiaromañatiglo, ajornitik issumagijanjungnerkoñagit uvamnut. Taipkonunga Jesaiasin okausingit nellautsimalerput, imaitut: Siutipsingnut tussaromarpasse, tukkisinagolo, ñsipsingnullo uitajunnut tækkojomarpasse illitarinagolo. Innuit ukkoa omættingit mangaidlarput, tussarner-

lulutiglo siutimingnut, sikkungerlutiglo tæk-
 kojomannatik isimingnut, tusaratiglo siuti-
 mingnut, tukisinagolo omamingnut, sagiara-
 tiglo piulijaujomañatik uvamnut. Pillorid-
 larpulle isisse tautuktut, siutisselo tussajut.
 Ahamerik okaupapse: Nellautaijut idluar-
 tullo innuit unnuktut tækkojasse tækkojo-
 madlalaukpæt tækkolaungnagolo; tussajas-
 selo tussaromadlalaukpæt tussalaungnagolo.

Okautiveit: okausek adsi^{uioh}~~oksak~~ tamanna
 tussarnera ajorupsiuk, kano~~li~~luse assingit
 tamaita tukkissijomavissigik? Manna adsi-
~~uioh~~~~oksak~~ tussarsiuk karngatitsijomik. Okau-
 sek karngatitsijub karngatitsartorpa. Gudim
 okausingit perorseeksavut. Nalegatnermik
 okautsinnik tussartokarpet, tukkisinagolo:
 Tava satanasib okautsit pejariartorpeit omæt-
 tanut karngautigimajut, okperkonnago pil-
 loridartitaukonnagolo. Tavamnauvok ap-
 koserngub sennianut karngavigimajok.
 Karngav^{uk}igimajut kairtomut ivsorluktomut:
 Tavamnauvok, okautsinnik tussartok, kuvi-
 aisungnermut tuavi piomadlariva. ~~Nakkat-~~
~~sa~~makanginamele illumine, nakkimarnivok,
 killamik okpileralloarpok, kappia^{nar}~~angnek~~
 1197

tokaleranget unangm^hertokallerangellonēt
 okausek pivlugo; sinaungasarlune okperung-
 nerpok utter^{ilamelo}unelo. Orpinut kakkilautiling-
 nut karn^{ut}gavigimajut; tavannauvok, okaut-
 siinik tussartok: Agluitsomagamele, nuñablo
 mattoma pingiñik kajungerangame, okautsit
 ippitipeit illumine, sullugaineērodlunelo.
 Ivsoriktomulle karn^{ut}gavigimajut; tavannau-
 vok, okautsinnik tussartok, tukkekartilugillo,
 torkorlugillo omamine idluartome, sullugai-
 nerkarlugillo keñuelune: Illanget ungniakat-
 tartuñik tellimertorlutik, ama illanget ung-
 niakattartunnik pingasuertorlutik, amalo il-
 langet ungnijuñik tellmaujortuñiglo. Okau-
 tigeveit: Neñeroak ikkitauniarka, kattaubab
 nerrimaviublonēt attanut illivlugo? Aukagle,
 nenneroab inninganut illivæt, ittertunnut
 illunainnut tækkojaukovlugo nenneroak.
 Ìjersimajokangilak sakkijaromangitomik,
 angejijokaranelo tussaumajaungitomik, kau-
 majomullo pitsengitomik. Tussajungnik
 siutelik tussarle. Okautiveillo: tussarek-
 sasse naleluarsigik; kanoetomut öktutiksa-
 mut inuit oktorniarpassé, öktoromariväse-

tauk, tappekaromarluselo illipse tamatto-
minga tussartose!

Assianiktauk ^{ajomik} adsigektumik okantigiveit
okarlune: Killaub nalegauninga ^{imajpoh} sorlo iinuk
perorseeksamaringnik karnгатitsijok peror-
sevingminut. Iinulle siiniktillugit ningari-
jinget karnгатitsiartorpok perorseeksakul-
lungnik perorseeksamarit ^{avmalo} akkorngannut
aularlunne. Perorseeksamarit perormetta
singailikalernutigo, ^{ilajmigo} perorseeksakulluittauk
taekkuksaulerput. Kivget angajokamingnut
okariartorput: Nalegak, karnгатitsilaungi-
latit perorseeksamaringnik perorsevingnut?
nakit perornerluktuksakarnerka? Kioveit:
ningartub asit tamama piva. Kivgangita
okantivat: uvaptingnut tamakkoa nutsugi-
artorkovigit? Kioveit: aukak, perorseeksa-
marit nutsugiarupsigik, ^{kasustinarasigik} perornerluktuksa-
kulluit nutsugiarupsigik. Tamarmik peror-
kattigekilit, kattersivik nelliutitiinago. Kat-
tersivigle nelliutilerpet, kippijut okantijo-
marpakka: Perorseeksakulluit katterkarsi-
gik, keppilorlugillo ingmiolillugit, ikkoma-
nut ikkoalaklugit; perorseeksaritulle kat-
tersorsigik kematullivimnut.

Ama okarivok: Gudib nalegauninga imaipok, sorlo iinuk perorseeksamaringnik karnगतित्सिजोक nuñamut, sinniklunelo annuganget, makkilunelo kauleranget; perorseeksamarit perorput nellovlugit. ^{hanak} Nunnab ingminik ivgit perorterkarpeit, kingorngane singailingit, kingornganelo singailit sullugainekarivut, sullugainimarit innererangetta; iinuetta kippjartorsârpeit, kattarsivik nelliutingmet.

Kingorngane okarpok: Kimut Gudib nalegauninga adsigijcmarpittigo? kanoetomul lonêt adsigêmut nello^{nu}jungnertitsomavavut? Killaub nalegauninga Senfkornetun-ïpok. Tamna innub piva, perorsevingminullo illiv- iugo. Unârsuk mingnerovok perorseeksenni- nit tamainit: perolerangamele, anginerojok assiminit perorseeksenni, kohlnit; napartol- lerdllune angijomik, tingmitset killaub attanetut inekariartorlitik akkerungetta attane.

Assianik ^{ujomik} adsig~~et~~unnik okautiveit: Killaub nalegauninga imaipok, sorlo kakkojekset sernautiksanget. Arngnab tamna piva akkullugo öktutinnut pingasunnut kakkojek- sennik pitalingnut, kakkojekset tamaita ser- nartilgit. Tamakkoninga tamainnik Jesuse

okarpok innungnut adsigëktunnik, adsigeng-
ungitomigle okautingileit: Illirniartiminulle
tamakkoa tamaita okautigiluarpeit kausitit-
siarlugit, nellautajum okausingit nellausi-
malerkovlugit, imak okartok: Adsigëktun-
nik okaromavunga, sillab kiglinganit nello-
nalauktut unipkautigivlugit. Iñit tava Je-
susib aularkoveit, angerarl^{ar mab}unet. Illinniar-
tingita tikkipæt okarlutik: Adsigëktomik
mattominga nellojunginertittigut perorner-
luktut pivlugit perorsevingne. Kioveit
okautivlugit: Iñum Ernngninga perornitsia-
riktuñik karngatitsiotovok. Sillarsoak pe-
rorseviiovok. Nalegaunerub kittorngangit
perornitsiariktuksatovut. Ningaluble kit-
torngangit perornerluktovut. Ningartok,
ukkoninga karngatitsijok, satanaseovok. Sil-
larsuble mattoma nagatiksanga kattersivio-
vok. Kattersijulle Engeliövut. Sorlo maña
perornerluktut nutsujoriveit, ikkoñamullo
egipeit ikkoalaklugit: taimaktauk-ïtsomari-
vok sillab mattoma nagatiksangane. Innum
Ernnginget Engeliñe tillijomarpeit, taipkoa
sinaungajut tamaita ajortulliartillo nalegau-
ninganetut kattitsomarpeit, kieksumut ik-

koṃalingmut egitsomārpeit: tagvane keavaksoadlarlutiglo aglerularomarput. Idluartulle sekkinertut kaumariktigiomarput Atatamā^knalegauningane. Tussajungnik siutelik tus-sarle.

Ama killaub nalegauninga sorlo perkotimarik ivlernartok, perorsevingme ijersimajok. Tamaña iñub nachvaleramiuk, ijerpa, kuviaisungnermut perkotiñe tamaita niorgotigiartolerpeit perorsevik taimna pissiarilugo.

Ama killaub nalegauninga sorlo niuxertok, sappangarsiortok ajungituñik, Sappanga^kamik pivianartom^k nachvaramiuk; perkotinne tamaita niorgotigiartolerpeit tamanna pissiarilugo.

Ama killaub nalegauninga adsigiva nullutset imānut kivitisimajut sunatuinnarnik nulluarniarkovlugit. Tættætarangettale (mingeritsennik) siksamut kattitipeit, ikterdlutik ajungitut kattilerpeit kattaujamut, ajortulle egipeit. Taimaktank-itsomarivok sillarsub nagatiksangane. Engelit avitsartoromarpeit ajortut idluartunnit, egilugillo piveit kiek-saumut ikkoṃaliḡmut, tagvane keavaksoadlarlutiglo aglerularomarput. Jesusib apperi-

veit: tamakkoa tamaita tussavissigik? Kio-
væt: ahaila, Nalegak. Okautiveit: tamaña
pivlugo aglangnik illissimajok, killaub nale-
gauninganik illissimajok, angajokajitun-ïpok.
Tapsoma sakkertipeit pingit nutælo nu-
taungitullo perkotiminit.

Adsige^{uikut} ~~ktat~~ tamakkoa Jesusib nagamigit,
tagvanget aularpok, innungorvingminut piv-
lune, illinniartingitalo mallikpæt. Sabbate
nelliutingmet, illinniarvingme ajokertorma-
git, unnuktut tussaramitsuk, ajokertutingit
tattaminiariveit, okarlutik: Oma sillatunine
nakit pivauk? taimaituñiglo tattaminiarnar-
titsilune? Iglullior^{to} ~~to~~ tungitok? iglullior^{to} tiblo
erngneringila? Arngnæt Mariamik attekang-
ilak? Kattangutingillo Jako, Joseselo, Si-
monelo, Judaselo, Neijangillo illunatik uvap-
tingne-ïngilet? Nakime tamedsa tamat pi-
vauk? Sinaungasautigivæt tava. Jesusible
okautiveit? Nellautajok nuñakattingita il-
langitalo nakoringinersarivæt assinginit ta-
mainnit. Tagvane Jesuse tattaminiarnar-
tullil^{jungna} ~~to~~ angilak okpingimetta, illainangille ka-
nimajut aggangminut aktorpeit piungnerti-
lugillo. Okpingininget tattaminiariveit

§. 44.

MATH. XIV. 1—21. MARK. VI. 14—44.

LUK. IX. 7—17. JOH. VI. 1—14.

Taipsomane Jesusemik pinniarninginiglö Herodese, nuñam illainangane attañek, tus-saumalerpok. Tamedsa attinga illunane illitarijaulermet. Issumak^{niçat} Herodese issumajadlarpok nellogamiuk, Johannese tokkungajunnit makkisimajok illangita okautigingmatsuk. Illangitale Eliase tækkotitok okautigigivæt. Ama illangita nellautaijotokaverngit illanget makkisimajok^{sumajok} okautigigivæt. Kivgeñe Herodesim okautiveit: Johannese niakoertilaukpara; taimnale kinaunerpa, tus-saumajara imaitomik? Johanneseonerpallai-vok Babtiterijok, tokkungajunnit makkisimagame, tamanna pivlugo taimaitomik tat-taminiarnartullia^{ok}terpok. Taimak pivlugo tækkojomadlariva.

Innuit Herodesib tillilaukpeit; taipkoninga Johañese tigujaujartorkogamiuk kellersorlugolo, parngnanersimayingmullo ittertitaukova, Herodiase, nukkame Filippusib

nullia pivlugo, tamna nullianikamiuk: Herodese Jokannesim okautilaungmago: idluangilak, nukkavit nullia pigigangne. Herodiasib Johannese tokkunniaromagalloar^amiuk, ajorpale. Jokannese Herodesim illaragiva, nellunginamiuk idluartovlune issumagiktorsongmet. Tamanna pivlugo sapputiva, kakkutikullo nalekpa, tussaromadlarlugolo. Tokkotsomagalloaramiuk, innuit erksigiveit nellautainasugingmatsuk. Uvlorle Herodesim innuviyinine nelliutingmet, tapsoma attanni~~g~~gaseit, sorsuktuksello kappitangit, Galilæametullo angajokaõnertset nerrimartimagit: Herodiasib pannia itterpok okigëserlarmelo. Tamanna Herodesib nerrikattigitalo kuviagivæt. Attaniub Herodesib nivarsiak okautiva: issumangnik tuksiarviginga, piomajarnik pillitsomavagit. Ama okautimariklugo okautiva okarlune: sumik tuksiarvigigunga, illa pillitsomavagit, attaniõnima illanganiglonët. Annivlune arngne imak appersorpa: sumik tuksiarlanga? Kiova: Johannesib Babtiterijub niakoanik. Arngname taimak ajokertormago, ittersãrivok attannermut, tuksiarlune okarpok: Tagvainak

tunnij^{tijs}ajomavunga Johannesib Babtiterijub
niakoanik pogutamut illimatillugo. Attan-
niok kiksalerēpok. Okautsine okamaring-
nine pivlugo, nerrekattinelo pivlugit, sulli-
nane tuksiarkojomalaungila, tapsominga tun-
nekova. Tuavilune kivgame illanget attan-
niub p̄jartorkova niakoa. Tapsoma parng-
nanērsimavingmut niakoēriartorpa, niakoalo
pogutamut illimajok tikkiupa, niviarsiamut
tunnilugo, niviarsiable arngnaminut pitipa.
Tamanna Johanesim illinniartingita tussara-
mitsuk, timinga illuvermut illiartorpæt, king-
organe tamanna okautigiartorpæt Jesuse-
mut.

Taipsomane tillijet illunatik utterlutik,
Jesusemut tikkiput, tapsomunga tamaita
okautigiveit, tattaṁiniarnartitettik ajoker-
tuititiglo.

Jesusib tussaramiuk, pinniarninne Herode-
semut tussaumajaulermetta, illiniartiñe okau-
tiveit: Kissingta iñukangitomut ailaumitta,
merngoerserluselo: Tikkitut uttertullo un-
nungmetta nerrinnermiglonēt ajorsaramik.
Kissimik umiakotomut aularput, ikkarlar-
miglo Galilæam immarbinget akkianut, Ti-

beriasim erkanut. Tapkoa illagivlugit. Jesuse aularpok inukangitomot, iglugascit Bet-sajdamik attiggit erkanut. Allivak^tut innuit tækkoveit, unnuktullo illitarivæt, akpanger-tuinarlutik kutterorlutik mallikpæt illagêk-lutik, iglugaseksoarnit tamainnit, ingiarpeilo. Kannimajunnut Tattaminiarnartitangit tækkogamikit, mallikpæt. Jesuse niugame, kakkamut majo^rarpok, ingilunelo illinniartiñe illagivlugit. Anniviksak nelliutilertok, Judikut kattimaviksoanget. Jesuse kamasule-rame innugaseksuit nellipsartinne tækkoga-migit, illapsugidlarpeit, saukettut mianeriji-kangitotun-ïngmetta. Kaikovlugit unnuk-tunnik okautiveit: Gudib nalegauninganik ajokertordlugit, kannimak^uuyningillo innuli-veit. Uvloklilermet, illinniartingita arkang-emit aggartut tikkipæt okautivlugo: Tamaña piksakarviksaungimet, uvloklilermello, in-nuit makkoa aularlit, mattoma erk^{anget} ig-lugaseksoanginut, iglugasenginnullo, sinnik-tarviksarsiorlutiglo nerkiksarsiniaro^{ka}ylu-^gtitik, nerkiksakanginamik. Jesusible okau-tiveit: Aulariakangilet, illipse nerkiksangin-^{tsiigi}nik tunnissigik. Filippusemullo okarpok:

nakit kakkojaksiniarpita makkoa nerkik-
 sanginnik? Taimak okarpok ðktoromavlugo,
 pinniaromajangit nangminek kausimagal-
 loaramigit. Filippusib kiova: Kakkojet,
 kënaujennik tellimaujortut ungniakattar-
 tunnik akkingit, amigarigalloarpeit, mik-
 kijomiglonët attunnit illangerunikit. Okau-
 tiveille: kapsenik kakkojakarkisse tamäne
 ullernarsijartoritse. Ullernaigilauramikit,
 illinniartingita illanget, Andrease, Simonib
 Petrusib nukkanga, okarpok: Nukakpiak
 tamanepok, tellimanik kakkojalik, aul^{sak-}
 ængniglo marrungnik: innugaseksoarnulle
 suglunarput. Okautiveille: uvamnut kaitsi-
 gik. Jesusim illinniartinne okaupeit: inuit
 ikterkovlugit, tuñulerekt^{terdledik}ingit ivingnut kun-
 nulingitunut, imaitut ivgit tagvane uñungmet-
 ta. Taimailiorput tava, ikterkoveit illunatik
 ingmjölitidlugit, ungnijut tellimertorlutik,
 amalo ingmikut ungnijut marroertorlutik, tel-
 lmaujortullo. Ukkoa kakkojet tellimet au-
 l^{sak}æglo ipkoa marruk tiguveit, killang-
 mullo årlorpok, kujalivlune kakkojet avgor-
 peit, illinniartiminut tunnivlugit, tapkoninga
 innuit nerrititsomavlugit: taimaktauk aul^{sak}

sakængnik namagijanginnik tuñigiveit. ^{Hiisi} Illu-
 natik tava nerrivut, namaksivlutiglo. Illin-
 niartiñe okautiveit: amiakungit kattorsorsig-
 gik asserorkonnagit. Tagva kattilerpeit,
 amaksuit arkangemit ^{kattelegit} aggartut amiakunik il-
 hullertorpeit, kakkojet tapkoa tellimet illai-
 nanginnik, aulisakæglo illainanginnik. Ner-
 rilauktut angutainait 5000 diojut, arngnello
 sorrutsillo kittinnagit. Taimak angijomik
 Jesuse tattamminiarnartitsijok innuit tæk-
 kogamitsuk, okarput: Ahammerik, tamna
 nellautajok, nunnamut tikkituksak.

§. 45.

MATH. XIV. 22—36. MARK. VI. 45—56.

JOH. VI. 15—21.

Illinniartinne Jesusib eriñigilerlugit umia-
 kotomut ikkimakolerpeit sivorlerijomagami-
 git akkianut, Betsaidamut, innuit aularter-
 kartinnagit, kausimagamigill^f uttervigijomar-
 matsuk tigujahtoromavlugo, attañiotitsomav-
 lugo, kissiovlune ama kakkamut kemavok,
 tuksiariartorlune. Unnulermet, illinniartut

Finnustaulartina migit

attarput, imab kiglinganut, umiakotomut ik-
kivlutik, Kapernaumut ikk̄aromavlutik. *Ta* *fj* *ingmet*
leranget umiakotok^{ut}, immarbiub kerkaneput,
Jesusele kissime nūnametok, sulle tikkisi-
mangileit. Akkunadlalerpok, immarbiglo
mallidlalerpok. Malliksuit pivlugit epuner-
mik kappiaisungmetta, annore aggormatsuk,
Jesusib tækkogamigit; pigarvian^{etta}e sittamang^{arne}
tikkilerpeit, kanningitomut epunniarmetta,
immab k̄angagut pissuklune, kangerniarkor-
lugit. Immak pissu^gyigingmago, umiakotok^{ut}
kaglilerlugit, illīniartingita tækkogamitsuk,
mittilionasugivaet, erksinermut niplialerput.
Illunatik tækkogamitsuk kuksalavut.. Tuavi
okautilerpeit okautivlugit: Mannigoleritse,
uvangauvunga, erksiniarase. Petrusible
kiova okarlune: Nalegak, igvioguit, okau-
tinga tikkerkov^{lunga}~~na~~ imab k̄angagut. Okar-
pok: kailutit. Petrus^ue umiakotomit akkar-
pok, imarbiglo pissukpa, Jesuse tikkitsomav-
lugo. Akkonarsoak tækkogamiuk, nangia-
lerpok, kivililarmelo niplialerpok, okarlune:
Nalegak ikkajunga! Jesusible aggangminut
issækpa, tiguvlugolo okautiva: Okpernekito-
tit, s̄og inert^{ov}~~u~~it? Umiakotomut ikkingmen-

nik kassun^{avok} tava. Umiakotometullo
tattaminiarlutik kuksalagivut; kakkojennik
tattaminiarnartullingmet, sillatosinersau-
laungilet, omattitik mangailingmetta. Umi-
akotometulle illunatik pamangavigjartorpæt
okarlutik: Ahamerik Gudim Erngnerivätit.
Tava Genezaremiut nunnanget torardlugo
ingeravut tuavi nunnalilutiglo.

Umiakotomit niungmetta, innuit tagvane-
tut illitarijarepæt: Tagvanget nunnamit
tamainut tilliklilerput, kannimajut sinnig-
vingmingue nelläjut pittilerpeit Jesusib nel-
lipsartanginnut tussaumajamingnut. Niu-
vervingnut, iglugaseksoarnullonēt, iglugase^{ng}
nullonēt itteranget, kannimajettik illiveit
niuvervingnut, tuksiarvigivlugo, annoram^{et}
sinna äktor^{tau}kovlugo taipkonunga. Tapso-
minga äktuijut illunatik piungnerput.

§. 46.

JOH. VI. 22—71.

Kaungmet, innuit immab miksiptingnetut tækkogamik, assia umiak tavanelaungilak, illinniartingita attuganget kissiet^{me}; Jesuselo illinniartinne illagivlugit ipsomunga umiakotomut ikkingitok, illinniartingille kissimik ikalauktut. Umiakotulle assingit kingorgane tikkiput Tiberiasemit, kakkojattorvingetta erkānit, Nalekab kujalanganut^{ne} nerigamik. Jesuse tagvanengitok, illinniartingillonēt innuit tukkisileramikit, umiakotunnuttauk ikkigivut, Kapernaumut pivut, Jesuse kennerpæt. Immab ungatane naipinamitsuk okautivæt: Rabbi, (Ajokertuijok) kanga taumaunga pivit? Jesusib kioveit okautivlugit: Ahamērik, ahammerik okaupapse: Tattaminiartitsijunga tækkogapsinga, keñingilapsinga: kakkojattorapsele, kagungnērtose keñerivapsinga. Nerkiksamik nungusartomik piniængilase, asserojuitomigle nerikiksarsiniaritse, innogutemut issokarniæng-

itomut-itsainartomik, tamattominga Innum
 Erngninget tunninniarpäse; tamna Atatab
 Gudib nello ^{nar} ungnertig ~~mag~~ mago. Apperivæt:
 kannok pinniarkita, Gudib piomajanganik
 pinniarkovluta? Jesusib kioveit okautivlugit:
 Tamedsa Gudib piomajanga, tillijanganut
 okperkovluse. Appersorpæt: kannoetomik
 tattamminiarnartullivit, tækkokovluta okpe-
 rilutillo? Sumik pinniarkit? Angajokavut
 Mañamik nerrilaukput innukangitome, ~~serlo~~
taimok aglaksimavok: Kakkojamik killangmit pi-
 jomik tuñiveit, nerritilugillo. Jesusim okau-
 tiveit: Ahamerik, ahamerik okautivapse:
 Mosesib kakkojamik killangmit pijomik
 tunnilaungiläse, Atatamale tuñiväse kakko-
 jamik idluartomik killangmit. Tamedsa
 Gudib kakkojanga, killangmit pijok, tap-
 soma sillarsum iñungit tunniveit innogumik.
 Okautivæt tagva: Nalegak, kakkojamik
 taimaitomik tunnitsainnartigut! Jesusib kio-
 veit: Innogutiksauvlunga kakkojaovunga
 omanartok; uvamnut pijok kängniængilak,
 uvamnullu okpertok immerungitsainaromar-
 pok. Tamattominga okautilauktapse tæk-
 kunarlarmalo okperingilapsinga. Atatama

tunnergutingita uvamnut, illunatik tikki-
 pānga, uvamnut pijok annitinagolo ajektor-
 niængilara. Issumamnik ^{pijemānanga} piñiaromavlunga
 killangmit ^{pijunga} ~~piñiaromavlunga~~, tillijima perkojanga
 kissiet mallikpara. Tamedsale Atatab til-
 lijima perkojanga, tamaita tunnergutinne
 uvamnut assiojikoñagit, uvlut nagatiksang-
 ane omartidlugit pijomārtakka. Tamedsa
 tillijima perkojanga: Erngnermik tækkunar-
 tok, okperlunelo tapsomunga, innogutekar-
 pok nungusuitomik, uvlut nagatiksanganne
 tamna omartitsomarpara. Judikut okarner-
 lotilerpæt imæk okarmet: kakkojaovunga
 killangmit pijunga. Okarivut ama: Jesuse
 una Josefim erngneringila? Angutālo arng-
 nālo illitaringilavut,² kannok imæk okarner-
 ka: killangmit pijunga? Jesusib kioveit okau-
 tivlugit: okarnerlotiniarase. Uvamnut tik-
 kitokarniængilak, Atatab tillijima amoarta-
 ringippago: tamnalo uvlut nagatiksanganne
 omartitsomārivara. Nellautaijut aglanginne
 imæk aglaksimavok: illunatik Gudemut ajo-
 kertortaujomarput. Mattominga maña Ata-
 tamit tussarlunelo illiñiartub nellipsarpānga.
 Atatamik tækkomajokangilak, Gudemit pi-

jub kissime tækkova Atata. Ahammerik,
 ahammerik okautivapse: uvamnut okpertok
 inogutekarpok nungusuitomik! Innogutik-
 sauvlunga kakkojaovunga omanartok. Ang-
 ajokasse sivorlisse Mannamik nerrilaukput
 inukangitome tokkovlutiglo. Tamedsa kak-
 kojak killangmit pijok, tamattominga ner-
 rijut tokkosuerkovlugit. Inogutiksauvlunga
 kakkojaovunga omanartok, killangmit pi-
 junga. Mattominga kakkojamik nerrijok
 innoniaromarpok issokarniængitomut. Kak-
 kojak tapsomunga tunnijomartara, uvinigi-
 vara, tamedsa tunijomarpara, sillarsum in-
 nungit innokovlugit. Judikut ingmingnut
 aivalerput okarlutik: Kannok oma illilune,
 tunnijomavätigut uviningminik nerrekovlugo?
 Jesusim okautiveit: Ahammerik, ahammerik
 okautivapse: Innum Erngninget uviniga
 nerringikupsiuk, aungalo immingikupsiuk,
 innogutikangilase illupsingne. Uvinimnik
 nerrijok, aumniglo immertok, innogutekar-
 pok nungusuitomik, uvlut nagatiksanganne
 omartitsomarpara. Uviniga illa nerkiksaung-
 met, augalo illa immiksauvok. Uvinimnik
 nerrijok, aumniglo immertok, illumnetsai-

narpok, uvangalo tapsomanetsainarivunga.
 Sorlo Atatab tokkosuitub tillilaukpānga,
 Atatarlo pivlugo innovunga: taimaktauk
 uvamnik nerrijok innojomārivok pivlunga.
 Tamedsa kakkojak killangmit pijok, man-
 namik, angajokapse nerrilauktangitut-ingi-
 tok, taimna nerrinnerpæt tokkovlutiglo.
 Kakkojamig^g tapsominga nerrijok innonia-
 romarpok issokarniengitomut. Tajmak o-
 karpok ajokertuivlune illinniarvingme, Ka-
 pernaume. Illiñiartingita unnuktut tamaña
 tussaramitsuk okarput: okautsit ukkoa tus-
 sarnēdlarput, kia tussarlugit sappingipagit?
 Illinniartingit^g tamanna pivlugo okamajutivut,
 Jesusib illumigut kausimagamigit, okauti-
 veit: tamanna sinnaungasa^g ^{ilige}ssiuk? kañorle
 Innum Erngninga innigilauktaminut tak-
 paungartok tækkojomarapsiuk? Annernek
 omartitsijotovok, uvinek piutsengilak. O-
 kautsikka okauserijakka annerniovlutik in-
 nogutitovut. Illapse illangit okpingilet.
 Kiglinganit Jesusib kausimagamigit okpe-
 romāngitut, pititigijomartane nellunginiva.
 Ama okarivok: tamanna pivlugo okauti-
 laukpapse, uvamnut tikkitokangilak, Ata-

tama kajungertilingippago. Mattoma king-
 organe illinniartingita unnuktut kemmek-
 pæt, ingerakattigijungnerlugo. Arkangemit
 aggartut Jesusim okautiveit: illipsetauk au-
 laromavise? Simonib Petrusib okautiva:
 Nalegak, ^{namut} ~~kanut~~ aisinariakarpita? okauseka-
 ravit nungusuitomik innogutelingnik. Ok-
 perivlutillo kausimavaptigit Kristuseojotit,
 Gudib tokkosuitum Erngninga. Jesusib
 kioveit: arkangemit aggartose annerima-
 laungilapse? illasele satanaseovok. Taimagle
 okarpok Judase Ischariote, Simonim ern-
 ninga pivlugo. Tapsoma kingorgagut pitipa
 tokkomut, arkangemit aggartut illangeta.

AGLAIT SITTAMANGET.

*Aipeksanganik anniviksiormetta, ajokertu-
ninga äniälervia nelliutinago,*

§. 47.

MATH. XV. 1—20. MARK VII. 1—23.

Farisæerillo aglangniglo illissimajut il-
langit Jerusalemit pijut tikkipæt. Illinniari-
tingita illangit tækkogamikit kakkojaforket,
ubvarsimannagit aggattik, idluaringileit. Fa-
risæerillo Judikullo illunatik nerringilet, ag-
gattik ubvarsimatiñagit, angajokangit illu-
singit attordlugit piveit. Niüvervingmit tik-
kiterangamik, nerringilet ubvaratik, assing-
illo unnuhtut imaitut illuseriveit, ernutsillo,
imertautillo, machaillo, pogutello kebleriksa-
riveit, nerrimavillo sujungaitilugit piveit.
Farisæerillo aglangniglo illissimajut apper-
sorpæt: Sög illinniartivit mallingipatigik
angajokarmik illusingit? Sög kakkojaforket

aggangnut ubvarsimangitunnut? Kioveille okautivlugit: Sög illipse Gudib perkojangit nalengipissigik illusekullupsingnut? Gudib perkojangit kemekpasse, innuit illusekullungit malliklugit piv^{as}ose, kattello ernusiar-suillo kebloriksivlugit, unnuktut imaitut atorpasse. Ama okautiveit: Tagvale Gudib perkojangit issumagingitsainarpasse, illusekulluse malligomavlugit. Gude Mosesemut imak okartok: Atätello ananello nalekik: Atataminulle ananaminullo okarnerluktok tokkoteksauvok. Ajokertuivosele: Atataminut ananaminullonēt okartok: korbaniovok, imaipok tuñergutauvok, pijeksaralloet uvamnit tunnijeksara tunnijartorvingmut, imna ajungitulliarpok okarpose; taimagle kingorngane anguminut arngnaminullonēt ajungitulliarvigitalivasse nalektailivlugolo: Taimak Gudim okausingit piariakarungner-tipasse illusekullu^{te} pivlugit, imailiutsainarapsele unnuktunnik. Illipse takkormortose! Jesaiasim okautig^{ge}alloarpäse imak okarame: Innuit ukkoa kannermingnut tikkipänga, kardlumingnullo nertorpänga, omættingitale ungasikpänga. Sullinatik kivgar-

torpängale; innuit ajokertusituina^{299it} ajoker-
tuitigileramikit.

Innugaseksuit kaikoveit, okautivlugit: Tamapse naleksinga omamigissiglo! Kañikut ittertub innuk sujuktingila: kannikulle añijub innuk sujuk^{tipa}. Tussajungnik siute-lik tussarle! Innulle keñekkamigit, iglomut pingmet, illinniartingita tikkipæt okaudlugo: kausimaviuk, okausek tamanna Farisæerit tussaramitsuk sinnaungasarutigingmatsuk? Kioveit okarlune: perortut illunatik, Atatama killangmiub illilaungitangit, nutsugiakaromarput. Allarsigik, tautungitövvut tautungitullo tapkoa tessiortigiveit. Tautungikattine tautungitub tessioruniuk, tamangmik tava ittersamut kattekpuk, Petrusib kiova okautivlugo: Adsigektomik mattominga nellojungnertittigt. Jesusible okautiveit: Ilipsetauk sulle sillatunckangilase? sulle tamañna nellovissiuk? Innub kanningagut ittertut illunatik innuk sujuktingilæt, omætatanut pinginamik, netsangnulle pivut, tagvanget annititaulerput, nerkemik tamainnik annititsigame. Innuble kanningagut añijut, omamit pivut, tamakkoa innuk sujukivæt.

Kamanget, innuit omættinginnit erkarsau-
 tekulluit annivut, innuarnerlo, ^{asfniarnerlo} versarnerlo,
 anguniarnerlo, arngnarniarnerlo, tiglingner-
 lo, piomangarnerlo, ^{tu} kanningajarnerlo, iglig-
 udlarnerlo, tigsajarnerlo, ningarnerlo, siblugi-
 nerlo, piujorinerlo, sillainerlo. Tamakkoa
 illunatik illuanit annivut, innuglo sujukki-
 vat. Aggangnulle ubvarsimangituūt iīuk
 nerrigalloarpet, mattoma sujuktingila.

§. 48.

MATH. XV. 21—28. MARK. VII. 24—30.

Jesuse tava tagvanget aularpok, Tirusiblo
 Sidoniblo erkængnut pivok: Iglomut itterd-
 lune, innuit angigutijomangmagit, nellung-
 ilalle. Arngnab Kananittit illangeta, Siro-
 fenitsemiub tussaumagamiuk, tapsoma pan-
 nia annernerluktokulluk, ipsoma erkanit
 arngnab tikkipa, nipliutidlarlugo okautiva:
 Nalegak, Davidim Erngninga, napkiginga;
 panniga annernekullub āniatidlarpa. Kiung-
^{ila} ~~itunarpa~~ okautsemut attautsemullonēt. Il-
 linniarthingita tikkipæt, kennuvigivlugo okar-

lutik: ikkajorung-una, nipliojormattigut.
Kioveille okarlune: Tillijaumatuinartunga
saukennut tamarsimajunnut Israelim iglung-
anit pijunnut. Taipsomale pamangavigiar-
torpa okarlune: Nalegak ikkajunga! Jesu-
sible okautiva: Kittorngaujut kagungnaikar-
lit. Idluangilak kittorngaujut kakkojangin-
nik aksarlugit kingminullo egilugit. Arngnab
kiova: Ahaila, Nalegak taimaikalloarpok.
Kingmiarsuille nerrimavium attanetut nerr-
vut kittorngaujut karnaganerlukungiinik, ang-
ajokamik nerrimavingennit kattektuunik. Je-
susible kiova okautivlugo: Arngnak, okper-
nerit angijovok! okautsit tamanna pivlugo
ailerit, piomajarnik pilarpotit, paaningnit an-
nernekulluk aäisimavok. Pañialo tagvainak
piuñgnerpok. Iglominut pigame, annerneki
idluitok aäisimajok kingorarpa, panninelo
sinnigvingme nellajok naipipa.

§. 49.

MATH. XV. 29—31. MARK. VII. 31—37.

Tirusiblo Sidoniblo erkængnit aularame, Galilæam imarbiet señianut pivok, iglugaseksuit tellimaujortut erkanut. Tussilartok okarnermiglo ajorsartok pittipæt tapsomunga, kennuvigivælo, aggangminut aktorlugo. Innuit akkornganit ingminut pitipa, agganelo siutingnut illiveit, keselarmelo okkanga aktorpa, killangmullo arlorpok, añersaumivlunelo okautiva: Hefata! imaipok, angmalerit. Sintik tava angmasarpuk, okangalo okartitavok, okalilarmelo. Jesusib innerterpeit, tamanna okautaukonnago inungnut. Tagva innerteralloarmagit angijomik, anginersamigle okautigivæt, tattañiniarlutiglo, okarput: tamaita idlnaifiveit. Tussilartut tussartilugit, okarnermiglo ajorsartut okartipeit. Kakkamut tava majorarpok, takpikkungalo ingidlune, innugaseksuit nellipsarpæt, taipkoa illagit tussiatunnik, tautungitunniglo, okarnermiglo ajorsartunnik, illakongörtunniglo, ajulertunniglo, unnuktunnik asianik.

Taipkoa illiveit Jesusim ittiggangita sanganut, tapsoma innuliveit, Innuit tamaña pivlugo tattañiniarput, tækkogamikit, okarnermik ajorsartut okalertut, illakongörtullo piungnærtut, tussiatullo pissulorilertut, tautungitullo tautulertut: Israelib Gudinga nakoridlarpæt.

§. 50.

MATH. XV. 32—39. MARK. VIII. 1—10.

Uvlut tapkoa innuit nerkiksakangitut unuktut tagvanemetta, Jesusim illinniartine kaikoveit, okautivlugit: Innuit ukkoa næglidlarpakka, nerkiksakaratic uvlut pingasut uvamnemetta, ësitinagit aularkojomangilakka, perlerkonnagit angerarlutik apkosinerve, taipkoa illangit ungasiktomit pingmetta. Illinniartingita okautivæt: nakit kakkojaksiniarpita tamane innukangitome, innugaseksuit ukkoa kægungnerotiksangiñik? Jesusim appersorpeit: kapsinnik kakkojakarkise? kievæt: arvengemit aggartunnik, mingerit-sello illangiñik. Innugaseksuit ikterkoveit nunnanut. Kakkojet ukkoa arvengemit

aggartut tiguveit, kujalivlune avgorpeit, illinniartiminullo tunniligit, illinniartingitale tunniveit innungnut: Mingeritsello pivlugit kujaligivok ^{tunijauhagiv} ~~lavgarte~~ llugillo innungnut. Illunatik nerrivut, kâkarungnerlutiglo; Amiakullo kattilerpeit, amaksuit arvengemit aggartut tættædlugit illulerpeit. Nerrilauktut unnuktovaksuit 4000 diout angutainait, arngnet sorrutsillo kittinagit. Innuit aular-tinamigit, umiakotomut ikkivok, Magdalablo Dalmanutablo erkængnut pivlune.

§. 51.

MATH. XVI. 1—12. MARK. VIII. 11—26.

Farisæerillo Sadduzæerillo tikkipæt, appersorlugo nautsertorpæt, nellunaikutamiglo killangmit tækkojomavlutik okarput. Jesusib kioveit okautivlugit: Unnuganget okarapse: kaukpet sillakelarpok, killak anpalulernet: kaulerangelo okarapse: uvlome akkunaliomidlarniarpok, killak anpalulerylunelo nuvujalernet. Illipse takkormortose! killak kanoelijariangan kausimavasse, silla

kanoetsomārpok. Sõgle uvlut tapkoa nel-
 lunaikutangit kaisimāneræt ajorpissigik?
 Annernermigut annersaumivlune okarpok:
 Kinguvangukattigēt ukka uiyētut ^{aslinartut} ~~arngnar-~~
~~nierarektut~~, sōg nellunaikut ^{ak} tækkojomavas-
 suk? Akamerik okautivapse: kinguvangu-
 kattigēt nkkoa nellunaikutamik assianik tun-
 nijauniatsengilet, nellautaijub Jonasib nel-
 lunaikuttanganik tunnijaujomarput. Tava
 keṁekpeit, umiakotomut ama ikkivok, ikard-
 lunelo uttimut.

Illinniartingille akkianut ikkāramik, kak-
 kojēt neksangileit puigoramik; umiakotome
 attautsemik kakkojakarput. Imak okauti-
 veit: Nalegitse! Farisæerit Saduzæerillo He-
 rodesiblo kakkojangita sērnautiksanget al-
 larsiuk udsertorluselo. Issumā ^{entor} ~~arngnar-~~ pæt ing-
 mingnullo okarlutik: taimak pivätigut kak-
 kojamik neksanginapta. Jesusib kausima-
 leramigit, okautiveit: Illipse okpernekitose!
 sōg siardlerutigivissinuk kakkojamik neksang-
 inapse? Sulle tukkissingilase sillatusinaselo?
 sullelo illupsingne omættekarkise mangaili-
 juñnik? İsekartose tækkun ^{ak} ajorkise? siute-
 kartoselo tussarne ^{ak} ajorkise? erkainerlonēt

O 3

ajorpissiuk imna? kakkojet tellimet avgorap-
 kit iñugaseksoarnut 5000 diunut, amäksuit
 kapsit amiakovinernik tättædlugit illulerpis-
 sigik torkorlugillo? kiovæt: arkangemit ag-
 gartut. Kakkojelle arvemgit aggartut
 avgorapkit iñugaseksoarnut 4000 diunut,
 amäksuit kapsit, tättædlugit illulerpissigik
 amiakovinernik? kiovæt: arvemgit aggar-
 tut. Tava okautiveit: sogle tukkissingilasse,
 kakkojamik okautinginapse, okkarama: Fa-
 risæerit Saduzæerillo kakkojangita sernau-
 tiksanget allarsiuk udsertorluselo? Tagva
 tukkissivæt, kakkojet sernautikse^{arvannik}~~se~~ udsert-
 torkolaungimagit, Farisæerille Saduzæerillo
 ajokertuiningit pivlugit iñertermagit.

Betsaidamut Jesuse pivok, tautungitok
 tapsomunga ätipæt, aktorkovlugo tuksiarvig-
 ivæt. Tautungitok aggangittigut tiguva,
 tessiordlugolo iglugaseit avatanut, isik ket-
 serarlugik, aggangminullo aktorlugo appe-
 riva: Sumik tækkovit? uidlune okarpok:
 innuit pissuktut tækkovakka sorlo napartut.
 Isik ama aktorivæk aggangminut, ama uiko-
 lemago. Akiksoivok tava, tamait^{meig} tautu-
 lerpeit. Angerarkovalo okarlune: Igluga-
 se^{ng}nut itterniarnæk, iglugasengmiunilonët
 taimak okautsiniarnæk.

§. 52.

JOH. VII. 1—53.

Mattoma kingorngane Jesuse arvertarpok Galilæame; Judæame arvertaromanginame, Judikut tokkuniaromangimatsuk. Judikut kattimaviksangef, iglugit kessertutinnik nellitilernet. Kattangutingita okautivæt: tamanna kemmeguk, Judæamullo ailerit, tattamminiarnartulliatit illinniartivit tækkokovlugit. Tamainut tautuktaujomajok ijel artortoinik tattaṁiniarnartitsingilak. Taimailigūt, sakkerlutit pīt innungnut. Kattangutingitalonēt okperingivæt. Jesusim okautiveit: nelliunera nelliutingikallopok, nellunissele nelliutitsainarpok. Sillarsum innungita õmiginek ajoralloarpäse, uvangale omigivänga, sullijetuk ^{arjūt} ajortut okautigigapkit. Illipse kattimavingmut taipso munga takpaungaritse. Kattimavingmut taipso munga takpaungaromangilanga sulle, nellunera nelliutingimet. Taimagle okautivæt ^{frimalevdlugit} ramigit Galilæametuarpok sulle.

Kattangutingille takpaunga kattimaving-

mut aingmetta, kattimavingmut takpaung-
 arivok, sakkerane iġersimajok. Judikut kat-
 timavingme kennerpæt okarlutik: Angut
 taimna nanenerka? Tamnalo inuit ingming-
 nut okannitigidlarpæt. Illangita ajungine-
 rarpæt, illangille okarput: aukagle, innuit
 sægløkipeit okautigivæt. Judikulle tussartil-
 lugit okautigingilæt, erksigigamikit. Sullile
 kattimatillugit Jesuse takpaunga kattima-
 vingmut pivok, ajokertuiniardlune. Judikut
 tattaminiarput okarlutik: Gudim okausingit
 oma kannok illissimavagit, illinnialaungi-
 migit? Jesusib kioveit okarlune: Ajokertu-
 tikka pigingitakka, tillijimale pigiveit. Tap-
 soma piomajanganik pinniartub tukkisjo-
 marpeit, ajokertusit ukkoa Gudemit ping-
 mangmetta, uvarniglonæt okarama. Ingminik
 okartok, nertornartinasuarok ingminik. Til-
 lijimele nertornarninganik pinniartok taimna
 miksekartovlune idluinekangilak illumine.
 Perkojennik Mosesib tūingilase? perkojer-
 nigle malliktokangilase. Sög tokkunasuar-
 niarkissinga? Innuit kiovæt okarlutik: il-
 lungne annernekullukarpotit, kia tokkuna-
 suarniarpätit? Jesusib kioveit, okautivlugit:

attautsemik tattaṁiniarnartitsilauktunga, ta-
 mapse tattaṁiniarpose. Mosesib kippitimik
 tunnigalloarpäse (Mosesem^{lunge}le pingilak, ang-
 ajokapsingnille pingmet) angut sabbateme-
 tauk kippivasse. Angut Sabbatheme kippi-
 jaungmet, Mosesib perkojangit asserornagit,
 sōg ningarivissinga, inuk tamat sabbateme
 piungnertinapko? Nellagongitunnik erkartu-
 niarase, idluartomigle erkartuititse. Je-
 rusaleiniut illangit imak okarput: taimnaung-
 itok tokkuniaromalauktanget? Ahak, tus-
 sartillugit illerasugane okarame, inerterlugo
 okantingilat. Angajokapta maña kausima-
 lernerpæt^{lufk} Kristuseōjok una? Tamna nakit
 pijok kausimavavut; Kristusele tikkipet,
 nakit pijomik kausimajokatsengilak. Jesu-
 sele tuksiarvingme nippekortovlune ajoker-
 tuilerpok okarlune: Ahaila illitarivapsinga,
 nakillo pijunga kausimavapsinga. Uvannik
 tagvunga pingitunga; uvannigle tilliklertok
 okpernartovok. Taimna illitaringitasse.
 Uvanga^{le} illitarivara, taipsomanget pigama,
 taipsomalo tillivānga. Tagva tigusuaro-
 mavæt aktornagolo, nelliuninga nelliutingi-
 met. Innuit unnuktut okperivæt, okarlutik:

Kristuse tikkikune, omanget tattaṁiniarnar-titsinersauniarka? Innuit taimak okautiging-matsuk, Farisæerit tussaumavæt. Farisæerit ajokertuijorsuillo kivgettik tilliveit, tigujau-jartorkovlugo taipkonunga. Jesuse innung-nut okarpok: Sulle annikitomik neijorpapse, ama tillijimnut aijomarpunga. Kenneromarpapsinga, nenniniarnangalo; neijugara tikkinera ajorapsiuk. Judikut ingmingnut okarput: namut una aijomava, nenninatsenginaptigo? Grichinnut, tamaiñut siamangajunnut aijomava taipkoa ajokertorlugit? Suna pinnerpauk: okautsemut mattomunga, okarame: Kenneromarpapsinga neñiarnangalo, neijugara tikkinera ajorapsiuk?

Kattimaviuble uvlungita kingorliane kuvianarnerpame, Jesuse nikkovilune nipliad-larpok okarlunelo: Immeruktub nellipsarlinga iñile; Uvamnut okpertub, sorlo aglak-simavok, timinganit koggut innogutigit koleromarput. Taimagle okarpok annernek pivlugo, taimna okpertut piginiartanget: Sulle Annernek ajunginek pigingilæt, Jesuse sulle nellunersimangimet. Iñuille unnuktut, okautsiñik ukkoninga tussartut okar-

put: Ahamērik una nellautaijovok. Illang-
 itale Kristuse okautigivæt: illangille okar-
 put: Kristuse Galilæamit pijuksauva? Aglait
 imaingilet: Kristuse Davidib kinguvangiñit
^{pijomārtok}
~~pijomārtok~~, iglugaseñit, Bethlehemix atteling-
 nit, Davidib neijuganit? Tamanna pivlugo
 innuit ingmingnut akkirartoput. Illangita
 tignjomagalloarpæt, aktornagolo. Kivget
 tava okkinarlutik, ajokertuijorsoarnut Fari-
 sæerinullo tikkiput. Ipkoa imak appering-
 magit: sōg neksangipissinuk? Kivgangita
 kioveit: ^{takuk} sulle iñuk okan ^{teuāqimārtok} ~~teuāqimārtok~~ iñuktut
 otunak. Farisæerit kioveit: illipsetauk sæg-
 lokitaumavise? Kappitait illangeta Farisæ-
 erillonēt illangeta okperivassuk? Iñutuinaille
 kissimik perkojeñik kausimangituk, omi ^{navalle} ~~g~~
^{arput}
~~arput~~. Taipkoa illangeta Nikodemusib,
 Jesusemut pijub uñuame, apperiveit: Iñuk
 perkojipta erkartuitipatsuk, kiglisiniartau-
 kartinnago, sullijanginnik kausimakārata?
 Kiovaet, okantivlugo: Galilæamiovittauk?
^{atok}
~~atok~~, kiglisiniaruk, Galilæamit Nellau-
 taijomik piokangitsainarpok. Illunatik ang-
 erarput tava.

§. 53.

JOH. VIII. 1—59.

Jesusele Orksuktalingmut kakkamut pivok. Kaungmet, ama Kattimavingmut uterivok, innuillo illunatik tikkingmatsuk, ingipok ajokertorlugillo. Aglangnik illissimajut Farisæerillo arngnak anguniartillugo naipinamitsuk, tapsomunga pittipæt, akkullio^{titolo}lugolo okautivæt: Ajokertuijok, arngnak tamna anguniartillugo kaningarpavut. Mosesib perkojenne perkovätigut ujarkennut millorkovlugit imailiortut; Igville kannøk okarkit? taimagle okarput oktorlukhugo, patsitiksarsiordlutik. Jesusele okkovlune aggangminut nuñamut aglakpok. Appersort-sainarmatsuk, makkilerlune okautiveit: Ajortokangitub illapse millorkärliuk ujarkamut. Ama okkovlune nunnamut aglakivok. Tamannale tussaramitsuk, issumamikut nel^{lojavuut}lojungsersimajut kingorlerēklutik annivut, in^{tohavuut}nu^{akit}koarnu^{akit}o innuosuktullo: Jesuse kissimeotillugo, Arngnarlo nængerlune kerkane kemmekpet. Jesuse ama makkiname, arngnak

kissiet tækkogamiuk, apperiva: Arngnak
pa^sidlantitit naneket? erkartortigingilatit?
Kiovale: Ahaila, Nalegak. Jesusib okau-
tiva: uvangatauk erkartoromangilagit, au-
larit mattoma kingorngagut ajortulliarung-
nerit.

Innuit Jesusim ama okautiveit, okarlune:
Sillarsum iñungiñut kaumaniovunga; uvam-
nik malliktok tarsiungilak, innogutible kau-
marninga p^{se}larpa. Farisæerit okautivæt:
illingnik okartotit, okausitit okpernængilet.
Jesusib kioveit okautivlugit: uvannik okaro-
maguma, okausera sæglotuitovok; nakit ping-
mangarma, namullo aingmangarma kausima-
gama; Illipsele nakit pijunga, namullonët
ainiartunga, kausimangilasse. Uvingub per-
kojanganik erkartuikarapse: uvangale attau-
serlonët erkartungilara. Erkartuigalloaruma,
erkartuina idluartovok; kissimaunginama,
uvangale Atatagalo tillijiga-attautsemepoguk.
Taimaktauk perkojipsingne imak aglaksi-
magivok: Innuk marruk okautigijæk ok-
pernartuk. Uvanga uvannik okautsivunga,
Atatablo tillijima okautigigivānga. Apper-
sorpæt tagva: nauk Atatet? Jesusib kioveit:

uvangalonēt, Atatagonēt, tamamnuk illitarigilaptiguk. Illitarigupsinga, Atatagatauk illitarinajarpasse. Taimak Jesuse okarpok, Gudim iklervinget senniane kattimavingme ajokertuilerlune, tigujaukaranelo, nelliunine nelliutingimet.

Jesusim ama okautiveit: Tagvanget aularomarpunga, keñeromarpapsingalo, ajornipsingne tokkojomarpose: aiviksamnut pinek ajorpose. Judikut ingmingnut okarput: Ingminik tokkotsomava, imak okarmet: aiviksamnut pinek ajorpose? Okautiveit: Illipse manget piñose, uvangale takpanget pi-junga. Illipsele mattomanget sillamit pivose, uvangale sillamit mattomanget pingitunga. Tamanna pivlugo okautilaukpapse ajornipsingne tokkojomartose. Uvanguajariara okperingikupsiuk, ajornipsingne tokkojomarpose. Apperivæt taga: kinaavit? Jesusib kioveit: sunik okautilaukpapse kiglinganit, tamattominga sulle okarpunga, sullelo illipse pivluse unuktuñik okausiksakarlungalo erkartuitiksakarpunga. Uvamnigle tillikler-tok okpernatōvok, taipsomanget tussartakka okautigivakka sillarsoarmiūnut. Atatami-

nik tagva okautingmagit tukkisingilat. Jesusib okautiveit: Innum Erngninga nappau-
~~ijomagupsink~~^{ijomagupsink}, illissimalerpapsinga uvang-
 aujariara, issumamnik pinniengitunga, Ata-
 tamale ajokertutanut okarpunga. Tillijima
 aiparitsainarpānga. Atātab kissimaukongi-
 lānga, piomajangit pinniatsainarpakka.
 Taimak okarmet, uūuktut okperilerpæt.

Judikut okperijinne Jesusim okautiveit:
 okautsikka mallitsainalerupsigik, illinniarti-
 gitsiarpapse, miksekarnerlo illitarijomar-
 se, miksekartublo kivgaujungnertitsomarpāse.
 Judikut kiovet: Abrahāb kittorngarivātigit
 sullelo kivgaungitsainarpogut, kannok okar-
 kit: kivgaujungneromarpose: Jesusible kio-
 veit okarlune: Ahaṁerik, ahaṁerik okau-
 papse: ajortulliartok ajortub kivgariva.
 Kivgak iglometsainængilak, erngrerle isso-
 karniængitomut-itsainarpok. Gudim Erng-
 ninget kivgaujungnertipasse, kivgaujung-
 naitsiatsainarpose. Abrahāb kittorngaring-
 masse, nellungikalloorpapse: mañale tok-
 kunasuaromavapsinga, okausera idluaring-
 inapsink. Atatamne tækkojakka okautigi-
 vakka, illipse atatapsingne tækkojasse mal-

litsainarpasse. Kiovat okautivlugo: Abra-
 ha atatagivavut. Jesusim okautiveit: A-
 brahab kittorngarikppasse, Abrahablo pin-
 niarningit malligajagalloarivasse. Mannale
 tokkunasuaromavapsinga, miksekartomik o-
 kautilaurapse, tussartamnik Gudemit. Abra-
 ha imailiulaungitok. Atatapse pinniarningit
 pinniarpassse. Kiovat: tamangainagaungi-
 lagit, tamaptale attautsemik atatakarpogut
 Gudemik. Jesusim okautiveit: Gude Ata-
 taggupsiuk, næglinajarpapsinga, Gudemit
 annivlungalo tapsomanget pigama. Uvamnik
 tagvunga pingitunga, tapsomale tillivānga.
 Sōgle okausera illitaringipissiuk? okausikka
 tussarneræt ajorpassse. Satanase atatagivas-
 se, atatapselo igligudlarninga malligomavas-
 se. Kiglinganit taimna innuartōvok, mik-
 sekartometsainangilak; miksekartokangi-
 name illumine, sæglovlune okarangame,
 pinne okautigiveit: sæglotogame, sæglone-
 rum atatagiva. Uvangle miksekartomik
 okarama, okperingilapsinga. Illapse kia at-
 tautsemig ^{lenet} ajortokartunga okautigip ^{najar} ~~pinne~~ ānga?
 miksekartomigle okautijarangepse, sōg ok-
 peringipissinga? Gudemit pijub, Gudim o-

kausinga nalekpa; nalegomangilassele, Gudemit pinginapse. Judikut kiovet okativlugo: Samariamiojomik annernekullukartomiglo taigaptigit, nellagut okangilagut? Jesusib kioveit: Annernekullukangilanga, Atagale nertorpara, illipsele nachogivapsinga. Nertornartinasuængitunga, attautsible nertornartipãnga, erkartuijovlunelo. Ahamerik, ahamerik okaupapse: okautsinnik malliktub tokko tukkisiniatsengila issokangitomot. Judikut okativvet: manna kausimavaptigit annernekullukartotit. Abraha tokkovok, nellautaijuttauk, igville okarpotit: okautsinnik malliktub, tokko tukkisiniatsengila issokangitomot. Atataptingnit Abrahamit anginerovit? taimna tokkovok, nellautaijullo tokkogivut. Kañoctiniarpit illingnik? Jesusib kioveit: nangminimnik nertoruma, nertornera piungilak. Atatamale nertornartipãnga, tamna Gudigijasse okarpose illitarinagolo. Uvangale illitarivara Illitarinago okaruma, sæglotunajarpunga illipsetut. Illitarivarale, okausingillo mallikpakka. Atatase Abraha kuviaisukpok uvluk-sara tækkojomavlugo, tækkogamiuk kuviai-

sutigiva. Judikut okautivæt: ungnijuñik marroertorlutik tellimaujortuniglo okkio-kangilatit sulle, Abrahalo tækovlugo okar-pit? Jesusib kioveit: Ahañerik, ahañerik okaupapse: Abraha pilerkãrtiñago, uvanga-ítunga. Ujarkeñik tigusivut, milloromavlugo. Jesusele ijerdlune kattimavingmit akkorng-attigut annivok. Tamaigivæt tagva.

§. 54.

JOH. IX. 1—41. X. 1—21

Aularamelo innuk tækkova, tautulugane erngniangojok. Illiñniartingita apperivæt, okarlutik: Ajokertuijok, kina ajortulliarka, tamnalonët angajokagiklonët, tautulugane erngniangongmet? Jesusib kioveit: tamna-lonët, angajokagiklonët ajortulliångilet, Gud-ible tattaminiarnartitsiningit sakkijartitau-kovlugit tapsomunga. Tillijima tattaminiarnartitangit piñiartakka uvløst~~er~~tillugo. Unuak nelliutsomarpok, pinniarnermik ajor-^{om}romãrpok. Nuñametillunga sillarsoar-mut kaumaniovunga. Taimak okarame,

nuñamut oriarpok, nuvagio ivsomut akkupa, tapsomunga tautungitum isik mingoarpæk, Okautivlugolo: Silloab tessinganut ermigjartorit, (okausek una imaipok: tillit) ermigjartorpok tava, tautulerlune amia ut-terivok.

Sillellingitale assingitalo tautungitotillugo taekkolauramitsuk okarput: Taimnaungila tuksialauktok iksivavlune? Illangita taimnaujok okautigivæt; illangitale: adsigija^{ingæ} okautivæt. Nangminerle okarpok: taimnavunga. Tapkoa apperivæt kannok illivlutit tautulerpit? Kioveit okarlune: Inub Jesusemik attiggub, nuvak ivsomut akkupa, tapsomunga isikka mingoarpæk, imagio okautivænga: Silloab tessinganut ermigjartorit: tazvungalo ermigjartorama, tautulerpunga. Okautivæt: nauk innuk taimna? kioveit: nellovara. Tautulaungitok Farisæerinnut ätipæt. (Sabbateojorle Jesusib ivsuk sen-nangmago tautuktilugolo). Farisæerittauk appersorivæt, kañok illivlune tautulertok? Kioveit: nuvak ivsomut akkutsivlugo in^{ingæ}n^{ingæ}nut illiva, ermikamalo tautulerkunga. Farisæerit illangit okarput: Innuk taimna

Gudemit pingilak, sabbate issumazingina-
 miuk. Illangille okarput: Innuk ajortolik
 kannok illivlune taimak tattamminiarnartul-
 lidlarka? ingmingnut akkerartoput. Tautu-
 laungitok ama appersorivæt, okarlutik: igvit
 kinnausugiviuk, isikik uitimmagik? kioveit:
 Nellautaijovok. Judikut tautulaungitok tau-
 tuktitaungmet okperingilæt. Tautulertun
 angajokækit kaikovakit, imaglo appersorpak-
 kit okarlutik: tamna ernerigaptikko, tautu-
 lugane erngniangojok okautigijattik? Kan-
 nok manna illivlune tautulerka? Angajokæ-
 kit okarpuk: tamna erngnerigaptigo, tau-
 tuluganelo erngniangojok kausimavavuk.
 Kannorle illivlune tautulerka^{mangal} nellovavuk:
 kialonët tautuktilermangago nellogivavuk-
 tauk. Sorrusiojungnerpok, apperissiuk ing-
 minik kiolune okarle. Angajokækit taimak
 okarpuk, Judikut erksigigamikit: Judikut
 ingmingnut okarermetta, tapsominga Kris-
 tuseojomik okaut^{stoharpet}taupet, avitsomavlugo kat-
 timavingmit. Tamanna pivlugo angajokækit
 okarpuk: sorrusiojungnerpok apperissiuk.
 Innuk tautulaungitok aipeksangaant^{anik} kaiko-
 væt, okautivlugo: Gude kissiet nertoruk;

iñuk taimna ajortõmet, kausimavavut. Kio-
 veit okarlune: ajortõmangæt nellovara: taimna-
 nale nellungilara, tautulaungitunga, mannale
 tautulerpunga. Ama appessorivæt: kannok
 pivätit? kannorlo illivlune tautuktilerpätit?
 Kioveit: tagva okautilaunkpapse, tussalaung-
 ilasse? Sög analo tussaromagivise? illipse-
 tauk taipsomunga illinniartitaujomavise?
 Ningarlutik okarnerlotivæt, imak okarlutik:
 igvit taipsoma illiñiartigivätit, Mosesible il-
 liñiartigivätigut; Mosese Gudim okautiva,
 kausimavavut; Taimnale nakit pingmanget
 nellovavut. Tautulaungitub kioveit okau-
 tivlugit: ^{talla} sunaungmanget? taimna nakit
 pingmanget nellovissiuk, tagva ijikka niti-
 pæk. Ajortulliartut Gudib tussangileit kau-
 simavavut, Gudemigle nalektok, perkojang-
 inniglo malliktok kissiet Gudib tussarpa.
 Sillarsub kiglinganit tussartokangitsainar-
 tok tautulugane erngniangojum isingnik
 uitangnik. Taimna Gudemit pingikune,
 taimaitomik ajorsalektok. Kiovet okautiv-
 lugo: ajutsainarlutit innujotit ajokertoroma-
 vittigut? pingujarlugo annitipæt tava. Ping-
 ujarlugo añititanget, Jesuse tussaunalerpok.

Tikkinamiuk, imak apperiva: Gudijn Erng-
 ninganut okperpit? Kiova okarlune: ^{Vallegak} okperi-
 jeksara nauk? Jesusim okautiva: tækkojet,
 mannalok autsigijet tainnauvok. Okarpok:
 Nalegak, okperpunga, pamangavlune tuksi-
 arvigiva. Jesuse okarpok: Erkartuinerov-
 lunga mattomunga nunnamut pijunga. Tau-
 tungitut tautukovlugit, tautuktullo tautu-
 konnagit. Farisæerit neijutut illangita ta-
 manna tussaramitsuk, apperivæt: Uvagut-
 tauk tautunginivita? Jesusib kioveit: tau-
 tungikupse ajortokangikalloorpose; mañale
 tautukluse okarp^ase, ajortoerotekangilase.
 Ahamerik, ahamerik okaupapse: Sauket
 iglunganut ittertarvikut ittingitok, assiagulle
 ittertok, taimna tigliktovlunelo innuartovok.
 Ittertarvikut ittertok, sauket mianerijigivæt.
 Taimna itterkova ittertitsijub, erinangalo
 sauket tusarpæt, saukeñe kaikoveit attingit
 taivlugit, añitilugillo. Sauket annitaranga-
 migit, sivorlerivæt, saukello mallikpæt, eri-
 nanga illitarigamitsuk. Takkorngartarle
 mallingilæt, kemalugole, takkorngartam eri-
 nanga illitariginamitsuk. Okautsit tamak-
 koa Jesusib okautigilerpeit; taipkoale kañok

okautigilaungmangagit tukkisingileit. Amalo Jesusim okautiveit: Ahamerik, ahamerik okaupapse: ittertarviovunga saukennut. Tik-kikartiinnanga, tikkilauktut, illunatik tiglik-tovlutiglo iñuartovut. Ipkoale sauket nalengileit. Ittertarviovunga, Uvapkut ittertok pilloridlaromarpok, itterlunelo annilarmelo piksakaromarpok. Tigliktok tigligjartoromayluga ^{ne} tokkotsartor ^{amelo} asserojartor-pok. Uvanga tikkipunga, innogumik namatsainartomik piksakarkovlugit.

Idluartunga Mianersijunga, mianersijub idluartub saukeñe tokkotigiveit. Kivgable attartukab sauket piginginamigit, Amarak aggeratok tækkogamiuk, sauket kemmekpeit, kemavlundelo. Amarkub sauket illangit piveit, illangille aptersardlugit piveit. Kivgarle attartugak kemavok, attartugaugame, saukello issumaginginamigit. Uvanga idluartovlunga mianersijunga, pikkalo illitarivakka. Pimalo illitarivãnga. Sorlo Atatama illitarivãnga, taimaktauk illitarivãgivarã, saukello pivlugit innosera tun-nijivara. Sulle assingiñik saugakotekarpunga, jglomit tamattomanget pingitut, taipkoalo

tamaunga pititsomarpakka, nippigalo tusagoromarpæt, taipkoalo illunatik attautsimetaujomarpüt, mianersijorlo attausiunginarpok. Tamanna pivlugo Atatama nægligivãnga, inno sera ipperarapko, ama pigekovlugo. Mattominga aksartaungilanga, issu-mamnigle ipperarpara. Pitsartojokarama ipperarlugo, pitsartojokaramalo ama pigilerlugo. Taimak Atatama perkovãnga. Okautsit ukkoa pivlugit ama Judikut ingmingnut akkerartoput. Taipkoa unnuktut okarpüt: Annernekulluliksovok, sillaidlune, sõg nalengniarkissiuk? Assingille okarpüt: Satanasegub ukkoa okauseringileit: tautungitüt Satanasi sib tautuktinajarkagit?

§. 55.

JON. X. 22—42.

Taipsomanele kattimaviub Jerusaleimetub piarerninga nelliutingmet, tagva okkiokpok. Jesusele tagyunga pivok, Salomonim iglingane kattimavingmetome arvertarpok. Judikut illuvæt okautig~~il~~lugo: akkunãka

tarngnivut nokkangatipigit? Kristuseoguit^v
 nellagut okautittigut. Jesusib kioveit: o-
 kautilaukpapse okperingilapsinga. Atatama
 attingane tattamminiarnartitama okautigi-
 vänga: Ok^vringilassele, saugakotiginginap-
 se, sorlo okautilaukpapse. Saukama nippi-
 ga tussarpæt, uvangalo illitarivakka, taip-
 koalo mallikpänga, ^{tsivigi}innogutemik isso-
 karniangitomik tunn^vivakka, asserutsainar-
 niængilettauk, aksartauniatsennangalo taip-
 koninga. Atataga taipkoninga uvamnut
 tunn^vijjok, tamainit angnerovok, Atatamalo
 agganginnit aksarnigauniatsengilet. Uvang-
 alo Atatagalo atautsiovoguk. Tamanna
 pivlugo Judikut ama ujarkennik tigusivut
 milloromavlugo. Jesusible apperiveit: un-
 nukturnik ajungitullivigilaukpapse, Atatama
 perkojangiñik: tapkoa nelliet idluigællugo
 ujarkennut milloromavissinga? Judikut kio-
 væt okarlutik: ajungitulliattit pivlugit mil-
 lorniængilaptigit; Gudele mittautigigangne,
 innutuinau^{tsavilo} illingnik Gudiotinavit.
 Jesusible kioveit: Perkojipsingne imak aglak-
 simangila: Gudiojose okautigapse? Gudim
 okausingiñik tunn^{tsavilo}ilauktut Gudiniik tai-

laungmagit, aglaillo sæglotitau niængilet;
 Sög Atatab idluartitanganut nunnamullo
 tillijanganut okarkisse, Gude mittautigivet,
 Gudim erngrerivānga okarama? Atatama
 pinniarningit piñiængikupit, okperinatseng-
 ilapsinga; pinniarapkille tattañiniarnartitak-
 ka okperissigik, okperijomangikupsinga. Il-
 lissimakovlusiuk okperællugolo, Atataga il-
 lunnemet, uvangalo tapsomanetunga. Ama
 tigujomagalloarmatsuk annijia⁷⁷⁹⁹⁹⁹⁹⁹⁹ve keñek-
 peit. Jordanim igloanut ama pivok Jo-
 hannese Babtisiviviñinganut tagvanetualer-
 lune. Unnuktut tikkipæt okarlutik: Johan-
 nese tattañiniarnartitsingikallopok; Jo-
 hannesible okausingit illunatik tamna piv-
 lugo miksekartōvut. Taimak pivlugo tag-
 vanetut uñuktut okperivæt.

§. 56.

MATH. XVI. 13—28. MARK VIII. 27—38.
IX. 1. LUK. IX. 18—27.

Mattoma kingorngagut Jesuse aivok Zesariab Fillippusim iglugaseksuita erkanut. Kissimeolerlune tuksiarame, illinniartingita kissimik neijormatsuk, apperiveit okarlune: Inum Erngninga inuit kañok okautigivassuk? kinaujorivassuglonēt? Kiovaet okarlutik: illangita Johañeseosugivätit Babtiterijok: illangitale Eliaseosugivätit: ama illangita Jeremiaseosugivätit, nellautaijullonēt inutokaverngit illanget makkisimajorivätit. Appersorpeit: Illipsele kinausugivissinga? Simonib Petrusib kiova okarlune: Kristuseovotit, Gudib tokkosuitum Erngninga. Jesusib kiova okautivlugo: pillorikpotit Simon, Jonasim erngninga. Uvingub, aublonēt mattominga nellojungnertingilatit, Atatamale killangmetub. Okaupagittauk: Petruseovotit, kairtomut mattomunga tungartitsomarpakka illagēktitakka, tärtorsub pitsartuninget sallaginiængileit. Tuñijornavagittauk killaub nale-

gauninganut perutinnik: nunname kellersu-
tattit illunatik kellersorsimajomarpuk killang-
metauk. Kellerru^sartattillo illunatik nuⁿame
kellerru^sarsimajom^rarputtauk killangme. Il-
linniartiⁿe in^eterteit, Jesuse Kristuseogame
uⁿipkangojomanane inungnut.

Mattoma kingorn^gagut illiniartiⁿe Jesusib
okautilerpeit: Inum Erngninga Jerusaleⁿut
ajjuksa^k okarlune: Aniatitauvlunelo angajo-
kaijeⁿut ajokertuijors^eanullo, aglang^uiglo il-
lisimajuⁿut, taipkonunga kisserngortatoni^ar-
ta^k, tokkotitauvlunelo, uvlut pingajuane a-
maromarivok; angigunagillo tamattominga
okarpok: Petrusib ingminut pitipa in^eterterlu-
golo okarlune: Nalegak, Gudib sapputilitit,
taimaitomut pekkoⁿæk. Keviardlune Pe-
truse okautiva: Tuⁿumnut pit satanase, sin-
naungasaramga, Gudib pingit^k issumaging-
inangne, inuit pingit kisseta issumagilerang-
ne. Innuit kaikoveit, illiniartinnelo okautiv-
lugit: Uvannik malligomajok, issumaminik
piⁿiatsengilak, seningajuksa^{me}min^k, kappiai-
sutiksami^{ne}lon^et, uvlut tamaita ingminut
nangma^{ge}klungo malliklungalo. In^oserminik
ivlersijok assiuⁱjjomarpok: in^oserminigle iv-

lersingitok, uvanga pivlunga, okautsillo tus-
sarnertut pivlugit, iñoniaromarpok. Sillar-
soarlonēt tamāt iñub pigigalloaruniuk, tarng-
ninele asseroleruniuk, suksa^{ivauk}para? Sumiglonēt
iñuk tuñitigijon^{ingvartha}ava, tarng^{ing}ine ama piulin-
niarlugo? Uvamnigle okautsimniglo kangu-
suktok taipkonañe assujut ajortulliaritulo
kinguvangukattinginne, tamnatauk Innum
Erngninget kangugijomarpa tikk^{tuore}ipet ananau-
nermini^u, Atatamelo ānanauningan^u, Enge-
lit ajungitut illagællugit. Iñuit tamaita ak-
kivigijomarpeit piñiarningiñik. Okautiveillo:
Ahamerik okautivapse: tapkoa illangita
mānetut tokko tukkissiniængilæt, Gudib na-
legauninganik pitsartovlune aggertomik tæk-
kokāratik.

§. 57.

MATH. XVII. 1—13. MARK. IX. 2—13.

LUK. IX. 28—36.

Taimak okarame, uvlut arvengemit pinga-
jualermetta, Petrusse, Jakobuselo, nukkaelo
Johannese Jesusim illagiveit, ingminullo pi-

tilugit kakkamut kingiktomut tuksiariartord-
 lune. Tuksiartillugo ānanausijauvok san-
 gañe tækkunartillugit, kenanget tautua ab-
 lapsaulerpok, sekkenertut kaumariktigiler-
 pok, añorangillo kaumaridlalerlutik kakkor-
 sidlarpullo apputitut. Kakkorsaijut nunna-
 metut taimak kakkortigijomik sapperput.
 Ahak, angutik marruk tapsomunga okarpuk,
 Moseselo, Eliaselo ānanavaksovlutik sakker-
 puk, okalavlutik, Jesusemik tokkojomartomik
 Jerusaleme. Petruselo illañelo uerngarner-
 mut siñilerput, Tuppakamik, kaumarninga
 tækkovæt, angutiglo tapkoa marruk señiane-
 tuk. Tapkoa Jesuse keñengmakko, Petruselo
 Jesusemut okarpok: Ajokertuijok, tamane-
 itsainarominarpok. Piomag^uit, tagvane
 pingasunik iñillioromavogut, illingnut ataut-
 semik, Mosesemullo attautsemik, Eliasemul-
 lo atautsemik. Okautsiñe kausimangileit,
 kvaksarnermut. Sulle taimak okartillugo,
 ahak, nuvujab kaumajub ullikpeit, nippelo
 nuvujamit tussartaujok, imak okarlune: Tagga
~~meda~~ Ernngnera nægliktara, tamna kuviagi-
 jara: tamna naleksiuk. Tamaña illiñiar-
 tingita tussaramitsuk, pamangalerput kvak-

sarlutiglo. Jesusible tikkipeit, aktorlugillo
okautiveit: Makkititse erksiniarase. Uita-
leramik, assianik iñuksingilet, Jesuse kissiet
tækkovæt. Kakkamille attersaramik, Jesusim
iñerterpeit okarlune: Tækkojasse taimna
okautiginiarasiuk innungnut, Iñum Erng-
ninga tokkungajuñit makkiterkartiñago. O-
kausek tamaña illumigivæt, okaratik tækko-
jamingnik uvluñe taipkonañe. Ingmingnulle
appersotivlutik: kañok tagva tokkungajuñit
makkinék? Illiñiartingita apperivæt, okar-
lutik: sög aglangnik illissimajut okarket,
Eliasemik sivorliovlune tikkitsomartomik?
Jesusible kioveit okautivlugit: Ahaila, Eliase
sivorliotivok, ^{illa} tamaitalo idluarsivlugit. Okau-
papsele: Eliase tikkissimajok, illitaringilælle,
issumamingnut pidlarpæt, sorlo taimna piv-
lugo aglaksimavok. Taimaktauk Iñum
Erngninga taipkonanget, kappiaisuktitaujo-
marpok, nachogilugolo, sorlo aglaksimavok.
Tava illiñiartingita tukkissivæt, Johañesemik
Babtiterijomik okautingmagit.

§. 58.

MATH. XVII. 14—21. MARK. IX. 14—29.

LUK. IX. 37—43.

Uvlub aipangane, kakkamit attersarmetta,
 iingaseksuit pärpeit. Illinniartiine kemelauk
 tatik tikkimgigamikit; taipkoa iingaseksuit
 aglangniglo illissimajut illumaveit apperso-
^{niflut} ~~tijut~~ tækkoveit. Iñuille illunatik Jesuse tæk-
 kogamitsuk, kakkiladlarput, nellipsarlugolo
 sallutipæt. Aglangnik illissimajut apperi-
 veit: ^{kaanoak appersutik karkhise tæpthonangeit} ~~Suna appertsoidgivissuk~~ illipsingnut?
 Iingaseksuit illangeta tikkipa, ittiganingullo
 pamangavok okarlune: Nalegak, erngnera
 napkigiuk, erngnetuarigapko; añernekuullulik
 okajuitok, illissimailingajok. Añernekuullub
 tigulerangago tuavilune niplialerpok, aulajar-
 tidlalerangago ^{Karppovalilla} ~~kornajerpakpok~~, nerkolärlar-
 melo perlilerpok; aulajartidlalaurangamiuk
 keta kemalerpakpa: Illiñiartingnut ätauti-
 para, tuksiarleitalo añititaukovlugo, ajorpæt.
 Jesusib kiova okarlune: Tata ukkoa okpingi-
 tut mumiksimajut kinguvangukattigêt, kañok

sivitutigijomik neijorniarpasse? kañorlo si-
 vitutigijomik keñug^{nieñgipisse?}igangipissinga? Erng-
 nerit kailauruk uvamnut. Jesuse tikkiler-
 mago tækkovlugo, añerne^{kañorlo}kullum innuk tuavi
 aulajartidlarpa, nunnamut orrovok, aksakar-
 larmelo ^{kappoalilla}kerhalarmelo. Anguta Jesusim
 apperiva: kanga imailerka? Okarpok: kig-
 liminit. Uñuktuniglo orrutipa ikkomamullo
 imanullo, tokkonasuardlugo: Ajungikungne,
 napkigilertigut piulilutalo. Jesusim okau-
 tiva: okper^{avit}tuk^{anguit}anguit! okper^{avit}tuñe ajornarto-
 kangilak, tamaita ajungileit. Tuavilune sor-
 rusib tapsoma anguta niplialerpok, kugvior-
 nermut okarlune: okperpunga, nægliktok
 Nalegak, okpingilusimnit piulinga.

Iñuit akpangerlutik nellipsarmatsuk, Je-
 susib tækkogamigit, añerne^{kañorlo}k ivsornartok iñer-
 terpa, okautivlugo: okajuitok tussangitorlo
 añerne^{kañorlo}kulluk, okaupagit: annit omanget,
 kingorngagut itterungnerlutillo omunga.
 Niplialerpok tava, aulajartidlar^{milalo}milalo añivok.
 Iñuk tamña tokkojutun-ilertok, unnuktullo
 tokkojok okautigivæt. Jesusim aggangit-
 tigut tiguva, makkitilalo. Makkipok tava.
 Sorrhusek tamna tagvainak piungnerpok, tam-

nalo angutanut Jesusib tunnigiva. Gudib pitsartudlarninga tattaṁiniarivæt illunatik.

Iglomulle Jesuse pingmet, illinniartingita kissimik tikkipæt okarlutik: sōg uvagut an- niti-lugo ajorpittigo? Jesusible kioveit Okau- tivlugit: okpinginapse. Ahaṁerik okau- papse: Senfkornetut (taimna ipok perorsia- vinek mikkinersak) okpernekalerupse, kak- kamut omunga okartuinariakarpose: tagvan- get nukterit taikunga! nukteromarpok tava, ajugakarasele. Imaitullē añernerit añititaun- gilet, kissiane tuksiarnermullo nerringiner- mullo.

§. 59.

MATH. XVII. 22—27. MARK. IX. 30—32.
LUK. IX. 43—45.

Tagvanget aularamik, Galilæa apkotigi- væt: Iiuille kausimakojomangileit. Jesusi- ble tattamminiarnartitangit illunatik tattam- miniaringmagit; illiñiartinne ajokertorlugit okautiveit: okautsit ukkoa tussajasse oma- miuterissigik: Innum Erngninga pititaujo-

marpok iñuit agganginut, taipkoa tokkotso-
marpæt; tokkoppatsuk, uvlut pingjuanne
makkitsomarivok. Okautsille ukkoa nello-
jungnængileit, nellovlugillo tukkekatingi-
leit. Kiksadlalerput appertsorlugo ajor-
pæt.

Kapernaumut pingmetta, kenaujeñik kat-
tersijut (kattimavingmut) Petrusse tikkipæt,
okarlutik: Ajokertortipse tuñivangila kenau-
jak (kattimavingmut)? okarpok: aukak.
Iglomut ittermet, Jesusim ingiarpa okarlune:
Simon Petrusse, kañok issumavit? kikkunit
attangit nuñametut tuñergut kenaujet pivittig-
ik? kittorngamingnit tækkorngartennillo-
nēt? Petrusse kiova: Tækkorngarteñit. Je-
susse kiova: kittorngat^{taon} tunnijariakangilet.
Ningarkoñagite^{ti} mab siñanut ainiarit, ningite^{ti}-
jartorit, sivorlek aulisegak kakki^{ti}: aitarti-
gungne, Statermik (kenaujamik) nachvar-
staportit, tamna tuñiuk pivlungalo pivlu-
tillo.

§. 60.

MATH. XVIII. 1—35. MARK. IX. 33—50.

LUK. IX. 46—50.

Iglomelune illiñiartiñe apperiveit: Sumik illipsingnut okalaukkise ingeravluse? Nip-lingilelle: ingeravlutik ingmingnut okaramik kinakkiak illatik anginerojomartomik. Omættingita erkainingit Jesusib kausileramigit, ingi-pok, arka^{ng}emit aggartut kaikoveit, okautivlugit: Illasse sivorliojomajok kinguvaromârpok, illunatiglo kiygaromarpæt. Apperivat okarlutik: kina anginerova killaub nalegauningane? Nutarak Jesusib kaikova, akkornganullo pitipa, kuñiklugolo okautiveit: Ahamerik okautivapse: utteromangikupse nutakkatullo-ïngikupse, killaub nalegauninganut piomangilase. Ingminik otunak nutakkatut miklilertok, anginerovok killaub nalegauningane. Imitomik nutakkamik illelliortub attimne illelliorivãnga. Uvamnigle illelliortub kissima illelungin^{langa}anga, uvamnigle tilliklertok illellioriva.

Johañesible okautigilerpa okarlune: Ajo-
kertuijok, angut tækkovavut, atterne āner-
nekullungnik ānititsijok, malligatalo: īner-
terpavulle mallingimattigut. Jesusele okar-
pok: īner^{asiuk}ter~~maese~~. Tattaminiarnartitsijo-
kangilak attimne, tuavilune terliakattarlunga.
Uvappingnik akkerartungitum illagivati-
gut.

Ama okarivok: Ahamerik okautivapse, er-
musiarsungmik imalingmik illipsingnik im-
mertitsijok attimne, Kristusim illīniartigig^{ngmasfe}
~~mise~~, akkengartauniængilak. Uvannullo
okpertut ukkoararsuit, illanganik asserortit-
sijomut idluarnersauvok, asserorterviub ujar^{ah-}
^{tinganik}kajmak kongesingagut nivingaiviogune, im-
marbingmullo ittinersamut ippitilugo. Kap-
pianamek sillarsoarmiut asserortaijut pivlu-
git. Asserortaijokaromarpok: kappianame^{yle}
īnuk taimna asserorterijok. Aggakpille as-
serorpattit, nakkarkit egilugillo. Illingnut
ajunginersauvok, illakungorlutit innogute-
mut itter^vūit, marrungnit aggakarnermit,
ikkōmamut kamitsuitomut egitaunermit:
Taingane kuglugianget tokkoniængilak, ik-
kōmangelo kamini^{ngriivok}angne. Ittikavittauk as-

serorpattit, nakkarkit, egilugillo. Illingnut
 ajunginersauvok, tussielutit inogutemut itte-
 ruit, iglagenik ittiggakarnermit, aniatitsiving-
 mut egitaunermut, ikkomamut kamitsuitomut:
 Taingane kuglugianget tokkoniangilak, ik-
 kommangello kamini^{nginivok}ane. Isivittauk asse-
 rorpattit, peruk egilugolo. Illingnut ajung-
 inersauvok, igloinarmik isekarlutit inogute-
 mut itteruit, marrungnit isekarnermit, ik-
 komamullo kamitsuitomut egitaunermut:
 Taingane kuglugianget tokkoniangilak, ik-
 komangello kamini^{nginivok}ane. Illunatik ikkom-
 mamut tarretitaujomarput, tunjeksello illu-
 natik tarriomut tarretitaujomarput. Tarriok
 ajungidlarpok: tarriorle pitsartueroppet su-
 mut ama pitsartutitaujomarpa? Illipsingne
 tarriokarniaritse, ullapirsautekakattigekkluselo
 illipsingnut. *

Ipaksileritse, makkoararsuit illanget nacho-
 ginasiuk. Okaupapse: Engelingita killang-
 metut Atatama killangmiub kenanga tek-
 kunatsainarpæt. Innum Erngninget piuli-
 jartorpeit tamaita tamarsimajut. Kanok is-
 sumavise? Innuk ungniakattartunnik tel-
 limertorlutik saugakutekarune, tapkoalo il-

langet tāmarpet, ungniakattartut sittamer-
 torlutik arvemgemoillo tellimartut kemmega-
 jangileit kakkeñut, tammartok kenneriar-
 ajangila? Nenniguniuk, ahammerik okau-
 tivapse: tamna kuviaisutigiluarpa assing-
 innit ungniakattartunnit sittamertorlutik
 arvemgemoillo tellimartunnit tammarsimangi-
 tuñit. Taimaktauk Atatapse killangmiub
 tāmarkonginiva ukkoararsuit illanget. Kat-
 tanguvit idlu^{vi}giludlarpattit; kissivit nellipsa-
 ruk, in̄erterlugolo kissipteolutik. Nālek^{pat}
~~tit~~ kattangutit äkigērpok tava. Tussangipat-
 tille, attautsemik marrungniglonēt illakarlu-
 tit aingmigisse, okausisse okpernarkovlugit,
 marrolutik pingasuluselonēt okalerupse.
 Tussangipasse, illagēktunnut okarina, illa-
 gēktulle nalengippagit, nellojorællugo, Zoel-
 nerijorællugolonēt^{niuk} Ahamerik okautivapse:
 kellersutasse nuñame, kellersorsimajomarput-
 tauk killangme, kelleru^sartassele nuñame kel-
 leru^saromarputtau^s killangme. Ama okau-
 papse: marruk nuñame illagēkuñik, sumig-
 lonēt tuksiaromavlutik, piomajattik pilarpæk
 Atatamnit killangmiomit. Marruk ping-
 asullonēt attimne kattimajarangetta, akorng-

antesomarpunga. Petrusib apperiantorpa
 okarlune: Nalegak, kattanguma idluigilud-
 larppanga, idluiningit kapsiarterlunga is-
 sumagijungnereksarivakka? arvengemit ag-
 gartuñik namaka? Jesusible kiova: okau-
 tingilagit arvengemit aggartunnik kissi-
 ane uñuktovaksoarnik, 490 nigle. (imai-
 pok iñuit ungnijut tellimello avatingit
 navlugit) Tamaña pivlugo killaub nalegau-
 ninga attañertun-ïpok, taipsoma kivgene kig-
 lissiñialerpeit. Kiglissiñialermagit, illanget
 sakkerpok, akkiliksalik attañerminut 10000
 denik kenaujeñik. Akkiksakalaungimet, at-
 tañinget tamna pissiñiutaukova, nullianiglo,
 kittorngangiñiglo, perkotingiñiglo tamaiñik,
 akkillertaujomavlune. Kivgab tamna pa-
 mangavigivlugo mañigoerkovlugo okautiva:
 Attañek, ningarinanga, tamaitu akkillero-
 marpakka illingnut. Kivgab tamna attan-
 ninget näpkigilerpa, aularkovngolo akkiller-
 kojungnerpa akkiliutikseñik. Kivgak tam-
 na aularpok, añigame, kivgaukattime illang-
 et naipipa tamakisimajiñe kenaujeñik ung-
 nakattartuñik tellimertorlutik. Tiguva tag-
 va, kiñillugolo okautiva: akkillieksettivam-

nut akkilikit. Kivgaukattinget pamangav-
lune: tuksiarvigiva, okarlune: ningarinanga,
tamaita akkilleromarpakka illingnut. Aipa-
le piomangilak, parnguanersimavingmut it-
tertitsartorpa, akkillieksangit tamaita akkil-
lerkartinagit. Kivgaukattingita tamaña tæk-
kogamitsuk, kiksalerput, tamaitalo tækko-
jattik okantigiartorpeit attannermingnut.
Attañinget kaikova okautivlugo: kivgakul-
lovotit akkillieksettitt uvannut tamaita issu-
magijungnerpakka, tuksiarvigigamga: kiv-
gaukattillo napkigijeksaringilet, sorlo näp-
kigilaurapkit? Attanninget kañingaumajar-
vigiva ãniatitsijomut pitilugo, akkillieksan-
git tamaita akkillerkartinagit. Taimaktauk
Atatama killangmiub piomariväso, omættip-
singne kattangutipse tamarningit issumagi-
jungnerniængikupsigik.

§. 61.

LUK. IX. 51—56. 61, 62.

Kangattartauviksãne nellintilermet, kajü-
simalerpok Jerusalemut aijomavlune. Sivor-

likseñe tilliveit. Tapkoale Samarittit iglugaseiñut siñiktarviksarsioriarpæt, taipkoale siniktarkojomangilat, Jerusaleñut ingeralermet. Illiñiartigik Jakobusiblo Johañesiblo tamanna tussaramiko, okarpuk: Nalegak piomaguit, okaromavoguk sorlo Eliase, ikkoma killangmit kattekkovlugo nungukovlugit. Jesusible keviardlugik innerterpæk, okarlune: Annernerub nelliakita kittorngaringmattik kausimangilatik? Innum Erngninget asseroriartungileit innut tarngningit, piuliartorpeille. Iglugaseinnut assinginnut aivut.

Ingeravlutik okartokarpok: Nalegak, maligomavagit; sivorlermik perkoginga, iglo miukattikka sorerutiksamik okautiartorkovlugit. Jesusible kiova: aggangminut tigusi-jok sennajeksaminik keviarlunelo, idluangilak sulle Gudib nalegauninganut.

§. 62.

LUK. X. 1—24.

Mattoma kingorngane ungniakattartunik pingasuertorlutik tellimaujortuñiglo as-

singit illiñiartingit Nalekab añeriveit, mar-
 roterkattardlugit tilliveit, iglugaseksoarnut
 nuñeñullo nellipsaromajaminut sivorliotipeit,
 okautivlugit: kattersivik angidlaralloarpok,
 kattersijulle ikkidlarput. Taimak pivlugo
 kattersiviub naleganganut tuksiaritse, kat-
 tersijukset tillilugit kattersivinganut. Aile-
 ritse, ahak saukettut tillivapse amarkut ak-
 kornganut. Pökarase, ikpiarsulijaraselo it-
 tiggagusijaraselo iñungniglo sallutitsiniarase
 ingeralluse. Iglomut itteraigupse imak oka-
 ritse: iglo una ullapirsautekarle. Tagvane
 ullapirsautekaromajomik innukarpet, okau-
 sisse ullapirsautelik taipsomanetuaromarpok.
 Imaítokangipelle, ullapirsautipse uttervigio-
 marivãse. Iglome taipsomanetsainaritse,
 nerkiksangiñik nerriluselo iñeritse: Señama-
 jok akkilleriakarmet. Nukterniarase iglun-
 nut tamaiñut. Iglugaseksoarnut pigupse,
 illelliorpasse nerrititse tagvane nerkiksang-
 iñik. Tagvanetullo kañimajut iñuliniarsi-
 gik, okautigissigiglo: Gudib nalegauninget
 palliuvigivãse. Iglugaseksoarnulle itterupse,
 illellungippasse; iglut akkorngattigut anni-
 titse, okarluselo: sangit aglæt pejarpavut il-

lipsingnut, iglugaseksoapsingnit aktoajut
 uvaptiingnut. Nellutsengilasele, Gudib na-
 legauninget palliuvigimalaukpäse. Okau-
 papse: Sodomamiut uvlut nagatiksangañe
 pidlartaunikinersaujomarput iglugaseksoar-
 nit makkonanget. Kappianamek, Korazin,
 kappianamek Betsaida! Tirusemelo Sidone-
 melo taimak angitigijuñik tattañiniarnartit-
 siguma, sorlo illipsingne, itsak kakkialer-
 nermut põksatuinarnik añorakañerungnera-
 jalauktut arsameniarlutik. Taimak pivlugo
 erkartuivingme ipkoa Tirusemiut Sidone-
 miullo pidlartaunikinersaujomarput illip-
 singnit. Kapernaume! kangattarsimajotit
 killak tikkilugo, nettekangitomut kanunga
 ajektortaujomarpotit. Illipsingnik tussartub
 tussarivänga; illipsingniglo nachojub nacho-
 givänga: uvamnigle nachojub nachogiva-
 tauk tilliklertok uvannik. Ipkoa ungnia-
 kattartut pingasuertorlutik tellimaujortullo
 illinniartut kuviaisuklutik tikkinamik, okar-
 put: Nallegak, annernekullnillo aglæt na-
 lekpätigut, akkit pivlugo. Okautiveit: Sa-
 tanase tækkogalloarpara kattektok killang-
 mit sorlo kaumalak. Ahak, pitsartutilauk-

papse, kuglugiaraluit kesuktut, Scorpionillo tokkonartovit tullerarkovlusigik, ningarokuktublo pitsartuninganullo tamaiñut nalegautilaukpapse, suniatsengiläselo. Añernerille idluiluktut nalengmasse, kuviaisutiginasik: makkoale kuviaisutiginersarissigik attisse aglaksimangmetta killangme.

Taipsomane Jesuse annernermigit kuviaisukpok okarlune: Atatak killaublo nuñablo nalegangæk, nakorivagit, tamanna illissimajuñut sillatojuñullo angigutsutigigangne, nutakkeñulle nellojungnertijutigigangne. Ahamerik, Atatak. taimak sangne idluarijet. Tamaita Atatama tuñiveit uvamnut. Erngnermik kimik kausimajokangilak, Atatab kissime kausimava: Atatamiglonët kimik kausimajokangilak, Erngnerub kissime. Erngnerublo nellojungnertitsomajangita nellungginivæt. Illiniartinne savigivlugillo okarpok: pillorikput isit tautuktut tautuktapsingnik. Ahammerik okautivapse: nellautaijut uñuktut attañiojullo tautuktapsingnik tækkojomalaurivut, tækkonagolo, tussartapsingnik tussaromalaurivut tussarnagolo.

§. 63.

LUK. X. 25—37.

Ahak, Aglangnik illissimajok nikovipok, oktorlugo okarlune: Ajokertuijok, sumik pinniarlunga, innogutemik nungusuitomik kingormgutlugo. Jesusible kiova: perkojangiñe kañok aglaksimava? kañorlo attuar-pigit? Kiova okarlune: Gude Naleket næg-ligijeksarivet, omættingnut tamanut, tarng-ningnullo tamanut, pitsartunernullo tamain-nut, issumangnullo tamaiñut. Inukattillo tuglēt illiktut næglijeksarivet. Jesusible kiova: Kiolorikpotit, imailiorit innojomar-potit. Taimnale idluartorilerame, Jesuse apperiva: kina tuglerivigo? Jesusible kiova okarlune: Innuk Jerusalemit taununga Je-richomut attarpok, innuartut taimna oping-arpæt; annorerdlugo annaudlarlugolo kil-lerpæt, tokkokaseklugo keñekpæt: Illanget ajokertuijub taununga ingerajub tækkoga-miuk, kangerpa. Taimaktauk Levitib (ajo-kertuijut ikkajortingita illanget) tagvunga pijub, tikkinamiuk, tækkovlugo, kangeriva.

Samariamiuble ingerajub tikkilerpa, tækkog-
 amiuk nãpkoariva, nellipsarlugo killingit
 mangipsertorpeit, napartub orksoanik, weine-
 miglo kuverivlugit killingit, nersutiblo kang-
 anut illivlugo, iglomut sãniktarvingmut äpa,
 tagvane udsertorpa. Kaulermet, aularomag-
 ame, kenaujæk marruk sakkerpæk, tunniv-
 lugiglo sinniktarvium innuanut, okautivlugo:
 udsertoriuk, uñunersennik illagungne, akkil-
 leromarpagit, ama utteruma. Kannok is-
 sumavit? pingasut taipkoa illanget kina in-
 nuartut killertigilauktangita innukatigæl-
 lugolo tuglerivauk? Kiova: tapsominga nãp-
 kigosuktok. Jesusim okautiva: imailioriar-
 torit.

§. 64.

LUK. X. 38—41.

Tagvanget ingeravlutik, iglugaseiñut niu-
 verviktalingnut itterpok. Arngnak tagvane-
 tok, Marthamik attelik, tapsoma itterkova
 iglominut. Nukkakarivok Mariamik atte-
 lingmik. Tamna Jesusim ittiggangita sang-
 añut ingipok, okalatillugo nalegiarpa. Mar-

tale omaridlalerpok kivgartoromavlugo. Jesuselo tikkipa, okarlune: Nalegak adsigegi-
viuk, nukkama kissima kivgartortimanga?
okautiuk ikkajorkovlunga. Jesusib kiova,
okautivlugo: Marta, Marta issumatsarikpo-
tit omarikpotit. Attausiotsinek pijariakar-
pok: Mariab añerimava ajunginersak, tapso-
minga aksartauniatsengilak.

§. 65.

LUK. XI. 1—13.

Illäne tikkitamine tuksiartok. Sorermet,
illinniartingita illangeta okautiva: Nalegak,
tuksiarutiksamik ajokertortigut, sorlo Jo-
hannesim illinniartinne ajokertorpeit. Okau-
tiveit: Tuksiarupse, imak okaritse: Atatavut
killangme akkit nakorijaule; nalegaunit kaig-
iarle; perkojattit malliktaulit nuñame, sorlo
killangme; uvlome piksappingnik tuñittigut;
ajornivut issumagijungnerkit, sorlo uvagut
uvappingnut ajortut issumagijungnerpavut;
oktorlungnartomut pitinnata; piulittigulle
ajortuñit.

Okautiveittauk: Illapse kia, næglingnik-
tomik illænarnerijakarune, unnuab kerkane
imak okautiartoruniuk: nægliktara illænar-
jara, taukteliksarsilaulanga niakojeņik ping-
asunnik, nægliktama illænarnerijarma tik-
kiņanga, nerkiksak ajorpara: Illuanetub ka-
manget imak kioniarpauk: Siņiktailinanga,
ubkuak parngnanersimangmet, kittorngakka
illagivlugit innilangavunga. Taimak piv-
lugo makkinermik sappersertorpunga, tun-
nivlutit niakojennik! Okaupapse: makkitso-
mangikune, niakojennik tunnivlugo illænar-
nerigamiuk: tava makkilarpok, iktoritailune
tuksiarvigingmago sorrerane, piomajanganik
ajortanganik tunnilarpa. Okaupapsetauk:
tuksiaritse, tuņijaujomarpose. Kenneritse,
nennisijomarpose. Sopalugitse, ubkuerut-
saujomarpose. Kennujok pilarpok, keņajok
nachvalarpok, sopaluktorlo ubkuerutsaular-
pok. Kia illapse, angune erngninget kakko-
jamik tuksiarvigippago, tuņiņiarpauk ujarka-
mik? Mingeriavinermiglonēt tuksiarvigip-
pago, kuglugitsamik tuņiņiarpauk? Maņing-
miglonēt tuksiarvigippago, tunninniarpauk
Skorpionemik tokkonartomik? Illipse nauk-

ajortose, kittorngasse tunnergutiñik ajung-
itunnik tuññiarapsigik: anginersamik Ata-
tapse killangmetub tuññiarpeit Añernermik
ajunginermik tuksiartiñe.

§. 66.

LUK. XI. 37—54.

Taimak okartillugo, Farisæerit illangeta
nerriartorkova ingminut, uvlok ketterarmet.
Jesuse itterpok, nerrimavingmut ingidlune.
Ubvarsimanañe nerrijomangmet Farisæerib
tækkogamiuk, tattañiniarpok idluarinagolo.
Nalekable okautiva: Illa illipse Farisæerit
ermusiarsuillo pogutello sillatagitut sujung-
aitikalloarpasse, illusele ullipkittarput ajor-
tunñik piomanermiglo. Okorse sillaitose!
sillata sujungaipet, illualo ivsornaitorivis-
siuk? Sillatanik pingortitsijub pingortingini-
vauk illua? Ahak, perkotipsingnit tuññiar-
sigik aghjunnut, illunatik sujungailarput il-
lipsingnut. Kappianamek okorse Farisæerit,
Minzelo, Rautelo nunnab perortungit tamaita
tellimaujoetta aipanga tunnigapsiuk attan-

niojunnut, idluarnerlo, Gudib næglingningalo
 sennerkopasse. (issumaginagiglo) Tamak-
 koale pinniarlugit pijeksarivasse, ipkoale ip-
 perarnagit. Kappianamek okorse Farisæ-
 erit! illinniarvingme ungalliujomavluse, ik-
 sivautet issungit attoromagapsigik, salluti-
 taujomavluselo innungnut niuervingme.
 Kappianamek okorse Aglangnik illissimajut
 Farisæerillo, takkormortose! Illuvertitut sau-
 majotun-ïnapse, innuit kangittigut pissuktut
 kausimannagit. Tagva Aglangnik illissima-
 jut illangeta kiova okautivlugo: Ajokertui-
 jok tamakkonunga okautsinnut suadlarpap-
 tiguttauk. Kiova: kappianamektank illipse,
 Aglangnik illissimajut! innuit kappiaisukti-
 napsigik nangmageksennut aktornartunut,
 illipsele nangminek tamakkoa aktoromangi-
 lasse aggangnut attautsemullonët. Kappia-
 namek illipse, nellautajut illuvilliortasse,
 angajokapsele sivorlipse tokkotipeit. Mak-
 koninga nellunajjaivose; angajokapse pin-
 niarningit malliklugit pigivose: ipkoa nel-
 lautajut tokkopeit, illipsele Illuvilliortasse.
 Tamaña pivlugo Gudib sillatuninga imak
 okarpok: Nellautajut tillijello tillijomar-

pakka taipkonunga, taipkoa illangit tokkot-somarpait, illangillo unangmilugit: nellautajut illunarsoangita aungit kinguvangukat-tigenut taipkonunga akkinniartaukovlugit, kovijangit sillarsub kiglinganit, Abelim aunganit aglæt, Zachariasiblo aunga tikkilugo, imna tokkotanget altarib kattimaviublo akkorngangne. Ahamerik okaupapse: kinguvangukattigenut ukkonunga akkiñiartaujomarput. Kappianamek okorse Aglangnik illissimajut, illissimanartub peruta pelauk-passe. Illipse ittertisinase, itteromajullo itterkonginapsigik. (Gudib nalegauninganut) Taimagle okautingmagit, Aglangnik illissimajut Farisæerillo pinniarpalliadlarpæt, okausiksarsiorlutik. Allaperngarpæt, okausinginnik passitiksarsioromavlutik tapomunga.

§. 67.

LUK. XII. 1—59.

Tagvanetillugo, innugiartorsuit tikkipæt, tausendekartut kattimalerput, ingmingnut tullerakattaulutik. Illinniartinne Jesusib

okauterkarpeit: Farisæerit kakkojangita ser-
nautiksanginnik tamedsa takkormorningin-
nik, illimasugitse. Ijekartortut illunatik sak-
kijaromarput, angigutsutit illunatik nellona-
lungilet. Tamanna pivlugo tærtome okau-
tilauktasse kaumajome tussartaujomarput,
inninelo assipsingnut issivsutigilauktasse o-
kautaujomarput iglut kanginne. Okaupap-
sele, nægliktakka, erksiginiarasigik timinik
tokkotsijut: kingornagut sapperput. Sivo-
ragijeksapsingnigle okautijomavapse: Tamna
erksigissiuk, tokkotsigune, pitsartunekarpok
ãnianartovingmut egitsinermik sappingitok-
tauk. Ahaila, okaupapse: tamna erksigis-
siuk. Kutsertet tellimet akkekarpangilet
kēnaujennik marrungnik? Unēt taipkoa il-
langalonēt Gudib puigungila. Nutsesetauk
illunatik kittissimagivut niakopsingne. Ta-
manna pivlugo erksiniarase, kutsertavak-
soarnit ajunginerogapse. Okaupapsele: U-
vamnik okausilik iñungnut, taimnatauk In-
num Erngninget okautiginiarpa Gudim Eng-
elinginnut. Iñungnulle missiutilik uvamnik,
taimnatauk missiutaujomarpok Gudim Eng-
elingiñut. Okautsemik idluangitomik okau-

telik Iñum Ernngninganik, issumakarviojung-
 neromarpok. Añernerмик ajunginermik o-
 kautelulik, issumakarviojungnerniengilak.
 Illinniarvingmingnulle, attañersoarnullo at-
 tanniojunullo ätippasse; sivoraniarase kanoë-
 tomik sumiglonët okausiksakarapse kigusik-
 sakarapselo: Annernerum ajunginerum ajo-
 kertorniarñasse nellunaikutame taipsomane
 okausiksapsingnik. Innuit illangeta, ang-
 ntim okautiva: Ajokertuijok, angajuga o-
 kautiuk, kingormgujeksavuk, avekovlugo
 avaguk. Okautivale: innuk! kia kiglis-
 siniartuksautipānga illiptingnut, kingormgu-
 jeksatik avekovlugit? Okautiveit tava: Ag-
 luitsomannermik udsertoritse: Perkutivak-
 suit innum innotigingileit. Adsigemik mat-
 tominga piveit okarlune: Angumik agluito-
 kalauktok, tapsoma perorsevinga perorlarik-
 viovok, illumigut imak issumalerpok, okar-
 lune: kannok pinniarlunga, perorseakka kat-
 titeksakka inniksakangimetta? imak pilaunga
 okarpok: kematullivikka serkomilugit pin-
 niarpakka, angijororiarlugit señajomavakka,
 perorseakka tamaita perkotikkalo kattitso-
 mavakka takkañunga, tarngnimnullo imak

okaromavunga: nægliktara tarnnginga pik-
sakavaksoadlarpotit okkiut uñuktut: kik-
kalerit, nerrilutillo iñerlutillo kuviAISUGIT.
Gudible okautiva: sillaitoaluk! unnuak ta-
maña tarnngingilarpotit, kia piksariniar-
pagit kattilauktattit? Taimaktauk-ñivut
perkotinik kattersijut, agluinatiglo Gudeme.

Illinniartinne okautiveit: tamaña pivlugo
okaupapse: Inosisse pivlugo siarklerniarase,
nerkiksapsingniglonët, timipselonët añorak-
sanginnik. Iñosek ajunginerövok nerkik-
sennit, timelo ajunginerovok añoraksennit.
Tulluket nautsertorissigik, karngatitsingilet,
perorseeksennik kattersinatiglo, kemätullivi-
karatiglo illiorkavikangilet, taipkoale Gudib
nerritipeit. Tingmitsennit kañok angitigijo-
mik ajunginerovise? Kia illapse ingminik uig-
uksersiva tallitut takkitigijomik attautsemik,
nauk siarklerutigigalloarpa. Mingnek ajo-
rupsiuk, sōg assia siarklerutigivissiuk? Pau-
naujaujartut tækkunarsigik kañok perortut,
señangilet peraingilellonët. Okaupapsele:
Salomolonët piñarnadlartok taipkoa illang-
atitut añorariksimangitok. Iviksuket nun-
nametut Gudib taimak piñarnartinamigit

uvlome perortut, kaupello kieksaumut egi-
 teksaumetta, anginersamik illipse añorartit-
 somaväse, okpernekitose tagva! Tamana piv-
 lugo illipse okarniarase, sumik nerkiksakaro-
 marpose, sumiglonët iñiksakaromarpose,
 siarklerniarase. Makkoa tamaita sillarsub
 iñungita okpingitut nellojullo piñasuagatuari
 veit. Atatapse killangmetub kausimaväse,
 taimaitomik ajorsartose. Gudible nalegau-
 ninga piñiarkarsink, tamakkoa tamaita pilar-
 passe. Erksiniarase, okorse illagëktuarsuit,
 Atatapse idluariva tuñivluse nalegaunermi-
 nik. Perkutisse pissitigissigik, aglujunnut
 tunuilugit. Pöksiniaritse pitokaangituñik,
 perkutitoniardluse killangme asserojuitunnik,
 tigliktit sappertangiñik, kaurulillo asserojui-
 reksangiñik. Perkutipse ueijugangit omæt-
 tipsetauk neijorivæt. Makkitipsigut kette-
 rusiaritse, neñeroasselö ikkingmilit. Innuit
 adsigissigik, nalekamingnik neriuktut nul-
 liarelitainartut nerrimarvingannit aggilerto-
 mik: tikkipet, soppalulerpello, upkueruti-
 sarlugo pilarpæt tuavilutik. Kivget imaitut
 pilloridlarput, Nalekab tikkipagit pigartut.
 Ahnmerik okaupapse: nerrimavingme iksi-

vakojarpeit, sailiserlune nangminerlo kivaroromarpeit. Pigarviub aipangane, pigarviublonēt pingajuane tikkipagit imailior-tut, kivget tapkoa pillorikput. Tamannale kausimalerišsiuk. Tigliktub tiglgiartorvinga iglum iñuēt kausimaguniuk, pigaromavok, iglominut itterkoñago. Tamanna pivlugo il-lipsetauk oppalungersimatitse: Iñum Erng-ninga tikkitsomarmet uvlub nellunaikutang-ane neriuvigingitapsingne.

Petrusim okautiva: Nalegak, adsigēktomik mattominga kissipta pivittigut, makkoalonēt tamaita pivigit? Nalekab kiova: piariakarpok nertornartomik sillatojomiglo pairsijomik, taimna kivgaminut Nalekab pairsisungotimago, piksangiñik tuñekovlugit nellintileranget. Kivgak taimna pillorikpok; imailior-tok Nalekame tikkipago. Ahañerik okautivapse: perkutiminut tamaiñut pititsomarpa. Kivgarle taimna omamigut imak issumalerune: Nalegara killamik tikkiniængilak, kivgello angutit arngnello añaudlarlugit, nangminerlo nerrivlune imilarmelo tallardlune: Kivgab tapsoma naleganga tikkitsomarpok uvlome ipsoma neriuvigingitangane, uvlublo

nellunaikutangane kausimangitangane, asse-
rorlugo pinniarpa naleganget, sokkosijuingi-
tut okpingitut illagillugit akkivigijomarpa.
Kivgarle Nalekame perkojanganik kausima-
jok, piñialaurane, perkojangalo mallingnago,
unnuktunnik añaujaujomarpok: perkojang-
æniglo kausimangitok, annaujariakartomik
piñiarame, ikkituñik añaujaujomarpok. Un-
nuktunnik tunnijaujok, tapsomanget unuk-
tunnik keñerviojomarpok. Ikkoñamik ik-
kitsiartorpunga nuñamut. Kañoktok mañakut
ikkoolariuarpet! Babtijomut Babtitanjeria-
karpunga, sivoravunga namaksilerkartinago.
Nuñamut tikkinasugivissinga, iñuit Illagëkti-
niarlugit? okaupapse, aukak, ingmingnut ak-
nerartutijomarpot. Mattoma kiugorngane
telligimmet iglome attautseme ingmingnut ak-
kerartutijomarpot, pingasut marrungnut,
marruglo pingasunnut, anguta akkerartoro-
marpok erngnerminut, erngnerlo anguminut,
arngna paningminut, pannik arngnaminut,
sakke ukkoaminut, ukkoarlo sakkiminut.

Ama iñungnut okarpok: nuvujamik tæk-
kojarangapse unanget nikovitomik, tuaviluse
okarpose: sillarnerludlarniarpok; taimailer-

pok. Uarngnerluaranget okarpose: kissid-
laromarpok; taimailerporlo. Takkormor-
tose, nunualo killaglo kañoeniarmangangnik
illissimavasse; sogle tamaña nelliutok illissi-
mangilasse? illupsingnelonēt sōg idluartok
issumagingipissiuk? Illingnut akkerartortok
aiparigungne erkartuijomut, ingeralutik sai-
marsarniaruk, kiglissiniartomut pittitaukon-
næk, kiglissiniartublo parngnanersimavium
udsertortinganut uñertotaukonnæk, tapso-
malo udsertortub parngnanersimavingmut
egippattit. Okaupagit tainganget añititan-
niengilatit akkillerkartināgit kenaujet nag-
gatiksanget.

§. 68.

Luk. XIII. 1—9.

Taipsomane neijutut illangita okautivæt
Galilæamiunnik, taipkoa aungit Pilatusim
akkutsiveit tuñergutingiñut. Jesusib kioveit
okautivlugit: Galilæamiut ipkoa ajortulliar-
neronasugivissigik Galilæamiunnit assingin-

nit tamaiñit, taimak pidlartaungmetta? Aukarpunga. Okaupapsele sagiarniængikupse, tamapsetauk taimak asseroromarivose. Arverterngemit pingajoartut ipkoa nuvoguseks sub Silloametub orrovigijangit tokkodlugit, ajorneronasugivissigik innungnit assingninit tamainit Jerusalemmetunnit? Aukarpunga. Okaupapsele: sagiarniængikupse, tamapsetauk taimak asseroromarivose.

Mattomingale adsigëktomik okautiveit: napartok Feigsliksak iñub perortipa Weinekarkviksamut kakkaminut: Paungarsioriamiuik, nagvangilarle. Weineliksamik perorsevilliortomut okarpok: Ahak, aujet pingasut napartok tamna nellipsakattardlugo paungarsiorialauktara, nagvarnanga: kippiuk, sōg iñekarpa sullinane tamane? Taipso ma kiova okautivlugo: Nalegak, taimailingalaule aujak tamaña, avata poagiarylugo, ivsunga ivsusilugolo: kingornagut paungarkarniarmanget. Pekkangipelle tava kippiuk.

§. 69.

LUK. XIII. 10—21.

Ajokertuiniarpok illiñiarvit illangane, Sab-
 bateongmet. Ahak, arngnak tagvanetok
 annernelik kañimanartomik okkiut arver-
 terngemit pingajoartut, okkungainarlune issi-
 vinermik sappertok. Jesusible tækkogami-
 uk, kaikova okautivlugo: arngnak, kañiman-
 nernit piungnerit! aggangminullo pattikpa.
 Tagvainak issivilerpok tava, Gude nakorid-
 larpa. Illiñiarvium angajokanga ningaler-
 pok, Jesuse iñuliklermet sabbateme: iñuillo
 okautiveit: uvlut arviniovut, señajariakarpok,
 uvlunē taipkonañe iñulijaunialeritse: sabba-
 teopelle pinnase. Nalekab kiova okarlune:
 takkormortok una! Illipse tamapse nersutis-
 se tuktuvakotisselo siutekoktojuillo pittutsang-
 ipissigik nerchevingiñit, alluktitsartorlugillo
 sabbateme? Abrahamib pañia una, pittuksi-
 majok satanasemut okkiut arverterngemit
 pingajoartut pittuksimajungneriakangilak
 sabbateme? Taimak okautingmagit, akke-
 rartortingita illunatik kangugivæt, innuit

illunatik tattaminiarnartitangit tamaita ku-
vaisutgiveit.

Jesusele okarpok: Suna Gudib nalegau-
ninget adsigivauk? sumullonēt adsigejoma-
vigo? Senfkornetun-ïpok, tamna iñub piva,
perorsevingminut egipa. Perolertok agliv-
lune napartulerpok angijok, tingmitsello kil-
laub attanetut iñekalerput akkeruñgetta at-
tane. Ama okarivok: sumut Gudib nale-
gauninga adsigejomavigo? Kakkojekset ser-
nautiksetun-ïpok. Arngnab tamna piva,
akulugo oktutiñut pingasunnut kakkojek-
sennik pittalingnut, kakkojekset tamaita ser-
nartilugit.

§. 70.

Luk. XIII. 22—30.

Mattoma kingorngane iglugaseksoatigut
iglugaseitigullo ingeravok, ajokertuiniarlu-
nelo ingeravlunelo Jerusalemut. Innuit il-
langeta okautiva. Nalegak, ikkitut innuit
piulijauniarasugivigit? Okautiveille: illung-
ertoritse ittervikitokut itterniaritse. Okau-
papse: unnuktut pinnasuarniarput ittero-

mavlutik, itternermik ajorsaromarput. Ig-
lum iñua nikkovilune itterviub ubkuanga
parngnanerppago, kingorngane illipsetauk
sillatanit ubkuak avilortariartoromarivasse,
okarluse: Nalegak, Nalegak, ubkuerutittigit,
Kiojomarpäse okautiluse: nakit pingmang-
apse illitaringilapse. Okaromarpose imak:
Nerrekattigivlutillo iñmerkattigivaptigit, iglut
akkorngane ojokertulaukpaptigit. Kiojo-
marpok, illitaringilapse nakit pingmangapse,
tamapse keñeksinga ajortulliantose! Tag-
vale kealuselo aglerularomarpose, Abrahalo,
Isaaklo, Jakolo, nellautajullo tamaita Gu-
dib nalegauningane tækkojomarapsigik, il-
lipsele sillatanut pingujartaumajose. Inuit-
tauk unanget, pängello, ängello, avangello
tikkitsomarput, Gudib nalegauningane nerri-
mavingmut ingitsomarput. Ahak, kingor-
liojo-karpok sivorliojomartunnik; sivorliojo-
karlarmelo kingorliojomartunnik.

§. 71.

LUK. XIII. 31—35.

Uvlok taimna Farisæerit illangita imak okautiartorpæt: Aularit, tamaña kemeguk, Herodesib tokkotsomangmattit. Okautiveit: Terrianiak taimna imak okautiartorsiuk: Ahak, satannasit annitipakka innuliklieriartorlungalo uvlome, kaukpello, uvlut pingajuane piarēlarpunga. Uvlomele kaukpello, ungaliagolo arvertariakarpunga. Nellautaijok Jerusalemib assiane tokkotauvangilak. Jerusalem, Jerusalem! (innuit piveit) nellautaijunnik tokkotsijok, illingnullo tillijet ujarkennut millorangne. Kapsersoarnik kit-torngattit kattitsomalaurivakka, sorlo arngnaungub kattipeit ivaveit piarkenne issarkominut; piomalaungitosele. Ahak, igluse (kattimaviksase) innuerutsaujomarpok. Ahamerik okaupapse: ama tækkuniængilapsinga okakarase: nakoridlartaule, Nalekab attingane tikkitok.

§. 72.

LUK. XIV. 1—24.

Mattoma kingorngane Farisæerit angajo-
kangita illangeta iglunganut nerriartortok
Sabbateme, taipkoalo allaperngarpæt. Ahak,
angut tagvanetok imermut puvitok. Aglang-
nik illissimajut Farisæerillo Jesusib sangaveit
appertsorlugit: Sabbateongmet, innulikler-
næk idluarka? Tapkoale niplingilet. Tava
tiguva, innulilalo, aularkova. Sangaveit
okautivlugit: Illapse nersut siutekoktujuk
tuktuvaklonët imertarvingmut nakkarpet, kia
sabbateme kakkinasuarniængipauk? Ama
kionermik sapperivut.

g Adsigëktomik nerrimartut okautiveit; is-
suklernik iksivautakaromajut nerrimavingme
tækkogamigit, okautivlugit. Nulliarelitai-
rartuk nerrimarvinganut nerriartorkojauguit,
ungarlermut ingitsartörlangilatit, illingnit
attannionsak nerriartorkojimajokarasugel-
lugo. Tapsomingalo illingniglo nerrimar-
titsijuksab tikkipattit okautipattillo: tamna
agvairuk! kangusulerlutit ingitsartoromar-

potit tunnulermut. Nerriartorkojauguille, tunnulermut, ingitsartorina: illingnik nerriartorkojjok tikkipet, okautipattillo: nægliklara, ungarlermut ingitsartungarit; nerrekattivit illunatik nakorijomarpätit. Inghminik attanniotitok miklilertitaujomarpok, ingminigle miklilertok, taimna attanniotitau- niarpok.

Nerriartorkojiminulle okarpok: uvlub ker- kane unnungmillonët nerkiksamik äkiksoigu- it, illännarijattit, kattangutittillonët, illatill- lonët, sillellitillonët, nunakattittillonët aglui- tut nerriartorkoneijengilattit, taipkonunga ama akkinniarlutit nerriartorkojaunasugel- lutit. Nerkiksamiḡle äkiksoiguit, aglujut, tussiætullo, illakongortullo, tautungitullo nerriartorkolaukit; pilloridlaromarpotit tag- va illingnut akkiksakangimetta: akkillertau- jomarpotille idluartut makkiviane.

Nerrimartut illangeta tamanna tussara- miuk okautiva: pilloridlarpok kakkojartor- tok Gudib nalegauningane! Okautiva: Ang- ut nerkiksarsoarmik äkiksoijok unnungme, unnuktullo nerriartorkoveit. Nerriviet nel- liutingmet, kivgane imak okariartorkova

nerriartortuksennut: Kaititse, illunatik piar-
 rerput. Illunatik kingorlereklutik asserkot-
 siomaleralutik okarput. Sivorlium okautiva:
 Perorseviksilaukpunga; tækkojartoromagap-
 ko pijariakarmet, tuksiarpagit passinniar-
 nanga. Aipanget imak okautiva: Tuktuveit
 tellimat kemuktukset pissiarigapkit, mañalo
 tækkojartoropakka, tuksiarapkit passinniar-
 nanga. Pingajoak imak okautiva: Nullia-
 nikama, tamanna pivlugo tikkiniængilanga.
 Kivgab tapsoma angajokane okautijartorpa
 taipkoninga. Angajokak ningarpok tagva,
 kivgane okautiva: katsungailutit ailerit ig-
 lugaseksuit akkorngennut apkosinnernullo,
 aglujut, tussietullo, illakongortullo, tautung-
 itullo tagvunga ittertikigit. Kivgarle okar-
 pok: Angajokak, okaravit taimaipok, sulle
 nimniungilet. Angajokab kivgane okautiva:
 Nunnam apkosininginnut avalunnullo ailerit,
 itterkolugit, igluga tættækovlugo. Okau-
 papsele: Angutit nerriartorkojaugalloet ner-
 kiksakka ongniængileillonēt.

§. 73.

LUK. XIV. 25—35.

Innugiartorsuit illagijanne, keviarpeit okautilugit: Uvamnut pijok, angune, arngnelo, nullelo, kittorngeneġelo, kattangutiġelo, nangminerlo innosine omigingippagit, illinniartiginiġengilara. Senningajuksaminik, kappiaisuviksaminiglonġt, nangmangitok mallingnangalo illinniartiginiġengilara. Kina illasse nuvoguseksoarlijomagune, sivorngagut erkaumaniatsengileit pikseġe, ajorniarmangago iġerianga? Tunganiksanganik seġagune, kalliksanginnik ajoromanago, illunatik tamattominga tautuktut mittautiksakakoġagit, okarlutik: Innuk tamna sennalauralloarpok, innerlugo ajorpa. Attannerlonġt kia sorsugiartoromannerpa attannermut assiminut, sivorngagut erkaumaniatsengileit unnurningit sorsuktukset 10,000 dit sivoraginiarmangagit sorsuktukset nellipsarekset 20,000 dit: Sivoragigunigille imna sulle ungasiktometil-lugo, okautsertorkova kivgaminut, sorsugungnerkovlugit. Taimaktauk illasse, per-

kutiminik tamainnik issumajungneromangi-
tok illiñiartiginiængilara. Tarriok ajungi-
kalloarpok; pitsartojungnerpelle tarriok, su-
mut ama pitsartutitauneijarpa? nuñamullo-
nēt perorsaijomullonēt suksaujungnerpok, e-
giteksetuinauvorle. Tussajungnik siutelik
tussarle.

§. 74.

LUK. XV.

Taipso māne Zoelnerillo ajortulliartullo
tikkipæt tussaromavlugo. Farisæerille Ag-
langniglo illisimajut avamudlarput, imak
okarlutik: Ajortuggit oma illasearivlugit
nerrekattigiveit. Adsigēktomik mattominga
okautiveit: Kia illapse saukeñik piggub ung-
niakattartuñik tellimertorlutik, taipkoalo il-
langet tamaiguniuk, ungniakattartut sitta-
mertorlutik arverterngemit sittamæлло kem-
mengniængileit iñukangitomot, tamartorlo
keñeriarkangilæt neñerkarnago. Neñigu-
niuk, kakkakpa kuviaisuklune. Tikkilerame
illañelo nuñakattiñelo kaikoveit okautivlugit:

kuviaisukattigissinga, saugara taīmalauktok
 neīgapko. Okaupapse: taimaktauk ku-
 viaisugomarpūt killangmiut, ajortulliartok
 kakkialerpet, ungniakattartunnit sittamertor-
 lutik arverterngemillo sittamartunnit idluar-
 tunnit kakkialeriakangitunnit. Arngnablon-
 nēt kia tellimaujortuīnik kēnaujagub, tapkoa
 illanget tamaiguniuk, nenneromik ikkitsi-
 niēngilak, iglo saīnerlugo keīneriēngila nen-
 nerkarugo? Neniguniuk, illanelo nunna-
 kattinelo arngnet kaikoveit okautivlugit:
 Kuviaisukattigissinga, kēnaujara assiuīl-
 tara neīgapko. Okaupapse: taimaktauk
 ajortulliartok kakkialeranget, Gudim Enge-
 lingita kuviaisutigigivæt. Okarpok ama:
 Angutekarpok marrungnik erngnelingmik.
 Nukkardlium angune okautiva: Atatak per-
 kutingnit pijeksakka pilakka. Perkutiīne
 tava avikpeit nukkarēngnut tapkungnunga.
 Uvlut ikkitut nangmetta, nukkardliub per-
 kutiīne tamaita kattilerpeit, nunnamullo ung-
 asiktometomut aularpok, tagvanelo perkutiīne
 nungupeit ajortulliarnermut. Perkutiīne ta-
 maita nunguīmagit, kaksoak pidlalermet nun-
 name tamane, tamnatauk ajorsalerpok. Ta-

mattoma nuñam innungita illanget tikkipa:
 Iñub tapsoma kivgarilerlugo aulartipa nun-
 naminut, kuingengit pairekovlugit. Esijo-
 malauralloarpok Bialiornilukkungnik, kuing-
 engit nerkiksangita illangiñik, tunijaunañelo
 tapkonanget. Issumamigut imak erkailerpok,
 okarlune: Uvlut tamaita unnuktunnik kiv-
 gakarpok attataga, kakkojamik ajorsangitun-
 nik: uvangale tamäne perliherpunga; atata-
 nut angeratomavunga, imaglo okautijoma-
 vara: Atatak, ajortullialaukpunga Gudemut
 killangmetomut, illingnullo, kingornagut
 erngnermik tajjaunek nellokotivunga: kiv-
 gaulanga kivgettitt illagilugit. Tamaña tava
 kemekpa, atataminullo angeralerpok. Sul-
 lele kañingitometillugo, angutat takkova,
 napkoarivlugo, akpangerlune kongesingagut
 erkipa, kunniklugolo. Erngninget okautiva:
 Atatak, ajortullialauktunga Gudemut killang-
 metomut, illingnullo; mattoma kingorna-
 gut ernermik tajjaunek nellokotivunga. An-
 gutale kivgaminut okarpok: Annorak pin-
 narnarnersak kaitsuk attigigiuk, aggangillo
 ketterdlermingmik pitatsersink, ittigaluar-
 sungniglo attitilugo, nocharlo koinijok kait-

siuk, tokkodlugo: nerriluta kuviaisuktalo, ernerä tamna tokkolauralloarame, ama omä rivok, tamälauralloarame nachvarmingmet. Kuviaisulerput tava. Erngningale angajuklek perorsevingme assinetok. Angerarame, iglo kaglileramiuk, imngertullo kachortullo tussarpeit. Kivget illänget kaikova: appert-sörlugolo tamattominga tussartaminik. Tap-soma kiova: nukket tikkipok, nocharlo koinijok anguvit tokkokova, erngnine kañoeng-itok ama pigamiuk. Angajoa añulerpok: itteromangimet, anguta amivok itterkoniard-lugo. Angunele kiova okautivlugo: Ahak, okkiut ünuktut kivgartulaukpagit, perkojettit illunaita mallilaukpakka, saukamiglonët ang-utsoarmik tuñingitsainarparma, kuviaisukov-lunga illäñärnerijakka illagivlugit. Erngne-rille tamna tikkiñmet, perkutiminik nungut-sijok arngnarniarnermut, nochak koinijok tokkokovet tamna pivlugo. Angutat okauti-va: Erngnera, neijutsainarparma, perkutik-kalo tamaita pigivattit: Serrilutillo kuviai-suktuksaugalloarpotit, nukket una tokkung-alaungmet, ama omarmingmet, tamalaung-mello nennijauningmet.

§. 75.

LUK. XVI. 1—13.

Illiniartiñe okautiveit: Angut agluitok pimajikartok perkutiminik. Tamna uñertsionerlutigivæt, angajokame perkutingiñik nungutsijok. Angajokanget kaikova okautivlugo: kañoetomik tussarpunga illiornernik? pimajettit kittiniakit, nellonaililugolo, matto ma kingorngane pimaklertuksaujungnerpotit perkotimnik. Pimaklertok illumigut imak okalerpok: kannok piñiarpik, angajokama pimmaklerungnerkoñanga? Poagearnermik ajorpunga, keñunermiglo kangusukpunga. Sulliamnik nellungikallopunga, illelior-taukovlunga iglungiñut, pimaklerungneruma. Angajokaminut tamakissimajijut tamaita kingorlerektilugit kaikoveit. Sivorlek imak apperiva: kapsinik akkiliksakarkit angajokamnut? kiova: kattaujeñik ungniakattartuñik tellimertorlutik orksuñik ingnerotiñik. Okautiva: akkiliksavit aglangit pikit. ingilit aglaksarit ungniakattartnñik marruertorlutik tellimaujortuñiglo. Ama aipanganut

U

okarpok: igville kapsiñik akkiliksakarkit? kiova: ungniakattartuñik tellimertorlutik oktutiñik kakkojeksenik pittalingnik. Okautigiva: akkiliksavit aglangit pikit, aglaktutit ungniakattartnnik sittamertorlutik. Pimakerlertok tamna idluitok angajokab nakoriva, silatojutut piñiarmet: Mattoma sillarsub kittorngangit illusimingnik sillatunerongmetta kaumajub kittorngangiñit. Maña okaupapse: illaēnarsarsiniaritse nuñab pingiñut idluangituñat, ajulerupse, illelliortaukovluse iñimingnut naksangituñut. Mikkijomik piñialuartok, angijomiglo, piñialuarivok: mikkijomigle piñiarnerluktok, angijomiktauk piñiarnerlukivok. Nuñab pingit idluangitut pairitsiengikupsigik, kia pimakerkojomaväse pijarialingmik? Attarterlukupse, kia tuñijomavaäse nangmiuksapsingnik? Angajokæk marruk kivgab kivgariniengilak, aipanga omigilerpalonēt, aipa nægligilugo; uvalo aipanga ungagilarpa, aipale nachogilugo. Gudelo nuñab pingillo attautsekut kivgartorviginiatsengilasse.

Tamedsa makkoa Farisæerit agluitsomajut tussaramikit, mittautigivæt. Okautiveit imak:

Ajungitsomatogalloarpose iinungnut, Gudible omattisse nellungileit. Iinuit ajungitsugijangit Gudib makkojugiveit. Perkojello nellautaijullo nellautsitiksannit okarput Johannese tikkitinnago. Mattomale kingorngane Gudib nalegauninga okautaulerpok okautsinnut tussarnertunnut, illunatiglo kerlakaratik itterniarput. Killaglo nunnalo nungunersauniarpuok, neniub atausib perkojennetub pengimanganit. Nulliaminik avitsijub, assianiglo nullianiklune, nulliarek asserorpok; aivtamiglo nulliektok nulliarek asserorivok.

Angumik aglutorsoakalauktok aupalutsiariiktunik satuniglo piviarnartovaksoarnik anoralik, uvlut tamaita inunatsoridlarlune kuviaisuktok. Anguttauk aglujok tagvanenivok, Lazarusemik attelik, tamna ittervinget kiglingane nellajok, illunane kalladlartok, tuksiartok karneganekuvininginik agluitub nerrimavianit kattektuunik. Kingmille alluktoriarporpeit kallangit. Aglujorle tokkungmet, Engelit ätipæt Abraham sanganut. Aglutorsoaktauk tokkogivok illuvertauvorlo. Änianartorsoarme kappianartorsoarmedlune uitalerame, Abraham tækkova kaaningitome-

tok, Lazaruselo sanganetok; kaigarsulerpok okarlune: Atatak, Abrahame! nāpkiginga, Lazaruse tilliuk, tikkime nuvua iimermut misukkarlugo, okkara nigliterliuk, mattomunga ikkomarsoarmut āniadlarrama. Abrahable kiova: Erngnek, erkarniaruk, iñotillutit a-junginitit pigilaurangne, Lazarusele kappiaktoadlalauktok. Manale mañigortitauvok, igville āniatitauvotit. Tamañalo tappilugo akkonaptingne ungnarsoarmik ittersarsoakarpok, tamāngēt illipsingnut ikkaromajut ajorpæt; taimaktauk uvaptingnut ikkaromajut illipsingnit sapperivut. Okarpok: tamanna pivlugo tuksiarvigivagit, Atatak, tillekovlugo Lazaruse, angutima iglunganut: sulle katangutekarama tellimañik okautsertorkovlugit, ānianartovingmūt tamattomunga pikonagit. Abraham kiova okautivlugo: Mosesiblo nellautajullo aglangiñik pekaramik, ipkoa nalekkissigik. Kiova: aukak, atatak Abraha: tokkungajulle illangeta tikkipagit, sagiaromalerput. Ama kiova Abraham: Moseselo nellautajullo nalengikunikit, okperit-senginivættau, tokkungajut illanget omardlune tikkilerpattigik.

§. 76.

LUK. XVII. 1—10.

Illinniartinnele okautiveit: asserornekangi-
nek ajornarpok. Kappianamek taimna as-
serorterijok. Tapsomunga idluarnersauvok
asserorterijum ujarkamik kongesingagut ni-
vingaiviogune, imarbingmullo egilugo, uk-
koararsuit illangeta asserortauninganit. Ta-
manna pivlugo udsertoritse. Kattanguvit
idluigilukpattit, tennersaruk: ajorungnerpet
idluiningit issumagijungnerkit. Uvlorme
attautseme arvengemillonët aggartunnik id-
luilukvigigunitit, uvločnarlo arvengemit ag-
gartunnik tikkikunitit, kakkialerpungarpet;
issumagijungnerkit tava tamarningit.

Tillijet Nalekamut okarput: okpernivut
nekkorsititsuk. Nalekable okautiveit: Senf-
kornetun okpernekarupse, mattomunga na-
partomut imak okarupse: tagvanget përit,
immarbingmullo pit! tava nalegomaryäse.

Kia illapse kivgagub perorsevingmik sen-
najomik, nersutiniglonët mianersijomik, pe-
rorsevingmit tikkileranget, imak okautiniar-

pauk; tuavillutit nerrimavingmut ingitsar-
torit? Imak okautiniængila: unnungme ner-
kiksalliniaringa, sailitserlutillo kivgatoringa,
nerritillunga immertillungalo; kingunipkut
nerrilutit imerniarivotit? Kivgak tamna ku-
jaginiarpauk nalengmago? Taimak issu-
mangilanga. Taimaktauk illipse malligek-
sasse tamaita namaksigupsigik, okaromar-
pose: kivgakullovogut, pinniareksavut kis-
seta pigaptigik.

§. 77.

LUK. XVII. 11—37.

Jerusalemut ingeravlune, Samarialo Gali-
laalo apkotigivæk. Iglugaseinnut pingmet,
angutit tellimaujortut kallaktut parpæt, tap-
koa kannitome nangertut, nippekortovlutik
okarput; Jesuse, nægliktok ajokertuijok,
napkigittigut! Tækkogamigit, okautiveit:
Ajokertuijunnut tækkotitsartoritse. Taing-
unga ingeravlutik kallakarungnerput. Tap-
koale illanget kallagungnernermik kausile-
rame, utterivok Gudelo nakoridlarpa nippe-

kortomut, ittiggangita kiglingane pamangav-
lune kujagiva. Tamnale Samariamiut il-
langet. Jesusib kiova okarlune: kallaka-
rungnerkattitit tellimaujungilet, nauk taip-
koa tellimello sittamello? assingnik utterto-
kangila, Gude nakorilugo, takkorngartok
una kissime utterka? Okautiva: makkilu-
tillo aularit, okpernivit piulivätit.

Farisæerille apperingmatsuk: kakkugo
Gudib nalegauninga piomarpa? Kioveit okar-
lune: Gudib nalegauninga tækkuksaulune
piniængilak. Imaglonët okatsengilet: Ahak
Gudib nalegauninga akkunapsingnut pima-
vok.

Elliniartiminut okarpok: uvlut nelliut-
somarput, Innum erngninget uvlungita il-
langet tækkojomadlarpasse, tækkonagolo.
Imak okautijomarpäse: Ahak, tamanepok,
ikkanelonët! Nalegase taikunga ainiarase!
Sorlo kaumalaub killaub igloanit kaumarid-
lartok killaub igloanut; taimaktauk Innum
Erngninga itsomarivok uvluksamine. Ta-
manale nelliutitinnago, äniadlartitaujomar-
pok, innuit makkoo kisserngortariomar-
pæt. Sorlo Noah inotillugo-ilauktok; taim-

aktauk Innum Erngninget uvluksangane-
 itsomarivok. Ipkoa nerrivut, imilarmiglo,
 nullianikput uiniklarmiglo, uvlok taimna
 tikkilugo Noam ittervia uniarsoarmut, ul-
 litornivaksub tava tikkipeit nungulugit ta-
 maita. Sorlo Lothe innotillugo nerrivlu-
 tiglo imerput, pissinniarlutiglo, niuverlar-
 miglo, perorsëvilliorput, iglulliorlarmiglo,
 uvlok taimna tikkilugo, Lothib annivia So-
 domamit, sillalulerpok killangmit ikkoma-
 mik orksoromiglo, tamaita nungupeit. Taim-
 aktauk-itsomarivok Innum Erngninget uv-
 luksangane sakkerviksangane. Uvlok taim-
 na iglub kanganetub piartorniarnagit pinne
 iglometut; taimaktauk perorsëvingmetub as-
 sine utterviginiaranigit kemektanne. Lothib
 nullia erkarissiuk. Innoserminik ivlersina-
 suartok assiojjomarpok; innosermingile iv-
 lersingitok innoniaromarpok. Okaupapse:
 unnuak taimna angutik marruk sinnigving-
 me attautseme innangakattigëgomarpuk,
 aipanga illelliortaujomarpok, aipale kemek-
 taujomarpok. Arnæk marruk kaivititsikat-
 tigëgomarpuk, aipanga illelliortaujomarpok,
 aipale kemektaujomarpok. Angutik mar-

ruk perorsēvingmetsomarpuk, aipanga illeliortaujomarpok, aipale keṁektaujomarpok. Apperivat okautivlugo: Nalegak, nanē taimaitsomarpa? Kioveit: killolingmut nektoragit kattivakput.

§. 78.

LUK. XVIII. 1—14.

Adsigēktomik okautiveit, soraijunata tuksiatsainarkovluta, okarlune: Erkartuijok iglugaseksoarnetok, Gude tapsoma erksigingila, iktoriakaranelo innungmik. Tagvane-tauk iglugaseksoarne uigarnek-īnivok, tapsoma imak okautiartorpa: piulinga akkerartortimnit! Akkunakale tussajomangila. Kingornganele illumigut imak issumalerpok: nauk Gude erksigingilara, innuillo iktoringilakka: uigarneruble tapsoma pachvisalermanga, piulijomavara, tussarnesorkonnanga keta. Nalegak okarpok: Ahak, idluangitub erkartuijum okausinga tussarsiuk. Gudible anerijanne piuliniangileit, uvlullo unnuello navlugit nipliavigingmatsuk, akkuneralloarune?

okaupapse: piulisaromarpeit. Innum Erng-
ninga tikkitsomarpet, nunname okperner-
mik nachvaromarasugiviuk?

Illangille ajungitsugijut, assimingniglo
nachojut, mattominga adsigēktomik okau-
tiveit: Angutik marruk takpaunga kattima-
vingmut tuksiariartortuk, aipa Farisæerijok,
aipangale Zoelnerijok. Farisæere ingmigut
nængertok, illumigullo imak tuksiarlune:
Gude kujagivagit, assiptut innuktut-ingina-
ma, tigliguktitut, idluitulliartullo, arngnar-
niartotullo, Zoelnertullonēt otunak. Uvlun-
nik marrungnik nerringitunga, sabbatik ak-
korngangne, perkotimalo illunatik tellima-
joetta aipanga tunnivara attanniojunnut.
Zoelnere kañinanne nængertok, killangmul-
lonēt arloromangitok, sakvingminut pattik-
simajok okarlune: Gude saimartilaunga!
ajortorsojunga. Okaupapse: tamna aipar-
minit ajornerminik issumagijaujungnertsauv-
lune taununga angerarpok iglominut. Ing-
minik attanniotitok miklilertitaujomarpok:
ingminigle miklilertok attanniotitaujomar-
pok.

§. 79.

MATH. XIX. 1—12. MARK. X. 1—12.

Okautsit ukkoa Jesusib nagamigit, Gali-
 læamit aularpok, Judæab erkanut pivlune,
 Jordanim igloanut. Innuit ama innugiar-
 torsovlutik tikkiimatsuk, ajokertorpeit illusine
 attorlugo, innulidlarlailalo tagvane. Farisæ-
 erit tikkinamitsuk oktorniarlugo apperivæt:
 nulle angutib, piutfit nellët pivlugit, avilugo
 idluarka? kioveit: Okautsit attuarpangilasse?
 Innungnik pingortitsijub kiglinganit pingor-
 tipæk angut attausek arngnarlo attausek,
 okarlune: Tamaña pivlugo angune arngnalo
 angutib kemegomarpæk, nulle ungagimava,
 taipkoalo marruk uvinigik attausiksauvuk.
 Tamaña pivlugo marrojungnerlutik uvinigik
 attausiksauvuk. Gudib kattititæk iñuk avi-
 tuksaungilæk. Okautivæt: sög Mosesib tun-
 nijerkovätigut aglangnik avitsitiksennik, avi-
 kovlugolo arngnak? kioveille: Mosesib tun-
 nijerkoväse aglangnik avitsitiksennik, aviko-
 väselo, omættisse mangaidlarmetta: kigling-
 anit taimaingilak. Iglome ama illinniar-

tingita mattominga apperingmatsuk, kioveit okautivlugit: nulliaminik avitsijok (nulle angunialaungipet) assianiglo nullianiklune, nulliarĕk asserorpæk taimna. Avitamiglo nulliektok nulliarĕk asserorivæk: Nulliab uine kemĕkuniuk, assianiglo uiniklune, nulliarĕk asserorivæk taipsoma. Illinniartingita okautivæt: Angut nulliaminut imailikpet, nulliarĕgiak idluængilak okumaidlarpok. Okautiveille: okausek tamanna innuit illunatik tukkekartilungilæt, taipkoale tunnijaujut kissimik tukkissivæt. Aipaitokarpok illanginnik, arngnamik timinganit imailutik erngniangomajuñik. Aipaitokarivok illangiñik, iñungnut aipaikojaujunnik: aipaitokarivok ama illangiñik, piarellutik aipaitsomajuñik, killaub nalegauninga pivlugo. Tukkekartitsijub tukkekartiliuk una.

§. 80.

MATH. XIX. 13—15. MARK X. 13—16.

LUK. XVIII. 15—17.

Mattoma kingorngagut nutakket ätipeit tapsomunga, aggangminut patterkovlugillo tuksiarutigillugit Gudemut. Nutakkeñigle ätsijut illinniartingita suadlalerpeit. Tamannale Jesusib tækkogamiuk, idluaringila okautivlugit: nutakket uvamnut pillit, innerterasigiglo, tapkoa Gudib nalegauninga piksaringmatsuk. Ahañerik okaupapse: nutakketut Gudib nalegauninganik pingitok itterniaengilak. Erkilugillo aggangminut pattikpeit, saimartilugillo.

§. 81.

MATH. XIX. 16—30. XX. 1—16.

MARK. X. 17—31. LUK. XVIII. 18—29.

Añingmet, apkosinerlo attorlugo, Judikut angajokangita illangeta innuosuktub tikki-sarpa, serkortorvigællugo imak apperiva:

Ajungitotit ajokertuijok, kanočtomik ajungitomik piñiartuksauvik, piomavlugo iñogute-mik nungusuitomik? Jesusible kiova: sōg ajungitunga taivinga? assianik ajungitokangilak, Gude kissime ajungilak. Iñogumut iteromaguit, perkojet mallingniakit. Tapsoma appersorpa suna? Jesusible kiova: Perkojet kausimagalloarpattit: Innuarniarnæk, arngnarniarnæk, tiglingniarnæk; kigliluktomik okarniarnæk aipait, atatello ananello nalekik, innukattit tuglit illiktut nægligiuk. Tava kiova, okautivlugo: Ajokertuijok, tamaita makkoa mallilaukpakka sorrusionimnit. Suna kissiet sulle pingipigo? Jesusible kungatsivlune tækkusarpa okautivlugo: attausek sulle pingilet, idluartojomaguit. Perkutit tamaita niorygotigillugit, aglujunnullo pilliutigivlugit, killangme perkutiksariksiniarpotit tagva, malligasuarlungalo kiksarnikset nangmaguk. Tamanna tussaramiuk, kakkiladlarpok, kiksarlunelo kemekpa, agluiname. Kiksalertok Jesusib tækkogamiuk, illiñiartiñe keviarpeit okautivlugit: Ahammerik okaupapse: Agluitok killaub nalegaininganut pilune sappernekasekpok. Okau-

singille tamakkoa illinniartingita kakkilartigingmagit, Jesusim ama kioveit, okautivlugit: nægliktakka kittorngakka, Gudib nalegauninganut itteriak ajornarpok perkutimingu tettigit. Ajornængerovok, nersutsoak, Kamele, merkutim isingagut pivlune, agluitomit Gudib nalegauninganut itterniartomit. Kakkilannersaugivut ama, ingmingnulle okarlutik: kiname pilloridlar niarpa? Jesusib tækkusarlugit okautiveit: inungnut ajornarpok, Gudemulle ajornængilak: ajornartut tamaita Gudim ajungimagit.

Petrusim okautiva: Ahak, tamaita kemmelaukpavut, mallilarpillo, sumik akkiksakalarpita? Jesusib kioveit: Ahamerik okaupapse: Maña mallikapsinga, illunatik nutaulerpetta, Inublo Erngninga iksivautarmine ananaunerme iksivalerpet, illipsetauk iksivajomarpose iksivautane arkangemit aggartune, erkartorlugillo piomarpasse Israelib kinguvangit, arkangemit aggartut illagët. Innum iglune kemekuniuk, kattangutiñelonët, angunelonët, arngnelonët, nullelonët, kittorngañelonët, perorsëvinelonët uvanga pivlunga, okautsillo tussarnertut pivlugit, Gudiblo na-

legauninga pivlugo, ungniakattartuñik tellimertorlutik tamna mattomanelune piomari-vok iglunnik, kattangutiñiglo, ananeñiglo, kittorngeniñiglo, perosëvinniglo, mäne omigi-jaunermine, sillamelo tikkitsomartome in-nogumik nungusuitomik piomarpok. Un-nuktulle sivorlët kingorliutsomarput, uñuk-tullo kingorlët sivorliutsomarput.

Killaub nalegauninget adsigiva iglum innua, uvlarortok señajuksarsiniarlune peror-sëvingminut weineliksamut. Senajukselle kënaujenik attautsenik pilarmagit uvlok nav-lugo señakovlugit, tilliveit perorsëvingminut weineliksamut. Uvlub nellunaikutanga ping-atsermet, annigame assingit tækkoveit niu-vervingmetut sullieksakangitut, okautivlugit: illipsetauk aileritse weineliksamut perorse-vingmut namaktomik idluartomik akkillero-mavapse. Aivut tava. Ama annigivok, uv-lub nellunaikutanga arverngilermet arverng-emillo tellimalermet, taimailiorivok, ama sen-najuksarniarlune. Unnukasalermelle, uvlub nellunaikutanga arkangelermet, ama annigi-vok, assingittauk sullieksakangitut tikkini-veit, okautivlugit: Sög uvlok navlugo sul-

lieksakarase tagvanekise? kioväet: tillijikang-
 inapta. Okautiveit: illipsetauk aileritse pe-
 rorsevingmut weineliksamut, idluartomik ak-
 kiksamik pinniarpapse. Unnulermet peror-
 seviub weineliksab innuet piṁajane okau-
 tiva: sennajut kaikolugillo akkilikit, king-
 orlēt sivorliutikit ama sivorlēt pigigit king-
 orliutigigit. Uvlub nellunaikutanga arkang-
 elermet sennakojajut sakkerput, illunatik
 adsigēnik kēnaujennik attautsenik pivut. Si-
 vorlēt tikkinamik, unnunersennik pinnia-
 sugaellutik illamingnit, tapkoatauk illunatik
 adsigēnik kēnaujennik attautsenik pigivut.
 Attautsenik pigamik, perorsēviub innua o-
 karnerlutigilerpæt okarlutik: kingorlēt mak-
 koa uvlum illainangane sennalauktut, avap-
 tingnulle adsiutipattit, nauk uvlub kisser-
 ninga okumainigalo tukkissijogut (sennai-
 nalaukpavut). Kioveille, tapkoa illanget
 okautiva: Illännara! akkillernerleoviging-
 ilagit: attautsemik kēnaujamik akkillero-
 mavlutit okarama, angilaungilatit? kēnaujet
 piuk aularlutit. Kingorlerle tamna illiktut
 akkilleromavara. Perkutimniglonēt issu-
 mamnik pinniartuksaungilanga? kattarlung-

avit pitsiänginama. Taimak kingorlēt sivorliutsomarput, sivorlčlo kingorliutsomarput. Kaikojaujut unnudlarput, annerimajulle ikkidlarput.

§. 82.

JOH. XI. 1—57.

Mariable angajoello Martam iglugaseinne kannimajokarpok, Lazarusemik attelingmik, Bethaniamit pijomik. (Ipsomale Mariab, Nalekamik mingoartsijub tippigiksaumut, ittiggangillo allerterijub nutsaminut, ańinga, Lazaruse, kańimajok). Nukkarek arngnæk tilliklerpuk Jesusemut, imaglo okariartorkojivak: Nalegak, ahak, nægliktet kańimavok. Jesusible tamanna tussaramiuk, okarpok: kańimasek tamanna tokkonængilak, Gudele nakorijaukovlugo, tamattomungalo Gudim Erngninga nalektaukovlugo. Marta Jesusib næglikpa, nukkalo Maria, Lazaruselo. Lazarusemik kannimajomik tussarame, sulle uvlivok marrungnik tagvane. Mattoma kingorngane illińiartińe okautiveit:

Ama Judæamut ailerta. Illiñiartingita o:
 kantivæt: Ajokertuijok, Judikut taingane-
 tut, taipsomane tokkotsomavlutillo ujarken-
 nut milloromalaukpätit, ama taingunga aijo-
 malerivit? Jesusib kioveit: Uvlome attaut-
 seme nellunaikutet arkangemit aggangilet?
 uvlokartillugo ingerajok naniængilak, sillar-
 sub tamattoma kaumaninga tækkogamiuk:
 Uñuarsiorle nanivok, kaumajokangimet
 sillarsoarme. Taimak okarame, illiñiartiñe
 okautiveit: Nægliktavut Lazaruse siñikpok,
 tuppariartoromavara. Illinniartingita okau-
 tivæt: Nalegak sinnikune piungnerniarpok.
 Jesusible okautsingit tokkojomik tukkekar-
 put, taipkoale sinnituinartomik okarasugi-
 væt. Jesusib tava kiglissititsiarpeit: Laza-
 ruse tokkovok, illipselo pivluse kuviaisuk-
 punga neijunginapko, okperkovluse. Aini-
 artale taingunga! Tomasib, marroliaviner-
 mik tajjab, illanne okautiveit: illagivlugo
 tokkokattigiartorlugo! Lazaruse uvlut sit-
 tamæt illuvermetok Jesusib tikkipa. Betha-
 nia Jerusalemit kañitok. Judikuttauk un-
 nuktut Martamullo Mariamullo pijut man-
 nigoriartorlugik, añingæk tokkojok pivlugo.

Jesusemik tikkilertomik Marta tussarame,
 pachreartorpa, Mariale iglome ingituinarpok.
 Marta Jesusemut okarpok: Nalegak, tag-
 vanekuit añiga tokkonajalaungilak. Sulle
 tagva kausimavara, sumiglonēt Gude tuksiar-
 vigigungne, Gudib tuñjomavātīt. Jesusib
 kiova: annīt makkiniarpok. Martab okau-
 tiva: uvlut naggatane omarvingme makkit-
 somarpok nellungikalloorpara. Jesusim o-
 kautiva: Uvanga makkiviovlungalo iñogute-
 tovunga, uvamnut okpertok, tokkogalloorune
 iñojomarpok: iñojoktauk, uvamnullo okper-
 tok tokkuniængilak issokangitomot. Tamaña
 okperiviuk? Marta okarpok: ahaila Nalegak,
 okperigapkit Kristuseojotit, Gudim Erng-
 ninga, nunnamut pimajotit. Taimak oka-
 rame, nukke Maria kaikojartorpa angigut-
 sivilune, okautivlugo: Ajokertuijok tikkisi-
 magame kaikovātīt. Mariab tamaña tussa-
 ramiuk, nikkovisarlune nellipsarpa. Jesusib
 iglugaseit sulle tikkingileit, sulle Martab
 pachreartorvianetok. Iglometut Judikut
 neijortingita mañigortingitalo Maria nikko-
 visarlune añijok tekkogamitsuk, mallipæt
 okarlutik: illuvinga nellipsarpa keajomav-

lugo. Mariable Jesuse tikkinamiuk, tæk-
kolalo, ittganginnut pamakpok, okautilalo:
Nalegak, tagvanekuit añiga tokkonajalaungi-
lak. Tamna keajok, tapsomalo keakattigi-
jangit Judikut, Jesusib tækkogamigit, añer-
nermigut illapsulerpok, tamañalo omamigi-
lerpa okarlune: namut illivissiuk? hiovæt:
Nalegak, tækkojartoruk. Tava Jesusib isik
kugviolerpuk. Judikut okarput: ahak næg-
ligilaukpa. Illangille okarput: Uititsijub
tautungitomik tokkotitailinajalaungila? ta-
manna pivlugo Jesuse ama illumigut kea-
sungolerpok, illuvinganullo pivok. Tamna
ittersersimajok, ujarkamiglo mattumajok.
Jesusim okautiveit: Ujarak persiuk. Mar-
table tokkojub neijæt okautiva; Nalegak,
tippilulerpok, uvlunnik sittamannik tagva-
nelerame. Jesusib kiova: okautilaungilagit,
okperuit, Gudim ajugakangininga tækkuni-
artet. Ujarak tava perpæt tokkojum ining-
anit. Jesuse kungmut arlorpok, okarlune:
Atatak kujagivagit tussaramga. Tagva kau-
simavagit illunarma tussatsainaramga. In-
nuille tagvanetut pivlugit taimak okarpunga,
okperkovlugit tillilauramga. Taimak oka-

rame nippekortovlune okarpok: Lazaruse, aäit! Tagvainak tokkungajok makkilarmelo aäivok, niugiglo talligiglo uvineruksennik iämsiartut, kēnangalo ailab allarotanik mat-tusimajok. Jesusin okautiveit: makkoa kellerusarsigik, pissugle!

Judikut unuktut, Marianut pijut, Jesuse tattaäiniarnartitsijok tækkogamitsuk, okperilerpæt. Taipkoale illangit Farisæerinnut okariartorput, Jesuse taimak tattaäiniarnartitsingmet. Tagva Farisæerit ajokertuijorsuillo kattilerput, ingmingnullo okarlutik: kaäok sullivita? Inuk una tattaäiniarnartitsikattartok. Imaingatsainaruptigo, innuit illunatik okperiomarpæt. Mattoma kingornagat Romiut tigujartoromärpatigut, nunnamiglo innungniglo aglæt. Taipkoale illangeta, Kaifasemik attigub, okkiok taimna ajokertuinerojub okautiveit: nellutsainarpose issumaniaraselo, uvaptingnut idluarnersauvok, innub attautsib innuit illunaita tokkotigikppagit, innuit illunamasiangita asserorkonnagit. Ingminigle taimak okangilak, okkiorle taimna ajokertuinerogame, nellautsitiksamik okarpok. Innuit (Judikut) Je-

susib tokkotigijomarpeit, innuit taipkoa kis-
 seta ungitut pivlugit, Gudible kittorngangit
 siamangajut attautsemut kattitilugit. Uvlub
 tamattoma kingorngagut ingmingnut okar-
 put, kannok illilutik tokkuniarlugo. Jesu-
 sele Judikut tækkuksanganetsungnerpok in-
 nukangitum erkanut aivok, iglugaseksoarnut
 Efreñik attelingmut: tagyanetualerlune il-
 linniarinne illagællugit. Annivinble katti-
 maviksanga nelliutilermet, Judikut unnuktut
 mattoma erkanit takpaunga Jerusaleñut ai-
 vut, añiviub kattimaviksanga nelliutekartin-
 nago ivsornaitsomavlutik. Tainganenamik,
 illamingnut Jesuse apperkotigivæt kattima-
 vingmedlutik, ingmingnut imak okarput:
 kanok issumavise, anniviksamut pingimet?
 Ajokertuijorsuillo Farisæerillo tamaña okar-
 kojijut iñungnut; Neijuganik kausimajoka-
 rune, okariartorkovlugit. Taya tigujomav-
 lugo okarput.

§. 83.

MATH. XX. 17—28. MARK. XIII. 32—45.
LUK. XVIII. 31—34.

Mattoma kingorngagut Jesuse illiñiartiñe illagællugit takpaunga Jerusalemut aivok, Jesuselo sivorlerivæt. Kakkiladlarpulle, erk-sivlutiglo, mallikpæt. Ingminut tapkoa arkangemit aggartut ama pitinamigit, okautiveit, kañok pijauniarnerminik, okarlune: Ahak, takpaunga Jerusalemut aivogut, nellautajullo aglangit illunatik nellautsiomarpüt Iñum Erngninga pivlugo: Tamna pititaujomarpok ajokertuijorsoarnut aglangniglo illissimajunnut, taipkoa tokkoteksautitsomarpæt, nellojuñullo tuñiniarpæt, taipkoa mit-tautigijomarpæt, ketserarlugolo ipperartorniarpæt, kikkiektorlugolo tokkotsomarpæt, uvlullo pingajuane omaromarivok. Okausingille tamakkoa tamaita tussangileit, nellovlugillo tukkekartiñagit okauserilauktangit.

Taipsomane Zebedæusib kittorngangitta arngnæk, ernængne Jakobuse Johanneselo il-

lagivlugik tikkipæt. Tapkoa marruk pamangavigællugo okautivæk: Ajokertuijok, perkojomagalloarpaptigit, piomajaptingnik tunnijaujomavlunnuk. Apperivæk: uvamnut kannok tunijaujomavitik? Kiovuk: perkogittiguk, aipara tallerpikipit tungäne aiparalo saumikipit tungäne iksivakovlunnuk nalegauningne. Arngnæk tuksiarvigivatauk okarlune: Erngnækka ukkoa iksivakokik nalegauningne, aipa tallerpikipit tungäne aipangale saumikipit tungäne. Jesusible kioveit: tuksiartasse nellovasse. Ermusiarsum immanga immigeksara immigeksarigalloarpitiko, Babbitautiksamnullo Babbitautiksarigallopitiko? kiovæk: ahaila, ajungikalloarpöguk. Okautivæk: ermusiarsum immanga imigeksara imerniaralloarpattik Babbitautiksamnullo Babbitaujuksaugalloarpitik: tallerpingmale tungäne, saumingmalonēt tungäne iksivajomannek, uvamnut perkojeksangilak illiptingnut, Atatamale iksivakojangit taipkoa iksivajomarput. Telli-maujortut assingit illinniartut tamanna tusaramitsuk, annujutigilerpakit nukkarék ukkoa Jakobuselo Johāneselo. Jesusible kai-

koveit okautiniarlugit: Nuñam attanningit attanniojartortut kausimavasse, taipkoa il-langit salaliksuit pitsartudlarput. Illipsele taimailerniarase. Illapse attanniojomajub kivgartorvigiomarpäse. Innublo Ernginga tikkinginivok, innungnut kivgartortaujomavlune; kivgartoriartorporle, innotsiminik tun-nijivlune, unnuktut piulijiksangañik.

§. 84.

LUK. XIX. 1—27.

Mattoma kingornagut Jerichomut pivut. Iglugaseksuit apkotigigamigit, ahak, angut tagvanetok, Zacheusemik attelik, Zoëlnerit kappitanget aglutorsovlune. Jesuse taipso-ma tækkojomadlarpa, innungnit ajorivok mikkigame. Sivorliovlune akpangerpok. Napartomullo Feigeliksamut majoarpok, tækkojartorlugo; tagvona ingeralermet. Jesuse tagvunga pigame, kungmut arlorame, tækkogamiuk okautiya: Zacheuse, akkarsarit, iglungnut uvlome itteromagama. Tava akkarsarpok, kiviaisuklune illelliorpa. Il-

lunatik tamanna tækkogamitsuk, okaludla-
 lerput angumut ajortulliarтомut ittermet.
 Zacheusible Nalegak tikkipa okautilalo Na-
 legak, ahak, perkutikka marroilivlugit tuñi-
 vakka aglujunnut, uiverivlugo pinnialauk-
 takka sittamännik uñukenersangiñik utter-
 titsivigiomavakka. Jesusible okautiva: Uv-
 lome iglo tamna piulijiksarsivok, Abraham
 kinguvaringmago tamna: (iglub innua) In-
 num Ernguinga tañarsimajut keñeriartor-
 lugillo pilloriktisartormagit.

Illunatik okausingit nalengmagit, adsigëk-
 tomik okautiveit, Jerusalemūt kaglilerame,
 Gudiblo nalegauninga tuavilune sakkerniara-
 sugingmatsuk. Taimak pivlugo okarpok:
 Attannek nunnanut ungasiktometomut au-
 šarpok, attannionek pinniarlugo, angerariv-
 lune ama. Kivgenne tellimaujörtut kai-
 koveit, tunnivlugillo kënaujennik tellimaujor-
 tunnuk, okautiveit imak: niorgotigigissigik
 tikkerkartiñanga. Innukattingita nakoring-
 inamitsuk imak okautsaujartorkovæt: Tamna
 attanniokongilarut uvaptingnut. Tikkiname,
 attannionek pigamiuk; kivgenne ipkoa kai-
 koveit, kënaujennik tunnijane, tussaromav-

lune niorgotigingmangagit pijattik. Sivorlek sakkerpok okarlune: Attannek, kenaujarnut kenaujarsilaukpunga tellimaujortunnik. Okautiva: kivgartorloriktotit: ikkitunnut nertornarlutit pinniaravit, iglugaseinnut tellimaujortunnut attanniotitsomavagit. Aipangatauk sakkerivok okarlune: Attañek, kēnaujarnut kēnaujarsiolaukpunga tellimannik. Taimnatauk okautigiva: Igvittauk attanniojomarpotit iglugaseinnut tellimannut. Pingajuak sakkerame okarpok: Attannek, ahak tagga kenaujakuttit, torkorsimajok kakkigomut. Erksigilaurapkit aungutause-ravit: illilaungittatit tiguvattit, kattidlarlugillo karngatilaungitattit. Kiova: kivgaluk una, okausernit erkartorpagit. Erksigijarma angutausertunga kausimagamga: illilaungitakka tiguvakka, karngatilaungitakalo kattikapkit: Sög kēnaujakutiga kēnaujennik taugsejunnut pingipiuk, tikkikuma, tigujomalauktara aiperlugo assianik? Tava neijortinne okautiveit: tapsomanget kēnaujak aksarnigariuk, tunnilugolo tellimaujortunnik kenaujalingmut. Kiovaet: Attañek, tamna tellimaujortunnik kēnaujakarpok.

Okaupapsele pekartok sumik, tunnijaujomarpok, pekangitorle aksartaujomarpok pinganik: Ipkoale uvamnik kennugosuktut, uvamniglo lattanniokojingitut kaitissigik, tækkunartillunga tokkotsigik.

§. 85.

MATH. XX. 29—34. MARK. X. 46—52.

LUK. XVIII. 35—43.

Illinniartinne illagællugit Jerichomit anningmet, innugiartorsuit mallikpæt. Ahak, tautungituk apkotane iksivajuk, kennuvlutik pijuk: Taipkoa illangak Bartimeusemik attelik, Timeusim erngninga. Innugiartorsuit sennerkumakit tussaramikit, appersormakit tamattominga. Jesusemik Nazaremiomik kangiutijomik okautingmakit, niplialerpuk okarlutik: Jesuse, Davidim Ernngninga, napkigittiguk! Inuille sivorliolauktut innerterpakit nippangerkovlugik. Niplialualerpugle okarlutik: Nalegak, Davidim Ernngninga napkigittiguk. Jesuse nokkalerpok okarlune: kaikosigik. Tautungituk tava kaiku-

lerpakit okautivlugik: nikkovilutiglo man-
 nigoleritik, kaikungmattik. Annorasettik
 perpakkit, Jesusemullo pivuk. Jesu-
 sim apperivæk: kannok piomavitik uvamnut? kio-
 væk, Nalegak, tautuleromavlunnuk. Jesu-
 sib napkigilerpæk, isikikut aktorpæk okau-
 tivlugik: Aularitik, okperniptik piulivätik.
 Tagvainak tautulerpuk malliklugolo. Gu-
 delo nakoridlarpæk. Innuillo illunatik ta-
 mattominga tækkunartut Gude nakoridlar-
 pæt.

AGLAI TELLIMANGET.

PIULIJPTA PINNIARNINGIT

ÄNIALERVIA NELLIUTINGMET.

11602

Anna In

10101

Jesusib pinniarningit Sonnabendeme Sabbate
nungungmet unnuktome.

Gubal
79

Gubal i Mellis

§. 86.

24039503

MATH. XXVI. 6—13. MARK. XIV. 3—9.

JOH. XII. 1—8.

Uvlut arvengelermetta Judikut annivik-
siorkartinnagit, Jesuse Betaniamut,
Lazarusib tokkolauktub, Jesusib^{se} omartilauk-
tanget^{ne} neijuganut pivok. Tagvane nerriti-
pæt unnungme, Simonib kallakadlartub ig-
lungane. Martablo kivgartorpeit. Lazaruse
illagivæt nerrivingme iksivagamik. Mariab
tikkipa, ermusiarsulijarlune tippigiktomik
imålingmik pivianartovaksoarmik, Jesusib

ittiggangit mingoarpeit, nutsaminullo aller-
terlugit. Kingorngagut ermusiarsuk serko-
mipa, immanga niakoanut navlugo koviva,
nerrivingme iksivatillugo. Iglole mingoaru-
tiksab tippigingninganik tættælerpok. Il-
linniartingita illanget, Judasemik Ischari-
otemik, pittitinga kingorngagut, okalerpok:
mingoarutiksak tamna sōg pissiangungika
ungniakattartunnik tellimertorlutik kēnau-
jennut, aglujunnut tunnitiksennik? Aglujulle
issumagivlugit taimak okangilak, tigliktoga-
mele, poksallijilarmelo, tunnergutit torkor-
lugit. Assingillo illinniartut illangita id-
luaringinivæt okarlutik: Mingoarutiksak
tamna sōg kovijaunerka? Okarnerlotigivæt.
Tamañale Jesusib tussaramiuk, okautiveit:
Arngnak una piñasiuk, sōg kiksartipissiuk:
ajungitomik pingmanga. Aglujunik illakat-
sainarapse, ajungitulliarvigiomagupsigik pit-
tuinariakarpose, uvangale neijortigitsainar-
niængilapsinga. Ajugaringitaminik pivok.
Mingoarutiksak tamna timimnut kovigami-
uk, mingoarivānga sivorngagut illijartortau-
viksamnut. Ahañerik okautivapse: ukkoa
okautsit tussarnertut okautigijauppetta, sil-

larsoarmiunut tamainnut, okartokaromari-
vok, kannoëtomik arngnab tapsoma manna
pivänga erkarlugo.

§. 87.

JOH. XII. 9—11.

Jesusemik tagvanetomik Judikut tussau-
magamik, tamna kissiet pivlugo tagvungangi-
let, Lazaruse (Jesusib) tokkungajuñit omar-
tilaunktanga tækkojomarivættauk. Ajoker-
tujúorsuille Lazaruse tokkunasuaromavæt is-
umajadlarput. Tamna pivlugo Judikut un-
nuktut tagvungarput, Jesusemut okpilerd-
lutik.

§. 88.

2201
344 012

Jesusib pinniarningit Sontageme.

MATH. XXI. 1—11. 14—17.

MARK. XI. 1—11. LUK. XIX. 29—46.

JOH. XII. 12.—29.

Uvlub aipangane, Jerusalemut kaglilera-
mik, Betfagemut tikkillutik, orksuktaling-

mut kakkamut, Jesusib illinniartingne mar-
ruk tillivæk okaudlugik: Aileritik igluga-
sengnut nelliptingnetunnut. Itteruptik ner-
sut siutekoktujuk pittuksimajok neñilarpatik,
nocharlo señiane, kanganut sulle innungmik
ingitsartortokálaungitok: pitutsarlugiglo, u-
vamnut kailugik; imaglo apperijauguptik:
sög imailivitikik? imak kiogittik: Nalekab
attóromangmagik, tava aularkolarpæk illip-
tingnut.

Iñugaséksuit kattimavingmut pijut, Jesu-
semik Jerusalemut pijomik tussaramik, na-
partut akkerunginik tigumiarlutik, añivigæl-
lugolo pachrearpæt.

Illinniartugle aularpuk neñivakik nersut
siutekoktujuk nocharlo, pittusimajuk itter-
viub señiet sillatane, apkoserngub aviktar-
viane. Siutekoktujuk nocharlo pittutsar-
sitillugik iñungita okautivakit: sög pittut-
sarpittikik? kioveit, okautivlugit: Nalekab
attoromangmagik. Tava perkovakit. Siute-
koktujuk nocharlo átipakik Jesusemut, an-
noratik nochaub keñerloanut illivlugik, Je-
suse kanganut ingipok. Tamakkoa illunatik
imailiorput nellautaijub okausingit nellaut-

sekovlugit, imak okarame: Zionib pannia okautigissiuk, ahak, Naleket kaivok illingnut sinaungaidlune nersumelune, nersutiblo siutekoktjub nangmakpaktub nochanget kanganelune. Tamaña illinniartingita, sivorngagut tukkisilaungilæt: Jesuse tokkungajuñit makkisimangmet erkaumavæt, tamna pivlugo taimaitomik aglaksimangmet, imailiorvigilaungmatsuglo.

Jesuse ingeratillugo, iñugaseksuit añoratsetik issivilerpeit apkotanut, assingillo nartut akkerungit kiblørlugit pivut apkotanut illiveit. Kaglilermello orksuktalingmit kakkamit attersalernet, illinniartingita illunatik kuviaisuvaksoarnermullo niipersoarmullo. Gude nakoridlarpæt, tattañiniarnadlartut tamaita tækkojettik pivlugit. Inugaseksuille sivorlullo malliktingillo kagudlalerlutik okarput: Hosiaña Davidim Erngninga! Nalekam attingane tikkitok attañersoak nakorijaule! Atatapta Davidib nalegau-ninga saimataudlarpok! Nalekam attingane tikkitok. Hosiaña! Ullapirsautekarle kil-langme, nakudlartokarle kotsiktome! *Ullapirsautekarle*
Innuille illagilauktangita, Lazaruse illu-

vermit kaikungmago omartikamiuglo tokkungajunnit, tattaṁiniarnartitsininga nakoridlarpæt; tamaña pivlugo iñuit pachrearpæt, tussaramik, taimak angitigijomik tattaṁiniarnartullingmet. Farisæerille ingmingnut imak okalerput: tautukpose sullinginapse, iñuit illunatik mallituinarmatsuk. Farisæerit illangita illaumijut okautivæt: Ajokertuijok, illinniartittit iñerterlugit. Kiovlune okautiveit: okaupapse, ukkoa nippangeromalerpetta, ujarket nipleromarput.

Iglugaseksoarnut Jesuse kaglilerame tautukpeit keadlarlunelo okarpok: Kannoktok sulle mannakut kausimajomalerupsiuk ulla-pirsautiksesse! manale isipsingnut isersimajok. Nelluitsomarpok, ningarijipse avalulioromarpäse avatipsigut, illulluse añekon-nase, nanekupselo illunane kappiaisuktitsomarpäse, kittorngasse illagillugit rangutso-marpäse, iglusselo ujarkamik attautsemiglo-nēt kallerektokarungneromarput, piulijiksapse nelliuninga kañagilaunginapsiuk.

Jerusalemut ittermet, iglugaseksuit in-nungit illunatik aulajalerput, okarlutik: Kina una? Iñuille okarput: Jesuse una,

nellautaijok Nazaretemit Galilæametomit pi-
 jok. Jesuse Gudim iglunganut kattimaving-
 mut itterpok, tamaita keñergolerpeit. Kat-
 timavingmemet, tautungitullo, tussiatullo
 tikkipæt, tamaita piangnertipeit. Ajokertui-
 jorsuillo aglangniglo illissimajut tattammi-
 niarnartitangit tækkogamikit, sorrutsillo kat-
 timavingme kaggudlartut tussaramikit: Ho-
 siaña Davidim Erugninga! sīnaungalerput
 tagva okautivlugo: Ukkoa okartut tussarpi-
 git? Jesusib okautiveit: Ahaila. Aglait uk-
 koa attualaungilasse: Nutakket amamak-
 tullo kannermingnut nakudlartomik piti-
 pattit.

§. 89.

JOH. XII. 20—50.

Takpaunga kattimavingmut nalegiartortut
 illangit Grichiojut. Taipkoa Filippusemut,
 Betsaidamit Gallilæametomit pijomut, aivut,
 tuksiarvigivlugo okarlutik: Nalegak, Jesuse
 tækkojomadlarpavut. Filippuse Andrease-
 mut okariartorpok mattominga, Andrease

Filippuselo okariartorkattigēkpuk Jesuse-
mut.

Jesusable kiovak okarlune: Innum Erng-
ninget ānanausijauninga nelliutivok manna.
Ahañerik, ahañerik okautivapse: kakkojek-
sak ivsub illuanut pingikune, tokkonannelo,
kissitolerpok; tokkosalerune uñuktuñik pe-
rorseeksakalerpok. Iñoserminik nægliktub,
taimna assiuñijomarpa, innoserminik tamat-
tomane nuñame omisuktub, pigitsainaro-
marpa iñogumut issokangitomut. Uvamnuk
kivgatoromajok, uvamnuk malligle; nane-
niaruma, kivgaratauk uvamnetuksaugivok;
uvamniglo kivgartortok, tamna Atatama
nægligiomarpa.

Maña tarngniga kiksarpok, kañorlo okar-
lunga? Atatak, nelliutinimnit tamattomanget
piulilauminga. Taimaitomigle tamatto-
munga nelliutinimnut pijunga. Atatak, ak-
kit nellojungnertilaumiuk! Tava nippe kil-
langmit tussartaujok imak: Nellojungnerti-
lauktara, amalo nellojungnertitsomagivara.
Iñuit neijutijut tamana tussaramitsuk, kallid-
lalerpok okarput. Illangille Engelib okau-
tiva, okarivut. Jesuse kiovlune okarpok:

tamna nippe pivlunga tussartaungilak, pivluse pijok. Maña sillarsub iinungit pivlugit akkerartortekarpok, maña tamattoma sillarsub attanninga ajektauniarpok. Uvanga kangattartauguma nuñamit, iinuit tamaita amuaromavakka uvamnut. Taimagle okarpok, nellunailivlune kannok tokkojomardlune.

Iinuit kiovæt: perkojanetuñik tussalauk-pogut Kristusemik issokangitomut itsomartomik, kañok okarkit: Innum Erngninga kangattartaumarpok? Innum Erngninga tamna kinauva? Jesusim okautiveit: sulle annikitomik kaumajub neijorpäse; arvertaritse kaumajokartilluse, tärtok tikkekoñago illipsingnut. Tärsiortok namunainermik nellovok. Kaumajokarapse, tapsomunga okperitse, kaumajub kittorngarêkolluse.

Jesuse taimak okarame, aularpok, taipko nanget iseriartordlune. Nauk piuniarninginnik tattañiniarnartunnik tautukalloaramik, okperingilæt, Jesaiasib nellautajub okausingit nellaudlugit, imak okartok: Nalegak, ajokertuinivut kia okperivagit? kialo Nalekab tallinga kausimavauk? Taimaito-

mik okpernek ajorput, Jesaiase ama okarmet: Isingit tækpetilerpeit, omættingillo sititipeit, isimingnut tautukoñagit, omættingnut tukkisikonnagit, sagiarkonnagit, innulijaukonnagillo uvamnut. Imak Jesaiase okarpok, Nalekam änanauninga tækkogamiuk, okautigællugo pigamiuk. Taipsomane angajokaksuit unnuktut okperigalloarpæt, Farisæerit pivlugit okautigiomangilæt, avitauniarasugellutik kattimavingmit; inungnut nakorijaujomanersaugamik Gudemit.

Jesuse aulardlune kaggorlune okarpok: Uvamnut okpertok, uvamnuinak okpingilak, tilliklertomulle uvamnik okperivok. Uvamniglo tautuktub tautukiva tilliklertok uvamnik. Kaumajuksauvlunga nunamut pijunga, uvamnut okpertok tartome-erkoñago. Okautsimnik tussartok, okperinagillo, erkartorniængilara: iñuit erkartoriartunginapkit, piulijartorpakkale. Uvamnik nachojok, okautsimniglo nalengitok, tamna erkartugauvok. Okautsima ajokertotimalo erkartoromavæt uvlut nagatiksangañe. Issumamnik okalaunginama; Atatable tilliklertub uvamnik, perkojamik tunnivänga, kannok piñiar-

lunga okarlungalo. Perkojanga inotetajok
nungusuitok nellungilara. Taimaitomik o-
karama, okarpunga, taimak Atatab okar-
kovänga.

§. 90.

MATH. XXI. 7. MARK. XI. 11.

Tava Jesusib kemekpeit, unulermello ig-
lugaseksoarnit annivok Betaniamut, tagvane-
lerlune arkangemit aggartut illagællugit.

7003
§. 91.

Jesusib pinniarningit Montageme. 63.2

MATH. XXI. 18. 19. MARK. XI. 12—19. 116.3

LUK. XIX. 47. 48.

Uvlub aipangane uvlakut, ama iglugasek-
soarnut ingeravlune kälerpok, Napartok
Feigeliksak apkoserngub señiane kannitome
merkolik tækkogamiuk, nellipsarpa, paunga-
karasugellugo. Tikkinamiugle, merkutui-
narnik tækkovet. Paungakalervinga sulle

nellintinginet. Jesusib okautiva: mattoma kingorngagut illingnit paungartortokarniat-sengilak issokangitomot. Illiñiartingita tamanna tussarpæt. Napartok tamna Feigeliksak tuavi pañilerpok.

Jerusalemūt pigamik, Jesuse kattimavingmut itterpok; pissiniartut niuverniantullo kattimavingmetut añitilerpeit, kēnaujenniglo tauksejut ikpættingit, tingmitseñiglo ni-orvkotigit iksivautangit orrotidlarpeit, kattimavikut perkutiñik akkigarkongileit. Ajokertorlugillo okautiveit: aglaksimangila: Igluga tajajujomarpok tuksiarvingmik innungnut illunainut? illipse^{le} innuarvigilauktasse. Aglangnik illissimajut, Ajokertuijorsuillo innuillo kappitangit tamanna tussau^{ter}ma^{ter}gamitsuk, issumajalerput tokkotsomav-lugo. Erksigilælle, iñuit illunatik tusajingita ungagidlarmatsuk, ajokertuiningit tattaminiarivlugit. Uñungmet, ama iglugaseksoarnit añivok.

§. 92.

Jesusib pinniarningit Dienstageme.

MATH. XXI. 20—22. MARK. XI. 20—26.

Uvlyb aipangane uvlakut, napartok imna Feigeliksak señerkuleramitsuk, pannertok tækkovæt miñernarminut aglæt. Illinniar-tingita tamaña tækkogamitsuk, tattañiniar-lutik okarput: Napartok una Feigeliksak kañok illingava tuavi pañidlalaunerpa? Petrusib Jesuse okautiva: Ajokertuijok, ahak, napartok Feigeliksak okauteluk^{laxik}tet panner-sarnerpok. Jesusible kioylune okautiveit: Gudemut okperitse. Ahañerik okautivapse: inertiuiarase okperupse, taimaitomik sorlo napartok tamna Feigeliksak pijaunertok kis-siet pinniartuksaujomangilasse, kissiane kak-kamut omunga imak okarupse: tagvanget kangattarit, iñarbingmullo nakkarit! tava taimailioromajok. Taimak pivlugo okauti-vapse: tamaita tuksiutipsingnik tuksiartose okperitse, pilarpasse tava. Nængerluse tuk-siarupse, assipsingnut namangikupse, issu-

magijungnersigik: Atatapse killangmetub
issumagijungnerkovlugit tamarnisse. Assipse
tamarningit issumagijungneromangikupsig-
ik, Atatapsetauk killangmetub issumagijung-
nerniatsengileit tamarnisse.

§. 93.

MATH. XXI. 23—27. MARK. XI. 27—33.
LUK. XX. 1—8.

Jerusalemut ama tikkinivut. Inuille kat-
timavingme ajokertormagit, okautsiñik tus-
sarnertuñik okartillugo; Ajokertuijorsuit ag-
langniglo illissimajut tikkipæt, inuit angajo-
kangit illagællugit, okautivæt: Okautittigut,
kimit perkojauvit imailiorkovlutit? kialonët
pitsartojomik mattominga tuñivätit imailior-
kovlutit? Jesusib kiovlune okautiveit: Ap-
periomavapsetauk okautsemut attautsemut;
mattominga okautijomagupsinga, okautijo-
mavapsetauk, kimit pitsartojokarpunga imai-
liorlunga. Johañesib Babtisinga nakit pi-
va? Killangmillonët, inungnillonët? kiogis-
singa. Erkarsalerput, ingmingnut imak o-

karlutik: Killangmit pijok okautiguptigo okautijomavatigut: sōg okperilaungipissiuk? Inungnille pijok okautiguptigo; inuit erksigivavut, Johaṇese inuit illunatik nellautaijok ^{ingmatsuk} rigamitsuk. Jesuselo kiovæt okarlutik: nakit ^{ngmangal} pijok hellowavut. Jesusim okautiveit: Taimaitomik okautijomangilapsetauk, kimit pitsartojokarpunga imailiorlunga.

§. 94.

MATH. XXI. 28—32. MARK. XII. 11.

Adsigēktuṇik okautiglerpeit, okarlune: Kaṇok issumavise? Angutekalauktok mar-
rungnik ernelingmik. Sivorlermut tikkipok
okautivlugo: Erngnik, uvlome seṇajartorlau-
rit perorsēvimnut weineliksamut kakkamut.
Tapsoma kiovlune okautiva: aijomangilanga.
Kingorngagut kakkialerame, aivok perorsē-
vingmut. Erngnerme aipanut tikkinivok
taimaktauk okautivlugo. Tapsoma kiovlune
okautiva: Ahaila, aijomavunga, ainaṇele.
Taipkoa marruk nelliakita atatamik perko-
janga mallikpakko? Kiovæt: sivorliub. Je-

susib okautiveit: ahammerik okautivapse, Zoelnerillo anguniarpaktullo Gudib naleganinganut ittertuksaukornersaujut illipsingnit. Johaṅesib tikkipāse, ajokertorpāselo apkotiksamik idluartomik, illipse okperingivasse, Zoelnerille anguniarpaktullo okperivat. Tagva taekkolaukkardluse, kakkialinginirose, kingornget^{aput} okperluse.

§. 95.

MATH. XXI. 33—46. MARK. XII. 1—12.

LUK. XX. 9—19.

Adsigēktuṅik assingiṅik tussaritse. Angajokakalauktok perorsēvilliudlartomik paungalingnik, avata avaluliudlarlugo. Paungab iptinget seṅaviksanganik seṅalaurame, nuvo-guseksoarmiglo seṅagivok. Perorsēviksiortuṅut attartortaukogamiuk, nuṅame assianut aularpok mulludlarlune. Paunget iṅilerviet nellintingmet, kivgame illanget tilliva perorsēviksiortunnut, perorsēviub paunganginnik piartorkovlugo. Perorsēviksiortulle kivgak tamna tiguvæt, annaudlarlugo neksartinagolo aulartipæt. Ama kivgak assia tilligiva

taipkonunga; tamna ujarkeñut millorpæt,
niakoa killidlarlugo, mittautigivlugolo nek-
sartiminago aulartinivæt. Ama kivgak ping-
ajuak tilligiva, tamnale tokkopæt. Ama kiv-
get assingit tilligiveit ununerset sivorlingiñit;
tapkoatauk imailioriveit, sivorlingititut.

Perorsëviub angajokanga sulle erngnetua-
karpok nægligijaminik. Tagva okarpok:
kañok pilunga? Ernghera nægligidlartara
tillijomavara, tamna tækkogunitsuk, illaragi-
omavallukpæt. Kingorliotilerlugo tamna til-
ligiva taipkonunga. Perorsëviksiortut erng-
ninga tækkogamitsuk, ingmingnut okaler-
put imak: ^{Tagva} Tamna kingormgusijuksak, atte
tokkolaumilavut, kingormgujeksangit uva-
gut pigilerlugit! Tiguvæt tava, perorseving-
millo pingujarlugo tokkopæt. Perorsëviub
angajokanga tikkikune, perorsëviksiortut uk-
koa kannok piomavagit? Kiovæt: ajortul-
liartorsuit ukkoa tokkotsomarpeit, perorsë-
vine perorsëviksiortunnut assingiñut, paung-
anik kaitsijomartuñut, iñerviet nellintikpet,
attartortaukojomarpa. Jesuse okarpok: illa
tikkit somarpok, tamakkoa perorsëviksiortut
tokkollugit, perorsëviglo asingiñut attartor-

taukojomava. Tamaña tussaramitsuk okarput: taimailiornagole: Jesusib tautukpeit okarlue: Aglait attualaungilasse aglaksimajut imak: Ujarak, iglulliertut egitanget, tamna iglub terrekkoa ujaraulernertok. Tagva Nalekab piñiarninga, tattañiniarnadlarpok isiptingnut. Tamana pivlugo okautivapse: Gudib nalegauninganik ~~aks~~särtaujomārpose, nellojuñut, paungennik idluartunnik kaitsiomärtunnut tunniglugo. Innuk ujarkamut omunga tupviogune serkomitaujomarpok, kattakvigijannele ujarkam oma serkomitsijomarpa.

Ajokertuijorsuit Farisæerillo adsigëngningit tussaramikit, mallugivæt okautigingmagit. Killanalerlutik tigujomagalloarpæt, innulle erksigiveit, nellautajorigamitsuk. 116. 4

Motag 1/2 5
§. 96.

MATH. XXII. 1—14.

Jesusib ama okautiglerpeit adsigëktunnik, imak okarlune: Killaub nalegauninga sorlo attannersub erngnine nullianerkolerpa. Kiv-

genne tilliveit nulliarengnialertungnut nerri-
 artortukset kaikovlugit, kajomalaungilello.
 Ama kivget assingit tilligiveit okarlune: ner-
 riartortukset okautig~~issigik~~: Ahak, nerrima-
 reksavut piarerpakka, tuktuvakotikkalo ko-
 innijut tokkopakka, tamaitalo piarerpakka^{ut},
 kaileritse nulliarengnialertungnut nerrekat-
 tigelaumilavut. Nachogivælle aularlutiglo,
 illanget perorsëvingminut, illangello sulle-
 vingminut piv^{ok}ut, illangitale kivgangit tigu-
 veit, mittautigivlugillo tokkopeit. Tamanna
 attannersub tussaramiuk, ningajadlalerpok,
 sorsuktokutsoanne aikoveit, innuartut taip-
 koa nungutsartorkoveit, iglugaseksoangit ik-
 kilugit. Kivgenne okautiveit: nerrimarek-
 set piarersimagalloartut, kaikojaulauktulle
 pijuksaungilet. Tamanna pivlugo apkosi-
 nialungmut aileritse, illunaita naipinniartasse
 nerriartorkogissigik nulliarengnialertungnut.
 Kivget taipkoa apkosinialuugmut aivut, nai-
 pitatik illunaita kattitipeit, ajortullo ajungi-
 tullo, nulliarengnialertuk iglungak nerrima-
 kattauniartunnut nimniolerpok. Kaikojau-
 jut attannersub tækkojartorpeit, tagvane in-
 nuk annoratsis^{ok}angitok nerrimakattaujukset-

tut tækkogamiuk, okautiva: Sög ovunga it-
terkit, añoratsi^gangitotit nerrimakattaujuk-
settut? Tamnale niplingilak. Kiygenne at-
tannersub okautiveit: aggangillo ittiggang-
illo kellersigik egilugolo tartorsoarmut,
keatsainaromartomullo, aglerulatsainaromar-
tomullo. Kaikojaumajut unnukput, anne-
rimajulle ikkiput.

§. 97.

MATH. XXII. 15—22. MARK. XII. 13—17.

LUK. XX. 20—26.

Farisæerit kachimiolerput, ingmingnut o-
karomavlutik, kannok Jesuse okausinganut
uiverivlugo. Udsertorpælle, udsertortut tap-
somunga tilliveit, illinniartingita illangit,
Herodesiblo innukotingita illangit, ajungito-
jarlutik, okausiksarsioromavlutik Jesusemit,
pitsomavlugo nuñab attañinganut tapsoma-
lo pitsartuninganut. Tapkoa tikkinamitsuk
imak apperivæt: Ajökertuijok okpernartojotit
kausimavaptigit, Gudemullo apkotiksamik

ajokertui^{si}arpotit, inuit sivoragingilettit, il-
 lunaita nellegigangne. Tamanna pivlugo
 okautittigut; kannok issunavit? Attauni-
 vaksoak tunni^{luugo} tunnergutinnik idluarka,
 idluangilalonët? tunnijuksauvita, tunnijuks-
 saungipitalonët? Jesusible nipporsainingit
 takkormorningillo tukkisileramigit, okauti-
 veit: Takkormörtose! Sög uiveridlarkis-
 singa? tækkulago kënaujak tunnergutiksak.
 Kënaujak Jesusemut sakkerpæt. Appersor-
 peit: kia adsinga, kialo aglangit kollane?
 Kiovat; Attañivaks^{evm}ub. Okautiveit tava:
~~Attañivaks^{evm}ub~~ tunnissiuk Attannivaks^{evm}ub
 niksanga. Gude^{mu}la Gudib piksanga. Innit
 pivlugit okausingit idluigingileit, kigusingalo
 tattaminiarivæt, nipleratik këmekpæt aula-
 lerdlutik.

§. 98.

MATH. XXII. 23—33. MARK XII. 18—27.

LUK. XX. 27—38.

Uvlo^k tamanna Saduzaerit illangita tikki-
 pæt, omarvi^ksakangitomik okartut, apperi-
 vælo okarlutik: Ajokertuijok, Mosesim

imak aglakpätigut: Angutim angajoa tokkoppet, nulle kittorngakangitok kemmek-pago; nullia tava nukkanget piomarpa, angajugilauktane kinguvaksakarkovlugo. Uvapingnele nukkarêt arvengemit aggartut-ilauktut. Angajuklek nullianilauktok, kittornginanne tokkovok. Tugliet nulliarilemigi-miuk, tamnatauk tokogivok kittorngingminanne. Taimaktauk pingajueta pigiva. Tapkoa arvengemit aggartut illunatik nulliarivæt kingorlerêklutik, kittornginekaratik. Illunatik kingorngattigut arngnak tokkogivok. **Makkitervingmele makkiterunik**, taipkoa arvengemit aggartut nelliaa nullianiomarpauk? illunatik nulliarilaungmatsuk. Jesusib kiovlune okautiveit: tamarpose illa, Gudim aglangit nellogapsigik, Gudim ajugakangijusalonêt. Tamattoma sillab kittorngangit nullianijongovut uinijongovullo. Sil-lable aipanut pijuksaujut, tokkungajunnit makkitsomartut, nullianijangilet uinijangilello, kingorngagut tokkosuitsauleramik, Engelitun-itsomaramik; Gudib kittorngariveit, tokkungajunnit makkinamik. Tokkungajunnik omaromartunnik Mosesin ag-

langit attualaungilasse, Gudiin okautilaung-
mago napartumename, imak: Abraham Gu-
digivānga, Isablo Gudigivānga, Jakoblo Gu-
digivānga? Gude tokkūngajut Gudigingi-
læt, innojulle Gudigivæt: Tapsomunga illu-
natik innoniarput. Taimak pivlugo tamār-
pose angijomik. Innuille tamaña tussara-
mitsuk, ajokertuininga tattaminiarivæt: Ag-
langnik illissimajut illangita okautivæt: Ajo-
kertuijok, okalorikpotit.

§. 99.

MATH. XXII. 34—36. MARK. XII. 28—37.

LUK. XX. 40—44.

Farisæerit tussaramik, Jesusib Saduzæerit
okausikserotingmagit, attautsimut kattiler-
put. Taipkoa illangeta, aglangnik illissima-
jub, ingmingnut appersotilaungmetta, tus-
sagamigit, idluartomiglo (Jesusib) kiong-
magit, tussaramiuk, oktorpa okarlune: Ajo-
kertuijok, perkojennit tamainit nelliet angi-
nerova? Jesusib kiova: perkojennit tamainit
anginerojok imaipok: Ahak Israele, Na-

legak, Gudivnt Gudetovok: Gudit Naleket
nægligiuk omættingnut tamanut, tarnngning-
nullo tamanut, issumangnullo tamainut, pit-
sartunernullo tamainnut. Tamna piareakar-
nerojok perkojeñit tamainit. Aipangalo tap-
sotunak-ïpok: innukattit tuglit illikttut næg-
ligilugo. Assianik anginerojomik perko-
jakangilak ukkonanget. Okautsingnullo uk-
kunguunga marrungnut perkojet illunatik
illagëkput nellautaijullo aglangit. Aglang-
nik illissimajub okautiva: Ajokertuijok,
ahañerik miksekartomik okarpotit: Gud at-
tausiongmet, tapsoma assianik Gudekang-
imet: Tamna nægliligilugo omamut tamanut,
issumamullo tamainut, tarnngnemullo tama-
nut, pitsartunernullo tamainut, iñukattinelo
tugline ingmitut nægliligilugo, tagva ajungine-
rovok tunnergutiksennit ikkualajeksennillo
tamainnit. Sillatojomik kiolaungmet, Jesu-
sib tussaramiuk, okautiva: Gudib nalegau-
ninganut kañilerpotit.

Farisæerit kattimangmetta, kattimavingme
ajokertuivlune, Jesusim apperiveit, imak
okarlune: Sög aglangnik illissimajut, Kris-
tuse Davidim erngnerijanga, okautigivæt.

kannok issumavisse Kristuse pivlugo? kia
erngnerivauk? kiovæt: Davidib. Okautiveit:
sög Davidim aglangne tuksiarutsine Anner-
nermut ajunginermut Nalekaminik taivauk?
imak okarame: Nalegak Nalekammut okar-
tok: Tallerpingma tungänut ingitit, ningari-
jittit illerkartiäagit ittikkavit tullerartangan-
nut. Nalekaminik Davidib taigamiuk, kan-
nok erngnerivauk? Kiolugo illunatik sappi-
lerput uvlub tapsoma kingorngagut appe-
rilugo sapperpæt, innugaseksuille tussaro-
madlarpæt.

§. 100. 98

MATH. XXIII. 1—39. MARK. XII. 38—40.

LUK. XX. 45—47.

Innuit illunatik nalektilllugit, Jesusib il-
linniartinne okautiveit: Mosesim iksivau-
tangane Aglangnik illissimajut Farisæerillo
iksivavut. Taipkoa attuarkojangit illipsing-
nut tamaita naleklugillo mallingniarsigik.
Pinniarningille mallingniarasigik; okaral-
loartut pinniaratik. Tamanna pivlugo ag-
langnik illissimajut ^{nik} mianeritsiaritse. Erk-

sugekseñik okumaituñik erksuksaungitunnik
 kellersivut, iñuillo tuingiñut illivlugit piveit,
 nangminerle aktoromangileit aggangminut
 attautsimullonēt. Sullijeksettik tamaita pi-
 veit, iñungnut tautugaukovlugit. Añorat-
 señik ~~takkajunik~~ ^{ajokertunik} attoromadlarput, erkauma-
 jeksettiglo silliktipeit, añoratsettik ^{mitik} killungit
 angijororlugit señaveit. Nerrimavingme il-
 linniaringmelo issukliomavlutik iksivajo-
 mavut, iñungnut tajjaujomavlutik Kabbimik
 (ajokertuijomik).

Illipsele tajjauniatsengilase Rabbimik, at-
 tautsemik ajokertortekarapse Kristusemik,
 illipse tamapse kattangutigêkpose. Atata-
 mik taisiniarase nunname, attausek Atatag-
 igapsiuk killangmetok. Ajokertuijuñik tai-
 jauniatsengilase, attausek ajokertortigigap-
 siuk, Kristuse. Illasse anginerojok kivgek-
 saujok illipsingnut. Ingminik angijomajok,
 mikkinersaujomarpok, ingminigle mikkiner-
 saujorijok, tamna angijorortitauniarpok.

Kappianamek okorse, aglangnik illissima-
 jut Farisæerillo takkormortose! Killaub na-
 legauninga parngnanerapsiuk, iñuit itterkon-
 nagit, illipse itterti^{uksaunase} ~~emase~~, itteromajulle itter-
 A nuuvovingmelo fallustitaujomavut

kongilasse. Kappianamek okorse, aglang-
 nik illissimajut Farisæerillo takkormortose!
 Uigarnerit pingit nungunapsigik, takkijun-
 nik tuksiarutiñik tuksiarutsomavlugit okar-
 tose. Taimak pivlugo pidlartaunersaujo-
 marpose. Kappianamek okorse, aglangnik
 illissimajut Farisæerillo takkormortose! Nun-
 nakullo imakullo ingerarapse, illaksarsior-
 luse Judikukattiksapsingnik; illagipassele,
 tartomut kittorngaritippasse, illipsingnit ang-
 inersamik. Kappianamek okorse, tautungi-
 tut tessiortut, okarapse: Gudib iglunganik
 angertok, tamna ^{a p. j. an. a. kang. l. a. s.} ~~sullingitok~~: Gudibie ig-
 lunget ^{p. it. l. o. r. e. k. s. a. u. v. o. k.} ~~pinamarysianik~~ (Goldemik) angertok,
 tamna ~~sullivok~~. Sillaitose tautungitose!
 Suna anginerova, Golde ivlernartok, Gudim
 iglungalonêt ivlernartitsijok Goldemik?
 Imaglo okarapse: Altaremik angertok, tamna ^{p. j. an. a. kang. l. a. s.} ~~sullingitok~~,
^{p. it. l. o. r. e. k. s. a. u. v. o. k.} ~~tunergumik~~ altarib kangane-
 tomik angertok, tamna ~~sullivok~~. Sillaitose
 tautungitose! Suna anginerova, tuñergut al-
 tarelonêt, ivlernartitsijok tuñergumik. Ta-
 manna pivlugo altaremik angertub, kangane-
 tullo tamaita tappipeit. Gudib iglunganik
 angertub, tapsomalo inua tappipa. Killang-

miglo angertok, tamna angerpoktauk Gudim
 iksivautanganik kanganetomiglo. Kappia-
 namek okorse aglangnik illissimajut Farisæ-
 erillo takkormortose! Minzelo, Tillelo, Kiin-
 mello nunnab perortungit, tellimaujoetta
 aipanga tunnigapsiuk, perkojeñetune piarea-
 karnerset tuñupasse, imaitut, idluarnerlo,
 napkiginerlo, okpernerlo. Makkoa taimajut
 piñiareksarivasse, ipkoa ipperarnagit. Okorse
 tautungitose tessiortose! millugiararsungit
 kennerapsigik, kamelemigle ësivose. Kap-
 pianamek okorse aglangnik illissimajut Fari-
 sæerillo takkormortose! Ermusiarsuñho,
 pogutello sillatagit ~~kebleriksaransigik~~, il-
 lungille tattæput pioman^{tu} nermiglo nerri-
~~terse~~^{tu} nermiglo. Farisæere tautungitotit! Er-
 musiarsublo pogutablo illugik sallumarsay-
^{Nar}kik, sillatigik kebleridlarkovlugik. Kap-
 pianamek okorse aglangnik illissimajut Fa-
 risæerillo, takkormortose! Illuvertitut ming-
 oarsimajutitun-ñapse, sillatingit ånanaujart-
 tut, illungille tattæput tokkungajut sauning-
 innik, mamaitualungniglo. Taimainivose-
 tauk, kallinipsigut idluartojarpose, innuit
 tautuktillugit, illupsigulle takkormornermig-

lo idluiluktomiglo tættæpose. Kappianamek
 okorse aglangnik illissimajut Farisæerillo
 takkormortose! Nellautajut illuverngit sen-
 nagapsigik, idluartullo illuverngit änanau-
 sigapsigik, okarluselo: Atatagilauktavut in-
 nukattig^{saiboc}ig~~pp~~igik, illagijomalaungilavut taip-
 koa kovisilauktut nellautajut aungiñik. Ta-
 mattominga nangminek pivluse angerpose,
 nellautajunnik tokkotsijut kittorngaring-
 masse. Atte, illipsetauk sivorlipse oktor-
 vigilauktanget tættæñiarsiuk. Kuglugiara-
 lujarpose! Kañok illiluse kappian^{sto}ayik kem-
 majomavissiuk? Ahak, okorse, illipsingnut
 tillivakka nellautajullo, sillatojullo, aglang-
 niglo illissimajut, taipkoa illangit tokkotso-
 marpasse, kejungnut señingajolingnut kik-
 kiektorlugit, illangillo illinniarviksapsingne
 isakardlaromarpasse, unangmilugillo igluga-
 seksoarnit ama iglugaseksoarnut assinginnut,
 tikkitaukovluse idluartut aungiñut illunainut,
 nunnamut kovijaujuñut, idluartum Abelim
 aunganit, Zachariasib Barachiasim erngning-
 et aunga tikkilugo, tokkolauktasse kattima-
 viub Altariblo akkorngangne. Ahammerik
 okaupapse: tamakkoa tamaita pivlugit king-

uyangukattigēt ukkoa akkkiiniartaujomarput. Jerusaleme, Jerusaleme! (innuit piveit) nel-lautaijuunik tokkotsijose, millorlugillo ujar-keñut illipsingnut tillijaujut! Kittorngasse kattitsomakattalauktakka, sorlo arngnaung-ub kattipeit piarkeñe issarkominut, pioma-laungitosele. Ahak, igluse iñukarungnero-marput. Okaupapse: Mattoma kingorng-ane tækkojomerpapsinga, imak okarkartinase: nakoridlartaule Nalekam attingane tikkitok.

§. 101.

MARK. XII. 41—44. LUK. XXI. 1—4.

Jesuse ingipok Gudim iklervinget akkia-nut, innuit tækkunarlugit kënanjennik illiji-jut Gudim iklervinganut, agluitogaseit nñuk-tuñik illijjut. Uigarnektauk aglujok tæk-kogiva, kenaujār~~s~~sungnik marrungnik illi-jingmijok. Jesusib illiñiartiñe kaikovlugit okautiveit: Ahamerik okaupapse, uigarnek una aglujok Gudim iklervinganut unnuner-sennik illijilauktok illijilauktunnit tamaiñit. Tamakkoa illunatik pimingnik attor^mængita-

mingnik unnuktunnik illijilauktut tunergu-
tinut Gudib pinganut; unale aglujok perku-
tituaminik illijijok.

§. 102.

MATH. XXIV. 1—51. MARK. XIII. 1—37.

LUK. XXI. 5—36.

Jesuse kattimavingmit aningmet, illinniar-
tingita tikkipæt kattimaviub sennamaninga
kemmergotiniarlugo, illangitalo okautivæt
ujarkennut ivlernartunnut manniktunnullo
ānanausijauvok. Tapkoa illangeta okautiva:
Ajokertuijok, tækkulaurit, ujarket tamakkoa
kannok sennamajut? Jesusib okautiveit: ta-
makkoa tamaita tækkogalloarpissigik? Aham-
merik okaupapse, nellintijomarpok, ujarket
ukkoa illunatik serkomitauniarput kallerek-
tokarungnerlutik.

Kattimavium akkiane, orksuktalingme
kakkame iksivalermet, illinniartut Petrusiblo
Jakobusiblo Johannesiblo Andreasiblo kissio-
lutik tikkipæt, apperivlugo imak: Ajokertui-
jok, kakkugo pijukset tamakkoa tamaita pio-

market, sunalo nellunaikuteksaujomarpa tik-
kiviksarnut, sillarsub naggatiksanganut?

Jesusib kiovlune okautiveit: Kammatitse
uiverijaukonnase; uñuktut tikkitsomärmetta
attera atterilugo okarlutik: Kristuseovunga;
tagva nelliusimavok, unnuktullo tamartiniar-
peit. Taipkoa mallingniarasigik. Uñatad-
lartunnik unnatadlartut nippersoanginiglönēt
tussarupse, erksimiarase, taimailiortokaro-
marmet sivorngagut, sillarsub naggatiksanga
nelliutingilak sulle. Innuit innungnut assi-
mingnut sorsularniarput, attannionek attan-
nionermut assimingnut, nunnet sunnatui-
narme ^{angijomike} sajukpillejomärput; innuit nerkik-
sakangimullo kañinalualungnartomullo per-
leromarput; erksinartunnik nellunaikutak-
soarnik sakkertokaromärpök killangmit. Ta-
medsa kappianartok aulaniksak. Illipsele
nangminipsingnik udsertoritse, tamakkoa
tamaita perkartiñagit, tiguñluse kappiaisuk-
titsomärpäse, erkartoringmingnullo illiñiar-
vingmingnullo parngnanēsimavingmingnul-
lo pititsomärpäse, ipperartordluselo, attan-
niojunnullo attannivaksoarnullo ätitsomär-
päse uvanga pivlunga. Tokkotsomärpäse,

iñuillo illunatik omigidlaromãrpãse attera pivlugo. Erkartortautiksamingnut taimai-liortitsomãrpãse. Aularutikppassele unner-totigivluse kiglissiniarvingmut, sivõriarase kanoẽtomik sumiglonẽt okausiksakarãpse, ^{meru} issumasimaniarase sivorngagut: Tagvainak tuñijauniksasse okauserissigik: illipse okang-inapse, Añernerle ajunginek okartõvok. Kan-nermiglo illissimanermiglo tuñijomãrpãse, omigijipse illunatik kionermik, ^{okkionerartõnermiglo} illipsingnut sappilerdlutik.

Uvlut taipkoa iñuit uñuktut ingmingnut sinaungasaromãrput, illatiglo kigortigellugit, ingmingnullo omisutiomarput. Kattangutib kattangutine tokkomut pititsomãrpa, atãtablo erngnine, kittorngaitalo angajokãtik akkerartorvigiomãrpeit tokkokovlugillo. Nujarlonẽt attausek niakupsingnit asserortauniat-sengilak. Keñuẽluse tarngnisse pairissigik. Nellautainerluktut uñuktut sackeromãrput, unnuktut tamartiniarlugit. Idluitulliarnek pivallialermet, uñuktut næglingningit niglinarsiomãrput. Issuanulle sokkosijuitok okperlhne, piulijaujomãrpok. Okautsit tussar-
nertut Gudib nalegauninganik okantaujomãr-

tamainut

put iñungnut sillarsoarmetuñut ~~tamainut~~, in-
 nuit illunatik nellojungnerutiksangannut;
 tava sillarsub naggatiksanga nelliutiomar-
 pok. ~~isnot i sgrmilsuwa odhgalli buqmin~~
 Jerusalemim avata sorsuktusarsoarnik il-
 lumajok tækkogupsiuk, kausimaniarpose,
 asserortauñarvia nelliutilerpok. Tagva kap-
 pianartok nungutsivik, tamattominga nellau-
 tajok Daniel okartok, ivlernartome innimi-
 netok. Aglangnik ukkoninga attortub kam-
 magilerligit! Uvlok taimna nelliutikpet, Ju-
 dikut nunanginetut kemmalit kakkeñut, ig-
 lugaseksoarnetullo añilit, assinetullo naksame
 itteratik, iglub kanganetok akkarane, sumik
 iglominit aiklerlune, perorsëvingmetublo ut-
 terniarane annoratsenne pijartorlugit. Uvlut
 taipkoa akkinniartaaviojomarmetta, aglait
 tamaita nellagut nellautsilerkovlugit. Kap-
 pianamek ^{gle} singaijut ^{ana makittijallo} imugaktullo tamaña nel-
 liutikpet. Tuksiaritse kemmäviksasse ok-
 kiome Sabbatemelonët pilerkonnago. Uvlu-
 ne taipkonañe iñuit kappiaisudlarniarput nel-
 lekangitomik, sillab ^{pijarningarit} ~~iglliwanganit~~ taimanget
 Gudib pijekset tamaita pingortilaungmagit
 tamaña tikkilugo, kiugornagagullo taimak

angitigiomik kappianartokarnienginivok.
 Inuillo tamakkoa ningautsib pidlaromârpeit.
 Illangit saviksoarnut ippiktuñut tokkotau-
 niarput, illangillo nuñalingnut tamainnut
 ätauniarput, Jerusalemme asserortauniarpok
 nellojunnut, nellojut nelliuninget namakse-
 kartinnago. Uvlut taipkoa ikkiglijauniäeng-
 ipetta, innuk attauserlonët piulijauniatsengi-
 lak. Annerimaj^{ne}~~it~~ pivlugit uvlut taipkoa ik-
 kiglijaujomârput. Uvlut taipkoa nelliutik-
 petta, okautsaugupse imak: Ahak, Kristuse
 tagvanepok, ikkanelonët; tamaña okperinia-
 rasiuk. Kristuseolutik okartut nellautainer-
 luktut säglujut sakkeromârput, nellunaikut^{ak}-
 soarnik tattaminiarnartuñik piñiarlutik, an-
 nerimajut tamartiniarlugit, tamartiteksaukor-
 petta. Illipsele kamatsiaritse. Ahäk, mak-
 koinaga tamainnik okautivapse nelliuterkar-
 tiñagit. Tamanna pivlugo okautikppasse:
 Ahäk, innukajuitomêpok! ainiarase. Imäg-
 lonët: Ahäk, iniminêpok, okperiniasigik.
 Sorlo kaumalak pänget pijok unnunga kau-
 mautivlugo, taimaitsomârpoktauk Innum
 Erngninget tikkiviksanga. Nanne kill^okar-
 pet, nektoragit kattivut.

Bb 3

9103
Ditay 1/2 5

Uvlut taipkoa kappianärtut kingorngat-
 tigut sekkenek takkerlo uvloritsello nellunai-
 kutaujomärput. Sekkenerlo takkerlo kau-
 majungnēromärpuk, uvloritsello kattedgomär-
 put killangmit, iñuillo nunnamētut erksiner-
 mut sivoradlaromarp^{ut}, iñar**biksoar**lo mal-
 liksūyaksuillo iktullijaromärput, iñuit erksi-
 nermut uttakkinermullo nuk^{ker}erotijomär-
 put, nuñamut piomärtukset pivlugit; killaub^{lo}
 pitsartuningit aulataujomärmetta. Innum
 Erngninget nellunaikutanga tava tækkuk-
 saujomarpok killangme, iñuit nuñamētut il-
 lunatik keadlaromarp^{ut}, Iñublo Erngninga
 tækkojomär^{ut}et killaub nuvujangittigut akkar-
 tok, pitsartudlarlune ānanandlartok. Enge-
 liñe tillijomärpeit nipsautib nippivaksoanga-
 nut, añerijangit kattitilugit añorenit sitta-
 mañit, (unanget, āngello pāngello āvangello)
 killaum issuanit, issuanut aipānut.
 Tamakkoale illunatik pilarniarpetta, ārlo-
 ritse, kūngmullo tækkunārluse, piulijiksasse
 nelluutilermet. Adsig^{et}jomik okautiveit:
 Napartok Feigeliksak, napartullo tamaita
 tækkuniarsigik: akkerungit iptekalerangetta,
 sigilerangettalo, anjajaraklilermet kausima-

vose. Taimaktauk illipse, makkoa tamaita
 pijukset pilarniartut tækkogupsigik, Gudib
 nalegauninga kaglilermet kausimaniarpasse.
 Ahamerik okaupapse: Kinguvångukattiget
 ukkoa nunguniatsengilet, makkoa illunatik
 namaksekartinagit. Killaslo nuñalo nung-
 utsomärpnk, okautsikkale nungutsomangi-
 let. Uvlomik taipsominga, uvlublo nel-
 lunaikuttanganiglonët kausimajokangilak,
 Engelillonët killangmëtut, Erngnerublonët
 kausimangilæt, Atatama kissime nellung-
 ila.

Illipse udsertoritse, omættisse okumailer-
 koñagit nerritsernermullo imertnermul-
 lo, nuñab pinginik piñasuarnermullonët, uv-
 lomut taipsomunga kaningartaukonnase.
 Nuñamëtut tamaita taipsoma tikkitsomärpeit
 sorlo nigak. Sorlo Noa inotillugo-ilauktok,
 taimaktauk itsomärivok Innum Erngninget
 tikkiviksangane. Sorlo uvlunë taipkonanne,
 ullitornivaksub sivorngagut, nerrivut imilar-
 miglo, nullianiktullo uiniktullo, uvlok tamna
 tikkilugo Noam ittervia umiarsoarmut, ka-
 magingilælle, ullitornivaksub tava ullutidlar-
 peit, tamaita nungudlugit. Taimaktauk In-

num Erngninget tikkiviksanga-ïtsomãriyok. Tamaña nelliutikpet, angutik marruk peror-sevingmetsomãrpuk, aipanga illelliortaujomãrpok, aipale kemektajomãrpok. Arngnæk marruk kaivititsikattigegomãrpuk, aipanga illelliortaujomãrpok, aipale kemektajomãrpok.

Taimak pivlugo pigarutigissiuk tuksiarluse, kemãjuksaukovluse tamakkok ^{niinga} piomãr-
^{lunil} illunatⁱⁿ, Iñum Erngninget sãngane (illarasugase) sakkijartuksaukovluse. Nalegapse tikkiviksanga nellogapsiuk. Sorlo angutib iglone kemekpa, nuñame assianut aulardlune, kivgeñe nãlëgangortilugit, tamaita ^{tuñit} =
^{juj} sãjiveit sullijeksanginik, itterviub udsertoringa okaupa, pigãrkovlugo. Taimaktauk okautivapse: pigãritse. Tamanale nellogungnëreksarivasse, tigliktub tigligiartoringa iglub iñuet kausimaguniuk, pigãromã^{ok}, iglominut itterkoñago. Tamana pivlugo illipsetauk opalungersimatsainaritse, Iñum Erngninga tikkitsomarmet neriuktiñase.

Nelliak sukkosijuidlune sillatövlunelo kivgauva, attañinget kivgaminut pitipa piksanginik tuñekovlugit nerriviet nelliutileranget?

Kivgak tamna pilloridartok, imailiortok at-
tañinget tikkippago. Ahamerik okaupapse:
Piminut tamainut pititsomârpa. Kivgakul-
luge assia omamigut imâk okarune: Attan-
nerijara sulle tikkiniaengilak, kivgaukattinne
änauvlugit pivok, nerrilunelo immilarmelo
tallatut illagivlugit: Kivgab taipsoma attan-
nerijanga tikkitsomârpok, uvlome taipsomane
neriuvigingitangane, uvlublo nellunaikutang-
ane kivgab issumavigingitangane; asserorti-
niarpa tagva, takkormörtut illagællugit akki-
vigiomarpa, tagvane keats^{jokkomarpok} sainaromalerpok ag-
lerolatsainaromalerporlo.^{rtokaromarpok} Tamanna pivlugo
pigaritse, iglub attannerijanget tikkilervinga
nellogapsiuk, unnu^{rtokaromarpok}kullonêt, unnuak ketera-
lerpellonêt, angutaunek niplilerpellonêt, uv-
lâkullonêt, tuavitomut tikkitaukoñase, sin-
niktilluse opingartaukonnase. Sorlo illip-
singnut okartunga, innungnut tamainut o-
karpunga: pigaritse!

§. 103.

MATH. XXV. 1—46.

Tamanna nelliutikpet, killaub nalegau-
ninga itsomarpok uigasuktitut tellimaujor-
tuttitut, kollitik neksarlugit, uiksak pach-
rearlugo annivigivæt. Tapkoa tellimæt sil-
laitut, tellimællø sillatojut. Sillaitut kol-
litik neksarpeit, orksuksamingnigle neksa-
ratik. Sillatojut pogutamingne orksu-
miglo kollitiglo neksarput. Uiksak mulludlarmet,
illunatik uerngaleramik sinnilerput. Uñuak
keterarmet, nippersoakalerpok imak: Ahak,
uiksak kaivok, pachrearlugo annivigissiuk.
Uigasuit taipkoa illunatik makkiput, kollitik
akiklugit. Sillaitulle okarput sillatojunnut:
orksupsingnit tunnittigut, kollivut kaming-
metta. Sillatojut kiovlutik okautiveit: Nau-
kagle, amigarkoñago uvaptingnullo illipsing-
nullo. Niüvertunnulle pissinniariartoritse
piksapsingnik nangminiksapsingnik. Pissin-
niariartortillugit uiksak tikkipok, oppalung-
ersimajut itterkattigivæt uiksab iglunganut
nerrimakattiginiardlugo, upkuak parngna-

nertauvok tagva. Kingorngattigut uigasuit ipkoa sillaitut kailaurivuttauk, okarput: Nalegak, Nalegak upkuerutittigut. Kioveille okarlune: Ahañerik okaupapse, illitaringilapse. Tamanna pivlugo pigaritse, uvlok taimna, uvlub nellunaikuttangalonët nellogapsiuk, Innum Erngninget tikkitsomar vinga.

Taimaitsomarpok, sorlo angutib nuñame assianut aularomajub kivgenne kaikoveit, perkotine tuñiveit taipkonunga. Illanget tunniva talentiñik (kēnaujennik) tellimanik, aipa marrungnik, pingajuet attautsemik, attunīt namaksilerlugit tunniveit. Tuavilune aularpok. Tellimanik talentiñik pijok, niorgotigiartoramigit tellimanik assingiñik talentiñik illaveit. Taimaktauk marrungnik talentingnik pijok, assingiñiktauk marrungnik illagivæk. Attautsemigle pijok nunna itterselleriartorpa, attañerijame kēnaujanga iserpa. Mattoma kingorngane kivget ukkoa attañinget tikkipok kiglissiniaromavlugit. Tagva sakkerpok tellimanik tallentinnik pijok, assinginnik talentiñik tellimanik neksardlune okarpok: Attañek, talentiñik tellimanik tun-

nilauramga, ahak, assinginnik tellimanik talentiik illavakka. Attaninget okautiva: Namagivagit, issumagiktotit sukkosijuitotillo kivgak, ikkituñut nertornardlutit pinniaravit, uñungnersennik pititsomarpagit. Nalekavit kuvianarninganut itterit. Sakkerivoktauk marrungnik talentingnik pijok, okarlune: Attannek, marrungnik talentingnik tunnilauramga, ahak, assingnik marrungnik illavakka. Attanninget okautiva: namagivagit, issumagiktotit sukkosijuitotillo kivgak, ikkitun-
 nut nertornardlutit pinniaravit, unnungnersennik pititsomarpagit. Nalekavit kuvianarninganut itterit. Sakkerivoktauk attautsemik talentemik pijok, okarlune: Attannek illitari-
 gapkit, sivoranartotit angtausertotit, savijartotit karngartilaungitarnik, kattersijotit illilaungitarnik; taimak pivlugo sivoragama talentit nunnamut iseriartulauktara; ahak, pít pink. Attanninget kioylune okautiva: Ajourpotit erkeiasuktotillo kivgauvotit, illitaringamga savijartunga karngartilaungitam-
 nik, kattersijungalo illilaungitamnik: Tamaña pivlugo kënaujakotimnik tunnijjuk-
 saulauktotit kënaujennik tauksejunnut; tik-

kikuma perkotimnik illakartillugit akkilingardlugo. Tamaña pivlugo talentemik aksarsiuk, tuñilugolo tellimaujortuñik talentinnik pillingmut. Pekkartok sumik tuñijaujomarpok, uñuktunik pekkarkovlugo: Pekkangitorle aksartaujomarpok pinganik. Kivgak piungitok egissiuk tartorsoarmut, keatsainartomut aglerulatsainartomullo.

Innum Erngninga ānanaunerminut tikki-kune, Engilillo ajungitut tamaita illagillugit, iksivajomarpok iksivautamine ānaname, iñuit illunamasiatik sanganut kattititaujomarput. Tagva avititsomarpeit, sorlo mianersijub saugakotiñe arngnet avitipeit angutiñit; okpertut tallerpingme tungānut pititsomarpeit, okpingitulle saumingme tunganut. Nalekab tallerpingme tungānetut imak okautijomarpeit: Kaititse Atatama nægliktangit, nalegaunek kingormgutigissiuk, illipsingnut piarersimajok sillarsub kiglinganit. Kaktillunga, nerritilaukpapsinga. Iñeruktillunga, iñertilaukpapsinga. Tujormitillunga, itterkolaukpapsinga. Annorersimatillunga, āñnorartilaukpapsinga. Kannimaluktillunga, tækkojartorlaukpapsinga. Parngnanersima-

vingmetillunga, pullalaukpapsinga. Iduar-
 tut kiojomavæt okarlutik: Nalegak, kanga
 kaktotit tækkolaukpittigit nerritilaukpittigil-
 lo? iimeruktillutillonēt iimertillaukpittigillo?
 kangalo tujormitillutit tækolaukpittigit, it-
 terkolaukpittigillo? annorersimatillutillonnet
 annorartilaukpittigillo? kangalonēt tækko-
 laukpittigit kañimaluk tillutit, parngnaner-
 simavingmetillutillonēt, pullalaukpittigillo?
 Nalekab kiojomaveit okaulugit: Ahammerik
 okaupasse, ukkoa kattanguma mikkinersaujut
 illanget, sumik pigapsiuk, tagva pilaukpap-
 singa. Saumingminetunnut okaromagivok:
 Idlnitualugapse, uvamnit aularitse ikkoma-
 mut kañitsuitomut, piarer simajomut sata-
 nasemullo Engelinginnullo. Kaktillunga,
 nerritilaungilapsinga: Iimeruktillunga, iimert-
 tilaungilapsinga. Tujormitillungalo, itter-
 kolaungilapsinga. Añorersimatillungalo an-
 norartilaungilapsinga. Kañimaluktillungalo
 parngnanersimavingmetillunga, pullalaungi-
 lapsinga. Taipkoa kiojomarivæt, okarlutik:
 Nalegak, kanga tækkolaukpittigit kaktillu-
 tit, immeruktillutillonēt, tujormitillutillonēt,
 añorersimatillutillonēt, kannimaluktillutillo-

nēt, parngnanersimavingmetillutillonēt, kiygartnlaunggipittigit? Kiojomaveit okarlune: Ahammerik okaupapse, sumik ukkoa mikkinersaujut illanget pinginapsiuk, tagva pi-launginivapsinga. Tava tapkoa, ānernartorsoarmut nungusuitomut piomarput, idlaurtulle inogutemut najuksaungitomut.

Jesusib okautsiñe tamakkoa tamaita nagamigit, illiñiartinne okautiveit; Nellungilasse, uvluk marruk nāpennik, añiviksiolarput: Innum Ernngninga pititauniarpok kikkiektor-taukovlugo kejungmut senniingajolingmut. Taipsomane ajokertuijorsuit aglangniglo illissimajut, inuit angajokangillo kattilerput, ajokertuijorsub Kaifasemik attigub iglorsoanganut, ingmingnut okarput, kañok Jesuse nipporsallugo, tigulugolo tokkokovlugo. Okarpulle: añiviksiortillugo pinago, inuit kat-terkoñagit, inuit erksigigamikit.

§. 104.

Jesusib pinniarningit Mittwocheme.

JOH. XIII. 1—30.

Anniviksiorvik, nelliutitiñago, Jesusib nellunginamiuk, aularviksanne nelliutiltermet mattomanget nunnamit Atataminut; illanne nunnametut nægligamigit, taimaktank soraijunanne nægligitsainarpeit. Ununktome nerrigamik, Judasib Ischariotib, Simonib, erngninget omættingane satanasib kajungertimago, Jesuse pititaukovlugo tokkomut, Jesusib nellunginamigit aggangminut tamaita Atatab tunnilaungmagit, Gudemillo pigame, Gudemullo ama ainiarame; nerriarerame, nikovipok, añoratsõne perpeit, sailitamik tapsivlune pivok. *att* Iñermik kattaunjarsungmut kovisijok, illinniartime ittiggangit ubvalerpeit, sailitaminullo *attasta* tapsiminut allerterlugit. Simonemut Petrusemut pigame, tapsoma okautiva; Nalegak, ittikakka ubvaromavigit? Jesusib kiovlune okautiva. Pinniareksaramanna nellovet, kingorngagut nellojungnero

marpet. Petrusib okautiva: Ittikakka ub-
 varniatsengilattit. Jesusible kiova: ubvang-
 ikupkit, uvanne pikserotsomarpotit. Simo-
 nib Petrusib okautiva: Nalegak, ittikakka
 kisseta piñagit, aggakkalo niakoaralo pingmi-
 lugit. Jesusib kiova: Ubvarsimajub ittig-
 gangit kissimik ubvariakarput, illunane su-
 jungainame; illipselo sujungaipose, tamapse
 taimaingilase. Pitine ^{gin cantone} kausimagamiuk, o-
 karpok: Tamapse sujungaingilase. Ittig-
 gangit ubvaramigit, annoratsenne tiguveit,
 ama ingiler ^{name} pok, okautiveit: Kannok pigapse
 nellungilasse? Ajokertuijomik Nalekamiglo
 taivapsinga, okaluarpose taimainama. Sorlo
 uvanga Nalegap ^{se} ajokertuijipose, ittikesse
 ubvalaurapkit: taimaktauk illipsingnut itti-
 kapsingnik ubvartuksaugivose. Igsarëksa-
 mik tuñ ^{tsidje} yapse, illipsingnut imailiorkovluse,
 sorlo pigapse. Ahamerik, ahamerik okau-
 papse: Kivgak anginerungilak attañerminit,
 tillijaujorlonët anginerunginivok tillijiminit.
 Tamana kausimagapsiuk, pilloridlarpose,
 malliklugo pigupsiuk. Tamapse pingilapse;
 añerijakka nellunginapkit; aglait nellautse-
 kovlugit imaitut: Kakkojartorkattima tulle-

rarpanga. Manna mattominga okautivapse,
nelliutitinnago, nelliutilerpet, okperkovluse
uvangaujunga. Ahamērik, ahamērik okau-
papse: Tillijeksamnik illelliortub illellior-
pānga: uvamnigle illelliortub illelliorpa til-
liklertok uvainnik. U 764

Jesuse taimak okarame, aānernergigut kik-
salerpok, okarlune: Ahammerik, ahamērik
okaupapse: illapse pititsomarpānga. Illin-
niartut ingmingnnt tækkosautivut, koksa-
lerdlutik, nellitik okautaungmangæt. Illin-
niartingita illanget, Jesusib sakkiangine nel-
lajok nerritillugit, Jesusib nægliktinga, tam-
na Simonib Petrusib isingmikpa, apperekov-
lugo Jesusim okautigilauktanganik. Tapso-
ma Jesusib sakkianginut aigiaranerlune, o-
kautiva: Nalegak, kinauva? Jesusib kiova:

Tamucnāh *Tamucnāh*
Tavvlukumik missuktamnik tunniniartara
tamnavok. Tavvlukut missukpa, tuñilugo-
lo Judasemut Ischariotemut, Simonib erng-
ninganut. *Tamucnāh* Tavvlukut ēlaungmago, satana-
sib pullava. Jesusib okautiva: piomajet tua-
vi piñasuaruk. Suna pivlugo okautingmang-
ago, nerrekatingita tukkissingilæt. Illang-
it imak issumakarput, Jesuse taimak okau-

tigekarasugallugo, Judase poksali jarmet, pis-
siniarkovlugo piksamingnik, kattimaviksæt-
tik nelliutingmet, aglujunullonēt tunnekoy^{jiniara}
lugo piksangiinik. ^{temuinak} Tavvlukut Judasib pigā-
miuk, tuavilune aņivok, unnulerporlo aņing-
met.

§. 105.

MATH. XXVI. 14—16. MARK. XIV. 10—11.
LUK. XXII. 3—6.

Tagva Judase aivok ajokortuijorsoarnut
kappitainullo, okarkattikumavlugit, kannok
illilune pititsomavlugo tapkonunga, okalar-
melo pivok: Sumik tuņijomavissinga, illip-
singnut pititsomavara? Tamana tussaramit-
suk, kiviaisulerput, kēnaujeņik ungnijunnik
tellimaujortuņiglo tunnijoma^{tsivoci}lugo okarput.
Namagigamigit, angerpok, kingorngagut
tapkonunga pitinasuarpa nautsertorlune, in-
nuit katterkonnagit. ³⁰ ^{genit} pihabladlarkhōnagit

1/8 204

3 2 1

11602

218, 1

282

245

§. 106.

241 Jesusib pinniarningit Donnerstageme.

MATH. XXVI. 17—19. MARK. XIV. 12—16.
LUK. XXII. 7—13.

Sernakangituñik kakkojartoramik, uvlome sivorlerme añiviksiorutiksak saugarsuk tok-kuniaramitsuk, illinniartut Jesuse tikkipæt, apperivlugo: Nane akiksoriartorkovittigut, añiviksiorutiksamik saugarsungmik nerrini-arlugo? Illiñiartingne, Petruselo Johanneselo tillivæk, okautivlugik: Iglugaseksoarnut aileritik, itteruptik, iñuk angut paromarpattik iñertartok, tamna malliktikko ittervianut, iglum iñuanut okaritik: Ajokertuijub okauterkovätit; piviksara nelliutingmet, anniviksioromavunga illingne, illinniartikka illagil-lugit. Inniksamik angijomik unnertotilar-pätik idluarsimajomik; tagvane piksapting-nik äkiksoigitik. Aivuk tagva, sorlo okau-tingmagik naipipæk, añiviksiorutiksak saugarsuk äkiksorpæk.

§. 107.

Joh. XIII. 31—38. K. XIV. 1—31.

Tapkoa uttermennik, Jesuse okarpok: Manna Inum Erngninga nellojungnertitauvok, Gudelo nellojungnertitauvok tapsomunga. Gude tapsomunga nellojungnertitaugame, Gudibtauk nellojungnertijutigjomava ingmine, killamik nellojungnertijutigilarpa. Nægliktakka kittorngararsukka! sulle añikitomik neijorpapse; keñeromarpapsinga, sorlo Judikunnut okarpunga: aiviksara tikkinera ajorpassa, taimaktauk manna okautivapse. Perkojaktärmik tunnivapse, illipsingnut næglekowluse; sorlo nægligivapse, illipsingnuttauk næglekowluse. Illipsingnut næglükupse, innuit illunamasiatik kausimajomarpäse illinniartigigapse.

Simonib Petrúsib okautiva: Nalegak, namut ainiarkit? Jesusib kiova: aiviksammüt mañakut mallingnek ajorparma, kingörngagulle malligomarparma. Petrusib kiova: Nalegak, sög mannakut aiparinek ajorpigit? pivlutit inosera tuñjomavara. Jesusib kio-

va: Pivlunga innotsit tuñijomaviuk? Aham-
merik, ahamerik okaupagit: angutaunek nip-
lerkartinago missiarutigiomarparma pingasu-
arterlutit.

Illinniartinne okautiveit: Omættipsingne
kuksalañase. Gudemut okperitse, uvamnul-
okperitse. Atatama iglungane iñikset uñud-
larput: Taimaingipet, okantinajalaukpapse:
iñiksallioriartorpapse. Iñiksapsingnigle id-
luarsajartorkardlunga, utteromagivunga, u-
vamnut pititsomarpapse neijukamnetsainar-
kowluse. Aiviksaralo nellungilasse, apkullo
nellunginivasse.

Tomasib okautiva: Nalegak, aivikset nel-
lovavut, kañorlo apkut kausimavittigo? Je-
susib kiova: Apkotauvunga, miksekartoy-
lungalo innotetövunga. Atatamut pijokarn-
iængilak, kissiane uvapkut pigune. Illita-
rigupsinga, Atatagatauk illitarinajarivasse.
Manakut illitarivasse tækkulaurivasselo.

Filippusib okautiva: Nalegak, Atata tæk-
kolavut, namaksilarpogut taga. Jesusib o-
kautiva: akkunit neijutsainarpapse, illitarin-
gilarma? Filippuse! uvamnik tautuktub Ata-
tagatauk tautukiva. Sög okarkit: Atata

tækkolavut? Atatamnetunga, Atatagalo illumnepok, okperingilarma? Illipsingnut okarama, issumamnik okautingilapse, Atatamale illumnetub okartipānga. Atatamnetunga, Atatalo illumnepok okperissinga: ajorupsele tattaṁiniarnartitakka pivlugit okperissinga: Ahaṁerik, ahaṁerik okaupapse: uvamnut okpertok, uvaptut tattaṁiniarnartitsijomagivok, ukkonanget anginersennik piomarpok, Atatamut aigama. Sumik tuksiarupse attimne, pititsomavara illipsingnut, Atata nalainartaukovlugo Erngnerminit. Sumik tuksiaromarupse attimne, tunnijomavapse.

Næglíkupsinga, okautsikka mallingniarsigik: Atatarlo tuksiarvigiomavara, mañig ortijomik assianik tunnijaukovluse, illipsingnetsainarkovlugo issokangitomot, miksekar-tub annerngninganik, tamna okpingitut piginiāngilat, tækkunginamitsuk, illitarinagolo; illipsele illitarivasse, neijutsainarmasse, illupsingne-itsomarmet. Iliarsutitsomangilapse. tikkitsomarivapse. Killamiuniarpok sillarsub inungita tækkojomerpānga, illipsele tækkojomarpapsinga, inogama, inotsainaromagi-

vöse. Uvlome tapsomane kausimajomarpasse, Atatamnetunga, illipselo illumnetose, uvangalo illupsingnenama. Okautsimnik pijub mallingniktublo næglikpänga, uvamnigle nægliktok, Atatama nægligilarpa, uvangatauk nægligilarpara sakkervigilugolo.

Judasib Ischarioteungitub okautiva: Nalegak, sög uvaptingnut sakkeromavit, sillarsub innunginut piomannæk? Jesusib kiova okautivlugo: Uvannik nægliktub okautsikka malligomarpeit, Atatamalo nægliomarpapa, tikkilugolo inniginiaromarpavuk. Uvamnigle næglingitub okautsikka nalenginiveit; okausek tussajasse pigingitara, Atatable uvannik tilliklertub okausinga. Imitunnik okautilaukpapse neijortigilaurapse. Mannigorniktuble, Annernerum ajunginerum, Atatama tillijomartanget attimne, ajokertoromarpäse tamaiñik, illipsingnullo okautsimnik tamaiñik erkaititsomarpäse.

Ullapirsautekarkovapse, ullapirsautimnik tunnivapse: Sillarsum innungititut, ullapirsaumik tunningilapse. Kuksalañase erksidlaraselo omættipsingne. Tussalauktose okautigapse: Aularomarpunga, ama tikkitso-

marivapse. Næglikupsinga, kuviaisugajärpose, okautilaurapse: Atatamnut aivunga, Atata angnerongmet uvamnit. Mañale matominga okaupapse nelliutitinnago, nelliutikpet okperkovluse.

Mattoma kingorngagut ikkitunnik okaromarpunga illipsingnut. Tamattoma sillarsub attanninga tikkilerame, pittekaranele uvamne. Sillarsub iñungit kausimakovlugit, Atata nægligigapko, pinniaramalo sorlo Atatab perkovãnga. Manna nikovititse, aularta!

§. 108.

MATH. XXVI. 20—29. MARK. XIV. 17—25.

LUK. XXII. 15—20.

Uñulernet, arkangemit aggartut illagivlugit iglomut itterpok; nelliutingmet anniviksiorutiksamik saugarsungmik nerrinniardlutik, nerrimavingmut ingipok, tillijet arkangemit aggartut illagivlugit. Jesusim okautiveit: ✠ Killanadlalaupunga, anniviksiorutiksak saugarsuk una nerrijomavlugo illagiluse, ãniakartinnanga. Okaupapsele:

Dd

Kingorngagut mattominga nerrinjarungner-
 punga, Gudib nalegauningane namaksekartina-
 nago. Ermusiarsuk tiguva, kujalivlune o-
 karpok: Pigissiuk illuengarluse immersiuik.
 Nerritillugit Jesuse okarpok: Ahammerik
 okaupapse, illapse nerrekattima pititsomar-
 pānga. Siardlileramik apperivæt nellekard-
 lutik: Nalegak, uvangauniarpik? assialo
 uvangauniarpik? Kioveit okarlune: Arķang-
 emit aggartut illangeta, pogutamut missuk-
 terekattima pitilarpānga. Iñum Erngninga
 pititaulerniarpok, sorlo tapsominga aglaksi-
 mavok; innuk tamna kappianamek, Innub
 Erngninganik pititsijok. Innungmut tapso-
 munga ajunginersauvok, ernguiangongikune.
 Judasib pititinget, apperiva, okarlune: U-
 vangauniarpik Rabbi? Jesusib kiova: sorlo
 okartotit.

✱ Nerritillugit, kakkojak Jesusib tiguva, ku-
 jalivlune avgorpa, illinniartiminullo tunniva,
 okarlunelo: Tigullugo nerrissiuik, tagva ti-
 miga, tunniomartok illipsingnut: Imailio-
 ritse erkarlunga. Taimaktauk ermusiarsuk
 tigugiva nerriareramik, kujalivlune illinni-
 artiminut tamna tunniva okarlune: Tamapse

tagvanget imēritse, tagva Auga, Testamenti-
tāb aunga, tamna illipsingnut unnuktunnullo
kovijok, ajorningit pejarlugit. Imailioritse
immilerangapsiuk erkarlunga. (1 K. 11.)
Ahaṁerik okaupapse: Mattoma kingorn-
agut imērogungnerpunga napartub weinelik-
sab iptinganik, uvlok tamna nelliūtittinnago,
nutautillugo imilerupko illagivluse, Atatama
nalegauningane. 12300. 79.

§. 109.

LUK. XXII. 24—38.

Illinniartut ingmingnut akkirartutilerput,
kina akkonnermingne angineromanget. Je-
susib okautiveit: Nuṁametut attañersuit at-
tanniojartortut, pitsartudlartut tajjauvut at-
tañernik saimajuñik. Illipsele taimailernia-
rase; illassele angnek nuk kardlitun-itsomar-
pok. Kina attannionersauva, nerrioving-
me iksivajok, kivgartortorlonēt? taimnaungi-
tok nerriovingme iksivajok? Uvangale ak-
konapsingne kivgatun-ṛpunga. Illipsele nei-
jutsainalaukpapsinga kappiaisuklunga, na-

legaunek tuñiomarpara illipsingnut, sorlo Atatama kæilaukpa uvamnut, nerriluselo immeromarpose nerrimavimne nalegaunimnetome, iksivaluselo iksivautenne, Israelib kinguvangit arkangemit aggartut erkartorlugit

Nalegak okarpok; Simon, Simon, ahak, Satanasib piomagalloarpåse karngatitsivigiomavluse sorlo kakkojekset piñerpeit. Uvanga le pivlutit tuksiarpunga, okpernitit sorerkonago. Kingorngagut ama sagiaruit, kattangutittit nækkorsitilaumigit. Petrusib okautiva: Nalegak, piarersimavunga, aiparillutit parngnansimavingmut tokkomullo. Jesusib kiova: Petruse, okaupagit, uvlome angutaunek niplerkartinago, missiarutigilarparma pingasuarterlutit, illitarinanga okarlutit.

Ama okautiveit: Tillijakattalaurapse pøkkarase, ikpiarsukarase, ittiggagutekarase, taipsomane ajorsarkise? Kiovæt: aukak. Jesusib okautiveit: Mañale pøkkartub næksarliuk, ikpiarsuglo aglæt, Taimaitokangituble añoratsañe tuñiliuk, saviksoarsiniarlune pille, Okaupapse: nellautsimalerputtauk aglait uvamnik aglaksimajut imaitut: Ajortulliartut

akkornganut kittitaujok. Uvannik aglait
aglaksimajut namaksiomarput. Kiovæt:
Nalegak, ahak, tagva saviksudsæk! Okau- 79
tiveille: namakpuk.

§. 110.

MATH. XXVI. 30. MARK. XIV. 26.

JOH. XV. 16, 17.

^{mik} Nakudlartut tuksiarutsit nagamikit, Jesuse ^{odun}
okarpok:) weineliksak idluartok naparto- 129
vunga, Atatagalo weinelingmik perorsëvil- 0.2
liorpok. Akkerkut uvannetut paungakangi-
tut tamaita pejaromarpeit; paungakartulle
tamaita idluarsaromarpeit paungakangarkov-
lugit. Maña sujungaipose okausera pivlugo,
okautigijara illipsingnut. Illumnetsainaritse,
uvangalo illupsingnetsainaromavunga. Sorlo
akkerok ingminit paungakangitok, weinelik-
sab napartungane ingikune, taimaiposetauk
illumnetsainarniængikupse. Uvanga weine-
liksak napartovunga, illipse akkerovose. U-
vannetsainartok, uvangalo tapsomanetsai-
narlungalo, paungakarviovok unnuktunik;

pigingikupsinga, ajungitulliarnermik sappi-
lerpose. Illumnetsainarniængitut egitaular-
put, sorlo akkerkut pannertut, imaitut katti-
peit, ikkoṁamut egillugit ikkoalaklugit. Il-
lumnetsainarupse, okautsikkalo illupsingnet-
sainarpetta, tuksiaromagupse piomajapsing-
nik tamaiñik tuñijaujomarpose tagva. Ta-
makkonunga Atataga nakkorijaujomarpok,
unnuktunnik ajungitulliarpackupse, taimak
illinniartigijomarpapse. Sorlo Atatama næg-
likpänga, taimaktauk nægligivapse. Næg-
lingnimnetsainaritse. Perkojakka mallikup-
sigik, næglingnimnetsainaromarpose, sorlo
Atatama perkojangit mallitsainarivakka næg-
lingninganetsainarlarmalo.

Imaitunnik okautivapse, kuvianarnera il-
lupsingnetsainarkovlugo, kuviaisungnisse na-
maksitsainarkovlugo. Tamedsa perkojara, il-
lipsingnut næglekovluse, sorlo nægligivapse.
Næglingsakangilak imaitomit, illæñarijañe
pivlugit innoserminik tunnijok. Illæñari-
vapse, okautsikka mallikupsigik. Mattoma
kingorngagut kivgeñik taijomangilapse, at-
tañerijame pinniareksangit kivgab nellum-
magit. Okautivapsele, illænnarigapse: Ata-

tamnit tussartamnik tamainik nellojungner-
tinapse. Anneringitapsinga, annerivapsele,
ikkajorluselo, ajungitulliariartorkovluse, a-
jungitulliarnisse mallitsainarkovlugit, sumik
attimne Atatamut tuksiarupse, tunnijaukov-
luse.

Taimak perkovapse, illipsingnut nægle-
kovluse. Sillarsum innungita omigippasse,
erkarissiuk, omigikarpänga illipsingnit. Sil-
larsub innungita illagigunise, nægligigallo-
arpäse. Sillarsuble innungita illagingina-
mise, tapkonanget annerigapse, tamaña piv-
lugo sillarsub innungita omigiväse. Okausera
erkarissiuk, okautilaurapse: Kivgak angine-
rungilak attannerminit. Kappiaisuktina-
minga kappiaisuktitsomariväsetauk. Sorlo
okautsikka mallikamikit, taimaktauk okau-
sisse malligomarpeit. Imailiortitsomaväse
attera pivlugo, uvamnik tilliklertok illita-
ringinamitsuk. Tikkisimangikuma tamat-
tominga okautijartorlugit, ajortokatsengilet;
mañale ajornitik missiutigijeksaringileit.
Uvamnik omisuktub omigigiva Atataga.
Akorngane tattaminiarnartitsilaungikuma as-
sima sappertangiñik, ajortokatsengikalloor-

put. Mañale tækkolaunerpeit, taimailutik, uvangalo Atatagalo tamamnuk omigivatiguk. Okausek una perkojamingne aglaksimajok nellautsekovlugo, imaitok: sullinatik omigivãnga. Mañigorniktuble tillijeksama Atatamit, miksekartub annernerub, Atatamit pi jub tikkikunise, okautigijomarpãnga, illipse-tauk okautigijomarpapsinga, neijorapsinga kiglinganit.

Imaitunnik okautilaukpapse siñaungasarkoñase. Illagëngnermingnit avitsomarpãse, nelluitsomarpok, illipsingnik tokkotsijut Gude mattominga kivgartorasugivæt. Taimailioromarpãse, Atatalonët uvangalonet illitaringinamittiguk. Tamattominga okautivapse, nellitikipet, erkaikovluse, taimak okautilaurapse. Kiglinganit taimak okautilaungilapse, neijorapse. Mañale uvamnuk tilliklertomut aivunga, illipsingnit imak apperijokangilak: Namungarniarkit? taimaitomigle okautilaurapse, omættisse kiksavaksoadlarput. Okpernartomigle okaupapse: illipsingnut idluarpok aigama. Aingikuma mannigorniktub tikkineijængilãse. Ainiamale, tillijomarpara illipsingnut. Tikki-

kune, sillarsub innungit nellojungnertitso-
marpeit ajortorsoarmik, idluartorsoarmiglo,
erkartuivingmiglo. Ajortorsoak pivlugo, ok-
peringimanga. Idluartorsoak pivlugo, Ata-
tamut aigama tækkojungnerpapsingalo. Er-
kartuivik pivlugo, tamattoma sillarsub at-
tañinga erkartortaungmet.

Sulle unnuktunnik okausiksakarpunga il-
lipsingnut, mañale tussarlugit sapperpasse.
Ipsoma miksekartub annernerub tikkitsom-
marunisse, pititsomarpase okpernartunnut
tamainnut. Ingminik okarniænginame, tus-
sartaminigle okaromarpok, nelliutuksello o-
kautigiomarpeit illipsingnut. Tapsoma nel-
lojungnertijutigiomarpãnga; uvamnit pio-
marpa, okautigilugo illipsingnut. Atatama
pingit tamaita pigivakka. Tamaña pivlugo
okarpunga: uvamnit piomarpa, okautigil-
lugo illipsingnut.

Killamik tækkuniængilapsinga: ama kil-
lamiojungnerpet, tækkojomarpapsinga, Ata-
tamut aigama. Illinniartingita illangit ing-
mingnut imak okarput: kañok una okartok,
uvaptingnut imak okarame: Killamik tæk-
kuniængilapsinga, ama killamiojungnerpet

tækkojomarpapsinga, Atatamut aigama? Tamana pivlugo okarput: kañok una okartok, killamiojungnerpet? Okausinga nellovavut. Jesusib kausimagamigit, apperijomangmatsuk, okautiveit: Tamna apperkotigijasse, illipsingnut okarama: Killamik tækkuniængilapsinga, ama killamiojungnermikpet tækkojomorpapsinga. Ahammerik, ahammerik okaupapse: Kealuse ogguaromarpose, sillarsarmiulle kuviaisugomarput, illipsele kiksaromarpose, kiksautiginiartasse kuvianartomut satsomarpok.

Arngnak ernisuklune, kiksarpok, erniviksañe nelliutingmet: nutararsugle erniarigamiuk, kappiaisungnerilauktane erkaumajungnerpa kuviaisungnermut, iñuk erngniangongmet nunnamut. Illipsetauk manna kiksarpose, tækkojomagivapsele, omættisse kuviaisugomarput, kuviaisungnisse pereksauniængilak. Uvlok taimna tikkipet, appersorniat-sengilapsinga. Ahamerik, ahamerik okaupapse: sumik attimne Atata tuksiarvigigupsiuk, tuñijomarpase. Sulle tuksiængitose sumik attimne. Tuksiaritse tuñijaujomarpose, kuviaisusisse namaksekovlugo.

Taimak adsigëktuñik okautigilaukpapse; nellintsomarpok, adsigëktunnik okautiniarungnerapse, tussageksanik Atataga okautigiomarpara illipsingnut. Uvlok tamna tuksiaromarpouse attimne; okautingilapse, Atata pivluse tuksiaromavlugo: Atatab nangminek næglingmasse, næglikapsinga, okperilungalo Gudemit pijunga. Atatamit añijunga, nunnamut pijunga. Nunna ama kemëgomarpara, Atatamut ailerlunga. Illiñiartingita okautivæt: Ahak manna okautsiñik tussagesennik okarpotit, adsigëktuñik okangilatit. Manna kausimavaptigit, tamaita nellunginangne, appersoriakangilatit. Taimaitomik okperigaptigit Gudemit añijotit. Jesusib kioveit: Manna okperpose. Ahak, nelliutso-marpok, tamañalo nelliusimavok, tamapse ingmikuartilluse siamartaujomarpose, kissimautilungalo kemmagomarpapsinga, kissimaungitungale, Atatab neijormanga. Taimak okautivapse, illumne ullapirsautekarkovluse. Nunname kappiaisutekarpose; man-nigoritsele, ajugaugama sillarsoarmut.

Taimak Jesuse okarame, killangmut arlorpok, okarlune: Atatak, manna nelliutivok,

Erngnerit änanausilaumiuk, Erngnerpittauk änanausikovlutit: Pitsartutilaurangne iñungnut tamainut, tamaita tapsomunga tunnijattit tapsoma tunnekovlugit iñotsemik nungusuitomik. Tamañale iñogutauvok nungusuitok, illingnik, okpernartovlutit Gudetogavit, illitarilutit, tillijello Jesuse Kristuse illitari-lugo. Nuñame änanausilaukpagit, uvamnut perkojet namaksivara. Atatak, maña illingnit änanausilauminga, kaumajomut pigilauktamnut, sulle illingnenama, sillarsoakarkartiñago. Atternik nellojungnertipakka iñuit, uvamnut tunnijattit, nuname añerijattit. Pigigalloartattit, uvamnulle tuñijattit, okautsil-lo tapkoa nalekpeit. Maña nellungileit, tamaita tunnijattit, uvamnut, illingnit pivut. Okautsitet tamaita uvamnut tunnijattit, tunnigivakka tapkonunga, tapkoa torkorpeit, illissimatsiarpänga illingnit pijunga, okperluttiglo tillilauramga. Maña makkoa pivlugit tuksiarpunga. Sillarsub iñungit pivlugit tuksiængilanga, tuñijattit uvamnut pivlugit tuksiarpunga, igvit pigigangne. Pikka tamaita pijattit, pitittauk pigivakka. tapkonunga änanausijauvunga. Nunnametsungnerpunga,

makkoale sulle nuñameput, uvangale illingnut kaivunga. Ajungitotuak Atatak, sapputikit atterne, tunnijattit uvamnut, attausiokovlugit, sorlo uvaguk. Nunname neijordlugit sapputilauktakka atternut. Uvamnut tunnijattit sapputilaurivakka, tapkonanget assiojokangilak, Judase kissime, assiojokitorngak, aglait nellautsekovlugit. Mannale illingnut kaivunga, taimak okarpunga, sulle nuñamedlunga, kuvianarnimnik pekkatsainarkovlugit illumingne. Okautsitit tuñivakka, sillarsuble iñungita omigiveit, illaginginamikit, sorlo sillarsub innungita illagingilångatauk. Makkoa nuñamit neksarkovlugit illingnut, tuksiængilagit, ajortomit sapputijaukovakka illingnut. Sillarsub iñungita illagingileit, sorlo illaginginivångatauk sillarsub iñungita. Okpernarusernut ajorungnertikit, okautsitit okpernartotovut. Sorlo nunamut tillilauranga, taimaktauk tilligivakka nuñame. Makkoa pivlugit tunnerutigijunga tokkoteksangordlunga, ajorungnertitaukovlugit miksekartomut.

Tuksiængilanga ukkoangineit pivlugit, tuksiarpungale pivlugittauk, okperomartut

uvamnut, ukkoa okausingiñut; illunamasia-
 tik attausiutsainarkovlugit sorlo igvit Atatak
 illumnepotit, illungnetsainarpungalo, tai-
 maktauk taipkoa attausiutsainarkovlugit il-
 luptingne, sillarsub iñungit okperkovlugit
 tillilauramga. Ananavaksoak, uvamnut tun-
 nijet, tunnivaratauk tapkonunga; attau-
 siokovlugit, sorlo attausiovoguk, tapko-
 nanetsainarlungalo, illumnetsainarluttilo, at-
 tausiutsainarkovlugit: (sorlo innutauk) Sil-
 larsub innungit kausimakovlugit tillilau-
 ramga, tapkoa næghikpattit, sorlo næg-
 ligivarma. Atatak iñuit uvamnut tunnijettit,
 nejjukamnetsainarkovakka, ananaiminnik
 tækkokovlugit, tunnijarnik uvamnut; nægli-
 gigamga, sillarsoak pingortitaukartinnago.
 Idluatsainartorsoak Atatak, sillarsub iñung-
 ita illitaringilätit, uvangale illitarivagit, tap-
 koalo kausimavæt, tillilauramga. Atternik
 tapkoa nellojungnertipakka, amalo atternik
 nellojungnertitsomavakka, uvamnut næg-
 ligutsit, tapkonanetsainarkovlugo, uvanga-
 tauk tapkonanetsainarlunga.

§. III.

MATH. XXVI. 30—35. MARK. XIV. 26—31.

LUK. XXII. 39. JOH. XVIII. 1.

Jesuse taimak okarame, iglugaseksoarnit aāivok, kidronmik attiggub kūbigloanut pivlune, illusine attordlugo, orksuktalingmut kakkamut pivok, illiñiartingitalb mallikpæt. Jesusib okautiveit: Unnuak tamanna tamapse sinnaungasalarpapsinga. Aglaksimangmet: Mianersijok unattadlarpara, saukello siamartidlarput; makkikumale tokkungajunnit, sionapsingne Galileamut ijomavunga. Petrusib kiova okaudlugo: Illunamasiatik siñaungasarpattit, sinnaungasarniængilagit. Jesusib okautiva: Ahammerik okaupagit, unnuak tamanna angutaunek niplerkartiñago marroertorlutit, missiutilarparma pingasnarterlutit. Petruse okarpok ama: Tokkokatigigupkillonēt, missintijomanglagit. Taimaktauk illinniartut illunatik okarivut.

12403

Ee2

7402

108

§. 112.

MATH. XXVI. 36—45. MARK. XIV. 32—42.
 LUK. XXII. 40—46. JOH. XVIII. 1—2.

Jesusib illiñiartiñe illagivlugit iglorsoar-
 mut avalluliorsimajomut tikkipok Gethsema-
 nemut attelingmut, perorsëvik tagvanemet,
 illinniartiñe illagivlugit Jesuse tagvunga it-
 terpok. Judasible pititinget nellunginiva
 perorsëvik tamanna, Jesuse unnuktunnik tag-
 vunga pivangmet illiñiartiñe illagivlugit.
 Tagvunga pigame, okautiveit: Tamaunga
 ingititse taikunga tuksiariartortillunga. Pe-
 truselo, Jakobuselo, Johañeselo, Zebedæusim
 erngnæk illagiveit. Kiksalerdlune sajjud-
 lalerpok kappiaktoadlarlune. Jesusib imak
 okautiveit: Tarniga kiksarpok tokkomut,
 tagvanetitse pigarkattigissinga. Keñekpeit
 tava millatib tupvingatun ungasiktigiomut,
 nuñame pamangavok, tuksialarmelo, ajuga-
 kangipet, nelliutib tamanna kangerkovlugo,
 imak okarpok: Abba, Atataga! ajornængi-
 pet, tamaitale ajnngilattit, ajugakanginavit,

ermusiarsuk una peruk uvamnit, piomajam-
nigle pitsengilatit, perkojet pille!

Illinniartinne sinniktut tikkipeit, Petrus
okautiva: Simone sinnikpit? Killamiarsuk
pigarkattiginiengilapsinga? Pigarluselo tuk-
siaritse oktorlungnartomut pekkoñase. An-
nernek piomagalloarpok, uvinigle sangepok,
Aipeksanganik ama tuksiariartorpok, okar-
lune: Atataga, ermusiarsuk una uvamnit pe-
reksaungikune, kissiane imilerupko, perkoser
nut pille! Ama uttermigame, sinniktut tik-
kiniveit, isingillo okumaimetta uerngarner-
mut, kigusiksettiglo tapsomunga nellovlugit.
Tagvunga kemekpeit, pingajuksanganiglo
ama tuksiariartorpok, okautsit taipkoa at-
tordlugit. Engelible killangmit sakkerpa
nækkorsititsartordlugo.

Tokkomut aulaumajartitaugame, tuksia-
marilerpok, kaggudlarlune kugviulalarmelo.
(Ebr. 5, 7.) kiægungningit kuttitun auktun-
itut nuñamut kattalerput. Tuksiarnernit
makkiname, illinniartinne kiksarnernut sin-
niktut pingajuksanganik tikkinamigit okau-
tiveit: Maña sinnikluselo merngoerseroma-
vise? Namaksivok tagva! makkititse, tuksi-

arluselo, oktorlungnartomut pekkonnase, Ahak, nelliusimavok, Innum Ernngninga pititaularpok ajortulliartut aggangiñut. Makkititse aularta! Ahak, tamanepok uvammik pititsijok.

§. 113.

MATH. XXVI. 47—56. MARK. XIV. 42—52.
LUK. XXII. 47—54. JOH. XVIII. 3—12.

Sulle taimak okartillugo, ahak, Judase, arkangemit aggartut illanget, tikkilerpok, sorsuktorsuit, ajokertuijorsuillo Farisæerillo kivgangit illasearileramigit; taipkoa nenneroarlijarlutik, saviksoarlijarlarmiglo, ajaupialijarlarmiglo tikkipæt. Jesusib tamaita, kañok pijauniarame nellunginamigit, annivlune okautiveit: Kina kennerpissiuk? kio-væt: Jesuse Nazaremiok. Jesusib okautiveit: Uvangaungunga. Judasib pititinget nænger-kattigiveit. Uvangaungunga Jesusim okautingmagit, kingorpiusardlutik nuñamut niverput. Ama apperiveit: Kina kennerpissiuk? Okarput: Jesuse Nazaremiok. Jesusim okautiveit: Uvangaungunga okautilauk-

papse: kennerupsinga, makkoo aulalaungmit.
 Okausingit nellautsekovlugit, imak okalaurame: Assiojilaungilanga uvamnut tunnijarnik. Pititsijuble nellunaikutamik tunni-
 veit, okarlune: Kunnilartara taimnauvok, tigusiuk aulartaililugolo. Tuavidllune Jesusemut pivok, okarlune: Rabbi, ajokertuijok, sallutitauvotit, kunnikpa tagva. Jesusible okautiva: Illaenara, sög tamaunga pivit? Judase, Innum Erngninga kunniklugo nollonaijardlugo piviuok? Jesuse tikkipæt aktorlugo tiguvæt.

Neijortingita, kannok illiortokalermet, tækkogamitsuk, okautivæt: Nalegak, saviksoarmik attortuksauvita? Illanget Simon Petrusse saviksiokarame, amuva, ajokertuijorsubkiyganga ullimavlugo, siuta tallerpia nakkarpa, kiygak tamna. Malchusemik attelika Jesusib kioveit, okautivlugit: Issumamingvnik pillit. Siuta aktorlugo mamitipa. Petrussemut okarpok: Saviksuit kenailitanganut poleruk! Saviksoarmik attortok, saviksoarmut pijaunajarivok. Issumangilet, sullemanna Atataga tuksiarvigigupko, tapsomaq tillitsomarpänga. Engelinnik unnuktorsoar.

nik, Legioniñik arkangemit aggartuñik sap-
putijiksamnik? Ermusiarsub iñanga iñer-
niengilara, Atatama tnnijanga uvamnut?
Aglait uvamnik kannok nellautsiniarpæt?
Mañale taimaitsomavok.

Taipsomane ajokertuijorsuit, kattimaviub
kappitangillo, angajokaijello tigu-jartortine,
Jesusib okautiveit: Sorlo iñuartømut tikkito-
se, saviksoarlijarluse ajaupiarlijarlapselo tigu-
jantillunga. Uvlut tamaita neijortigilauri-
vapse kattimavingme ajokertuivlunga, aktu-
laungilapsinga aggangmut attautsemullonēt.
Tamedsa nelliunisse, tærtublo pitsartuninga.
Tamakkoa illunatik imailivut, nellautaijut
aglangit nellautsekovlugit. Tava illinniar-
tingita illunatik kemerpæt, kemavlutiglo.
Innuosuktuble mallikpa, satomik annoramik
attivlune. Innuosuktulle tamna tiguvaet.
Annoratsane sapkopa, annorerdlune kema-
vok taipkonanget.

§. 114.

MATH. XXVI. 57—68. MARK XIV. 53—65.

LUK. XXII. 54, 55. 63—65.

JOH. XVIII. 12—24.

Sorsuktovaksuillo, kappitangelo, Judikullo kivgangita Jesuse tiguvæt, kellersorlugolo Hannasemut åkarpæt, Kaifasib sakkianut, okkiome taipsomane ajokertuinerongmet. Taimnaujok Kaifase Judikuñut okartok, idluarpok iñub attautsib innuit illunaita tokkotigippagit. Hannasible kellersimatilugo tilliva Kaifasemut ajokertuijorsoarmut, tagvunga ajokertuijorsuit angajokajjello aglangniglo illissimajut illunatik kattimavut.

Simonib Petrusib, illinniartublo asiab Jesuse kingornganit mallikpæk. Illinniartok tamna illitarnartok ajokertuijorsoarmut, Jesuse aiparivlugo ajokertuijorsub iglunganut itterpok, Petrusese upkutsab sillatanetok. Illinniartok tamna, ajokertuijorsoarmut illitarnartok, annivok, arngnak, upkutsab ndsertortinga okautiva, Petruselo ittertipa. Kivget avalub illuet kerkane ikkomamik ik-

terdlutik, tagvane iksivalerput. Petruse ak-
korngennut ingipok tækkojomavlugo, kañok
illiortaumangæt, kissakejarlune ikkomamut.

Jesuse ajokertuijorsub apperiva illinniar-
tinginiglo ajokertutinganiglo. Jesusib kiova:
Innuït tamaita tussartillugit, okartunga, il-
linniarvingme kattimavingmelo ajokertuitsai-
nartunga, Judikut illunatik tagyunga nalegi-
artormetta, terliarlugit okangimariktunga,
sög makkoninga appersorpinga? Okautsim-
nik tussartut appersorlikit, okautsikka tap-
koa kausimaveit, kanoetomiglonët okautilau-
rapkit, nellungilæt. Taimak okartillugo,
kivget tagvane nængertut illangeta, Jesuse
erksarpa, okarlune: Ajokertuijorsoak taimak
kioviuk? Jesusib kiova: Okauserlukuma,
sukutsia idluimanget, nellunailiuk: Idluarto-
migle okalaurama, sög erksarpinga?

Ajokertuijorsuit angajokajjello kachimio-
jullo illunatik sæglutiksarsiorput Jesuse piv-
lugo, tokkotsomavlugo, nachvangillele. Un-
nuktnt okautigiludlarpæt, sægløvlutik, okau-
singit adsigengilet. Kingorliovlutik marruk
sægløvlutik passiklertuk sakkerpuk okardlu-
tik: Tussalaukpavuk, imak okartok: Gudim

iglunga aggangnut sennamajok asserortitso-
 mavara, uvlunne pingasune assianik senna-
 jomarpunga, aggangnut sennamangitomik.
 Sulle okausingit adsigengilet. Tagva ajoker-
 tuijorsoak nikkovipok, kerkane nængerlune,
 Jesuse apperiva, okarlune: Kiungilattit ta-
 makkoa pivlutit, passidlarmattit? Jesusele
 niplerlune kiungilak. Ajokertuijorsub ama
 okautiva: Tokkosuitub Gudib kenanget
 sangane appersorpagit, okautittigut, Kris-
 tuseomangarpit, Gudib nakoridlartab Erng-
 ninga? Jesuse okarpok: Ahaila, uvangau-
 junga. Okautivapse: mattoma kingorng-
 agut Innum Erngninga tækkojomarpasse ik-
 sivalertok pitsartojub (Gudib) tallerpiet tung-
 äne, killaublo nuvujangittigut akkartok. Ta-
 va ajokertuijorsub annoratsenne alliktorpeit,
 okarlune: Gude okarnerlutigiva, okautsarea-
 karungnerpogut, ahak, maña Gudeovlune
 okarnerlungninga, tussarpasse, kañok issu-
 mavise? Tapkoa illunatik tokkokovæt, okar-
 lutik? Tokkoteksauvok tagva. Kēnanga
 ketserarpæt, angutillo Jesusemik tigusijut,
 mittautigivæt, kenangalo mattovlugo erksar-
 pæt, okarlutik: Kristuse, nellautalertigut kia

erksarpätit, assinginut uñuktuñut okausilung-
nut okautigivæt, kivgello kēnanga tigluk-
pæt.

1283

§. 115.

MATH. XXVI. 69—75. MARK. XIV. 66—72.

LUK. XXII. 56—62.

JOH. XVIII. 17. 26, 27.

Petrusele avalut illuane iksivajok, ajoker-
tuijorsub kivganget, arngnab upkutsamik ud-
sertortub, Petruse ikkomamut kissakejartok
tækkogamiuk, tækkunalerpa okarlune: Tam-
natauk aipariva. Petrusemullo okarpok:
Iñub tapsoma illiñiartigingipätit. Missiar-
porle, illunatik tussartillugit, okarpok: Taim-
naungilanga, illitaringilaralonët, okausitillo
nellogivakka. Pamut pingmet, angutaunek
niplerpok. Upkuakullo añingmet, arngnab
tamna kivgab, assiello Petruse tækkogivæk,
nejjutunnut okarpuk: Tamna (Jesusib) illa-
gilauktangita illanget, Jesuse Nazaremiok
nejjortigiva. Apperivæk: Tapsoma (Jesusib)
illiñiartigingilätit? Missiarivok ama, Güde
taivlugo, okausiluklune: Iñuk tamna illita-

ringilara. Killamiojungnermet, ajokertui-
 jorsub kivgangita illanget, angutib, illalik
 tapsominga, Petrusib siutailauktanganik, o-
 kalerpok: Ahaṁerik, tamnalō aiparilauriva,
 Galilæamiongmet. Petrusemullo okarpok:
 Perorsēvingme tækkolaungilagit tamna illa-
 givlugo? Tagvanetut okautiveæt: Ahaṁerik,
 tapkoa illagivätit, okausivit nellunailivätit.
 Petrusē ama missiarivok, okarnerluḱlune,
 Gude taivlugo, okartok: Innuk tamna okau-
 tigijasse illitaringilara. Sulle taimak okar-
 tillugo, angutaunek aipeksanganik niplerpok.
 Nalekab keviardlune Petrusē tækkuserpa.
 Nalekab okausinga Petrusib erkarpa, okau-
 tilaungmago: Angutaunek marruertorlune
 niplerkartinnago, missiutilarparma pinga-
 suarterlutit. Petrusē tava annivok keavak-
 soadlarlune. 365/1

§. 116.

Jesusib pinniarningit Freitageme.

MATH. XXVII. 1, 2. MARK. XV. 1.

LUK. XXII. 71. XIII. 1.

Kaulermet, inuit angajokangit ajokentuijorsuillo aglangniglo illissimajut kachimio-lerput, Jesuse pivlugo, ingmingnut okarlutik, tokkotsomavlugo. Kiglissiniarviksoarmingnut apæt, ama kiglissiniarlugo, okarlutik: Kristuseoguit, okautittigut. Okautiveille: okautigupse, okperiniængilapsinga. Apperigupsele, kioniængilapsinga, aularkoniængilapsingalonët. Taimaitomik, mattoma kingorngagut Innum Ernngninga iksivajomarpok ajugakangitub Gudib tallerpiet tungäne. Illinamasiatik okarivut: Gudim Ernngnerivätit? Okautiveit: sorlo okartose, taimnaujunga. Tapkoale okarput: Okautsareakarungnerpogut, nangminek okartok tussarap-tigo. Illunatik kattimajut nikkoviput. Jesuse ama kellersoreramitsuk, Kaifasemit au-

larutivat, kiglissiniarvingmut, Pontsiuse Pilatusemut, uñertorpæt.

§. 117.

MATH. XXVII. 3—10.

Judasib pititinget tækkogamiuk tokkomut perkungmatsuk, kakkialerpok, kēnaujet ipkoa ungnajut tellimaujortullo uttertipeit, ajokertuijorsuñnut innuit angajokangiñnut okardlune: Ajortulliar tunga, pingitok auk pitinapko. Tapkoale okarput: Uvagut pingilagut, igvit pivet. Kēnaujet ipkoa Gudim iglunganut eginamigit, kēnavok, nangminek kimit-sartorpok, kattekkamelo singakpok, ergavingit illunatik añivut. (Act. I. 18.)

Kēnaujet ipkoa ajokertuijorsuit tiguveit, okarlutik: idluangilak, ukkoa illivlugit Gudim iglunget iklervinganut, aungmik akkekalaungmetta. Tamanna pivlugo ingmingnut oharput, machaliortub perorsēvinga pissiarivat kēnaujennut tapkonunga, tujormitset illuviksangañik. Tamanna pivlugo perorsēvik taimna taivat aub (akkinganik)

perorsëvinganik sulle uvlome. Nellautsimavut tagva nellautajjub okausingit, imak okartok: Israelib kingüvanginnit kënaujet ipkoa ungnijut tellimaujortullo tiguveit, akkiksaukolauktanget, tapsoma akkinga, akkilliutigivlugit machaliortub perorsëvinganut, sorlo Nalekam okarkovänga.

§. 118.

JOH. XVIII. 28—32.

Judikut iglomut kiglissinniarvingmut ittingilet, ivsornarasugællutik, aņiviksiorutik-sak säugarsuk nerriomavlugo. Taimak pivlugo Pilatusim annivigiveit, okarlune: Kannoëtomik passitiksakarkise innungmut omunga? Tapkoa kiovlutik okautivæt: Tamna ajortullialauksimangipet, illingnut unner-totiginajalaungilavut. Pilatusim okantiveit: Illipse pigissiuk, perkojisse malliklugit, pidlarsiuk. Judikut okautivæt: Innuk tokkolugo sapperpogut. Jesusim okausingit nellansimalerput tagva, nellunailivlune okalaurame, kaņoëtomut tokkojomarnermik.

§. 119.

MATH. XXVII. 11—14 MARK. XV. 2—5.

LUK. XXIII. 3—12.

JOH. XVIII. 33—38.

Jesuse okautigiludlarpæt, okarlutik: Kau-
simavavut, tapsoma inuit asserorpeit, attañi-
vaksoarmut tunnergutikset tuñekolaungileit,
Kristuseovlune attannersoak okartok. Pila-
tuse ama itterivok iglomut kiglissinniarving-
mut, Jesuse kaikova, imak apperivlugo: Ju-
dikut attannerivätit? Jesusib kiova, okautiv-
lugo: Illingnik taimak okarpit, assingnullo-
nēt okautsavit uvannik? Pilatusib kiova:
Judiovik uvanga? Innukattivillo ajokertui-
jorsnillo unnertorpätit uvannut, kanočnavit
pivätit? Jesusib kiova: Nalegaunera matto-
manget nunnamit pingilak: Nalegaunera
mattomanget nunnamit pikpet, kivgakka
pivlunga sorsugomanajarpüt, Judikuñut un-
nertojotaukoñanga, Mannale nalegaunera
mattomanget nunnamit pingilak. Pilatusib
apperiva: Attannioville? Jesusib kiova:

Okaravit sorlo, Attanniovunga, tamaña pivlugo erngniangovunga, nunnamullo pivunga, miksekartok okautigællugo iñungnut. Miksekartomit pijub okausera tussarpa. Pilatusib okautiva: Miksekartok suñauva? Taimak okarame, ama Judikunnut annivok, okautsertorlugit: Pidlareksausugingilara una. 406

Ajokertuijorsuit angajokaijello angijomik passidlarpæt, Jesusible kiungileit. Pilatusib ama okautiva: Ahak, angijomik passidlar-mattit, kiungilatit? Jesusible kiungileit okautsemut attautsemullonēt, taimak pivlugo nunnab attanninga tattañiniariva. Tapkoale sugardlutik okalerput: Innuit aulatsitidla-laukpeit ajokertotiminut Judæame illunane, Galilæamit pilerame, tamaunga aglæt pivlune.

Pilatusib Galilæamik tussarame, imak apperivok: Galilæamiomanget? Herodesib attannioninganit pijok tussaramiuk, Herodesemut tilliva, uvlune taipkonañe taimna Jerusalemētok. Jesuse Herodesib tækkogamiuk, kuviaisudlalerpok, akkunit tækkojomadlalaauramiuk, Jesuse pivlugo unnuktunik tussaumagamiuk, tattañiniarnartomik tapso-

ninga tækkojomasugellune. Suñatuinar-
mik appersoralloarpa, Jesusible kiungila.
Ajokertuijorsuit aglangniglo illissimajut tag-
vanetut okarnerlotigivæt angijomik. Herode-
sible sorsuktuksangitalo nachogivlugo mit-
tautigivæt, anoramik kakkortamik attitipæt,
ama Pilatusemut uttertipæt. Uvlok tamna
Pilatuselo Herodeselo illaëñarelerpuk: Si-
vorngagut ingmingnut ningalauramik.

§. 120.

MATH. XXVII. 15—23. MARK. XV. 6—14.

LUK. XXIII. 13—23.

JOH. XVIII. 38—40.

Pilatusib ajokertuijorsuit kappitailo, in-
nugaseksuillo attausimut kaikoveit, okautiv-
lugit: Innuk una uvamnut ätipasse, innung-
nik asserorterijok okartose. Ahak sapsing-
ne kiglissinnialauktara, passitiksapsingnik
innungmut omunga nachvalaungilanga; He-
rodesetauk pinginivok. Tapsomunga tilli-
laurapse, ahak, passitiksarsijokangilak tap-

somane tokkoteksaujomik. Tamaña pivlugo sugiarlugo aularkojomavara.

Judikut anniviksiolerangetta, nunnab attanninget illusekarpok, innuit piomajanginik tokkoteksaugalloak, parngnanersimavingmetut illanget, annitilugo. Taipsomane assing-iñit uiveluartomik parngnanersimajokarpok, Barrabasemik attelik. Tamna kippallijorsuit illagivlugit tigujaujuk, kippallijorsoarne innungmik tokkotsigamik. Innugaseksuit kaggudlarlutik tuksiarvigivæt, illusiminik attorkovlugo. Kattimangmetta, Pilatusib okautiveit: Kina uvamnut annerkovissiuk, Barrabaselonët, Jesuselonët, Kristusemik taijak? Ajokertuijorsuit kennugivlugo tagvunga pitipæt, nellunginamigit. Pilatus kiglissiñiarviub iksivantangane iksivalerame, nulliet imak okautsertorkova: Idluartok una allaruk ovætsiak sinnektomavlunga, tamna pivlugo angijomik ikpigigama. Ajokertuijorsuit angajokaijello innuit okautilerpeit, Barrabase tuksiarkovlugo Pilatusemut, Jesusese tokkokovlugo. Nunnab attanninget appersorpeit: Ukkoa marruk nelliangnik an-nititsikovissinga illipsingnut? Illunamasiatik

nippekortovlutik okarput: Peruk uña, Bar-
rabasemik tunnittigut, annitilugolo. Pilatu-
sib ama nippekortovlune okautiveit, Jesuse
aularkojomagamiuk, okarlune: Kañok pin-
niartara Jesuse, Kristusemik taijak? Illuna-
tik kaggudlarlutik okarput: Kikkiektoruk,
kikkiektoruk kejungmut senningajolingmut.
Pilatusib pingajuannut appersorpeit: Kanoč-
tomik ajortullialaukka? tokkoteksausuging-
ilara. Tamanna pivlugo issakadlarlugo au-
larkojomavara. Nippersoarmut perkotsai-
narpæt, kikkiektorkovlugo senningajoling-
mut, tapkoalo ajokertuijorsuillo nipperso-
angit sugalutsainalerput tagva.

6/120
10503
§. 121.

MATH. XXVII. 24—30. MARK. XV. 15—19.

2/11/14
LUK. XXIII. 24—25.

Pilatusib kausimagamigit, ajulerpeit, uive-
livalliatuinarmetta, imek piva, agganelo up-
varpeit, iñuit tautuktillugit okardlune: Il-
langutingilanga idluartub tapsoma aunganut,
illipse pijasse. Innugaseksuit illunatik kio-

væt, okarlutik: Aunga uvaptingnut pilerle
kittorningaptingnullo. Pilatusib tava innuit
satomakojomavlugit, Barrabase annitipa tap-
konunga, Jesusele aklunatsennut issakajau-
koya, unnertorivlugolo kikkiektortaukov-
lugo.

Nunnab attanninget sorsuktuksangita Je-
suse ätipæt iglomut kiglissiniarvingmut, sor-
suktukset tamaita tagvunga attautsimut kai-
koveit, annorertipæt, ulliksoarmik aupaluk-
tamik kappitipæt, niakotiksennik kenarik-
tunnik kakkilautinnik peraivut, niakoanullo
illivlugo, suvlulingmik ajaupiserpæt aggang-
ittigut tallerpingittigut, serkortortigællugo
tuksiarvigivæt, mittautigællugo pivæt, okar-
lutik: Sallutitaujotit Judikut attanninget.
Ketserarpæello, kenangagut kenarpæt, ajau-
piarlo suvlulik tiguvæt, tapsomungalo niakoa
annaulerpæt.

§. 122.

JOH. XIX. 4—15.

Pilatuse ama annigivok, okautivlugit:
Ahak, tamna annitipara illipsingnut, kausi-

makoyluse, idluartuinartorigapko. Tagva
 Jesuse annivok, niakotekardlune kakkilau-
 tinnik kenariktunnik, annoratsijardlune au-
 paluktamik Pilatusib okautiveit: Ahak,
 innung-una! (tækkunarsiuk) Ajokertuijor-
 suit kivgello tækkogamitsuk, nippekortovlu-
 tik okalerput: kikkiektorak, kikkiektoring-
 una senninajolingmut. Pilatusib okauti-
 veit: Illipse pigissiuk, kikkiektorlugo, id-
 luartuinartorigapko. Judikut kiovat: Per-
 kojartekarpogut, tamma malliklugo tokko-
 teksauvok, ingminik Gudemut Erngnerinara-
 laurame. Okautsit tamakkoa Pilatusib tus-
 saramigit sivorahualerpok, ama kiglissiinar-
 viub ighunganut itterivok, Jesusemullo okar-
 lne: Nakigo pivit? Jesusible kiungila. Pi-
 latusib okautiva: Sög kiojomangipinga? Nel-
 lovinga, pitsartojokarama kikkiektorkovlutit,
 aularkovlutillonët? Jesusib kiova: Pitsar-
 tunekangikalloorpotit uvamnut, panget tun-
 nijaungikuit. ^{tsibongit} Tamanna pivlugo uvamnik
 illingnut pittsijok ajortokarnersauvok. Mat-
 toma kingoragagut Pilatusib aularkojomagal-
 loarpa; Judikulle kaggndlarlutik, okarput:
 Una aularkogungne, attannivaksub illaenar-

neriniatsengilätit: Ingminik attannerijomajok, attannivaksoarmut akkerartorpok. Okausek tamna Pilatusib tussaramiuk, Jesuse annitipa, ingidlune kiglissinniarviub iksivautanganut, ujaralingmik tajjame, Ebræille taivæt Gabbatemik. Anniviksiortut oppalungerviksanget nelliutilerpok, uvlub nellunaikutanga pingatsertillugo. Judikuñut Pilatus okarpok: Ahak, attanisse tagva. Nippe kortovlutik okarput: Peruk, perung-una, kikkiektoruk señingajolingmut. Pilatusim okantiveit: Attannise kikkiektoriago? Ajokertuijorsuit kiovæt: Attannekangilagut, attannivaksoak kissiet attannerivavut. Pilatusib unnertorpa tapkonunga, kikkiektor-taukovlugo kejungmut senningajolingmut.

§. 123.

MATH. XXVII. 31—34. MARK. XV. 20—23.

LUK. XXIII. 26—34.

JOH. XIX. 16—18.

Sorsuktukset Jesuse tiguvæt, ulliksoak aupalluktak perpæt, nangmininginnik anno-

manna olauramiuk, īmeromangila. Tagvane
kikkiektorpæt sēingajolingmut, ajortulliar-
tuglo innuartuk, aipanga tallerpiet tungānut,
aipale saumiet tungānut, Jesusele akkulliod-
lune. Okautsit aglaksimajut nellautsilerput,
imak okartut: Ajortulliarut akkornganut
kittitauvok. Jesusele okarpok: Atatak, issu-
magijungnerokit, sullijattik nellūmagit.

1041

imor
J. 124. 43. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

§. 124.

38 MATH. XXVII. 39—50. MARK. XV. 24—26.
LUK. XXIII. 34—46. JOH. XIX. 19—30.

Sorsuktukset kikkiektulauramitsuk, an-
norangit piveit, aviklugillo sittamanliveit,
sorsuktuksennut sittamannut ivajanguvut;
taimaktauk pigivæt ulliksoanga: killukangi-
met, illuitongmet illunane, panget unnunga
tilkkidlune: ingmingnut okarput: avigatigo
una, īmerarlutale pinniarlavut, sätab kissime
pigilarpa. Tava ulliksoak īmerautigivæt,
aglait nellaudlugit, imak okartut: Annorat-
sekka ingmingnik avikpeit, ulliksoarlo im-
merautigivæt. Imañiorput sorsuktukset.

Tagvanelo iksivalerlutik udsertorpæt: Uvlub nellunaikutanga pingatsermet kikkiektorpæt.

Pilatuse aglakpok aglangnik, kañok pasidlarimatsuk, taipkoa senningajolingmut, niakoet kollannt nippitilugit. Aglait imai-put: Jesuse Nazaremiok, Judikut attañinget. Aglait ukkoa kollanetut Judikut unnuktut attuarpeit, Jesusib kikkiektortauvinga kannimet iglugaseksoarnit. Aglaksimayulle Ebræit, Grichillo Latainerillo okausingiñut. Pilatuse Judikut ajokertuijorsoangita okautivæt: Aglangniarnæk, Judikut attanningænnik, imagle aglagit: Judikut attañerivānga okartok. Pilatusib kioveit: Aglalauktakka aglarerpakka, taimaitseriakarpok. Tagvona arvertartut mittautigivæt, illekettamarlutik okarput: Koinængnalukpötit, kattimavingmik asseroijotit, ama señalugó uvlune pingasuñe, illingnik piulidlarit, senningajolingmit maña akkarit, Gudim Erngneripattit. Innugaseit tagvanetut tækkunarpæt. Ajokertuijorsuit aglangniglo illissimajut, angajokajjello iñuit illagivlugit mittautigivæt, okarlutik: Assine ikkajulaukpeit, ingminigle ikkajornermik

sapperpok. Kristuseogune, Israelitit attanerippatsuk, Gudim annerippago, senningajolingmit māna akkarle, okperiomavavut. Gude tettigigingmago, piuliliuk manna, kuviagikpago; Gudim Erngnerivānga okartok. Sorsuktuksello mittautigivæt, kassilinartomik, iīerpæt, okarlätik: Judikut attañeripattit, illingnik nangminek piulidlarit! †

Ajortulliantugle aipanget nivingakatinget mittautigiva, okarlune: Kristuseoguit, illingnik nangminek piulidlarit, uvaguglo piulitiguk. Aipanget kiova; suadlarlugo, imak okautiva: Igvit sulle Gude erksigingilet, tapsotunak tokkomut pidlareksaugavit? Uvagugle pidlariakarmigannuk, ajortullialauram nuk; tannale idluitomik piñialaungilak. Jesusemullo okarpok: Nalegak, erkaringa, nalegauningneleruit. Jesusib kiova: Ahammerik, okaupagit: uvlome aiparilarapkit kuvianartovingme Paradiseme. + 210 v 4

Jesusib senningajoet senniane nængertut arngna, arngnalo kattanguta, Maria Kleofasib nullia, Maria Magdalenalo. Arngne Jesusib tækkogamiuk, illinniartine nægligijane sennianetok, arngne okautiva: Arnak,

ahak, erngnerit tagva. Kingorlermik illi-
niartine okautiva: Ahak, ananet tagva.

Taimanget illinniartub ingminut pitipa.

Uvlub ^{nunclingetta g. xeringane} nellunaiikutanga arvengilermet,
nunnane tamainne tårtorsolerpok, nellunai-
kutet arvengemit sittamartunnut tikkidlune.
Sekkennek kaumajungnerpok. Uvlub nel-
lunaiikutanga arvengemit sittamalermetta, Je-
suse nippekortovlune okarpok: Eli, Eli, la-
ma asabtani? imaipok: Gudiga, Gudiga, sōg
kemekpinga? Tagvanetut illangita tamanna
tussaramitsuk okarput: Ahak, Eliase kai-
kova.

Tamanna kingorngagut Jesusib nellungi-
name, pijekset tamaita namaksingmetta, ag-
lait illunatik nellautsimangmetta, okarpok:
Imerukpunga. Kattaujak tagvanetok kas-
silinartomik imalik. Illanget akpangerpok,
nipperkut kassilinartomut missukpa, ajaupia-
mullo kappomitarlugo, imertipa. Assingnit
okarput: Ovatsiaro, tækkunarta, Eliasib
piulijartoromangmangago?

Jesusib imek kassilinartok pigamiuk, okar-
pok: Maña namaksivok.

Jesuse ama nippekortovlune pivok, okar-

lune; Atatak, añerñera aggangnut perko-
vara; Taimak okarame, niakune nërpa,
añernengerdlunelo.

Heliger Herr d. Gott
§. 125.

MATH. XXVII. 51—56. MARK. XV. 38—40.

LUK. XXIII. 47—49.

Ahak, kattimavium uminga allikpok mar-
rolivlune, panget uñunga aglæt tikkidlune.
Nunna saijukpilladlarpok, kairtullo koplud-
larput, illuvrillo angmarterput, unnuktorsuit
idluartut sinniktut tokkungajut timingit
omarput, illuvriñillo, añivut, Jesuse makki-
met kingornagagut, iglugaseksoarnut ivsor-
naituñut pivut, unnuktuñullo sakkerdlutik.

Kappitable nellane nængertok, illangi-
talo neijorkattine, Jesusemik udsertortut,
nuña saijukpilladlartok tækkogamitsuk, tat-
tañiniarnartullo assingit, kakkilangadlaler-
put; Kappitable Gude nakoridlarpa, okar-
lune: Ahamerik, angut tamna ajungidlartok
Gudim Erngeriva. Inuillo illunamasiatik
tagvanetut tamakkoninga tattañiniarnartun-

nik tækkunartut, kañorlo illijokalaungmet tækkogamikit, sagvittik pattiktordlugit ut-terput.

Illunatik illagilauktangit, arngnello uñuk-
tut, Jesusemik malliktut Galilæamit, kivgar-
tortut, kañitome nængerput: Tapkoa illanget
Maria Magdalenaajok, Marialo, Jakoblo Jo-
sesiblo arngnæk; tapkoa señingajub señiane-
tut, Salomelo, Zebedæusib kittorngangita
arngnæt. Assingillo arngnet, uñuktut Jeru-
salemut kangivakattigilauktangit tagvaneni-
vut. Tapkoa tækkoveit tattaminiarnartut
tamaita.

§. 126.

JOH. XIX. 31—37.

Uvlok taimna oppallungerviongmet, timait
señingajolingme-erkoñagit Sabbate otillugo,
Sabbate tamna angingmet, Pilatuse Judikut
tuksiarpæt, tapkoa sauningit navgortaukov-
lugit, akkartitankovlugillo señingajolingmit,
Sorsuktukset navgoriartorpeit sivorliub aipa-
nelo kikkiektortaukattikita sauningit. Jesu-
semut pigamik, tokkojarertok tækkogamit;

suk, sauningit navgungileit, sorsuktukselle illangeta señeranga angmarpa kallugiarsoar-
mut, tuavilune anglo ìmerlo tagvanget koler-
puk. Mattominga tautuktub tækkojenne
okautigiveit, unipkausingit okpernavtovut,
tamna kausimavok, miksekartomik okarame:
illipsetauk okperkovluse. Taimaitomik pin-
nerput, aglait nellautsekovlugit, imaitut:
Tapsoma sauningit navgorniatsengilasse.
Assingillo aglait okarivut: Kappilaukta-
mingnik tækkojomarput.

§. 127.

MATH. XXVII. 57—61. MARK. XV. 42—47.
LUK. XXIII. 50—56. JOH. XIX. 30—42.

Uñulermet, angut agluitok, Arimathiamit,
Judikut iglugaseksoangita illangiñit, pijok,
Josefemik attelik kighissiñiartukset illanget,
ajungitok issumagiktorlo. Tapsoma issu-
makattigilaungileit, kighissiñiartut Jesuse tok-
kokovlugo, nangminek Gudib nalegauninga
neriugigamiuk, Jesusib illinniartigingmago,
angigutsivlune, Judikut erksigigamigit. Tap-

soma sapperane Pilatuse ittervigiar torpa, Jesusib timinganik tuksiarvigiva, senningajolingmit akkartekovlugo. Tokkojarertok Pilatusib tussaramiuk, tattaṁiniarpok, kappitak kaikova, apperivlugo tokkokaṁermanget. Kappitangmit tussaumagamiuk, Jesusib timinga tuṁekova Josefemut. Uvineruksar-¹¹¹ siniarame, akkartitsartorpa seṁingajolingmit. ⁰²¹

Nikodemusetauk sivorngagut uṁuaksiord-¹¹⁰ lune Jesusemut pilauktok, maṁa tikkinivok, ^{01.} tapsoma Mirrillo, Aloelo akkutsimajut okumaitovaksuit (tellimertorlutik ungniakattar-¹¹¹ tut okumailutættut) tikkiupeit; Jesusib timinga pivæk, uvineruksamik iṁuserlugo tipigiksaumiglo mingoarpæk, Judikut illusingititut illuversilerangetta pivæk.

Josefe perorsëvikartok, kikkiektortauviet erkane, perorsëvingmelo illuvektarsimavok, kairtomik illulimajomik, sulle tagvunga in-
nungmik illijiviolaungitomik. Tagvunga Jesusib timinga illivæk, Judikut oppallung-
aijarvinget uvlunga nellitungmet, Sabba-
teolermello, illuverlo tamna kaṁimet, ujara-
suksuk aksakartidlugo illuviub upkuanga pe-
rovet, angerarput tava.

Arngnettauk Jesuse illagællugo Galilæa-
mit pijut, mallikput illuvek kemergojartord-
lugo. Tapkoa illangit Maria Magdalena,
Marialo assia, Josesim arngna: Illuveksad-
lugo ingipuk tækkunarlutik, kañok timinga
illingmangako. Kingorngagut angerarlutik
mingoarutiksamik tippigiksaumiglo oppa-
lungajajartorput, Sabbateotillugo kikkar-
put, perkojittik malliklugo.

§. 128.

MATH. XXVII. 62—66.

Oppalungajaivingeta uvlunget aipangane,
kaumet, ajokertuijorsuit Farisæerillo illuna-
tik Pilatusemut pivut, okarlutik: Attanniok,
erkaivogut, uivetok imna okartok, sulle in-
novlune: Uvlut pingajuane makkitsomar-
punga. Tamanna pivlugo illuvinga udser-
tortaukoleruk, uvlut pingajuet nautsertord-
lugo, illinniartiminut tigligaukonago, inung-
nullo okarlutik, tokkungajunnit makkisima-
jomik, kingorlerpæk pækkonerluta tagva
ajornerojomarpok sivorlerpanit. Pilatusib

okantiveit: Udsertortuksakarpose taga, ainia-
ritse issunapsingnik udsertorkogissiuk. Ai-
vut tagva, illuyinga udsertorkovæt udsertor-
tunnut, ujarasugsuglo nellunaikuserdlugo.

§. 129.

*Nalegapta Jesusib Kristusib pinniarningit,
tokkungajunnit makkiname hingorngagut
killalliarame.*

133. *Chorhig, Nestorsin, Salakartok*

MATH. XXVIII. 1—8. MARK. XVI. 1—8.

LUK. XXIV. 1—9. JOH. XX. 1—10.

Sabbate kangermet, Maria Magdalena,
Marialo Jakobusib arngna, Salomelo, ama
tippigiksautisiniarput (Jesusib timinga) ming-
oaromavlugo. Uvlorme wochib sivorlerpame
uviararsuknt, sulle tærtillugo, Sekkenek nue-
kartiñago taipkoa arngnet assimingnik illa-
karlutik illuvermut pivut, tækkojartorlugo,
mingoarutiksettik idluarserlauktettik neksa-
riveit.

Ahak, nunna sajjukpilalaulerivok. Nale-
kam Engelinget, killangmit akkardlune, uja-

rasugsuk illuviub upkuanganit aksartitsar-
torpa, kanganut ingidlune. Tapsoma tau-
tuga sorlo kaumalak, añorangalo aputitut
kakkortigivok. Udsertortulle erksinermut
kukselalerput, tokkojutun illivlutik, keṁay-
lutiglo. Arngnet pissuklutik ingmingnut
okarput: ujarasugsuk illuviub upkuanganit
kia aksakartiniarpauk, angijovaksongmet?
Tækkogamitsuk, ujarasugsuk aksekartitavi-
nek tækkovæt.

Maria Magdalena akpangerdlune aular-
pok, Simone Petrusmut illinniartomullo as-
sianut, Jesusib nægliktanganut pivok, okau-
tivlugik: Nalegak aularutivæt illuvermit,
namullo illinerimangatsuk nellovavut. Arng-
nelle assingit illuvermut itterput, Nalekab
Jesusib timinga, nenningilæt. Taimak piv-
lugo siardlileramik, angut iñnosuktok taller-
piet tungäne iksivajok tækkovæt, takkijomik
kakkortamik anoralik. Tapsoma asia keb-
lertamik añoralingmik aiparællugo, tikkipeit.
Erksilerdlutik kenangit kattalungavut. Tap-
soma okautiveit: Erksiniarase, Jesuse Naza-
remiok kikkiektorsimajok keñerapsiuk, nel-
lungilapse. Sög omartok keñerpissiuk tok-

kungajuñe? Tamanengilak, makkisimavok, sorlo okalauktok. Kaileritse, Nalekam in-nigilauktanga tækkojartorsiuk, illinniartingit tokkungajuñit makkisimajomik tuaviluse o-kausertordlugit, Petruselo angijomik okauti-luarlugo. Ahak, sivorlerilarpasse Galilæa-mut, tagvane tækkojomarpasse. Erkarissiuk sulle Galilæame-ïtlune, imak okautiväse: In-num Erngninga iñuit ajortulliartut aggang-innut pititaujomarpok, kejungmullo señinga-jolingmut kikkicktortaujomarpok, uvlut pingajuanne makkitsomarpok. Okausingit erkarpeit, illuvermit tuavi aularput, erksiv-lutik kuviaisuvaksoadlalarmiglo, apkome nai-pitamingnut okangilet, erksileramik, ak-pangerlutik tamanna illinniartingit okauti-jartorlugit.

Petruselo illiñiartorlo assia, Mariab Mag-dalenab uñipkaumagik aivuk, illuvermullo tikkipuk. Tamarnigle akpangerdlutik: Il-liñiartorle assia okillanersaugame Petrusemit, sivorliovlune illuvermut pivok, illuanut itsna-rame uvinerukset illimajut tækkoveit, ittera-nele. Simon Petrusib mallikpa, illuvermut itterame, uvinerukset imutigilauktangit illi-

majut tækkoveit, kidsiarnerub allarutiksanga Jesusib niakoanut tapsilauktok uvineruksenut illimangitok, ingmigulle tapsinavlune illimajok tækkova. Kingornagut illinniartok assia litterivok, sivorliovlune illuvermut pijok, tækkogame okperivok, (Nalekab tininga aularutsausugællugo). Aglait tokkungajuñit makkitsomartomik okartut, nellogamikit. Illiñiartuk angerarivok, tattami niardlutik kañok illjortokalaungmet

§. 130.

MARK. XVI. 9. JOH. XX. 11—17.

Jesuse, uvlakut makkiname, uvlorme wochib sivorlerpame uvlakut, sakkerkarpok Maria Magdalenanut, tapsomanget annernekulluit arvengemit aggartut añitilaukpeit. Tapsoma ama illuvek nellipsaramiuk, sillatanetualerame keasivok. Kealerame, illuviub illuanut itsuardlune, Engelæk kakkortænguik anoralæk iksivajuk tækkovæk, aipanga makget inningane, aipalo ittiggangita inniñgane, Jesusib illijauvigilauktangane.

Tapkoa imak okautsivük: Arngniak sög keavit? Kioväk: Nalegara tigungermatsuk, namullo illinermangatsuk, nellovara. Taimak okarame keviarpok, Jesuse señimine nængertok tækkova, Jesuseojoringila. Jesusib okautiva: Arngnak, sög keavit? Kina kennerpiuk? Perorsëvilliortorigamiuk, okautiva: Attanniok, nūlaurungne unnertotilaunga namut illimaviuk, aijomavara. Jesusib okautiva: Maria! Keviardlune okautiva; Rabuni, imaipok, Ajokertuijok! Jesusib okautiva: aktornanga, sulle takpaunga Atatamnut pinginama. Kattangutimnut okariartorit, imak okauterkoväse: Takpaungaromarpunga Atatamnut Atatapsingnullo, Gudimnut Gudipsingnullo.

§. 131.

MATH. XXVIII. 8—10.

Arngnet assingit illinniartinginnut matto-
minga okariartormetta, Jesusib parpeit, o-
kaudlugit: Sallutitauvose! Tapkoa tikkipæt,
ittiggangit erkidlugit piveit, sanganelo pa-

mangavlutik. Jesusib okautiveit: Erksinias-
 rase, mattominga kattangutikka okautsertor-
 sigik, Galilæamut aikollugit: tagvane tækko-
 jomarpänga.

§. 132.

MATH. XXVIII. 11—15.

Tavunga ainiartillugit, ahak, udsertortut
 illangit iglugaseksoarnut pivut, illusiola-
 tut tamaita okautigiveit ajokertuijorsoarnut.
 Tapkoa angajokajello illagivlugit, kachimio-
 lerput, ingmingnut okarlutik, sorsuktuksen-
 nut tunnilerpeit kēnaujavaksuit, okarlutik:
 imak okaritse: Illiniartingita tigligiartorpæt
 unnuame, sinnikilluta: Nunnab attanninget
 tussaumalerpago, satomakojomarpavut pid-
 lartaukonnase tapsomunga. Kēnaujet tap-
 koa piveit, pinniarlutik, sorlo ajokertortau-
 metta. Tamanna Judikut okauserilerpæt il-
 luserællugo sulle avlome.

§. 133.

MARK. XVI. 10, 11. LUK. XXIV. 9—11.

JOH. XX. 18.

Mariab Magdalenab illinniartut kiksartut keajullo tikkipeit, okautiveillo: Nalegak tæk-kolauktara, imaglo okautivänga. Tapkoale illinniartut, omartok tussaramitsuk, Magdalenamullo sakkertok, okperingilæt. Johan-nalo Marialo, Jakobusim arngna, illagilauk-tangit arngnet kattimajut, tamattominga ar-kangartunnut assinginnullo okalagalloarmet-ta, okausingit piungitsugiveit okperinagillo.

Uvlome taipsomane Jesuse tækkogiva Simonib Petrusib, Kefasemik attiggub (I Kor. xv. 4.)

§. 134.

MARK. XVI. 12. LUK. XXIV. 13—35.

Mattoma kingorngane tapkoa illakingnut marrungnut sakkerpok, assianik kallinerd-lune. Uvlok tamana tapkoa aivuk igluga-

sengnut, Emausenik attelingnut, Jerusalem
 nit ungasingitomut. Ingmingnut makko-
 ninga tamainnik illutsinnik okalavuk. Tai-
 mak okartillugik, ingmingnut apperikattau-
 tivlutik, Jesusib anguvæk, ingerakattigiv-
 lugiglo, isigigle imailivuk illitarsekonnago.
 Jesusib apperivæk: Kannok okalavitik illip-
 tingnut ingeravlutik kiksarlaptiglo? Aipæt
 kiova, Kleofasemik attigub okaudlugo: Tu-
 jormitsennit illunainit Jerusalemētunnit, uv-
 lune tamakkonanne illutsinik kausimangito-
 tovit? Appersorpæk, kanoetomik? Kiovæk:
 Jesuse Nazaremiok pivlugo, nellautajolauk-
 tok pitsartudllarlune, pinniarnernut okautsi-
 nullo Gudemelo innungnelo tamainne. Tam-
 na ajokertuijorsoapta kappitaptalo unnerto-
 nerpæt tokkotaukovlugo, kikkiektortaukov-
 lugo senningajolingmut. Uvagut Israelitit
 piulijauniarasugivavut tapsomunga. Uvlome,
 uvlut pingatserput, imailiormatsuk. Arngnet
 illapta illangita, illuvermut uvlarulauktut,
 kvaksailaukpätiguttauk. Timinga neningi-
 namitsuggog, okarput Engelingnik marrung-
 nik takkolaukput, omartomik okartuk. Il-
 lapta illuvæk nellipsarpæt, arngnet okar-

metta taimak naipipæt, Jesusele kingorapæt. Jesusib okautivæk: Hlissimäipotik, omætti-
ptingne okpernek ajortotik nellautaijut okausinginnik! Kristuse taimak angitigijomik
äniatiteksaulaungilak, änanaunerminut kingorngagut itterlune? Moseselo nellautaijullo
tamaita okautigilerpeit tapkungnunga, aglangnik tamainik, ingminik aglaksimajunnik
ipaksitidlugik nellojungnertipæk. Iglugaseit nellipsarniartatik kaglileramikit, sivunersimaniarkolaulerpök. Unniksarpæk okarlutik: Uvaptingnelerina, uvloklilermet unnlermello. Itterkattigivæk tapkungnangnenialerdlune. Iksivakattigileramigik nerrivlutik, kakkojak tiguva, kajalivlune avgorpa, tapkungnunga tunniylugo. Isigik uitalerpuk; illitarigamiko, samingne nippaivæk. Ingmingnut tapkoa okalerpuk: omættivuk illu-
ptingne onarsiomilaungilæk okautingmattiguk apköme, aglangnik nellojungnermattiguk? Erinnesulêrdlutik nikkoyipuk, aularlutiglo, Jerusalemut utteramik, arkangartut neijortingillo kattimajut tikkimagit, imak okarput: Nalegak ahamërik tokkungajuñit

makkisimavok, Simonemut Petrusmut sak-
kilauktok. Tapkoa marruk illamingnut o-
karpuk, apkome illutsekalauktuñik, illitarsi-
tingimako kakkojak avgormago.

136 2.

§. 135.

MARK. XVI. 14. LUK. XXIV. 3—48.

JOH. XX. 19—25.

Uvlorme taipsomane, wochib sivorlerpame,
unnungmet, illinniartut kattimangmetta, up-
kuatiglo parngnanersimatillugit, Judikut
erksigigamikit; illiñiartungnut marrungnut
tamakkoninga okartillugit: Jesusib tapkoa
arkangartut sakkerpeit nerritillugit, akkorng-
anut pivlune, okautiveit: Ullapkotekaritse
illipse! Tapkoale kvaksangalerput erksililar-
miglo, annerneinak tækkonasugællugo. Je-
susib okautiveit: Sög kvaksangavise, songme
imaituñik issumakarkise omættipsingne? Ag-
gakkalo ittikakkalo tækkolersigik, uvangan-
vunga, aktorlungalo tækkunarsinga: Añer-
nek uvinekangilak saunekaranelo, uvanga
tækkovapsinga pekkartunga.

Taimak okarame, agganelo ittigganelo sennerkanelo kemergokolerpeit. Illiñiartut kuviaisulerput tagva, Nalegak tækkogamitsuk. Kuviaisungnermut sulle okpernek ajorretta tattañiniarmettalo, okautiveit: Ovane nerkiksakarkise? Aulasagavinerмик jarrasimajub illanganik, igubsaujartub orksuet illanganik tunnijivut, tamakkoa nerriveit tauktullugit. Jesusib suadlarpeit, tokkungajunnit makkisimajomik tækkolauktut okperingimattigik, omættingit mangaidlarmetta.

Imaglo okautiveit: Tamedsa okautsikka, okauserilauktakka illipsingnut, sulle neijsorapse. Pivlunga aglait illunamasiatik nellautsimajuksaungmetta, Mosesiblo nellautajullo aglangiñe, Davidib tuksiarusinelo. Tagva ipaksitilerpeit, aglainik, Gudim okausingiñik nellojungnertidlugit, okautiveillo: Imak aglaksimavok, taimaglo Kristuse äniatitek-saulauktok makkituksauvluñelo tokkungajunnit uvlut pingajuane, innungnut tamaiñut okarkojjok atterminut, kakkialerkovlugit issumatarkovlugit, ajorningit issumagijaujungnerkovlugit, Jerusaleñiut issukliulugit. Illipsele makkoa tamaita okautigijomarpasse innungnut.

Jesusib aularnialerame ama okautiveit: Ullapkotekaritse illipse: Sorlo Atatama tillilaukpānga, taimaktauk tilligivapse. Imak okalaurame, supporpeit, okautivlugit: Añernek ajunginek pigilersiuk: Issumagijungnertapsee ajorningit issumagijungnertekarpus; issumagijungnerniāngitapsee ajorningit issumagijungnertekangilet.

Tomasib, marroliavineramik taijab, arkangemit illangetta, illagilaungileit, Jesusib tikkiāmagit. Tamaña pivlugo illiñiartut assingita okautivæt: Nalegak tækkolaukpavut. Kioவில்le okaudlugit: Aggangiñe kikkiektorningit tækkungikupkit, tikkeralo illingikupko kikkiektorningiñut, aggakkalo illingikupkit señeranut okperijomangilara.

§. 136.

JOH. XX. 26—29.

Uylut arvengemit pingajoartut nangmetta, illinniartingit ama takkamane kattimagamik, Tomaselo illagivlugo, upkuangit parngnaneratsimatillugit, Jesuse akkornganut pivok, okarlune: Ullapkotekaritse illipse! Tomasemullo

okarpok: Tikkit kaitsuk, aggakalo tækkolikit, aggaktillo isæktikit, señerkama illuanut. kautilugit, okpinginiarnæk, okperille. Tomasib kiova, okautivlugo: Nalegara, Gudiga! Jesusim okautiva: Tomase, tækkogamga okperpotit; pilloridlarput okpertut uvannik tækkolaungit.

§. 137.

JOH. XXI. 1—23.

Mattoma kingorngagut illiniartiminut Jesuse ama sakkerpok Tiberiasim imarbinget erkane, imailiorlune sakkertok: Simon Petrus, Tomaselo, marroliavineramik tajjak, Nathanaelo, Kanamit Galilæametomit pijok, Zebedæusiblo erngnæk, assigik marruk illiniartuk, tapkoa illunatik kattimagamik, Simonib Petrusib okautiveit: Nulluarniartorromavunga. Kiovæt: Illaginiarpaptigit. Umiakotomut ikkiartorput erinesuklutik, unuame tamattomane pingilet. Mañale kautualermet, uvlaruklune, Jesuse imab kiglingane nængertok, illinniartingitale Jesuseosingilæt. Jesusib okautiveit: Kittorngait ner-

kiksakangilase? Kioväet: Ahaila. Okautiveille: Umiab tællerpianut nullutset kivitissigik, pilarpose tagva. Kivitipeit, nulluartut unnuksingmettä amujungnængerkesekpeit.

Illinniartok Jesusib nægligijanga, Petrusmut okarpok: Nalegak tagva. Simon Petrusse Nalekamik tussarame, uvinerkune ativlugo piva, anorerlaurame, imänut missikpok. Assingit illinniartut umiakut nuñaliput nuña ungasigiungneramitsuk, ablornerit arkangemit tellimartut ungnipsakattartut, nullutset nulluarsimajortagit kallipeit. Niugamik aumænik tækkovut, mingeritseñiglo kangeñut illimajuñik, kakkojarmiglo. Jesusib okautiveit: Nulluartuñit maña pijapsingnit kaitsititse. Simon Petrusse niugame, nullutset nulluarsimajortagit amuveit nuñamut, nulluartut uñudlaralloartillugit, (153) nullutset alliktungilet. Jesusib okautiveit: Nerrimariaroritse. Illñiartingitale illunatik appersornera sapperpæt, kinaumanget. Kausimagamik Nalekamik. Jesusib kakkojak tiguva, tuñivlugo tapkonunga, taimaktauk nulluartaivineramik. Tagva pingajuane Jesuse sak-

kertok illiñiartiminut illunainut illangiñullo-
nēt tokkungajuñit makkilaukkardlune.

Nerriareramik, Jesuse Simon Petrusenut
okarpok: Simon, Jonasin erngninga, mak-
konanget nægliginersarivinga? Kiova: Ahai-
la, Nalegak, nægligijagit nellungilarma.
Okautiva: Saugarsukka nerritiniakit. Ai-
panut appersorpa: Simon, Jonasin erng-
ninga, nægligivinga? Kiova: Ahaila, Na-
legak, nægligijagit nellungilarma. Okautiva:
Saugakka päiriniakit. Pingajuangnut appe-
riva: Simon, Jonasin erngninga, nægligi-
vinga? Petrusenut kiksalererpok, pingajuangnut
okautingmago, nægligivinga. Kiovlune o-
kautiva: Nalegak, illunarsoata nellunginang-
ne, nellunginivarma nægligijagit. Jesusib
okautiva: Saugakka nerritikit. Ahamerik,
ahamerik okautivagit: Inuosulauravit nang-
minernik tapsilauktotit, piomajarnullo aular-
totit. Ittuleruille, aggaktit issægomarpattit,
assivit tapsiomarpätit, piomangitarnullo pi-
titsomarpätit. Taimagle okarpok, nellunai-
livlugo, kanoëtomut tokkoviksamut Gude
nakoridlaromarpa. Taimak okalauranie, o-
kautiva: Mallinga.

sid Petrusē keviarame, illiñiartok Jesusemik
malliktok tækkova, Jesusib nægliktinga, nel-
lälauktok imna sakkiangiñe unūktome nerri-
tillugit, imaglo okalauktok: Nalegak, piti-
sijok illingnik kina? Tamna Petrusib tæk-
kogamiuk, Jesuse okautiva: Nalegak, unale
kañok illingajuksauva? Jesusib okautiva:
Tagvane-erkojomagupko, tikkitsiarilunga,
piareakangilak illingnut; igvit mallinga. Ta-
maña pivlugo kattangutigēt ingmingnut oka-
lerput: Illiñiartok una tokkoniængilak. Je-
susible okautigilaungila: tokkoniængitok;
imagle okartok: tagvane-erkojomagupko,
tikkitsiarilunga, piareakangilak illingnut.

§. 138.

MATH. XXVIII. 16—20.

MARK. XVI. 15—18.

Illiñiartut tapkoa arkangartut Galilæamut
aivut kakkamut, tapsomunga Jesusib per-
kungmagit. (Tagvunga kattangutigēt angutit
unūktovaksuit, 500. kattimajartorput. 1 Kor.
xv. 16.) Tækkogamitsuk, sānganut pamak-

put, illangille sulle inuertuimavut. Jesusible
 tikkipeit okautivlugit, imak okarlune: Tun-
 nijauvunga pitsartunernik tamainik, killang-
 melo nuñamelo. Tamaña pivlugo sillarsoar-
 mut tamaiñut ainiaritse, inuit tamaita ajoker-
 torniarsigik, okautilugillo okautsiñik tussar-
 nertuñik, Babtilugillo Atatab, Erngnerublo,
 Añernerublo ajunginerub attinganut: Ajo-
 kertorsigiglo, mallekovlugit tamaita perko-
 jakka illipsingnut. Okpertok Babbitaujorlo
 piulijaujomarpok, okpingitorle erkartortau-
 jomarpok. (Kappianartomut pijuksauvok)
 Imaituñik nellunaikutekaromarpot okpertut;
 attimue añernekuulluit añititsomarpeit, nuta-
 nut okarnut okaromarpot, kuglugiangojar-
 tuñiglo pejajiomarpot, tokkonartomiglo im-
 meralloarunik, sukkoserniængilet: Kañima-
 jut aggangminut pattiktorpattigik, piungne-
 romarpot. Ahak, uvlut tamaita neijutsai-
 narpapse, sillarsub naggatañut.

Mattoma kingorngane tillijab Jakobusib
 tækkogiva.

§. 139.

ACT. I. 3—12. MARK. XVI. 19, 20.

LUK. XXIV. 49—53.

Uvlut ^{409it} uingniakattartut marroertorlutik, til-
 lijjet Jesusib sakkervigijarangamigit, Gudiblo
 nalegauninganik okautigamigit, kingorler-
 pamik Jerusalemut kattitipeit, Jerusalemme
 kemekkoñagit iñerterpeit, Atatable okautigi-
 lauktanganik uttakkikoveit, tussalauktattik
 tapsomanget (Jesusemit). Imak okartok:
 Ahak, Atatama okautigilauktanga illipsing-
 nut tillijomarpara; illipsele iglugaseksoarne
 Jerusalemetuarniarpose, panget pitsartuner-
 mik tuñijaukarase. Johānese Babtisilauktok
 iñermut, illipsele Babtitanjomarpose Anner-
 nermut ajunginermut, uvlut ikkitut kingorng-
 attigut. Kattinajulle apperivæt okardlutik:
 Nalegak, mannakut Israelib nalegauninga
 ama idluarsjomaroiuk? Kioveit: Piarea-
 kangilak, tamattoma nelliuniksanga nellu-
 naikutaksangalonēt kausimagupsigik, tamaña
 Atatab ajugakangitub issumaminik piomar-
 pa; illipsele Añernerub ajunginerub pitsar-

tuninga pilarniarpasse, tamna illipsingnut
tikkitsomarmet. Okautigiomarpapsinga Je-
rusalemmiunūt, Judæamiunnullo illunain-
nut, Smariamiunullo, sillarsublo issuanut.

Tagvanget Betaniamūt aitipeit, agganne
kollangiutidlugit saimartipeit. Imagle sai-
martikamigit, takpaunga kangattartitau-
vok tækkuksauvlune, tautuktillugit nuvujab
kangattartipa, killangmut, takpaungau-
javok, ingipok Gudib tallerpiet tungä-
nut.

Killangmut kangattartok arlorvingmat-
suk, ahak angutik marruk kakkortængnik
annor^{gik}~~vek~~ senniænnetak, imak okalerpuk:
Okkorse, angutit Galilæamiut, sög nanger-
pise, killangmullo arlorpise? Jesuse tamna,
illipsingnit killangmut kangattartitaujok,
ama tikkitsomarivok, sorlo tækkolauktasse
killangmut kangattartok.

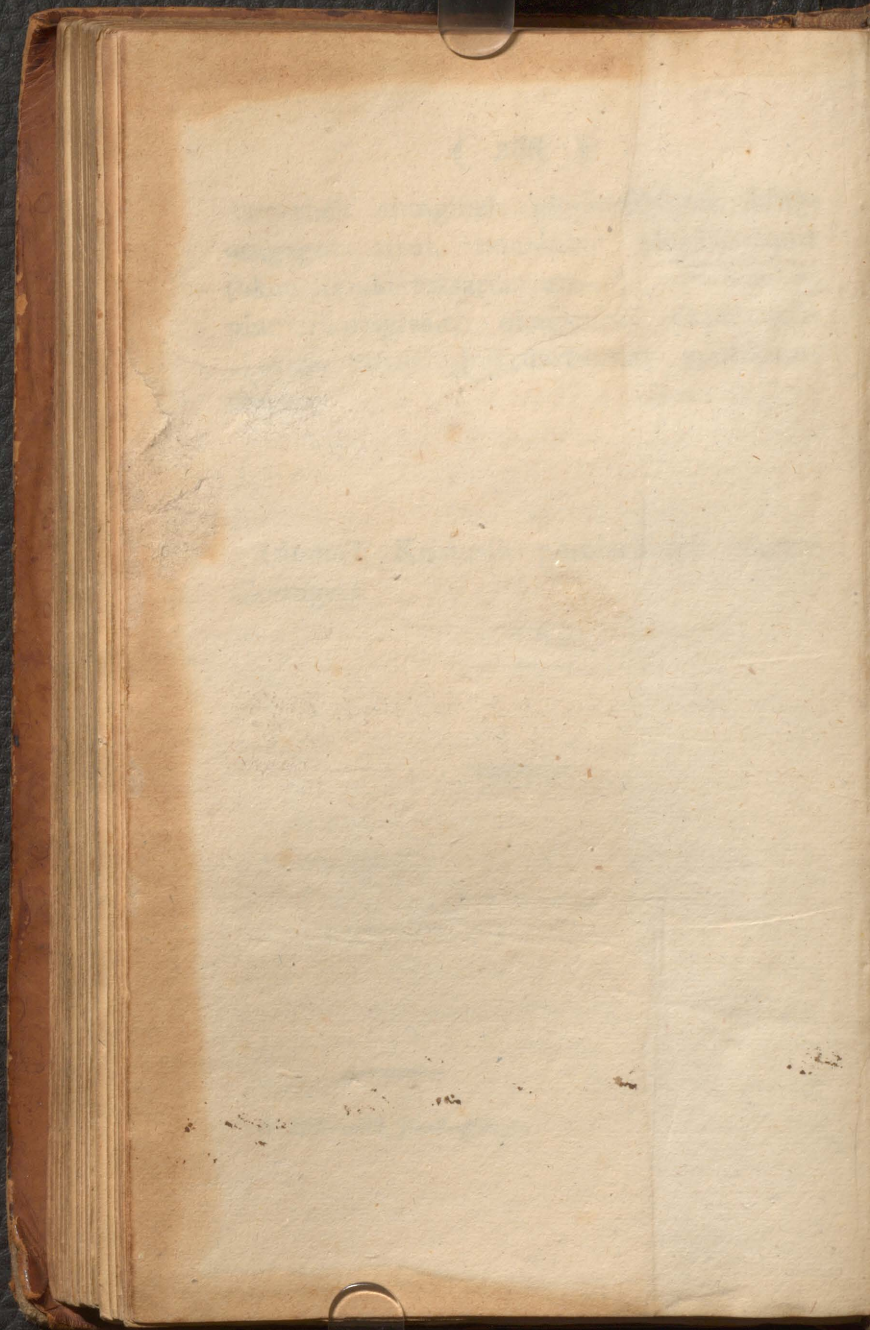
Tava pamangavlutik tuksiarvigivæt, Jeru-
salemit kuviaisuvaksoadlarlutik utterivut,
kakkamit taimajomit orksuktalingmit, tam-
na Jerusalemit kannitok, sorlo Sabbateme
pissuk^{pakled}attartit. Kattimavingmetsainaler-
put, Gude nakoridlarpæt kujagidlarlælo.

Annernek ajunginek pigileramitsuk king-
orngagut aivut, tamainnut okariartorput
(okautsinnik tussarnertunnik). Nalekablo
pinniarkattigiveit, okausingit okpernarti-
niarpeit tattaminiarnartunnut malliktun-
nut.

(Jesusib Kristusib pinniarningit nagga-
tiksangit).

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher due to fading and bleed-through.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher due to fading and bleed-through.

collated: 9 prelim. ff. + 366 pp.

al

